

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

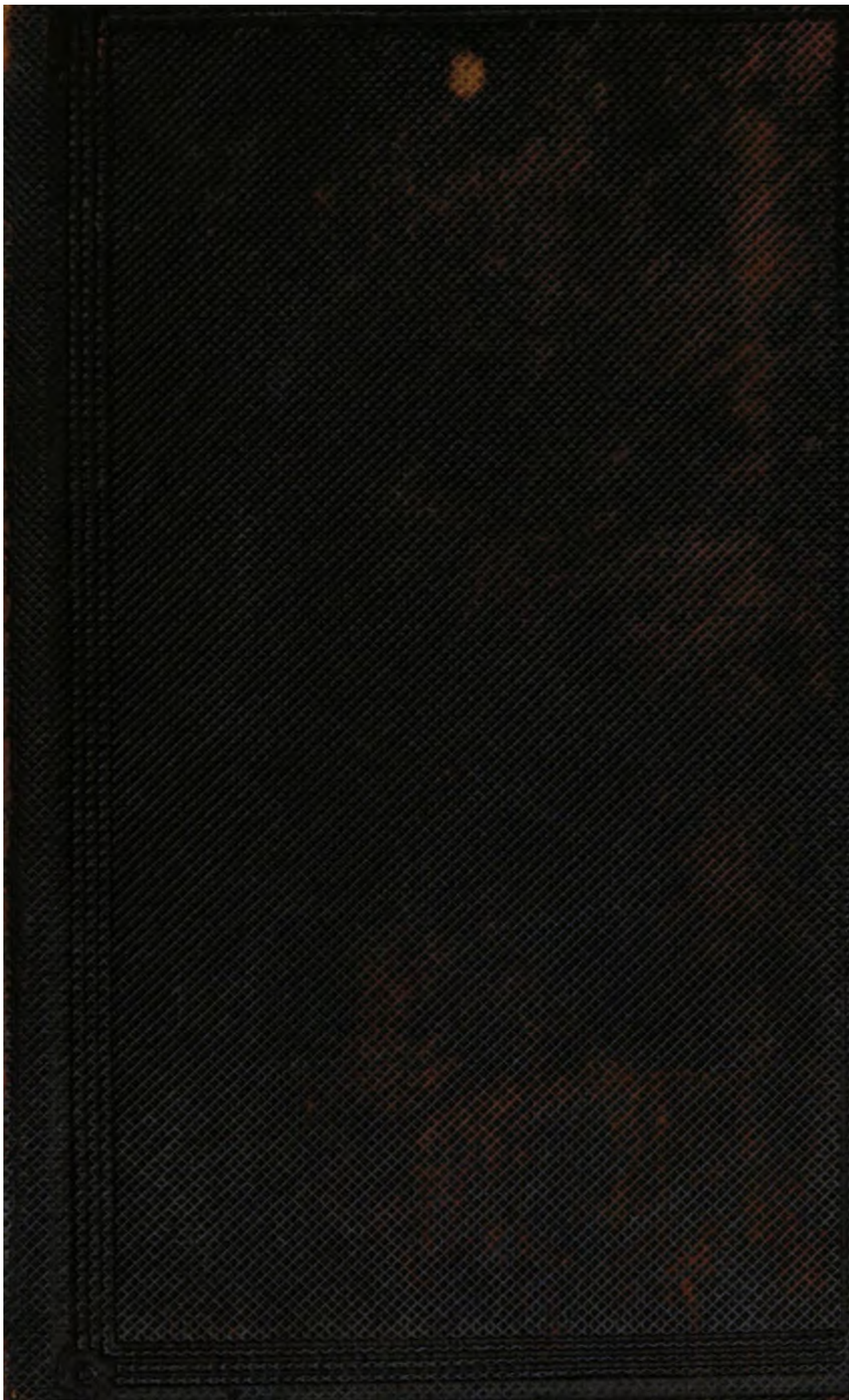
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

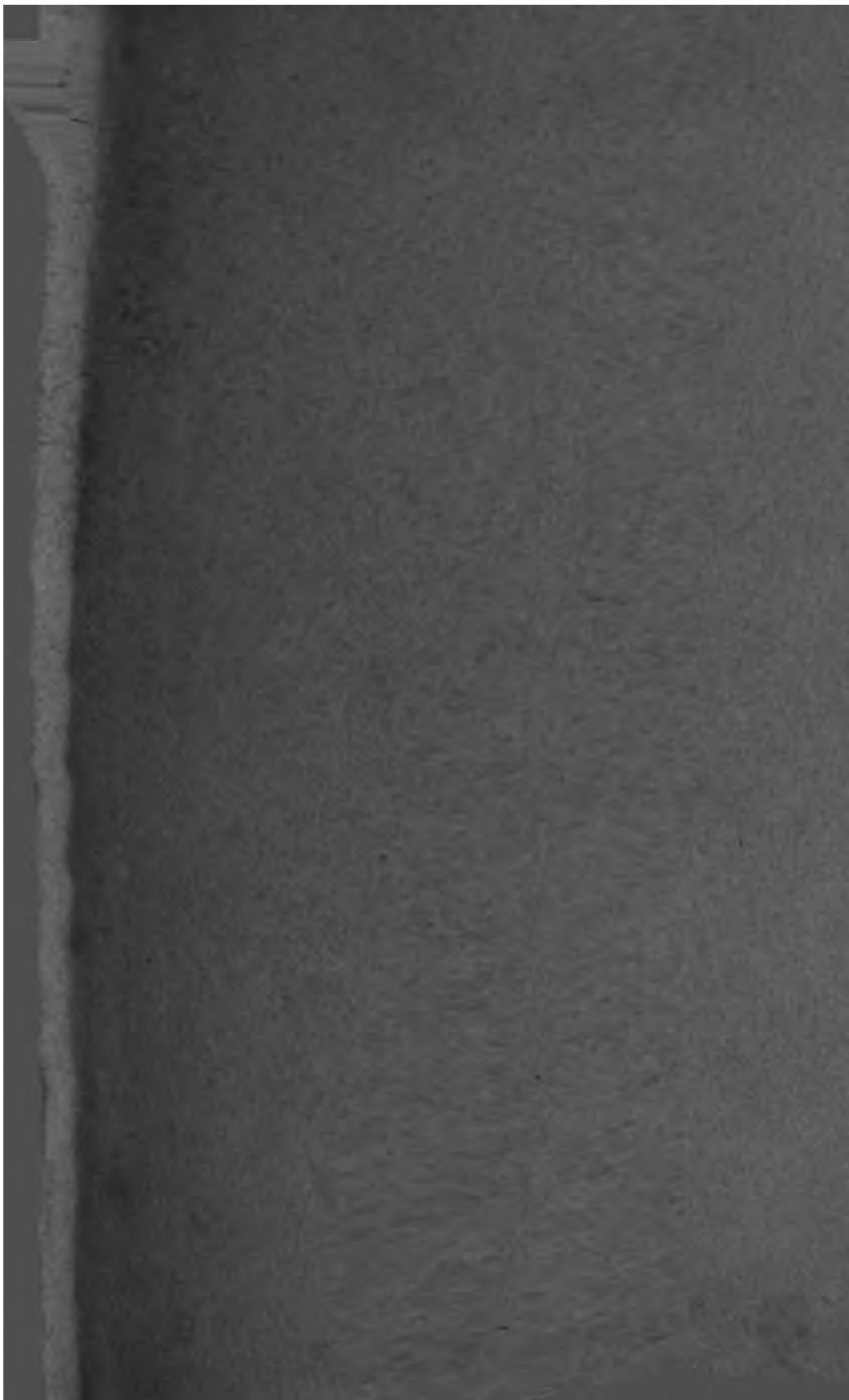
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

1840.

311.

Prayuloots

PLAT
PLAT
SP. 1
—

LITURGIA;

SEU

LIBER PRECUM COMMUNIIUM,

ADMINISTRATIO CŒNÆ DOMINICÆ,

ET

CATECHISMUS,

IN ECCLESIA ANGLICANA RECEPTUS:

ITEMQUE

PSALMI DAVIDIS,

ET

ARTICULI RELIGIONIS.

EDITIO OCTAVA.

LONDINI:

LONGMAN, ORME, BROWN, GREEN, & LONGMANS; G. F.
WHITTAKER & SOC.; ET SIMPKIN, MARSHALL, & SOC.

1840.

311.

PRODIT hæc editio Liturgiæ Anglicanæ, commodo
juventutis Britannicæ egregiè inserviens, ut Latinus
sermo cum facillimè doceretur, tum in memoriâ
diutiùs retineretur. Calendarium, quædam formulæ
precum, perraro usurpatæ, &c. prout in superioribus
quibusdam editionibus, omittuntur. Hoc autem
efficitur, ut typis nitidis splendesceret, ac usui pub-
lico forma ejus accommodatior fieret. Meus igitur
amicus summus, Gulielmus Bent, cum eruditioni,
tum moribus nostræ juventutis, optimè consuluit,
qui hunc libellum, orationis publicæ exemplar præ-
stantissimum, quod humanum ingenium usquam
excogitavit, recudendum et expoliendum libenter
suscepit.

1785.

E. HARWOOD, S. T. P.

O R D O
IN
MATUTINIS PRECIBUS,

SINGULO TOTIUS ANNI DIE OBSERVANDUS.

Presbyter.

CUM impius, omissâ quam exercuit impietate, jus æquumque facit, is vitam suam conservat. *Ezek. xviii. 27.*

Nam meam noxam agnosco, meumque peccatum mihi semper obversatur. *Psal. li. 3.*

Abde faciem tuam à meis peccatis, et omnia vitia mea dele. *Psal. li. 9.*

Divina sacrificia sunt fractus spiritus: fractam afflictamque mentem Tu, Deus, non despicias. *Psal. li. 17.*

Vestra corda lacerando, et non vestes, redite ad Dominum Deum vestrum; nam is est exorabilis et misericors, ad iram tardus, multæque clementiæ, qui se ab inferendo malo contineat. *Joel ii. 13.*

Domini Dei nostri est lenitas et placabilitas, in quem nos rebellavimus, neque Domini Dei nostri dicto audientes fuimus, ut ex ejus legibus viveremus, quas nobis servorum suorum vatum operâ proposuerat. *Dan. ix. 9, 10.*

Castiga me, Domine, sed ratione; non iratè, ne me diminuas. *Jer. x. 24. Psal. vi. 1.*

Corrigite vos: instat enim cœleste regnum. *D. Matt. iii. 2.*

Recipiam me ad meum Patrem, eique dicam: Pater, et in cœlum et adversum te peccavi; ita

MATUTINÆ PRECES.

ut jam non sim dignus qui dicar tuus filius.
D. Luc. xv. 18, 19.

Ne in jus mecum, qui tuus sum, venito: nam coram Te nemo mortalium absolvetur. *Psal. cxliii. 2.*

Si nos peccati expertes esse dicimus, fallimus nos ipsos, nec est in nobis veritas. Si confitemur peccata nostra, ille ita fidelis et justus est, ut nobis peccatorum veniam det, nosque ab omni culpâ expiet. *I D. Joh. i. 8, 9.*

CHARISSIMI fratres, literæ sacræ nos passim hortantur, ut tot tantaque scelera et peccata nostra tum agnoscamus tum confiteamur, et ne ullum prætextum aut dissimulationem, coram Deo Omnipotente, Patre nostro cœlesti, iis obtendamus; verùm, quocunque ex genere sint, ea animo humili, demisso, pœnitente et sincero confiteamur, quo veniam ab summâ ipsius clementiâ, misericordiâque consequamur. Quamquam autem peccata nostra in conspectu Dei summissè semper denudare oportet, id tamen maximè decet fieri nobis eódem congressis; cum primùm nos summas gratias agere convenit, pro magnis quibus nos affecit beneficiis; deinde laudes ejus meritissimæ prædicandæ sunt, et sacrosancto ipsius verbo attendendum est; ea denique petenda sunt, quæ tum corporis tum animi status exigit. Vos itaque quotquot adestis, oro atque obtestor, ut me, verba præeuntem et sincero animo supplicique voce ad cœlestis gratiæ solium sequamini, dicentes:

Summaria Confessio.

OMNIPOTENS et clementissime Pater, tanquam oves perditæ à tuis viis palantes aber-

MATUTINÆ PRECES.

ravimus: consiliis concupiscentiisque animorum nostrorum nimium sumus obsecuti: sacrosanctas leges tuas violavimus: quæ à nobis præstanda fuerant omissis; admissisque iis, quæ non præstanda; et in nobis nihil est sanum. Tu autem, Domine, propitiare nobis miseris peccatoribus: parce, Deus, peccata sua confitentibus: ad frugem redeuntes in integrum restitue: pro tuis promissionibus humano generi in Christo Jesu Domino nostro patefactis. Amplius etiam propter ipsum concede, ô Pater clementissime, ut dehinc piè, justè, et frugaliter vitam instituamus, in sancti tui nominis gloriam. *Amen.*

Formula Absolvendi.

OMNIPOTENS Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, cui impium mori non placet, sed recedere eum à viâ suâ et vivere; quique Ministris suis unâ cum mandato potestatem dedit declarandi, et annunciandi populo suo, si ad frugem redeat, tum veniam, tum gratiam peccatorum: Ipse adeò singulis, qui ex animo resipiscant, sacrosancto ejus Evangelio sincerè credentes, remittit, eosque absolvit. Rogemus itaque, ut ipse verè nos vitam corrigere præstet, Sanctoque Spiritu nos impertiat; ut quæ impræsentiarum agimus, ea adversùs ipsum grata sint; et reliqua dehinc vita adeò pura et sancta agatur in hoc seculo, ut in futuro in æternam ejus voluptatem ingrediamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

PATER noster, qui es in cœlis, sanctè colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie: Et remitte

MATUTINÆ PRECES.

nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris: Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere: Quoniam tuum est regnum, et potentia, et gloria, in sempiternum. *Amen.*

Presbyter.

Domine, nostra labia aperi;

Responsio.

Et os nostrum laudem tuam prædicabit.

P. Domine, ad succurrendum nobis festina;

• *R.* Deus, nobis suppetias veni.

Hic stantibus omnibus Presbyter dicet,

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto;

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in perpetua secula. *Amen.*

P. Collaudate Dominum:

R. Nomen Domini collaudetur.

PSAL. XCV.

ADESTTE, cantemus Dominum; resonemus numen salutare nobis.

Veniamus in ejus conspectum, celebrando, et cantionibus resonando.

Etenim Deus magnus est Dominus, et Rex omnium maximus deorum.

Ejus in manu terræ penetralia, ejus sunt montium altitudines.

Ejus est mare quod ipse fecit, siccumque suis is manibus formavit.

Agite, veneremur supplices, flexis ante Dominum creatorem nostrum genibus.

Is enim Deus noster est, et nos ejus gubernationis populus, ejusque procurationis oves.

Ejus vocem si hodie audieritis, nolite indurare corda vestra, ut in illo jurgio, ut in die tentationis in solitudine:

MATUTINÆ PRECES.

Cum me tentavere majores vestri, cum me probavere, quamvis meum vidissent opus.

Quorum generis ego quadraginta pertæsus annos, dixi, Homines esse socordes, meæque ignaros viæ.

Iratus itaque juravi, non esse in meam requiem perventuros.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

Psalmi.

Lectio Prior.

Hymnus.

TE Deum laudamus: Te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli: Tibi cœli et universæ potestates;

Cherubim et Seraphim, sine ullâ intermissione dicunt,

Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth;

Pleni sunt cœli et terra tuæ excelsitatis majestate.

Te gloriosus Apostolorum chorus:

Te prophetarum laudabilis numerus:

Te Martyrum candidatus laudat exercitus:

Te per orbem terrarum sancta confitetur Ecclesia;

Patrem immensæ majestatis;

Venerandum tuum, verum, et unicum Filium;

Sanctum quoque Paracletum Spiritum.

Tu rex gloriæ, Christe:

Tu Patris sempiternus es Filius:

Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti virginis uterum:

MATUTINÆ PRECES.

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti credentibus regna cœlorum :

Tu ad dexteram Dei sedes in gloriâ Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus famulis tuis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.

Æternâ fac eos cum sanctis tuis in gloriâ numerari.

Serva tuos, Domine, tuæque hæreditati fave :

Et rege eos, et extolle illos, usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus tibi :

Et laudamus nomen tuum in seculum, et in seculum seculi.

Dignare, Domine, die isto à peccato nos tueri.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in Te.

In Te, Domine, speravi ; non confundar in æternum.

Lectio posterior.

PSAL. C.

JUBILATE Deo, totus orbis : servite Domino cum lætitiâ : venite in ejus conspectum cum modulis.

Cognoscite Dominum Deum esse : ab ipso, non à nobis ipsis facti sumus, ejus populus, ejusque pascui oves.

Ingredimini ejus portas cum commendatione, atria cum laudibus : eum celebrantes, ejus nomen collaudantes.

Nam bonus est Dominus, perpetuæ clementiæ, sempiternæ fidei.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

MATUTINÆ PRECES.

Symbolum Apostolorum.

CREDO in Deum Patrem Omnipotentem, creatorem cœli et terræ: et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Mariâ Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos; tertio die resurrexit à mortuis; ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris Omnipotentis; inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam. *Amen.*

P. Dominus vobiscum:

R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

P. Miserere nostri, Domine.

R. Miserere nostri, Christe.

P. Miserere nostri, Domine.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctè colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie: Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris: Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere. *Amen.*

P. Exhibe nobis tuam, Domine, clementiam;

R. Tuamque nobis defensionem præsta.

P. Defende Reginam, Domine;

R. Et pro tuâ clementiâ nostram invocantium vocem exaudi.

P. Tui sacerdotes justitiâ vestiantur;

MATUTINÆ PRECES.

R. Tuique pii ovent.

P. Serva tuos, Domine;

R. Tuæque hæreditati fave.

P. Pacem præbe nobis nostrî ævo, Domine.

R. Quia Tu, Domine, solus pro nobis pugnas,
et præterea nullus.

P. Cor mundum crea nobis, Deus.

R. Neve Spiritum tuum Sanctum nobis au-
feras.

Collecta in Diem.

Collecta secunda, pro Pace.

DEUS, auctor pacis, et concordiaë amans,
quem nôsse est vita æterna, et cui servire
est vera libertas; nos supplices tuos contra om-
nem impetum hostilem protegas, ut qui prorsus
in tuo auxilio confidimus, nullius hostis arma
timeamus, per potentiam Jesu Christi Domini
nostri. *Amen.*

Collecta tertia, pro Gratiâ petendâ.

O DOMINE, Pater noster cœlestis, omnipo-
tens et sempiternæ Deus, tuis nos hodie
præstantissimis viribus protege, quos ad initi-
um hujus diei incolumes duxisti; da etiam, ut
per totum hunc diem in nullum peccatum inci-
damus, neque ullo versemur in periculo; sed ut
singulæ nostræ actiones tuo ductu ita dirigantur,
ut, quod in oculis tuis justum est, perpetuò aga-
mus; per Jesum Christum Dominum nostrum.
Amen.

Supplicatio pro Regiâ Majestate.

O DOMINE, Pater noster cœlestis, qui maxi-
mus potentissimusque es Rex regum, et Do-
minus dominantium, principum omnium solus

MATUTINÆ PRECES.

et unicus moderator, quique de sacrâ sede tuâ omnes orbis incolas intueris; ex animo Te suppliciter quæsumus, clementissimam Principissam et supremam Dominam nostram reginam VICTORIAM benigno vultu respicias: et ita eam repleas Sancti tui Spiritûs gratiâ, ut semper ad tui voluntatem se conformet, et in tuis viis gradiatur: accumules ei dona cœlestia, permittasque vitâ longævâ et prosperâ uti, eique adeo opituleris, ut hostes suos omnes fundatque et superet; et, exacto demum hujus vitæ stadio, felicitate æternâ et gaudio perfruatur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Supplicatio pro Stirpe Regiâ.

OMNIPOTENS Deus, omnis boni fons, magnâ cum animi demissione quæsumus, *Adelaidæ* Reginæ Dotariæ, et universæ Stirpi Regiæ favere digneris: Sancto tuo Spiritu eos imperti, cœlestique tuâ gratiâ locupleta; iisque fausta omnia et prospera largitus, in æternum tuum regnum admittas; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Supplicatio pro Clero et Populo.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, qui solus es miraculorum effector, Spiritu salutari gratiæ tuæ afflato Episcopos Curatosque nostros et quotquot greges eorum fidei committuntur; et quò Tibi reverà placeant, eos perpetuo favoris tui rore irrigato. His annue, Domine, in honorem Advocati et Mediatoris nostri, Jesu Christi. *Amen.*

Supplicatio D. Chrysostomi.

OMNIPOTENS Deus, qui nobis gratiam impertitus es, per quam uno ore unoque ani-

VESPERTINÆ PRECES.

mo publicas hasce supplicationes apud Te effundimus; quique polliceris, ubi sunt duo tresve tuo nomine congregati, Te eorum postulata exauditurum: nos tuos, Domine, votorum et petitionum redde compotes, prout Tibi maximè nobis expedire videbitur; concessâ nobis in hoc seculo veritatis tuæ cognitione, et vitâ æternâ in futuro. *Amen.*

2 Cor. xiii. 14.

DOMINI Jesu Christi gratia, et Dei amor, et Sancti Spiritûs communio nobis adsit omnibus, in perpetua secula. *Amen.*

ORDO
IN
VESPERTINIS PRECIBUS,

SINGULO TOTIUS ANNI DIE OBSERVANDUS.

Presbyter.

CUM impius, omissâ quam exercuit impietate, jus æquumque facit, is vitam suam conservat. *Ezek. xviii. 27.*

Nam meam noxam agnosco, meumque peccatum mihi semper obversatur. *Psal. li. 3.*

Abde faciem tuam à meis peccatis, et omnia vitia mea dele. *Psal. li. 9.*

Divina sacrificia sunt fractus spiritus: fractam afflictamque mentem tu, Deus, non despicias. *Psal. li. 17.*

VESPERTINÆ PRECES.

Vestra corda lacerando, et non vestes, redite ad Dominum Deum vestrum; nam is est exorabilis et misericors, ad iram tardus multæque clementiæ, quâ se ab inferendo malo contineat. *Joel ii. 13.*

Domini Dei nostri est lenitas et placabilitas, in quem nos rebellavimus, neque Domini Dei nostri dicto audientes fuimus, ut ex ejus legibus viveremus, quas nobis servorum suorum vatum operâ proposuerat. *Dan. ix. 9, 10.*

Castiga me, Domine, sed ratione; non iratè, ne me diminuas. *Jer. x. 24. Psal. vi. 1.*

Corrigite vos: instat enim cœleste regnum. *D. Matt. iii. 2.*

Recipiam me ad meum Patrem, eique dicam: Pater et in cœlum et adversum te peccavi; ita ut jam non sim dignus qui dicar tuus filius. *D. Luc. xv. 18, 19.*

Ne in jus mecum, qui tuus sum, venito: nam coram Te nemo mortalium absolvetur. *Psal. cxliii. 2.*

Si nos peccati expertes esse dicimus, fallimus nos ipsos, nec est in nobis veritas. Si confitemur peccata nostra, ille ita fidelis et justus est, ut nobis peccatorum veniam det, nosque ab omni culpâ expiet. *I D. Joh. i. 8, 9.*

CHARISSIMI fratres, literæ sacræ nos passim hortantur, ut tot tantaque scelera et peccata nostra tum agnoscamus tum confiteamur, et ne ullum prætextum aut dissimulationem, coram Deo Omnipotente, Patre nostro cœlesti, iis obtendamus; verùm, quocunque ex genere sint, ea animo humili, demisso, pœnitente et sincero confiteamur, quo veniam ab summâ ipsius clementiâ misericordiâque consequamur. Quan-

VESPERTINÆ PRECES.

quam antem peccata nostra in conspectu Dei summissè semper denudare oportet, id tamen maximè decet fieri nobis eódem congressis; cum primùm nos summas gratias agere convenit, pro magnis quibus nos affecit beneficiis; deinde laudes ejus meritissimæ prædicandæ sunt, et sacrosancto ipsius verbo attendendum est; ea denique petenda sunt, quæ tum corporis tum animi status exigit. Vos itaque quotquot ad-estis, oro atque obtestor, ut me, verba præeuntem, et sincero animo supplicique voce ad cœlestis gratiæ solium sequamini, dicentes:

Summaria Confessio.

OMNIPOTENS et clementissime Pater, tanquam oves perditæ, à tuis viis palantes aberravimus: consiliis concupiscentiisque animorum nostrorum nimiùm sumus obsecuti: sacrosanctas leges tuas violavimus: quæ à nobis præstanda fuerant omissis; admissisque iis quæ non præstanda: et in nobis nihil est sanum. Tu autem, Domine, propitiare nobis miseris peccatoribus: parce, Deus, peccata sua confitentibus: ad frugem redeuntes in integrum restitue: pro tuis promissionibus humano generi in Christo Jesu Domino nostro patefactis. Ampliùs etiam propter ipsum concede, ô Pater clementissime, ut dehinc piè, justè, et frugaliter vitam instituamus, in sancti tui nominis gloriam. *Amen.*

Formula Absolvendi.

OMNIPOTENS Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, cui impium mori non placet, sed recedere eum à viâ suâ et vivere; quique Ministris suis unà cum mandato potestatem dedit declarandi, et annunciandi populo suo, si ad

VESPERTINÆ PRECES.

frugem redeat, tum veniam, tum gratiam peccatorum: Ipse adeò singulis, qui ita ex animo redeant, sacrosancto ejus Evangelio sincerè credentes, remittit, eosque absolvit. Rogemus itaque, ut ipse verè nos vitam corrigere præstet, Sanctoque Spiritu nos impertiat; ut quæ impræsentiarum agimus, ea adversùs ipsum grata sint; et reliqua dehinc vita adeò pura et sancta agatur in hoc seculo, ut in futuro in æternam ejus voluptatem ingrediamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

PATER noster, qui es in cœlis, sanctè colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie: Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris: Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere: Quoniam tuum est regnum, et potentia, et gloria, in sempiternum. *Amen.*

Presbyter.

Domine, nostra labia aperi;

Responsio.

Et os nostrum laudem tuam prædicabit.

P. Domine, ad succurrendum nobis festina;

R. Deus, nobis suppetias veni.

Hic stantibus omnibus Presbyter dicet,

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto;

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in perpetua secula. *Amen.*

P. Collaudate Dominum:

R. Nomen Domini collaudetur.

VEPERTINÆ PRECES.

Psalmi.

Lectio prior.

D. Luc. i. 46.

MAGNIFICAT animus meus Dominum, exultatque mea mens de Deo servatore meo :
Qui spectaverit humilitatem ancillæ suæ, unde me in posterum beatam prædicatura sunt omnia secula ;

Quoniam mihi magna fecit præpotens ille, cujus et nomen sanctum est,

Et clementia perennis erga reverentes eum :

Qui fortia patrat suo brachio, profligat eos qui animi fastu insolescunt.

Deturbat potentes de solis, et humiles extollit.

Esurientes bonis explet, et divites inanes dimittit.

Subvenit Israëlitis suis, clementiæ memor ;

Quemadmodum majoribus promiserat nostris Abrahamo, et ejus futuræ posteritati.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

Lectio posterior.

D. Luc. ii. 29.

NUNC dimittis tuum me, Domine, secundum promissionem tuam, placidè :

Quandoquidem vidi meis oculis salutem tuam,

Quam omnibus expositam populis parâsti ;

Lumen gentibus patefaciendum, et tuorum Israëlitarum gloriam.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

VEPERTINÆ PRECES.

Symbolum Apostolorum.

CREDO in Deum Patrem Omnipotentem, creatorem cœli et terræ: et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Mariâ Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus; descendit ad inferos, tertio die resurrexit à mortuis; ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris Omnipotentis; inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam. *Amen.*

P. Dominus vobiscum:

R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

P. Miserere nostri, Domine.

R. Miserere nostri, Christe.

P. Miserere nostri, Domine.

PATER noster, qui es in cœlis, sancte colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie: Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris: Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere. *Amen.*

P. Exhibe nobis tuam, Domine, clementiam.

R. Tuamque nobis defensionem præsta.

P. Defende Reginam, Domine.

R. Et pro tuâ clementiâ nostram invocantium vocem exaudi.

VEPERTINÆ PRECES.

P. Tui sacerdotes justitiâ vestiantur.

R. Tuique pii ovent.

P. Serva tuos, Domine.

R. Tuæque hæreditati fave.

P. Pacem præbe nobis nostri ævo, Domine.

R. Quia tu, Domine, solus pro nobis pugnas,
et præterea nemo.

P. Cor mundum crea nobis, Deus.

R. Neque Spiritum tuum Sanctum nobis
auferas.

Collecta in Diem.

Collecta secunda in Vespertinis Precibus.

DEUUS, à quo omnia sancta desideria, omnia
recta consilia, omniaque justa opera dima-
nant; da tuis pacem, quam mundus dare nequit;
ut, tum animis ad tua præcepta attentis, tum
etiam sublato hostium terrore, facilis et tran-
quillus nostri temporis decursus sit; ob merita
Jesu Christi Servatoris nostri. *Amen.*

*Collecta tertia pro Auxilio adversus omnia
Pericula.*

QUÆSUMUS, Domine, discutias tuo lumine
tenebras nostras; et, pro singulari tuâ cle-
mentiâ, contra omnia hujusce noctis pericula et
discrimina nos protege; ob amorem Filii tui
unici Jesu Christi, Servatoris nostri. *Amen.*

Supplicatio pro Regiâ Majestate.

O DOMINE, pater noster cœlestis, qui maxi-
mus potentissimusque es Rex regum, et
Dominus dominantium, principum omnium
solus et unicus moderator, quique de sacrâ sede
tuâ omnes orbis incolas intueris; ex animo te

VEPERTINÆ PRECES.

suppliciter quæsumus, clementissimam Principem et supremam Dominam nostram Reginam VICTORIAM benigno vultu respicias; et ita eam repleas Sancti tui Spiritûs gratiâ, ut semper ad tui voluntatem se conformet, et in tuis viis gradiatur: accumules ei dona cœlestia, permittasque vitâ longævâ et prosperâ uti, eique adeo opituleris, ut hostes suos omnes fundatque et superet; et, exacto demum hujus vitæ stadio, voluptate æternâ et gaudio perfruatur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Supplicatio pro Stirpe Regiâ.

OMNIPOTENS Deus, omnis boni fons, magnâ cum animi demissione quæsumus ADELAIDÆ Reginæ Dotariæ et universæ Stirpi Regiæ favere digneris: Sancto tuo Spiritu eos imperti, cœlestique tuâ gratiâ locupleta; iisque fausta omnia et prospera largitus, in cœleste tuum regnum admittas; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Supplicatio pro Clero et Populo.

OMNIPOTENS et sempiternè Deus, qui solus es miraculorum effector, Spiritu salutari gratiæ tuæ afflato Episcopos Curatosque nostros, et quotquot greges eorum fidei committuntur; et quo tibi revera placeant, eos perpetuo favoris tui rore irrigato. His annue, Domine, in honorem Advocati et Mediatoris nostri, Jesu Christi. *Amen.*

Supplicatio D. Chrysostomi.

OMNIPOTENS Deus, qui nobis gratiam impertitus es, per quam uno ore unoque animo publicas hasce supplicationes apud te effundimus; quique polliceris, ubi sunt duo tresve tuo

SYMBOLUM ATHANASII.

nomine congregati, te eorum postulata exaudieturum : nos tuos, Domine, votorum et petitionum redde compotes, prout tibi maxime illis expedire videbitur ; concessâ nobis in hoc seculo veritatis tuæ cognitione, et vitâ æternâ in futuro. *Amen.*

2 Cor. xiii. 14.

DOMINI Jesu Christi gratia, et Dei amor, et Sancti Spiritûs communio nobis adsit omnibus, in perpetua secula. *Amen.*

Hisce Festis Diebus, scilicet Natalis Christi, Epiphaniæ, D. Matthiæ, Paschatis, Ascensionis, Pentecostes, D. Johannis Baptistæ, D. Jacobi, D. Bartholomæi, D. Matthæi, D. Simonis et D. Judæ, D. Andreæ, ut et in Festo Trinitatis, in Matutinis Precibus, loco Symboli Apostolorum, hæc Christiana nostra Fidei Confessio, D. Athanasii Symbolum vulgo dicta, cantabitur aut recitabitur à Ministro ac universo cœtu stantibus.

QUICUNQUE vult salvus esse, ante omnia opus est ut teneat Catholicam Fidem :

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit, absque dubio in æternam peribit.

Fides autem Catholica hæc est, ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in Unitate veneremur.

Neque confundentes Personas, neque Substantiam separantes.

Alia est enim Persona Patris, alia Filii, alia Spiritûs Sancti.

Sed Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti una est Divinitas, æqualis Gloria, coæterna Majestas.

SYMBOLUM ATHANASII.

Qualis Pater, talis Filius, talis Spiritus Sanctus.

Increatus Pater, Increatus Filius, Increatus Spiritus Sanctus.

Immensus Pater, Immensus Filius, Immensus Spiritus Sanctus.

Æternus Pater, Æternus Filius, Æternus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Æterni, sed unus Æternus.

Sicut non tres Increati, nec tres Immensi ; sed unus Increatus, et unus Immensus.

Similiter Omnipotens Pater, Omnipotens Filius, Omnipotens Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Omnipotentes, sed unus Omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Dii, sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius, Dominus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Domini, sed unus est Dominus.

Quia sicut sigillatim unamquamque Personam Deum ac Dominum confiteri Christianâ veritate compellimur :

Ita tres Deos aut Dominos dicere Catholicâ Religione prohibemur.

Pater à nullo est factus, nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est, non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus Sanctus à Patre et Filio, non factus, non creatus, nec genitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres ; unus Filius, non tres Filii ; unus Spiritus Sanctus, non tres Spiritus Sancti.

SYMBOLUM ATHANASII.

Et in hâc Trinitate nihil prius aut posterius, nihil majus aut minus;

Sed totæ tres Personæ coæternæ sibi sunt et coæquales.

Ita ut per omnia, sicut jam supra dictum est, et Unitas in Trinitate, et Trinitas in Unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem, ut incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus, et confiteamur, quia Dominus noster Jesus Christus, Dei Filius, Deus et Homo est.

Deus est ex substantiâ Patris ante secula genitus, et Homo est ex substantiâ matris in seculo natus.

Perfectus Deus, perfectus Homo, ex animâ rationali et humanâ carne subsistens.

Æqualis Patri secundum Divinitatem, minor Patre secundum Humanitatem.

Qui, licet Deus sit et Homo, non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem, non conversione Divinitatis in carnem, sed assumptione Humanitatis in Deum :

Unus omnino, non confusione Substantiæ, sed unitate Personæ.

Nam sicut anima rationalis et caro unus est Homo, ita Deus et Homo unus est Christus :

Qui passus est pro salute nostrâ, descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis :

Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris Omnipotentis, inde venturus est judicare vivos et mortuos.

Ad cujus adventum omnes homines resurgere

LITANIA.

debent cum corporibus suis, et reddituri sunt de factis propriis rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam; qui vero mala, in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

LITANIA.

PATER de Cœlis Deus, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Pater de Cœlis Deus, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Fili Redemptor mundi Deus, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Fili Redemptor mundi Deus, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Spiritus Sancte Deus, à Patre et Filio proficiscens, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Spiritus Sancte Deus, à Patre et Filio proficiscens, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Sancta, beata, et gloriosa Trinitas, tres Personæ, unus Deus, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Sancta, beata, et gloriosa Trinitas, tres Personæ, unus Deus, misericordiam exhibe nobis miseris peccatoribus.

Noli, Domine, meminisse iniquitatum nostrarum vel parentum nostrorum, neque vindictam

LITANIA.

sumas de peccatis nostris : parce, Domine, parce populo tuo, quem redemisti pretiosissimo sanguine tuo, et ne in perpetuum irascaris nobis.

Parce nobis, Domine.

Ab omni malo et infortunio, à peccato, ab insidiis et aggressionibus diaboli, ab irâ tuâ et æternâ damnatione,

Libera nos, Domine.

Ab omni cæcitate cordis, à superbiâ, vanâ gloriâ et hypocrisi; ab invidiâ, odio et malitiâ, et ab omni affectu charitate vacuo,

Libera nos, Domine.

A fornicatione et alio omni peccato mortali, et ab omnibus fallaciis carnis, mundi, et diaboli,

Libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, à plagâ, pestilentîâ et fame, à bello et cæde, à subitanâ et improvisâ morte,

Libera nos, Domine.

Ab omni seditione, occultâ conspiratione et rebellionem; ab omni falso dogmate, hæresi et schismate; à duritiâ cordis, et contemptu verbi et mandati tui,

Libera nos, Domine.

Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ; per sanctam Nativitatem et Circumcisionem tuam; per Baptismum, Jejunium, et Tentationem tuam,

Libera nos, Domine.

Per Agoniam et sanguineum Sudorem; per Crucem et Passionem; per pretiosam Mortem et Sepulturam; per gloriosam Resurrectionem et Ascensionem tuam in cælos, et per adventum Spiritûs Sancti,

Libera nos, Domine.

In omni tempore tribulationis, omni tem-

LITANIA.

pore prosperitatis nostræ, horâ mortis, et in die
judicii,

Libera nos, Domine.

Te rogamus, ô Deus, nos peccatores exaudias,
et Ecclesiam tuam sanctam catholicam in viis
tuis regere et gubernare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut famulam tuam VICTORIAM Reginam et Gu-
bernatricem nostram clementissimam, in vero
tui cultu, in justitiâ, et sanctitate vitæ custodire
et confirmare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut cor illius in tuâ fide, in tuo timore et amore
dirigere digneris ; et ut tibi semper confidat, et
in omnibus quærat honorem et gloriam tuam ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut eam servare et defendere, et ei victoriam
contra omnes hostes suos concedere digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut ADELAIDÆ Reginæ Dotariæ et universæ
Stirpi Regiæ benedicere, eosque servare dig-
neris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut Episcopos, Presbyteros, et Diaconos, verâ
cognitione et recto intellectu verbi tui illuminare
digneris ; et ut tam doctrinâ, quam moribus,
illud pro viribus patefaciant ac promoveant ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut consiliarios Regios et cunctam Nobilitatem
regni, gratiâ, sapientiâ, et intellectu donare dig-
neris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut Magistratui nostro favere, eum protegere,
eique gratiam concedere digneris, ut justitiam
recte administret ; et veritatem propugnet ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

LITANIA.

Ut populo tuo universo benedicere, eumque servare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut omnibus gentibus unitatem, pacem et concordiam donare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut in nobis cor tui amore inflammatum et timore plenum, et ad diligentem mandatorum tuorum observationem inclinatum creare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut universo populo tuo incrementum gratiæ, quo verbum tuum humiliter audiat, et puro corde amplectatur, et fructus Spiritûs proferat, donare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut errantes et seductos in viam veritatis revocare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut stantes confirmare, imbecillos consolari et sustentare, et lapsos erigere, ac Satanam sub pedibus nostris tandem conculcare digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut omnes quotquot in periculis, necessitatibus et angustiis versantur, defendere, juvare, et consolari digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut omnes terrâ marique peregrinantes ; omnes parturientes, ægrotantes, et infantes servare, et captivorum carcereque detentorum misereri digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut orphanis omnibus et viduis, desolatis et oppressis prospicere digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut omnium hominum misereri digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

LITANIA.

Ut inimicis nostris, iisque qui nos persequuntur et calumniantur, ignoscere, et eorum corda convertere digneris ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut terræ fructus tempestivos in usum nostrum dare et conservare digneris ; adeo ut suo tempore iis fruamur ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Ut veram resipiscentiam nobis largiri ; omnia peccata nostra, negligentias et ignorantias nobis condonare, et gratiâ Sancti Spiritûs tui nos induere digneris, quo mores nostros ad sancti verbi tui normam emendemus ;

Te quæsumus, exaudi nos, Domine.

Fili Dei, quæsumus te, exaudi nos.

Fili Dei, quæsumus te, exaudi nos.

Agne Dei, qui mundi peccata tollis ;

Tuâ pace nos dona.

Agne Dei, qui mundi peccata tollis ;

Miserere nostri.

Exaudi nos, Christe.

Exaudi nos, Christe.

Miserere nostri, Domine.

Miserere nostri, Domine.

Miserere nostri, Christe.

Miserere nostri, Christe.

Miserere nostri, Domine.

Miserere nostri, Domine.

PATER noster, qui es in cœlis, sancte colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie : Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris : Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere. *Amen.*

LITANIA.

P. Ne nos, Domine, pro nostris peccatis tracta :

R. Neque nos, quo digna sunt nostra vitia, remunerare.

Oremus.

DEUS, Pater clemens, qui cordis contriti gemitum afflictæque mentis affectum non despicias, propitius adesto precibus nostris, quas, quotiescunque vel angustiis vel rebus adversis premimur, apud te fundimus: et pro clementiâ tuâ nos exaudi, ut quæ mala tum diabolus, tum homo suis artibus et insidiis in nos machinantur, redigantur ad nihilum, et singulari tuâ providentiâ evanescant; ut nos tui, neutiquam infestati, in sanctâ Ecclesiâ tuâ tibi gratias in perpetuum prorsus habeamus; per Jesum Christum Dominum nostrum.

Exurge, Domine, succurre nobis, et libera nos propter nomen tuum.

DEUS, auditione et majorum nostrorum narratione accepimus, qualia tu opera olim eorum temporibus et diebus antiquis patravisti.

Exurge, Domine, succurre nobis, nosque libera tuæ gloriæ causâ.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

DEFENDE nos a nostris hostibus, Christe.

Respice clemens miseras nostras.

Animorum nostrorum angores exorabilis aspice.

Tui populi peccatis clemens ignosce.

Benignus et clemens nostras auscultationes.

Miserere nostri, Davidide.

LITANIA.

Et nunc et semper nos invocantes exaudi,
Christe.

*Clemens exaudi nos, Christe, clemens exaudi
nos, ô Domine Christe.*

P. Utere tuâ erga nos, Domine, clementiâ.

R. Uti nos tibi confidimus.

Oremus.

QUÆSUMUS, Pater, nostras infirmitates benigno vultu respicias, et, Nominis tui gloriæ causâ, mala ea omnia, quæ justissime sumus promeriti, nobis avertas: et da, ut angustiis affecti omnem spem nobis et fiduciam in tuâ clementiâ collocemus, et te in perpetuum prorsus pie sancteque colamus, ad honorem et gloriam tuam; per Mediatorem nostrum et Advocatum unicum, Jesum Christum Dominum nostrum.
Amen.

Supplicatio D. Chrysostomi.

OMNIPOTENS Deus, qui nobis gratiam impertitus es, per quam uno ore unoque animo publicas hasce supplicationes apud te effundimus; quique polliceris, ubi sunt duo tresve tuo nomine congregati, te eorum postulata exauditurum: nos tuos, Domine, votorum et petitionum redde compotes, prout tibi maxime nobis expedire videbitur; concessâ nobis in hoc seculo veritatis tuæ cognitione, et vitâ æternâ in futuro. *Amen.*

2 Cor. xiii. 14.

DOMINI Jesu Christi gratia, et Dei amor, et Sancti Spiritûs communio nobis adsit omnibus, in perpetua secula. *Amen.*

SUPPLICATIONES

AC

GRATIARUM ACTIONES

Pro variis quæ sese offerant occasionibus, quæ recitabuntur ante duas dimissorias supplicationes Litanæ, aut Matutinarum et Vespertinarum Precum.

SUPPLICATIONES.

Pro Pluviâ.

DEUS, Pater cœlestis, qui ex ore Filii tui Jesu Christi, singulis quærentibus regnum tuum justitiamque ejus, quæcunque ad corpus sustentandum conducunt, pollicitus es; demitte, quæsumus, premente nos hâc necessitate, pluviam et imbres adeo tempestivos, ut fructus terræ ad solamen nostrum et tui honorem percipiamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Cælo Sereno.

OMNIPOTENS Domine Deus, qui propter mortalium perditissimos mores universum mundum, octo hominibus solum exceptis, olim submersisti; et postea singulari tuâ misericordiâ commotus, pollicitus es, te nunquam illum ad eundem modum submersurum: supplices quæsumus, qui ob peccata nostra pluvias et aquarum diluvium commeriti sumus, digneris tamen nobis vere à peccatis desciscentibus talem cœli serenitatem dare, ut fructus terræ suo tempore percipiamus; tuoque hoc supplicio admoniti, tum ad vitam corrigendum, tum clementiam tuam laudibus efferendum, animos adjungamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

SUPPLICATIONES.

Tempore Caritatis et Famis.

DEUS, Pater cœlestis, cujus beneficio delabitur pluvia, terra manat ubertate, animantia fœtificant, et pisces replent aquas; benigne, quæsumus, nos respice, qui angustiis urgemur, et præsta, ut hæc penuriæ annonæque difficultas (quas ob peccata nostra meritissimo jam patimur) pro benignitate tuâ et misericordiâ, copiâ et vilitate commutentur; propter amorem Jesu Christi Domini nostri, cui tecum et Spiritui Sancto sit omnimodus honor et gloria, et nunc et in perpetua secula. *Amen.*

Tempore Belli et Tumultuum.

OMNIPOTENS Deus, Rex regum, omniumque rerum moderator, cui resisti non potest, cujus justitiæ congruum est nocentes punire, eorum vero, qui sincerâ afficiuntur pœnitentiâ, misereri; supplices, quæsumus, tuearis nos, manuque hostili nos eripias: superbiam eorum cohibe, malevolos affectus compesce, et consilia perime; ut te nobis præsidio freti ex omnibus periculis securi evadamus, tuique gloriam illustremus, qui solus es victoriæ arbiter; propter merita unici Filii tui, Jesu Christi Domini nostri. *Amen.*

Tempore grassantis Pestis sive Morbi.

OMNIPOTENS Deus, qui irâ commotus populum tuum in solitudine, contra Mosen Aaronemque pervicaciter conjurantem, peste immissâ castigaveris, quique etiam, Davide regnante, septuaginta millia hominum grassante peste letho dederis, et tuæ tamen misericordiæ memor cæteros servâsti; utere tuâ erga nos

SUPPLICATIONES.

clementiâ, qui miseri sumus peccatores, morbis gravissimis pesteque jam laborantes: ut quemadmodum tunc temporis, expiatione à te acceptâ, vastatori Angelo imperâsti ut manum suam cohiberet, ita nunc quoque hanc pestem et gravem morbum à nobis avertere digneris; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Supplicatio pro Supremâ Senatûs Curîâ Conventum agente dicenda.

CLEMENTISSIME Deus, supplici prece postulamus, ut universo huic regno, præcipue autem supremæ Senatûs curiæ, sub pientissimâ clementissimâque Reginâ nostrâ jam conventum agenti, faveas; ut tuo ductu consilia omnia eorum eventus prosperos sortiantur, unde adaugeatur gloria tua, commodum percipiat Ecclesia, et salus, decus, felicitas Reginæ nostræ populisque ei subditis oboriatur: ut omnia ipsorum conatibus ita constituta, optimis firmissimisque fundamentis suffulcianur, ut pax et felicitas, veritas et justitia, religio et pietas, per omnia secula in tuto apud nos collocentur. Hæc et quæcunque alia, illorum, nostra et universæ Ecclesiæ tuæ necessitas postulat, summissemus rogamus in nomine et per mediationem beatissimi Domini et Servatoris nostri Jesu Christi. *Amen.*

Collecta seu Supplicatio pro cujuscunque Ordinis Hominibus iis temporibus usurpanda, quibus Litania non recitatur juxta constitutum ordinem.

DEUS, qui universum humanum genus è nihilo condidisti, et adhuc conservare pergis, pro omnibus hominibus cujuscunque ordinis aut

SUPPLICATIONES.

conditionis, te supplices obtestamur, ut apud eos tua ratio, apud omnes gentes tua cognoscatur tutela. Prece autem magis importunâ statum Ecclesiæ Catholicæ prosperum expetimus, ut bono tuo Spiritu ita ducente et dirigente, omnes Christi nomen præ se ferentes sibique vindicantes in viam veritatis deducantur, fidemque in unitate Spiritûs, pacis vinculo vitæque justitiâ tueri studeant. Postremo autem paterno tuo favori omnes habemus commendatos, quos mala aut animi, aut corporis, aut rerum domesticarum affligunt [**præcipue* autem eos, qui nos pro se supplicare expetunt:] ut eam consolationem et auxilium iis ferre velis, quæ variæ eorum necessitates postulant; et efficere item, ut æquo animo afflictiones ferant, feliciterque ex omnibus malis emergant. Quæ omnia rogamus gratiâ Jesu Christi. *Amen.*

* Hoc dicendum, quum aliquis Ecclesiæ precibus commendari postulat.

Supplicatio, quæ post quamlibet præcedentium supplicationum recitari possit.

DEUS, cujus natura et proprium est misericordiam veniamque peccatorum usque exhibere, humiles nostras supplicationes propitius exaudi; et licet nos arcto nexu impeditos teneant peccatorum vincula, singularis tamen tua clementia nos expediat, in honorem Jesu Christi Mediatoris nostri et Advocati. *Amen.*

GRATIARUM ACTIONES.

Gratiarum Actio Generalis.

OMNIPOTENS Deus, clementissime Pater, nos indigni famuli tui ex animo tibi gratias habemus singulares, pro omnibus bonis de favore

* Hoc dicen- dum, quum a- liquis Ecclesiæ precibus Deo pridem com- mendatus gra- tias referre cupit.

tuo in nos totumque genus huma- num collocatis [**præsertim, in hos, qui nuper tuis beneficiis affecti, tibi laudibus et gratiis agendis sacri- ficare gestiunt.*] Gratâ commemo- ratione prædicamus creationem nostram, conservationem, omniaque

hujus vitæ bona; præ omnibus autem inæsti- mabile illud amoris tui exemplum, redemptio- nem mundi per Dominum nostrum Jesum Chris- tum; gratiæ media, et spem gloriæ. Et à te supplices postulamus, nos adeo grato sensu be- neficiorum tuorum affici, ut sincere ex animo gratias habeamus laudesque tuas non minus factis quam dictis celebremus, cultui tuo prorsus intenti, et sancte pieque per omnem ætatem nostram in conspectu tuo gressus nostros diri- gentes, per Jesum Christum Dominum nostrum: cui Tibi et Spiritui Sancto sit omnimodus honor et gloria, in perpetua secula. *Amen.*

Propter Pluviam Terris immissam.

DEUS, Pater cœlestis, qui benigne rebus na- turæ providens, pluvîâ tum primore, tum serotinâ terram irrigas, quo fructus in humanos usus edat; tibi summis gratias agimus, qui dum summa nos necessitas urgeret, tandem plu- viâ magnifice tuum conspersisti patrimonium,

GRATIARUM ACTIONES.

aridumque recreasti, ad magnum nostrum, qui indigni sumus qui tui famuli habeamur, solamen, sanctique tui nominis gloriam; propter beneficia tua in Jesu Christo Domino nostro. *Amen.*

Propter Cœlum Serenum.

DOMINE Deus, qui nos merito ad humilem animi statum demissâ undante pluviâ aquisque revocâsti; misericordiâ tamen motus levamen solatiumque animis nostris tempestivâ hac commodâque cœli immutatione præstitisti: laudes et gloriam tuo nomini ob hoc beneficium tribuimus, et tuam clementiam in perpetua secula prædicabimus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Propter Annonæ Copiam.

CLEMENTISSIME Pater, qui pro summâ tuâ clementiâ piis tuæ Ecclesiæ precibus aurem præbuisti, et penuriam caritatemque annonæ vilitate copiâque commutâsti; insigne hoc tuum beneficium grato summissoque animo recolimus, petentes ut tuum hunc erga nos favorem perpetuum esse velis, quo terra suum proventum edat in tui gloriam nostrumque solatium; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Propter Pacem et ab Hostibus Liberationem.

OMNIPOTENS Deus, qui loco turris validæ famulos tuos adversus ipsorum inimicos protegis; te laudibus gratiarumque actionibus celebramus, qui nos ab ingentibus istis impendentibusque periculis, quibus undique premebamur, eripere dignatus sis. Clementiæ tuæ acceptum ferimus, qui nos non passus sis illis in prædam

GRATIARUM ACTIONES.

cedere, rogantes ut hæc beneficia perpetua nobis esse velis, sciantque mortales omnes te nostrum esse servatorem potentemque vindicem; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Propter restitutam Domi Pacem Publicam.

ÆTERNE Deus, Pater noster cœlestis, qui solus efficis eandem domum in concordia esse et tumultus rabidi effrænisque populi compescis; sanctum tuum nomen laudibus efferimus, qui tumultus seditionesque intestinas nuperrime concitatas comprimere dignatus sis; tuæque gratiæ auxilium summâ cum animi demissione imploramus, quo deinceps per omnia tuis præceptis obediamus, et per totum vitæ nostræ curriculum, et tranquillam quietamque vitam agentes cum omni pietate et gravitate, continenter laudibus et gratiis agendis tibi sacrificemus, ob hæc in nos collata beneficia; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Propter Liberationem à Peste, aut alio quolibet Morbo epidemico.

DOMINE Deus, qui propter peccata vitiaque nostra vulnera nobis inflixisti, et nupero tuo gravi et terribili supplicio peremisti nos; nunc vero in judicii medio, clementiæ memor, ex ipsis mortis faucibus animas nostras vindicâsti; nosmetipsos, animas et corpora, quorum salutem paternæ tuæ benignitati acceptam referimus, tibi hostias viventes præstamus, semper collaudantes gratâque mente omnia tua beneficia commemorantes in Ecclesiâ tuâ; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

COLLECTÆ,
EPISTOLÆ, AC EVANGELIA,
PER TOTUM ANNUM USURPANDA.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, quæsumus, impertias nobis gratiam, per quam deponamus opera tenebrarum, et arma lucis induamus, dum vitam hanc mortalem agimus (in quâ Filius tuus Jesus Christus, sese adeo dejiciens, ut nos viseret, advenit) ut in postremo die, quum iterum adveniet cum gloriâ Majestatis suæ vivos mortuosque judicatum, ad vitam æternam resurgamus, per eum, qui vivit et regnat tecum et cum Spiritu Sancto nunc et in perpetua secula. *Amen.*

Hæc Collecta in singulos Dies repetenda est, una cum reliquis Collectis Adventûs, usque ad Vigiliam Nativitatis Christi.

Epistola. Rom. xiii. 8.

NIHIL cuiquam debete, nisi ut ametis vos inter vos. Nam qui alios amat, is lege perfunctus est. Etenim, Ne adulterato, Ne occidito, Ne furator, Ne falsum testator, Ne concupiscito, et si quod aliud præceptum est, id in hoc dicto summatim comprehenditur; Alterum ut te ipsum amato. Charitas alteri non malefacit: itaque legis perfunctio charitas est. Præsertim cum sciamus, venisse tempus et horam quâ jam sit nobis a somno expergiscendum; nunc enim propius nos est salus quam tum cum credidimus. Discessit nox, dies adest: quare deponamus

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

opera tenebrarum, et induamus arma lucis. Honestè nos, ut in die, geramus; non comessionibus et ebrietatibus, non concubitibus et libidinibus, non jurgiis et æmulatione. Sed induite Dominum Jesum Christum; neve carnis curam gerite, cupiditatibus indulgendo.

Evangelium. D. Matt. xxi. 1.

POSTQUAM autem Hierosolymis propinquarunt, et Bethphagen ad Olivarum montem venerunt, misit Jesus duos discipulos, dicens eis, Ite in vicum qui contra vos est, et protinus invenietis asinam ligatam, et pullum cum eâ: solvitote, et mihi adducitote. Quod si quis vobis aliquid dixerit, dicetis, Dominum eis egere; et statim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut id accideret quod à vate dictum fuerat his verbis: Dicite puellæ Sioni, Ecce rex tuus tibi venit mansuetus insidens asinæ, et asello jumentii pullo. Igitur profecti discipuli fecerunt sicut mandaverat eis Jesus, asinamque et pullum adduxerunt, et eis vestimenta sua imposuerunt, et eum super ea collocaverunt. Maxima autem hominum multitudo suis vestimentis viam consternere; alii abscissos ex arboribus ramos per viam sternere. Vulgus autem partim præcedens, partim subsequens, sic acclamare, Hosanna Davidide; bene sit ei qui venit in nomine Domini; Hosanna in supremis. Eo autem ingresso Hierosolymam, commota est tota civitas, dicens, Quis est hic? Vulgus autem dicebat, Hic est Jesus vates, à Nazarethâ Galilææ. Et Jesus in Dei templum ingressus, ejecit omnes in templo vendentes et ementes, et nummulariorum mensas sellasque vendentium columbas evertit. Scriptum est, inquit eis, Domus mea domus supplica-

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

tionis vocabitur; at vos ex eâ fecistis speluncam latronum.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

Collecta.

DOMINE beneficentissime, qui fecisti ut omnia scripta sacra ad nostram doctrinam scripta essent; concede ut ea ita audiamus, legamus, observemus, discamus, et animis meditemur, ut per patientiam et sacrarum literarum consolationem amplectamur, ut nunquam felicem spem æternæ vitæ demittamus, nobis a te exhibitam per Servatorem nostrum Jesum Christum. *Amen.*

Epistola. Rom. xv. 4.

QUÆCUNQUE enim ante scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam, et literarum consolationem spem habeamus. Faxit autem Deus, et patientiæ et consolationis auctor, ut idem inter vos sentiatis, sicuti Christo Jesu dignum est, ut uno animo unoque ore concelebreis Deum et Patrem Domini nostri Jesu Christi. Quocirca opitulamini mutuo, ut et Christus nobis ad Dei gloriam opitulatus est. Dico autem, Jesum Christum ministrum fuisse circumcisionis propter Dei veritatem, ad ea confirmanda quæ majoribus fuerant promissa: utque cæteræ gentes Deum ob ejus misericordiam celebrarent, quemadmodum scriptum extat; Quare te celebrabo apud gentes, tumque nomen cantabo. Item; Lætamini gentes, inquit, cum ejus populo. Item; Laudate Dominum, gentes omnes, eumque collaudate, omnes

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

populi. Itemque Esaias; Erit Issæa radix, existetque qui gentibus imperet, in quo gentes spem habebunt. Cæterum Deus spei omni vos lætitiâ atque pace compleat, fidentes, ut spe abundetis, vi Spiritûs Sancti.

Evangelium. D. Luc. xxi. 25.

ET erunt signa in sole et lunâ et sideribus, et in terrâ tantus gentium angor trepidantium, mari undisque resonantibus, ut homines, eorûm motu et expectatione quæ orbi immineant, exanimentur: nam cœlestes potestates concutientur. Ac tum aspicietur Filius hominis veniens in nube, cum ingenti potestate atque gloriâ. His autem fieri incipientibus suspicitote, et capita attollitote, quoniam vestra instabit liberatio. Tum eis similitudinem dixit, Cernite ficum et omnes arbores; cum jam frondescunt, id vos per vosipsos cernentes, cognoscitis jam prope esse æstatem. Similiter et vos, cum hæc fieri videbitis, scitote prope esse divinum regnum. Hoc vobis confirmo, non prius esse præterituram ætatem hanc quam fiant omnia: etiamsi cœlum et terra pereant; mea dicta non peribunt.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

Collecta.

O DOMINE Jesu Christe, qui primo tuo adventu tibi tuum præmisisti nuncium, qui tibi viam præpararet; præsta, quæsumus, ut ministri tuorumque arcanorum dispensatores tibi itidem viam præparent rectamque faciant, contumacibus ad justorum prudentiam perductis, ut cum iterum adveneris judicatum mundum, accepti

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

simus in oculis tuis, qui vivis et regnas cum Patre et Spiritu Sancto semper unus Deus in perpetua secula. *Amen.*

Epistola. I Cor. iv. 1.

SIC de nobis existimet homo, ut de Christi ministris et divinatorum arcanorum dispensatoribus. Cæterum quod in dispensatoribus requiritur, ut fidelis quis comperiatur. Ego vero minimi facio de me vel à vobis vel omnino humano judicio, quin neque ipse de me sententiam fero. Quamvis enim nihil mihi conscium, non tamen idcirco sum absolvendus. Verum qui de me iudicium facturus sit, Dominus est. Quamobrem ne quid ante tempus iudicate, donec veniat Dominus, qui et tenebrarum occulta proferat in lucem, et animorum consilia patefaciat, ac tum demum laudem quisque consequatur à Deo.

Evangelium. D. Matt. xi. 2.

JOHANNES autem, cum audivisset in vinculis opera Christi, misit suorum discipulorum duos, qui ei ita dicerent; Tune is es qui venturus est? an alius nobis est expectandus? Quibus respondit Jesus in hunc modum; Ite renunciatum Johanni quæ auditis et videtis. Cæci vident, et claudi ambulant; leprosi purgantur, et surdi audiunt; mortui resurgunt, et pauperes Evangelium docentur: et felix est qui in me non offenderit. Eis autem abeuntibus cœpit Jesus hominum turbæ sic de Johanne dicere: Ad quid spectandum egressi estis in solitudinem? arundinem vento agitatam? Veruntamen, ad quid videndum existiis? hominem mollibus indutum vestibus? At qui molles gestant sunt in regum domibus. Sed ad quem tandem videndum existiis-

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

tis? vatem? etiam (inquam vobis) et plus quam vatem. Hic est enim de quo scriptum est, Ego tibi meum nuncium præmissurus sum, qui tibi viam præparabit.

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

Collecta.

EXCITA, quæsumus, Domine, fortitudinem tuam, et præstantissimis tuis viribus supplicas nobis veni, adeo ut quanquam peccata, vitiaque nostra gravi sint oneri et impedimento, quo minus propositum nobis certamen decurramus, benigna tua gratia et misericordia properato nobis auxilium ferat, et nos liberet per satisfactionem Filii tui, Domini nostri; cui tecum et Spiritui Sancto sit honor et gloria, in perpetua secula. *Amen.*

Epistola. Philip. iv. 4.

GAUDETE in Domino semper: iterum dico, gaudete. Moderatio vestra cunctis nota sit hominibus. Dominus prope adest. Nihil este solliciti; sed omni in re efficite precibus et supplicationibus cum gratiarum actione, ut vestra postulata Deo declarentur: et divina pax omnem mentem exuperans, vestros animos ac cogitationes in Christo Jesu custodiet.

Evangelium. D. Joh. i. 19.

HOC est Johannis testimonium, tum cum miserunt Judæi Hierosolymâ Sacerdotes et Levitas, qui ex eo quærerent, Quis esset? Atque ille confessus est, neque negavit; confessus est se non esse Christum. Quid ergo? inquiunt illi

NATIVITAS DOMINI NOSTRI.

interrogantes : Elias es tu ? Non sum, inquit. Vates es tu ? Non, inquit ille respondens. Et illi, Quis es ? inquirunt ei, ut responsum demus eis qui nos miserunt : Quid de teipso dicis ? Ego sum, inquit, vox in solitudine clamantis, Corrigit Domini viam, quemadmodum dixit Esaias vates. Tum qui erant missi (erant autem ex Pharisæis) sic eum interrogârunt : Quid ergo baptizas, si tu neque Christus es, nec Elias, nec vates ? Ego aquâ baptizo, inquit eis respondens Johannes : sed inter vos adest, quem vos non nôstis ; is est, qui et post me venit, et ante me fuit, cujus ego non sum dignus qui calcei corrigiam solvam. Hæc Bethabaræ facta sunt, trans Jordanem, ubi baptizabat Johannes.

NATIVITAS DOMINI NOSTRI, SEU DIES NATALIS CHRISTI.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui Filium tuum unicum nobis dedisti, ut assumeret hominem, immaculatæque Virginis quasi hoc ipso tempore partus esset ; concede ut nos denuo nati, inque filiorum tuorum numerum adoptione et gratiâ relati, tuo Sancto Spiritu indies renovemur ; per eundem Dominum nostrum Jesum Christum, qui tecum et cum eodem Spiritu vivit et regnat unus Deus, in omnem perpetuitatem. *Amen.*

Epistola. Heb. i. 1.

MULTIFARIAM et multipliciter olim Deus nostros majores alloquutus per vates, postremis hisce temporibus alloquutus est nos per Filium, quem omnium statuit hæredem, per

NATIVITAS DOMINI NOSTRI.

quem etiam mundum fecit. Qui cum sit ejus gloriæ splendor et forma expressa substantiæ, feratque cuncta suo potenti sermone, factâ per semetipsum expiatione peccatorum nostrorum, consedit ad dexteram majestatis in sublimi, tanto angelis factus præstantior, quanto excellentius quam illi nomen obtinuit. Cui enim dixit unquam angelorum? Filius meus es tu, ego hodie genui te. Et rursum, Ego ei Pater, et ipse mihi Filius erit. Item cum in orbem inducit primogenitum, dicit, Eumque adorent omnes divini angeli. Et de angelis quidem sic dicit, Qui angelis utitur spiritibus, et ministris igneâ flammâ. Sed de Filio, Solium tuum, ô Dive, in omnem permanet æternitatem; sceptrum æquitatis sceptrum regni tui est: Justitiam amas, perosus improbitatem; propterea Deus, tuus Deus, oleo te lætifico potius inunxit, quam tuos socios. Et; Tu principio, Domine, terram fundâsti, et opera manuum tuarum sunt cœli. Et illi quidem peribunt, te permanente, omnesque tanquam indumentum inveterascent; et, te tanquam amictum eos involvente, obsolescent: at tu is es; qui annorum sis infinitorum.

Evangelium. D. Joh. i. 1.

IN principio erat Sermo, et Sermo erat apud Deum, et Deus erat is Sermo. Is erat in principio apud Deum. Omnia per eum facta sunt, et absque eo factum est nihil, quod factum est. In eo vita erat, et vita erat lux hominum; et lux in tenebris lucet, nec eam comprehenderunt tenebræ. Fuit homo missus a Deo, nomine Johannes. Is venit ob testimonium, ut de luce testaretur, ut omnes per eum crederent. Non erat ille ipsa lux, sed qui de luce testaretur. Erat

DIES DIVI STEPHANI.

ipsa vera lux, quæ collustrat omnem hominem venientem in mundum. In mundo erat, et mundus per eum factus fuit, et mundus eum non cognovit. In sua venit, et sui eum non acceperunt. Quicumque autem eum acceperunt, iis eam potestatem dedit, ut Dei filii fierent, fidem habentibus ejus nomini: qui non ex sanguine, nec ex voluntate carnis, nec ex voluntate viri, sed ex Deo geniti sunt. Et Sermo caro factus est, et apud nos gratiæ veritatisque plenus habitavit: ejusdem splendorem, ut unigenæ à Patre splendorem, aspeximus.

DIES DIVI STEPHANI.

Collecta.

EFFICE, Domine, ut inter omnia ea, quæ hic in terris patienda sunt propter tuæ veritatis testimonium, intentis in cœlum oculis contueamur, et gloriam quâ sumus affiendi per fidem conspiciemur, Sanctoque Spiritu pleni bene precemur insectantibus nos, ad exemplum Protomartyris tui Divi Stephani; qui necis auctores precibus tibi commendavit, ô Jesu beatissime, qui Deo ad dexteram adstas, quo omnibus opem feras, qui pro te unico nostro Mediatore et Advocato infestati sunt. *Amen.*

Tum sequetur Collecta Nativitatis, quæ nunquam intermittetur usque ad Vigiliam Circumcisionis.

Pro Epistolâ. Act. vii. 55.

STEPHANUS autem Sancto Spiritu plenus, in cœlum intuitus et Dei splendorem, Jesumque Deo ad dexteram adstantem conspiciens, dixit,

DIES DIVI JOHANNIS.

En video cœlos apertos, et Filium hominis Deo adstantem ad dexteram. At illi sublato ingenti clamore, aures suas obturare, et universi, facto in eum impetu, ejectum ex urbe lapidare : et testes, depositis ad pedes adolescentis, nomine Sauli, vestimentis, Stephanum lapidare, invocantem et dicentem, Domine Jesu, accipe spiritum meum. Deinde positus genibus, ingenti voce exclamavit ; Domine, noli in eos hoc vindicare peccatum. Hoc locutus, obdormivit.

Evangelium. D. Matt. xxiii. 34.

ITAQUE ego ad vos missurus sum vates, et sapientes, et literatos, quos partim interficietis, ac in crucem tolletis, partim verberabitis in vestris collegiis, ac ex aliâ in aliam urbem persequimini, ut super vos veniat omnis innocens sanguis in terris effusus, ab Abelis justi sanguine, usque ad Zachariæ sanguinem, Barachiæ filii, quem vos inter ædem et aram necâstis. Itaque certo scitote horum omnium pœnas daturam esse nationem hanc. Hierosolyma, Hierosolyma, quæ vates occidis, et ad te missos lapidas, quoties volui congregare tuos natos, sicut gallina suos pullos sub alas congregat, et nolulistis ? Scitote vestram domum vobis desertam relictum iri. Sic enim habetote, vos non esse me visuros deinceps, donec dicatis, Bene sit venienti in nomine Domini.

DIES D. JOHANNIS EVANGELISTÆ.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine misericors, claris tui luminis radiis Ecclesiam tuam illustra, ut doctrinâ beati Apostoli tui et Evangelistæ Divi

DIES DIVI JOHANNIS.

Johannis illuminata in veritatis lumine ita verse-
tur, ut tandem vitæ æternæ lumen habeat ; per
Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. I D. Joh. i. 1.

QUOD fuit a principio, quod audivimus, quod
vidimus oculis nostris, quod et spectavimus,
et nostris ipsi manibus tetigimus, de sermone
vitæ ; (quæ vita patefacta est, quam vidimus, et
testamur, et vobis vitam nunciamus æternam,
quæ apud Patrem erat, et nobis perlata est ;) quod
et vidimus et audivimus, id vobis annunciamus,
ut et vos nobiscum communitatem habeatis. Est
autem nobis communitas cum Patre, cumque
ejus Filio Jesu Christo. Atque hæc vobis scri-
bimus, ut plenâ afficiamini lætitiâ. Est autem
hoc nuncium, quod et ab illo audivimus et vobis
nunciamus, Deum esse lumen, nec ullas in eo
tenebras esse. Si nobis cum Deo communionem
esse dicimus, et tamen in tenebris degimus, men-
timur, nec verum facimus. Si in luce versamur,
ut ipse in luce est, nobis est inter nos commu-
nitas : nosque Jesu Christi sanguis, ejus Filii, ex-
purgat ab omni peccato. Si nos peccati expertes
esse dicimus, fallimus nos ipsos, nec est in nobis
veritas. Si confiteamur peccata nostra, ille ita
fidelis et justus est, ut nobis peccatorum veniam
det, nosque ab omni culpâ expiet. Si nos pec-
câsse negamus, mendacem facimus eum, nec est
in nobis ejus sermo.

Evangelium. D. Joh. xxi. 19.

JESUS Petro dixit, Sequere me. Et Petrus con-
versus aspicit sequentem discipulum, quem
amabat Jesus, eum, qui in cœnâ ejus pectori in-
cumbens dixerat, Domine, quis est qui te est pro-

DIES INNOCENTIUM.

diturus? Hunc intuitus Petrus, dicit Jesu, Domine, hic vero quid? Cui Jesus, Si eum volo manere donec veniam, quid ad te? Tu sequere me. Itaque dissipatus est hic sermo inter fratres, discipulum illum non esse moriturum; tametsi non dixerat illi Jesus, non esse moriturum; sed, si eum volo manere donec veniam, quid ad te? Hic est ille discipulus, qui hæc testatur, et hæc scripsit, cujus nos testimonium verum esse scimus. Sunt autem et alia multa, quæ fecit Jesus; quæ si singula scribantur, ne ipsum quidem mundum scribendos hac de re libros capere posse arbitror.

DIES INNOCENTIUM.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui per infantium et lactentium os potentiam fudisti, gloriamque tibi ex morte infantium comparasti, omnia in nobis vitia morti dede et perime, et nos per tuam gratiam adeo corrobora, ut vitarum nostrarum innocentiam, constantique ipsam ad mortem fide, tui nominis gloriam illustremus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistola. Apocal. xiv. 1.

DEINDE animadverti Agnum stantem in Sione monte, et cum eo centum quadraginta quatuor millia Patris ejus nomen in suis frontibus scriptum habentes. Audivique de cælo sonitum, qualis multarum aquarum, ingentisque tonitruï sonitus est: itemque vocem audivi citharædorum, citharis suis canentium, qui veluti novum carmen canebant ante solium, et ante quatuor animalia ac senatores; quod carmen

DOMINICA PROXIMA A NATIVITATE.

nullus discere poterat, nisi illi centum quadraginta quatuor millia, redempti à terrâ. Hi sunt qui cum fœminis non sunt polluti; sunt enim virgines: hi sunt qui Agnum, quocunque vadat, sequuntur: hi ex hominibus redempti sunt, primitiæ Deo et Agno; quorum in ore nulla reperta fraus est; sunt enim inculpati coram Dei solio.

Evangelium. D. Matt. ii. 13.

DOMINI angelus Josepho in somnis apparet. Surge, inquit, et assumpto puero, ejusque matre, fuge in Ægyptum, et illic esto donec ego te moneam. Quæsiturus est enim puerum Herodes ad necem. Igitur ille surgit, et unâ cum puero, ejusque matre, noctu concessit in Ægyptum, ibique fuit usque ad Herodis obitum: ut confieret quod fuerat a Domino dictum per vatem ita dicentem, Ex Ægypto evocavi Filium meum. Tunc Herodes, videns se à Magis illum esse, ad eum iratus est, ut miserit interfectum pueros, quotquot Bethlehæmæ et in toto ejus territorio erant, à bimatu, et infra, pro tempore quod à Magis perquisierat. Tunc accidit id, quod à Jeremiâ vate ita dictum fuerat; Auditur apud Ramam vox, lamentatio, comploratioque, et multus questus, Rachel luget suos natos, deplorans insolabiliter, quia perierunt.

DOMINICA PROXIMA A NATIVITATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui Filium tuum unicum nobis dedisti, ut assumeret hominem, immaculatæque Virginis, quasi hoc ipso tempore, partus esset; annue, ut nos denuo nati, inque

DOMINICA PROXIMA A NATIVITATE.

filiorum tuorum numerum adoptione et gratiâ asciti, tuo Sancto Spiritu indies renovemur, per eundem Dominum nostrum Jesum Christum, qui tecum et cum eodem Spiritu vivit et regnat unus Deus, in omnem perpetuitatem. *Amen.*

Epistola. Gal. iv. 1.

SIC autem dico: Quandiu hæres puer est, nihil differt à servo, et tamen est omnium dominus; sed sub tutoribus et dispensatoribus est, usque ad præfinitum à patre tempus. Similiter et nos, cum pueri essemus, sub mundanis rudimentis eramus emancipati: sed postquam plenum tempus advenit, misit Deus Filium suum, ex muliere natum, qui sub lege fuit ut lege subditos redimeret, quo adoptionem filiorum adipisceremur. Et quoniam filii estis, misit Deus Filii sui Spiritum in vestros animos, qui clamat, Abba, Pater. Itaque non jam servus es, sed filius: quod si filius, etiam hæres Dei per Christum.

Evangelium. D. Matt. i. 18.

JESU Christi autem nativitas sic se habet: Cum esset desponsa mater ejus Maria Josepho (priusquam convenissent) comperta est uterum ferre ex Spiritu Sancto. Josephus verò vir ejus, qui justus esset, nec in eam vellet exemplum edere, statuit eam clam repudiare. Hæc cum haberet in animo, ecce Domini angelus in somnis apparuit ei, et ita locutus est: Josephe Davide prognate, ne metue asciscere Mariam uxorem tuam; nam quod in eâ genitum est, ex Sancto Spiritu est. Pariet autem filium, quem JESUM nomine vocabis; is enim suos ab ipsorum peccatis vindicabit. (Hoc autem totum factum est, ut confieret quod à Domino dictum fuerat per

CIRCUMCISIO CHRISTI.

vatem ita dicentem, Virgo ventrem latura est; et editura filium, qui nominabitur Emanuel; quod perinde est ac si dicas, Nobiscum Deus.) Igitur experrectus à somno Josephus fecit ut ei præceperat Domini angelus, ascivitque suam conjugem: nec eam cognovit, donec ea peperit filium suum primogenitum, quem Jesum nomine vocavit.

CIRCUMCISIO CHRISTI.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui pro humano genere Filium tuum unicum circumcidi, et legis instituta conservare, fecisti; da nobis veram eam circumcisionem Spiritûs, ut tum corda, tum omnia membra nostra, simul cum mundanis carnisque cupiditatibus enecantes, sanctæ tuæ voluntati in omnibus pareamus; per eundem Jesum Christum Filium tuum. *Amen.*

Epistola. Rom. iv. 8.

BEATUS homo, cui non imputat Deus peccatum. Hæc igitur beatitudo in circumcisionemne cadit, an potius in præputium? Dicimus enim, fidem in Abrahamo habitam esse pro justitiâ. Quomodo igitur habitam? cum in circumcisione esset, an cum in præputio? Non in circumcisione, sed in præputio. Ac circumcisionis notam accepit, quæ sigillum esset justitiæ fidei, quæ fides ipsi fuit in præputio, ut pater esset omnium fidentium, sive præputiatorum; ut eis quoque justitia duceretur, sive circumcisorum: pater esset, inquam, non iis solum, qui essent a circumcisione, verùm etiam gradientibus per fidei vestigia, quam parens noster Abrahamus

EPIPHANIA.

habuit in præputio. Non enim per legem promissum est Abrahamo, aut ejus posteritati, orbis hæredem fore, sed per fidei justitiam. Nam si, qui à lege sunt, hæredes sunt, vana fides est, et irrita promissio.

Evangelium. D. Luc. ii. 15.

DEINDE, ubi ab eis discesserunt in cœlum angeli, pastores illi cohortati sunt invicem, ut Bethlehemam peterent, et viserent quid rei accidisset, quod Dominus sibi ipsis declarâsset. Itaque celeriter profecti, invenerunt Mariam et Josephum, et jacentem in præsepi infantem. Quo viso, prædicârunt quid sibi de puero illo dictum fuisset. Ac quotquot audierunt, ea mirati sunt quæ eis à pastoribus dicta sunt. Maria vero eas res omnes observabat, animo suo perpendens. Redierunt autem pastores Deum celebrantes atque collaudantes, propter ea omnia quæ et audiverant, et quemadmodum eis prædictum fuerat, viderant. Postquam dies octo ad circumcidendum puerum completi sunt, nuncupatum ejus est nomen **JESUS**; quod nuncupatum fuerat ab angelo, priusquam in utero conciperetur.

Collecta eadem, eadem Epistola, et idem Evangelium, prælegentur exinde usque ad Epiphaniam.

EPIPHANIA, SEU CHRISTI GENTIBUS PATEFACTIO.

Collecta.

DEUS, qui stellâ duce Filium tuum unicum alienigenis patefecisti; clementer annue, ut nos, quibus nunc per fidem datur tui cognitio,

EPIPHANIA.

exacto demum hujus vitæ curriculo, Numine tuo glorioso fruamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Ephes. iii. 1.

HUJUS gratiâ, ego Paulus, Jesu Christi victus propter vos alienigenas; si modo audivistis Dei beneficii dispensationem, quod mihi ad vos collatum est: Quandoquidem, ille mihi divinitus mysterium declaravit (quemadmodum ante breviter scripsi, unde potestis legentes animadvertere meam in Christi mysterio intelligentiam) quod nullis aliis seculis declaratum est hominum generi, ut nunc patefactum est sanctis ejus Apostolis ac Vatibus, divinâ inspiratione: Videlicet, alienigenas esse cohæredes, et ejusdem corporis, et participes divini promissi in Christo, per Evangelium; cujus ego factus sum minister, dono divini beneficii, quod beneficium mihi divinæ potentiæ vi collatum est. Mihi omnium sanctorum minimo id beneficium collatum est, ut apud exterarum gentium infinitam Christi opulentiam publicem; et omnibus perspicuum faciam quæ sit mysterii communio, quod ab omni æternitate apud Deum (qui omnia per Jesum Christum condidit) fuit celatum; ut nunc declaretur principatibus et potestatibus in cœlestibus, per Ecclesiam, tam varia Dei sapientia, quemadmodum et ab omni ævo decreverat, et in Christo Jesu Domino nostro præstitit; in quo habemus audaciam atque aditum, confisione, quæ est in fide ei habenda.

Evangelium. D. Matt. ii. 1.

JESU autem Bethlehæmæ in Judæâ nato tempore regis Herodis, venerunt ab Oriente Magi

DOMINICA PRIMA AB EPIPHANIA.

Hierosolymam, et ubinam esset Judæorum natus rex quæsiverunt. Sese enim ejus vidisse stellam in Oriente, itaque eum adoratum venisse. Quibus auditis, turbatus est unà cum totâ Hierosolymâ rex, qui convocatis omnibus pontificibus, et scribis populi, sciscitatus est ab eis, ubinam Christus nasciturus esset? Cui illi responderunt, Bethlehæmæ Judææ: sic enim à vate scriptum esse, Et tu, Bethlehema in Judææ terrâ, nequaquam minima es præfecturarum Judææ: ex te enim mihi prodibit dux, qui meum reget Israëliticum populum. Tunc Herodes, clam vocatis Magis, perquisivit ab eis tempus quo stella apparuisset. Eosque Bethlehëmam dimisit, ita dicens, Ite, et de puero diligenter inquirete; ac cum inveneritis, certiozem me facitote, ut ego quoque ad eum adorandum proficiscar. Igitur illi, audito rege, profecti sunt: ac tum stella, quam in Oriente viderant, eos antecessit, donec venit stetitque supra locum ubi puer erat. Illi, visâ stellâ, maximo gaudio lætati sunt. Et domum ingressi, puerumque cum ejus matre Mariâ nacti, prociderunt eumque adorârunt: et, apertis suis capsis, obtulerunt ei munera, aurum, thus, et myrrham. Deinde divinitus moniti in somnis, ne ad Herodem reverterentur, per aliam viam se receperunt in patriam.

DOMINICA PRIMA AB EPIPHANIA.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, pro tuâ clementiâ populi te invocantis preces admittas; et concede, ut quæ iis faciendâ sunt, et percipiant, et cognoscant, gratiamque et vires, quibus ea fide-

DOMINICA PRIMA AB EPIPHANIA.

liter exequantur, imperti; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. xii. 1.

QUARE cohortor vos, fratres, per Dei misericordiam, ut præstetis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, acceptam Deo, qui vester sit cultus rationalis. Neve similes vos huic seculo præstate; sed vestræ mentis renovatione transfiguramini, ut, quod velit Deus, quod bonum, acceptum, perfectumque sit, id approbetis. Edico enim, per beneficium quod mihi collatum est, vestrûm cuivis, ne sibi plus arroget, quam arrogare debeat; sed tantum arroget, ut sobriè arroget, pro fidei modo, quem cuique Deus impertivit. Ut enim uno in corpore multa membra habemus, quæ membra non omnia idem opus habeant; sic multi sumus unum corpus in Christo, et invicem alii aliorum membra.

Evangelium. D. Luc. ii. 41.

PROFICISCEBANTUR autem ejus parentes quotannis Hierosolymam festis Paschatis. Igitur dum jam erat annorum duodecim, cum illi Hierosolymam ex more festorum ascendissent, diesque peregissent, eis revertentibus, remansit puer Jesus Hierosolymæ. Id quod ignorantes ejus parentes, eum in comitatu esse rati, postquam iter unius diei fecerunt, cœperunt eum inter cognatos et familiares conquirere. Eoque non invento, reverterunt Hierosolymam, eum quæsitum. Accidit autem ut post triduum eum in fano invenerint, inter magistros sedentem eosque audientem ac interrogantem. Stupebant autem omnes eum audientes, ejus acumen, ac responsiones. Atque, eo viso, attoniti sunt illi;

DOMINICA SECUNDA AB EPIPHANIA.

eumque sic est allocuta mater, Nate, cur nobis ita fecisti? en, pater tuus et ego te dolentes quærebamus. At ille, Quorsum me quærebatis? inquit eis: an nesciebatis, mihi agenda esse mei Patris negotia? At illi, quid ille sibi dixisset, non intellexerunt. Et ille cum eis descendit, venitque Nazaretham, et eis erat morigerus. Ejus autem mater eas res omnes animo observabat. Et Jesus scientiâ, et staturâ, et gratiâ tum apud Deum proficiebat, tum apud homines.

DOMINICA SECUNDA AB EPIPHANIA.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternæ Deus, cujus imperio omnia tam cœlestia quam terrestria parent; supplicanti populo tuo propitius aurem præbeas, et da ut pax tua per totum vitæ nostræ curriculum nobis adsit; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. xii. 6.

SED cum dotes pro collato in nos beneficio varias habeamus: Ut divinationem, *ad divinandum nosmet accingamus* pro fidei portione; ut ministerium, ad ministrandum; sive quis doceat, ad docendum; sive cohortetur, ad cohortandum; sive sit distributor, ut sincerè; sive præsit, ut sedulè; sive largiatur, ut hilarè faciat. Charitas sit simulationis experta. Estote vitii osores, virtutis tenaces. Ad fraternum mutuumque amorem proclives, honore prævenientes alius alium; studio impigri; ferventes animo; Domino servientes; spe gaudentes; in adversis patientes; in precibus assidui; sancto-

DOMINICA SECUNDA AB EPIPHANIA.

rum egestatibus opitulantes; hospitalitatem exercentes. Bene precamini vos insectantibus; bene precamini, et ne imprecamini. Gaudete cum gaudentibus, et cum plorantibus plorate. Eodem modo invicem animati. Non vos animo efferentes, sed humilibus accommodantes.

Evangelium. D. Joh. ii. 1.

TERTIO autem die nuptiæ factæ sunt Canæ in Galilæâ, ubi et Jesu mater erat. Et Jesus ejusque discipuli ad nuptias vocati sunt. Cumque defecisset vinum, Jesum mater sic alloquitur, Vinum non habent. Cui Jesus, Quid tum postea? mulier, nondum venit hora mea. Mater ministros monuit, id quod ille eis jussisset, facerent. Erant illic posita sex lapidea solia, ut ferebat Judæorum purificatio, singula binarum ternarumve metretarum capacia. Ea solia ut aquâ replerent, jussit eis Jesus. Cumque ad summum usque replevissent, jussit ut nunc haurirent, et convivii magistro ferrent. Atque illi tulerunt. Ut vero gustavit convivii magister factum ex aquâ vinum, ignarus unde esset (ministri tamen sciebant, qui aquam hauserant) sponsum accersit, et sic alloquitur; Cum omnes homines primùm bonum vinum apponant, deinde, potis convivis, deterius, tu bonum vinum hucusque servâsti. Hoc præbuit miraculorum initium Jesus Canæ in Galilæâ, suamque gloriam ostendit, et ei fidem habuerunt ejus discipuli.

DOMINICA TERTIA AB EPIPHANIA.

DOMINICA TERTIA AB EPIPHANIA.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, infirmitatibus nostris propitius succurre, et in omnibus nostris periculis. in quibus versamur, et rebus adversis, porrectâ dexterâ tuâ nos adjuva, et protege; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. xii. 16.

NE vobis placete, nemini malum pro malo reddite, date operam ut vos apud omnes homines honestè geratis. Si fieri potest (quantum in vobis est) pacem cum omnibus exercete, non vos ipsos ulciscentes, ô mihi charissimi, sed supplicio locum dantes. Extat enim scriptum, Mea est ultio, ego remunerabor, inquit Dominus. Si itaque esurit inimicus tuus, da comedere: si sitit, da bibere. Id enim faciens, candentes carbones in ejus caput congeres. Noli maleficio vinci, sed beneficio vince maleficiū.

Evangelium. D. Matt. viii. 1.

DEGRESSUM autem eum de monte secuta est ingens hominum turba. Tum venit leprosus, qui eum veneratus dixit, Domine, si vis, potes, me mundare. Et Jesus illum porrectâ manu tetigit, dicens, Volo, mundus esto. Ac statim mundata est illius lepra. Et Jesus, Vide, inquit, ne cui dicas: sed abi, ostensum te sacerdoti, et munus offer, quod præcepit Moses, ut esset eis testimonio. Ingressum autem Jesum Capharnaum convenit centurio quidam et hujusmodi verbis oravit, Domine, puer meus jacet domi sideratus, graviterque crucia-

DOMINICA QUARTA AB EPIPHANIA.

tur. Cui Jesus, Ego eum sanatum ibo, inquit. At centurio respondens, Domine, non sum dignus, inquit, cujus tu tectum subeas; sed tantum jube verbo, et sanabitur puer meus. Nam ego quoque qui sub alterius sum potestate, si quem eorum quibus præsum militum ire jubeo, it; si alium venire, venit; si servum meum aliquid facere, facit. Hoc audito, miratus Jesus ita dixit sequentibus; Hoc vobis confirmo, me ne in Israëlitis quidem tantam invenisse fidem. Et sanè sic habetote, multos ab oriente et occidente venturos, qui cum Abrahamo, Isaaco, et Jacobo accumbant in regno cœlesti: Cum interea filii regni in exteriores ejicientur tenebras, ubi fletus, stridorque dentium futurus est. Tum dixit Jesus centurioni, Abi, et ut confidisti, sic tibi accidat. Itaque sanatus est illius puer eâdem illâ horâ.

DOMINICA QUARTA AB EPIPHANIA.

Collecta.

O DEUS, qui scis tot tantaque pericula nos circumstare, adeo ut propter imbecillitatem humanam non possimus semper erecti consistere; largire nobis tantum robur et auxilium, ut in omnibus periculis sustentemur, securique omnes tentationes evadamus: per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. xiii. 1.

OMNES mortales superioribus potestatibus pareant. Nulla est enim potestas, nisi à Deo: ac quæ sunt potestates, eæ à Deo sunt

DOMINICA QUARTA AB EPIPHANIA.

institutæ. Itaque qui potestati repugnat, Dei institutioni resistit; quique restiterint, pœnas dabunt. Non enim rectè factis metuendi sunt magistratus, sed pravè factis. Vis potestatem non timere? benefacito, et ab eâ laudem consequeris: nam Dei minister est, tibi quod sit bono: verùm si malè feceris, formida. Nec enim sine causâ gladium gestat: quippe cum sit Dei minister, ad irrogandas pœnas iis qui malè faciunt. Quapropter parere necesse est, non solùm supplicii metu, sed etiam quia officii est. Siquidem hanc ob causam tributa penditis: Sunt enim publici Dei ministri, in hoc ipso assidui. Quocirca solvite quod cuique debetis; cui tributum, tributum; cui vectigal, vectigal; cui metum, metum; cui honorem, honorem.

Evangelium. D. Matt. viii. 23.

INGRESSUM autem eum in navem secuti sunt ejus discipuli. Et ecce tanta tempestas extitit in lacu, ut fluctibus obrueretur navis: ipse autem dormiebat. Igitur eum aggressi ejus discipuli excitant. Domine, inquiunt, conserva nos, perimus. At ille, Cur timidi estis? inquit eis, ô parum fidentes. Deinde surrexit, et ventos ac lacum increpuit: unde tanta tranquillitas extitit, ut admirati homines ita dicerent, Qualis est hic vir, ut ei venti et lacus obediant? Deinde ubi in Gergesenorum agrum trajecit, occurrerunt ei duo furiosi ex monumentis prodeuntes, adeo feri, ut illac transire nemo posset. Atque ii sic tum clamârunt, Quid tibi nobiscum rei est, Jesu Dei Fili? huccine venisti ante tempus vexatum nos? Cum esset autem procul ab eis numerosus porcorum grex pascentium, dæmones eum ita rogant: Si nos ejicis, permitte nobis in porcorum

DOMINICA QUINTA AB EPIPHANIA.

gregem immigrare. Quibus ille; Ite, inquit. Atque illi egressi in porcorum gregem immigrârunt: et ecce ruit universus porcorum grex per præceps in lacum, suntque in aquâ mortui. Pastores autem fugerunt; et oppidum profecti, tum alia omnia, tum de furiosis nunciârunt. Tum tota civitas exiit obviam Jesu, eoque viso, rogârunt ut à suis finibus discederet.

DOMINICA QUINTA AB EPIPHANIA.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, Ecclesiam et familiam tuam in verâ tuâ religione continue serves; ut qui solùm spe cœlestis tuæ gratiæ freti sunt, præstantissimis tuis viribus in perpetuum prorsus protegantur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Coloss. iii. 12.

INDUITE igitur, ut Dei electi, sancti, amati- que, affectum misericordiæ, benignitatem, modestiam, mansuetudinem, patientiam, alius alium ferentes, et invicem condonantes, si quis habet quod de aliquo expostulet: quemadmodum Christus vobis condonavit, sic vos quoque facite. Sed super hæc omnia charitatem, quæ perfectionis vinculum est: Vigeatque divina pax in vestris animis, ad quam estis in uno corpore vocati; et este grati. Christi sermo largè in vobis habitet, summâ cum sapientiâ; docete et comonefacite alius alium carminibus, Deique laudationibus et divinis cantionibus, Dominum animis gratè canentes. Ac quicquid vel verbis, vel

DOMINICA SEXTA AB EPIPHANIA.

re facitis, id in Domini Jesu nomine facitote,
Deo Patrique per eum gratias agentes.

Evangelium. D. Matt. xiii. 24.

SIMILITER accidit in cœlesti regno, ut in homine qui bonum semen sevit in fundo suo: sed dormientibus hominibus, ivit ejus inimicus satum malas herbas inter frumentum, ac discessit. Deinde ubi germinavit herba, ediditque fructum, tunc apparuerunt etiam malæ herbæ. Igitur servi patrisfamilias sic convenerunt; Domine, nonne bonum semen in fundo tuo seminasti? unde igitur habet malas herbas? Quibus ille, Inimicus homo id fecit, inquit. Et servi, Vis igitur ut eas lectum eamus? Non, inquit ille, ne forte legentes malas herbas frumentum unâ cum eis eradicetis. Sinite ambo crescere usque ad messem. Messis tempore mandabo messoribus, ut primùm malas herbas legant, et in manipulos colligant comburendas: frumentum autem in meum comportent horreum.

DOMINICA SEXTA AB EPIPHANIA.

Collecta.

(O) DEUS, cujus benedictus Filius ideo patefactus est, ut diaboli opera aboleret, unde nos filii Dei hæredesque æternæ salutis scriberemur; da, quæsumus, ut spem hanc habentes, nosmetipsos expurgemus, quemadmodum ille purus est; ut, cum iterum venerit cum multâ potentiâ atque gloriâ, nos ejus similes in æterno et illustri illius imperio simus; ubi tecum, ô Pater, et tecum, ô Sancte Spiritus, ipse vivit et regnat unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

DOMINICA SEXTA AB EPIPHANIA.

Epistola. I D. Joh. iii. 1.

VIDETE quanto nos persecutus sit amore Pater, ut Dei filii vocemur. Ideo nos mundus non cognoscit, quod eum non cognoscit. Charissimi, nos nunc Dei filii sumus, tametsi nondum patet quid simus futuri: scimus autem, cum id patefactum fuerit, nos ejus fore similes; utpote quem cernemus, ut est. Ac quisquis hanc in eo spem habet, is seipsum expurgat, quemadmodum ille purus est. Quisquis peccatum committit, is noxam committit, et peccatum, noxa est: Et scitis illum ideo advenisse, ut peccata nostra auferret, nec ullum in eo esse peccatum. Quisquis in eo manet, non peccat: quisquis peccat, eum non vidit, neque novit. Filioli, nemo vos decipiat: qui justa facit, justus est, quemadmodum ille justus est. Qui peccatum committit, ex diabolo est: siquidem à principio diabolus peccat. Ideo patefactus est Dei Filius, ut diaboli opera aboleret.

Evangelium. D. Matt. xxiv. 23.

TUNC si quis vobis dixerit: Ecce hic Christus aut hic, ne creditote; existent enim falsi Christi, falsique vates, qui tanta portenta ac prodigia edent, ut decipiantur (si fieri posset) etiam electi. En prædixi vobis. Si igitur vobis dicetur in sylvis adesse, ne exitote: si in penetralibus, ne creditote. Ut enim fulgur ab Oriente profectum apparet ad Occidentem, sic erit adventus Filii hominis. Nam ubicunque erit cadaver, eo congregabuntur aquilæ. Protinus autem post illius temporis calamitatem, sol obscurabitur, neque luna suum splendorem

DOMINICA SEPTUAGESIMA.

emittet, et stellæ de cœlo cadent, cœlique potestates concutientur; ac tum apparebit in cœlo signum Filii hominis. Tum vero plangent omnes terrarum nationes, videbuntque Filium hominis venientem in cœlestibus nubibus, cum multâ potentiâ atque gloriâ; qui suos nuncios mittet cum vocalissimâ tubâ, qui ejus electos à quatuor ventis, ab extremo cœli ad alterum extremum, congregabunt.

DOMINICA QUÆ SEPTUAGESIMA DICITUR, SEU
DOMINICA TERTIA ANTE QUADRAGESIMAM.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, supplicationes populi tui propitius admitte, ut nos, qui justas delictorum nostrorum pœnas damus, pro tuâ clementiâ liberemur, in Nominis tui honorem; per Jesum Christum Servatorem nostrum, qui vivit et regnat, unâ tecum et cum Spiritu Sancto, semper unus Deus, in perpetua secula.
Amen.

Epistola. 1 Cor. ix. 24.

AN nescitis, ut qui currunt in curriculo, omnes quidem currant, sed unus certaminis pretium obtineat? Sic currite, ut assequamini. Enimvero omnes qui certant, omnia perferunt: illi quidem ut interituram assequantur coronam; at nos, immortalem. Equidem sic curro, ut non incertò: sic luctor, ut qui non aërem verberem: quin contundo subigoque meum corpus, ne forte cum alios docuerim, ipse sim rejectaneus.

DOMINICA SEPTUAGESIMA.

Evangelium. D. Matt. xx. 1.

PERINDE enim accidit in cœlesti regno, ac in homine patrefamilias, qui exiit primo manè ad conducendos operarios in vineam suam; pactusque operariis singulos denarios in diem, dimisit eos in vineam suam. Deinde circa tertiam horam egressus, vidit alios in foro stantes otiosos: Et, Ite (inquit eis) vos quoque in vineam meam; et quod æquum erit dabo vobis. Atque illi iverunt. Item circa septimam et nonam horam egressus, fecit similiter. Circa undecimam autem horam egressus offendit alios stantes otiosos: Et quid hîc statis, inquit eis, totum diem otiosi? Cui illi, Quia nemo nos conduxit, inquiunt. Et ille, Ite et vos, inquit, in vineam meam, et quod erit æquum accipietis. Sub vesperam autem jubet vineæ dominus procuratori suo, ut vocet operarios, eisque, ab ultimis exorsus ad primos, mercedem solvat. Ita cum venissent qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios. Item primi cum venissent, arbitrati se plus accepturos, acceperunt et ipsi singulos denarios: Quibus acceptis, fremebant contra patrefamilias, dicentes, Hi postremi unam horam operati sunt, et tu eos nobis pares fecisti, qui diei onus ardoremque pertulimus. At ille respondens dixit eorum uni: Amice, non facio tibi injuriam: nonne mecum denario convenisti? Aufer tuum, et abi: volo autem huic ultimo tantum dare, quantum tibi. An mihi non licet meis uti meo arbitratu? An tuus oculus malus est, quoniam ego bonus sum? Ita erunt et ultimi primi, et primi ultimi. Multi enim sunt vocati, sed pauci electi.

DOMINICA SEXAGESIMA.

DOMINICA QUÆ SEXAGESIMA DICITUR, SEU
DOMINICA SECUNDA ANTE QUADRAGESIMAM.

Collecta.

DOMINE Deus, qui vides nos in nullo, quod agimus, spem habere; da clemens, ut potentiâ tuâ ab adversis omnibus defendamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. 2 Cor. xi. 19.

QUONIAM vos libenter dementes fertis, ipsi prudentes. Fertis enim, si quis vobis serviliter abutitur, si quis vos exest, si quis dona accipit, si quis sese effert, si quis vos in os cædit. Indecorè dicam; quasi verò nos nequeamus. Quin si quid est, in quo quisquam audeat (insipienter dicam) ausim et ego. Hebræi sunt? et ego: Israëlitæ sunt? et ego: Abrahami progenies sunt? et ego: Christi ministri sunt? (desipiens dicam) ego magis: in laboribus amplius, in plagis plùs; in custodiis ampliùs; in mortibus sæpenumero. A Judæis quinquies undequadragenis plagis affectus sum: ter verberatus; semel lapidatus; ter naufragium feci; noctem et diem in profundo egi; sæpe versatus in itineribus; in periculis fluminum, periculis latronum, periculis à meis civibus, periculis ab extraneis, periculis in urbe, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus; in labore et fatigatione; in vigiliis sæpenumero; in fame et siti; in jejuniis frequenter; in frigore et nuditate: præter cætera quæ me quotidiana distinent extrinsecus, videlicet omnium Ecclesiarum cura. Quis æger est, quin ego sim æger? quis offenditur, quin ego urar? Si gloriandum est, de imbecillitate mea

DOMINICA SEXAGESIMA.

gloriabor. Scit Deus, et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui est collaudandus in sempiternum, me non mentiri.

Evangelium. D. Luc. viii. 4.

CONFLUENTE autem ingenti multitudine, et hominibus passim ex oppidis eum aduentibus, sic per similitudinem locutus est: Ivit sator quidam satum suum semen: quo serente, aliud cecidit apud viam, idque conculcatum est, et ab aëris volucris comesum. Aliud in petram cecidit, idque exortum aruit, quod humorem non haberet. Item aliud cecidit inter spinas, idque enatæ simul spinæ suffocârunt. Aliud cecidit in bonam terram, et enatum edidit fructum cum centesimo. Hæc dicens clamabat: Qui aures habet, quibus audire possit, audiat. Interrogârunt autem eum sui discipuli, quænam esset ea similitudo? Quibus ille: Vobis datum est, inquit divini regni arcana cognoscere: cum cæteris verò per similitudines agitur; ut videntes non videant, et audientes non intelligant. Est autem hæc similitudo. Semen est divinus sermo. Qui apud viam, ii sunt qui audiunt; deinde venit diabolus, qui sermonem ex eorum animis aufert, ne credant, atque ita salvi fiant. Qui vero in petrâ, ii sunt, qui dum audiunt, cum lætitiâ accipiunt illi quidem sermonem, sed radicem non habent: Itaque credunt ad tempus, et periculorum tempore desciscunt. Quod vero in spinas cecidit, ii sunt, qui ubi audiverunt, eò veniunt ut curis et divitiis, vitæque voluptatibus suffocentur, neque fructum perferant. Quod vero in bonâ terrâ, ii sunt, qui probò et bono animo auditum verbum retinent, et fructum cum patientiâ ferunt.

DOMINICA QUINQUAGESIMA.

DOMINICA QUÆ QUINQUAGESIMA DICITUR, SEU
DOMINICA ANTE QUADRAGESIMAM PROXIMA.

Collecta.

DOMINE, qui docuisti nos opera omnia nostra, modò charitate non simus præditi, nihil esse; mitte Spiritum Sanctum tuum, et eximium illud charitatis donum animis nostris infunde, quo vinculo pax, omnesque virtutes constringuntur, sine quo omnis vivens coram te est mortuus. His annue, gratiâ Filii tui unici Jesu Christi. *Amen.*

Epistola. I Cor. xiii. 1.

SI et hominum loquar et angelorum linguis, neque charitate sim præditus, sum æs resonans, aut cymbalum tinniens. Et si tantum divinationis habeam, ut omnia arcana, scientiamque omnem teneam; et si adeò omni sim fide præditus, ut vel montes transmoveam, et tamen charitate non sim præditus, nihil sum. Et si omnes meas facultates in liberalitatem erogem, et si vel meum corpus comburendum tradam, et tamen charitate non sim præditus, nihil proficio. Caritas patiens est, benigna est; caritas non æmulatur, non est temeraria, non tumet, non se gerit turpiter; non sibi ipsi studet, non est irritabilis, non male cogitat, non gaudet injustitiâ, sed veritate lætatur; omnia tolerat, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. Caritas nunquam intercidit: et vaticinationes abolebuntur, et linguæ cessabunt, et scientia delebitur. Nam aliquatenus scimus, et aliquatenus vaticinamur. Sed cum venerit perfectio, tum quod aliquatenus sit, delebitur. Dum puer eram, ut puer

DOMINICA QUINQUAGESIMA.

loquebar, ut puer sentiebam, ut puer cogitabam : sed vir factus puerilia delevi. Nunc enim per speculum cernimus, per ambages : at tunc præsentes coram. Nunc aliquatenus cognosco : at tunc recognoscam, quemadmodum recognitus sum. Nunc quidem manet fides, spes, charitas : sed harum trium maxima est charitas.

Evangelium. D. Luc. xviii. 31.

ASSUMPTIS autem duodecim Jesus dixit eis ; En ascendimus in Hierosolymam, et Filio Hominis accident planè omnia quæ sunt à vaticibus scripta. Tradetur enim extraneis, et illudetur, et contumeliis afficietur, et conspuetur, et verberatus interficietur, et tertio die resurget. At illi nihil horum intellexerunt, adeoque tecta eis erat ea oratio, ut quæ dicerentur, ignorarent. Eo autem Hierichunti propinquante, sedebat apud viam quidam cæcus mendicans : is prætereuntem hominum turbam audiens sciscitatus est quid illud esset ; cumque ei indicatum esset Jesum Nazarenum præterire, clamavit his verbis ; Jesu Davidide, miserere mei. Et quamvis præcedentes increpârunt eum ut taceret ; ille multo magis clamabat ; Davidide, miserere mei. Tum Jesus restitit, et eum ad se duci imperavit : ac ubi ille accessit, sic eum interrogavit ; Quid tibi vis faciam ? Et ille ; Domine, inquit, ut videam. Et Jesus ; Cerne, inquit ei, tua te fides servavit. Atque ille continuò vidit, eumque secutus est, Deum collaudans : quo viso, populus omnis Deo tribuit laudem.

FERIA QUARTA A QUINQUAGESIMA.

FERIA QUARTA A QUINQUAGESIMA, VULGO
DIES CINERUM.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, qui nil a te conditum odio prosequeris, omnibusque pœnitentibus remittis peccata, nobis crea et facito novas mentes et contritas; ut nos peccata nostra pro eo ac decet deplorantes et miseriam nostram agnoscentes, a te summæ clementiæ Deo plenam remissionem et gratiam delictorum consequamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

*Hæc Collecta recitanda est quotidie per totam
Quadragesimam, post Collectam Diei.*

Pro Epistolâ. Joel ii. 12.

ET tamen, inquit Dominus, redite ad me toto pectore, cum jejunio, ploratu, ac plangore; et vestra corda lacerando, non vestes, redite ad Dominum Deum vestrum: nam is est exorabilis et misericors, ad iram tardus, multæque clementiæ, qui se ab inferendo malo contineat. Quis scit, an reconciliatus se cohibeat, relinquatque post illum ubertatem, fertum, vini que libamen Domini Dei vestri? Clangite tubâ in Sione, indicite jejunium, proclamate ferias, convocate populum, indicite conventum, senatores congregate, convocate parvulos ac subrumos; prodeat et sponsus ex suo penetrali, et sponsa ex thalamo; inter vestibulum et aram plorent sacerdotes Domini ministri, dicantque, Habe, ô Domine, tuorum rationem, neve tuam hæreditatem probro addixeris, ita ut eis imperent extranei; ne quærratur apud cæteras nationes, ubinam sit eorum Deus.

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIMÆ.

Evangelium. D. Matt. vi. 16.

CUM autem jejunatis, ne este tetrici, quales simulatores, qui vultus suos deformant, ut aliis appareat eos jejunare: hoc vobis confirmo, eos suum abstulisse præmium. At tu jejunans, ungit tibi caput, et vultum lavato, ne perspicuum sit aliis hominibus jejunare te, sed Patri tuo qui occultus est; et Pater tuus, qui occulta cernit, tibi palam reddet. Ne congerite vobis opes in terris, ubi et corrumpit tinea ærugoque, et fures perfodiunt ac furantur: sed vobis opes in cælo congerite, ubi nec ærugo aut tinea corrumpit, nec fures perfodiunt aut furantur. Nam ubi vestræ erunt opes, ibidem erit et vester animus.

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIMÆ.

Collecta.

DOMINE, qui nostrâ de causâ quadraginta dies totidemque noctes jejunâsti; da nobis gratiam eâ uti abstinentiâ, ut, carne nostrâ Spiritui subditâ, divinis tuis impulsibus semper obsequamur, piè sanctèque vitas instituendo, ad honorem et gloriam tuam, qui unâ cum Patre et Spiritu Sancto, vivis et regnas unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

Epistola. 2 Cor. vi. 1.

NOS verò ad hanc rem adjutores hortamur vos, ut detis operam, ne Dei beneficium incassum acceperitis. Dicit enim: Te accepto tempore exaudivi, tibi die salutis subveni: adest nunc tempus acceptum, adest nunc dies salutis.

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIMÆ.

Nos nullam usquam offensionem afferimus, ne taxetur ministerium: sed omnibus in rebus nos ipsos ut Dei ministri commendamus in multâ patientiâ, in calamitatibus, in rebus adversis, in angustiis, in plagis, in custodiis, in agitationibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientiâ, in clementiâ, in benignitate, in Spiritu Sancto, in charitate genuinâ, in veritatis oratione, in Dei potentiâ, armis justitiæ dextris et sinistris, per gloriam et dedecus, per maledicta et benedicta; quasi fallaces, et tamen veraces; quasi ignoti, et tamen noti; quasi morientes, cum tamen vivamus; quasi qui castigemur, et non mortificati; quasi dolentes, et tamen semper gaudentes; quasi pauperes, cum multos locupletemus; quasi nihil habentes, et tamen omnia tenentes.

Evangelium. D. Matt. iv. 1.

TUM Jesus à Spiritu subductus est in solitudinem, ut tentaretur à diabolo. Cumque quadraginta dies et totidem noctes jejunâsset, tandem esuriit. Igitur aggreditur eum tentator, Si Dei Filius es, inquit, jube ut hi lapides panes fiant. Cui ita respondit ille, Scriptum est, Non solo pane vivit homo, sed omni verbo per os Dei prodeunte. Tunc adducit eum diabolus in sanctam urbem, et in templi pinnis collocatum sic alloquitur, Si Dei Filius es, jace te deorsum; scriptum est enim, Angelis suis de te mandabit, ut te manibus tollant, ne pedem ad lapides offendas. At Jesus; Rursum scriptum est, inquit illi, Ne tentato Dominum Deum tuum. Rursum adducit eum diabolus in præaltum montem, eique omnia regna mundi, et eorum gloriam ostendit; et, Hæc omnia tibi dabo, inquit, si

DOMINICA SECUNDA QUADRAGESIMÆ.

procubueris, et me adoraveris. Hic Jesus; Abi e conspectu meo, Satana, inquit ei; scriptum est enim, Dominum Deum tuum adorato, eumque solum colito. Tunc omittit eum diabolus: et ecce advenerunt angeli, qui ei ministrarent.

DOMINICA SECUNDA QUADRAGESIMÆ.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui vides quòd nos ipsi non idonei sumus ad nos ipsos adjuvandum; externâ salute corpora nostra, internâ animos protegas, ut ab omnibus adversis, quæ corporibus fortè evenient, defendamur, omnibusque malis cogitationibus, quæ animam impetentes corrumpant; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. 1 Thess. iv. 1.

QUOD superest igitur, fratres, oramus ac hortamur vos per Dominum Jesum, ut quemadmodum a nobis didicistis, quomodo vos gerere, Deoque placere debeatis, in eo præcellatis. Scitis enim quæ mandata vobis per Dominum Jesum tradiderimus. Hoc enim, et Dei voluntatis et vestræ sanctitatis est, ut ab impudiciâ vos abstineatis; sciatque quisque vestrum suum vas cum sanctimoniâ ac honestate, non (ut alienigenæ Deum ignorantes) cum cupiditatis libidine, possidere; ne quis suum fratrem in negotiis circumveniat, aut circumscribat: siquidem horum omnium ultor est Dominus, ut etiam antea vobis diximus testatique sumus. Non enim vocavit nos Deus ad obscœnitatem, sed ad sanctimonium. Itaque qui repudiat, non hominem

DOMINICA TERTIA QUADRAGESIMÆ.

repudiat, sed Deum, qui nos suo sancto Spiritu donat.

Evangelium. D. Matt. xv. 21.

INDE profectus Jesus, contulit se in Tyrios Sidoniosque tractus. Et ecce mulier Chana-næa, ab illis profecta finibus, clamabat ad eum his verbis: Miserere mei, Domine Davidide; filia mea malè furiata est. Sed cum ille nihil ei respondisset; aggressi eum ejus discipuli sic rogare: Absolve eam, clamat enim ponè nos. At ille respondens; Non sum missus, inquit, nisi ad oves perditas Israëlitæ domûs. Cumque illa venisset, et ei præbens honorem diceret; Domine, succurre mihi. Ille sic respondit, Non convenit sumere liberorum panem, et objicere catellis. Et illa; Ita est, Domine, et tamen catelli quoque comedunt de micis, quæ decidunt de mensâ dominorum suorum. Tum Jesus respondens; O mulier, magna est tua fiducia: obtineto quod vis. Ita sanata est ejus filia eâdem illâ horâ.

DOMINICA TERTIA QUADRAGESIMÆ.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, respice vota quæ humiles famuli tui ex animo apud te effundunt, et porrectâ Majestatis tuæ dextrâ, adversus omnes inimicos nos protegas; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Eph. v. 1.

QUAPROPTER este imitatores Dei, ut chari filii: et cum charitate vitam agite, quemadmodum Christus adamavit nos, et seipsum pro nobis dedit, fertum hostiamque Deo ad suavem

DOMINICA TERTIA QUADRAGESIMÆ.

odorem. Stuprum verò, aut ulla obscœnitas, aut avaritia, ne quidem nominetur apud vos, ut sanctos decet: aut turpitude, aut stulta oratio, aut facetia, quæ dedecent; sed potius gratiarum actio: hoc enim scitote, nullum scortatorem, aut impurum, aut avarum (qui est deastricola) habiturum esse hæreditatem in Christi Deique regno. Nemo vos decipiat vanis verbis: nam propter has res invadit ira Dei contumaces homines. Quare nolite eorum esse socii: cum enim essetis aliquando tenebricosi, nunc lucidi estis in Domino. Ut lucis homines vos gerite (est autem Spiritûs fructus in omni bonitate ac justitiâ et veritate) approbantes quæ sunt accepta Deo. Tantùmque absit ut infructuosa tenebrarum opera participetis, ut ea potiùs arguatis; nam quæ ab illis occultè fiant, vel dicere turpe est. Omnia autem quæ arguuntur, luce patefiunt. Quicquid enim patefit, lucidum est. Propterea, Expergiscere qui dormis, inquit, et surge ex mortuis, et tibi Christus affulgebit.

Evangelium. D. Luc. xi. 14.

EJICIEBAT autem aliquando dæmonium, quod erat mutum: quo dæmonio egresso, locutus est mutus, id quod vulgo mirati sunt. At eorum quidam dicebant, Eum per Beelzebulem dæmoniorum principem ejicere dæmonia. Alii tentandi gratiâ signum ab eo petebant de cœlo. Quorum ipse cogitationes intelligens, dixit eis: Omne regnum à seipso dissidens vastatur; et domus super domum cadit: quod si Satanus à seipso dissideret, quo pacto staret ejus regnum? ut vos me dicatis per Beelzebulem ejicere dæmonia. Quod si ego per Beelzebulem ejicio dæmonia, vestri generis homines per quem ejiciunt?

DOMINICA QUARTA QUADRAGESIMÆ.

itaque erunt ipsi vestri iudices. Sin ego divino digito ejicio dæmonia, ergo venit ad vos divinum regnum. Cum quis fortis armatus suum atrium custodit, salvæ sunt ejus facultates: sed si quis eo fortior eum adortus vicerit, ejus et arma, quibus confidebat, aufert, et spolia distribuit. Qui mecum non est, contra me est: et, qui mecum non congerit, dissipat. Dum impurus spiritus exiit ex aliquo homine, siticulosa loca peragrat quietem quærens: eam postquam non invenit, statuit domum suam redire, unde exierat. Deinde ubi venit, et eam versam ornatamque offendit, accersit septem alios spiritus deteriores se; qui illuc ingressi, ibi manent: atque ita fit hominis illius conditio posterior priore deterior. Eo hæc dicente, mulier quædam ex turbâ, sublatâ voce, dixit ei, Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At ille; Imo, inquit, beati qui divinum sermonem et audiunt et conservant.

DOMINICA QUARTA QUADRAGESIMÆ.

Collecta.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut nos, qui peccatorum nostrorum justas pœnas debemus, gratiæ tuæ consolatione clementer sustentemur; per Dominum nostrum et Servatorem Jesum Christum. *Amen.*

Epistola. Gal. iv. 21.

DICITE mihi, qui sub lege esse vultis, legem non auditis? Scriptum est enim Abrahamum duos habuisse filios, unum ex ancillâ, alterum ex liberâ: Quorum ancillæ filius humano more

DOMINICA QUARTA QUADRAGESIMÆ.

natus est, liberæ autem filius ex promisso. Quæ res aliud significant: nam eæ sunt duo fœdera; unum à monte Sinâ, in servitutem gignens, videlicet Agar: nam Agar Sina mons est in Arabiâ, qui cum eâ quæ nunc est Hierosolyma congruit, quippe quæ unà cum suis serviat. At superior Hierosolyma libera est, quæ mater est omnium nostrûm. Scriptum est enim, Lætare, sterilis, quæ non paris; erumpe in clamorem, quæ non eniteris: nam plures futuri sunt desertæ nati, quàm virum habenti. Nos vero fratres, quemadmodum Isaacus, promissionis nati sumus. Sed ut tunc qui humanitus erat genitus, genitum divinitus infestabat; ita fit etiam nunc. Verùm quid aiunt literæ? Ejice ancillam, ejusque filium: non enim hæres erit ancillæ filius cum liberæ filio. Ergo, fratres, non ancillæ nati sumus, sed liberæ.

Evangelium. D. Joh. vi. 1.

POSTEA trajecit Jesus Galilææ lacum Tiberiadis, sequente eum frequenti hominum multitudine, quòd viderent quàm portentosa faceret in ægrotantibus. Conscendit autem Jesus montem, et ibi cum suis discipulis resedit, cum quidem instaret Pascha, Judæorum festum. Sublatis igitur oculis, Jesus videns ingentem hominum multitudinem ad se venire, dicit Philippo, Unde panes ememus quos hi comedant? Id autem dicebat ejus tentandi gratiâ: sciebat enim ipse quid facturus esset. Cui Philippus ita respondit, Ducentorum denariorum panes non satis sint eis, ut eorum quisque paululum quid accipiat. Tum unus ex ejus discipulis, Andreas, Simonis Petri frater, sic eum alloquitur; Est hic quidam puer, qui habet quinque panes hor-

DOMINICA QUINTA QUADRAGESIMÆ.

deaceos, et duos pisciculos: sed hæc quantula sunt ad tam multos? Et Jesus; Facite, inquit, ut homines discumbant. Erat autem in eo loco multum graminis. Igitur discubuere viri, numero circiter quinquies mille. Et Jesus sumptos panes, actis gratiis, distribuit discipulis; discipulis porrò discumbentibus: itidemque ex piscibus quantum voluerunt. Atque, illis expletis, jussit discipulis suis ut superantia frusta colligerent, ne quid periret. Itaque collegerunt, et duodecim canistra ex quinque hordeaceis panibus replevere frustis, quæ convivis superfuerant. Igitur homines illi videntes quod ostentum edidisset Jesus, dicebant eum verè vatem illum esse qui in orbem venturus esset.

DOMINICA QUINTA QUADRAGESIMÆ.

Collecta.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, propitius respice populum tuum; ut singulari tuâ benignitate dirigantur, et tum corpore, tum animo in sempiternum conserventur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Heb. ix. 11.

AT Christus advenit, futurorum bonorum pontifex, qui per majus perfectiusque tabernaculum, non manufactum, hoc est, non hujus structuræ; neque per hircorum et vitulorum sanguinem; sed per suum ipsius sanguinem, ingressus est semel in sanctuarium, æternam liberationem adeptus. Si enim taurorum et hircorum sanguis, juvencæque cinis, pollutos aspergens, lustrat ad corporis puritatem; quanto magis Christi sanguis, qui per æternum Spiritum

DOMINICA QUINTA QUADRAGESIMÆ.

seipsum libavit innocentissimum Deo, purgabit vestram conscientiam à mortuis operibus, ut viventem colatis Deum? Atque ideo novi testamenti sequester est, ut mortis interventu ad expiationem commissorum in primum testamentum, vocati consequantur promissam hæreditatem sempiternam.

Evangelium. D. Joh. viii. 46.

DIXIT Jesus, Quis me vestrûm coarguerit peccati? quòd si verum dico, cur mihi vos non creditis? Qui à Deo est, Dei verba audit: vos ideo non auditis, quòd à Deo non estis. Tum contra Judæi; An non recte dicimus nos, te esse et Samaritanum, et dæmonium habere? Quibus Jesus respondit, Ego dæmonium non habeo; sed Patrem meum honoro: vos verò me probro afficitis. Sed non ego meæ gloriæ studeo: est qui studeat et judicet. Hoc vobis etiam atque etiam confirmo, si quis meæ orationi paruerit, eum nunquam visurum esse mortem. Tum Judæi; Nunc intelligimus te dæmonium habere: Abrahamus ipse mortuus est, ipsique vates; et tu dicis, Si quis orationi meæ paruerit, eum nunquam visurum esse mortem? Num tu major es patre nostro Abrahamo, qui tamen mortuus est? et vates ipsi mortui sunt: quem tu te facis? Respondit Jesus; Si ego me ipsum laudarem, laudatio mea nihil esset: est Pater meus qui me laudat, quem vos dicitis esse vestrum Deum; et tamen eum non novistis. At ego eum novi: et si eum mihi notum esse negarem, vestrî similis essem mendax. Sed eum novi, ejusque dictis pareo. Abrahamus ille parens vester meam diem videre gestivit, et vidit, ideoque lætatus est. At Judæi; Quinquaginta annos nondum habes, et

DOMINICA PROXIMA ANTE PASCHA.

Abrahamum vidisti? Quibus Jesus; Hoc mihi certò certóque credite, Priusquam Abrahamus esset, ego sum. Tum illi lapides sustulerunt, quos in eum conjicerent: At Jesus sese abdidit, et ex fano exiit.

DOMINICA PROXIMA ANTE PASCHA.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, qui tanto in humanum genus amore extitisti, ut Filium tuum Servatorem nostrum Jesum Christum mitteres, ut carnem nostram sibi assumeret, et subiret mortem crucis, quo totum humanum genus miram sane ipsius humilitatem imitaretur; propitius faxis, ut nosmetipsi tum patientiæ exemplum de eo capiamus, tum resurrectionis ejus fiamus participes; per eundem Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Phil. ii. 5.

NAM sic animati esse debetis, ut Christus Jesus; qui cum in Dei formâ foret, non rapinæ habuit suam cum Deo æqualitatem, sed seipsum eò usque ad nihilum redegit, ut sumptâ servili formâ, factus sit hominum similis: et figurâ repertus ut homo, sese adeò dejecit, ut obediens fuerit usque ad mortem, et quidem mortem crucis. Quapropter Deus eum summo opere extulit, et nomine donavit omnium nominum summo, ut ad Jesu nomen omne se genu flectat, cœlestium, et terrestrium, et subterraneorum; omnisque lingua confiteatur Dominum esse Jesum Christum, ad Dei Patris gloriam.

Evangelium. D. Matt. xxvii. 1.

MANE autem consilium inierunt omnes pontifices, et senatores populi, contra Jesum, de eo interficiendo; eumque vinctum abduxerunt, et Pontio Pilato prætori tradiderunt. Tum Judas ejus proditor, videns eum esse damnatum, pœnitens reddidit triginta nummos argenteos pontificibus et senatoribus, sese peccavisse dicens, qui sanguinem prodidisset innocentem. At illi, Quid ad nos? inquit: tu videris. Ille verò, abjectis in templo nummis, discessit, et se laqueo præfocatum ivit. Pontifices autem, sumptis nummis, dixerunt eos non licere in templi fiscum referre, quippe cum pretium esset sanguinis. Itaque capto consilio, emerunt eis agrum figuli, ad peregrinorum sepulturam. Ideoque vocatus est ager ille, ager sanguinis ad hunc diem. Tunc accidit quod à Jeremia vate dictum fuerat his verbis: Itaque sumpserunt triginta argenteos, pretium æstimati, quem licitati emerunt ab Israelitis, eosque impenderunt in agrum figuli, quemadmodum mihi præcepit Dominus. Jesus autem stetit ante prætorem; eumque sic prætor interrogavit: Esne tu rex Judæorum? Cui Jesus, Est ut dicis, inquit. Cumque à pontificibus et senatoribus accusaretur, nihil respondit. Tum Pilatus dixit ei: Non audis quàm multa contra te testantur? At ille ei ad nullum prorsus verbum respondit, adeò ut valde miraretur prætor. Per festum autem solebat prætor unum vinctum plebi remittere, quem vellent. Habebant tum quendam vinctum illustrem, nomine Barabbam. Igitur cum convenissent, dixit eis Pilatus: Utrum vultis vobis remittam? Barabbam,

DOMINICA PROXIMA ANTE PASCHA.

an Jesum, cognomento Christum? Sciebat enim eum per invidiam ab eis esse traditum. Sedente autem eo pro tribunali, sic ei significandum curavit ejus uxor: Nihil tibi rei sit cum innocente isto: multa enim secundum quietem passa sum hodie propter eum. Pontifices vero et senatores plebi persuaserunt, ut Barabbam peterent Jesumque perderent. Itaque cum prætor ex eis quæsisisset: Utrum duorum vultis ut vobis remittam? dixerunt Barabbam. Et Pilatus, Quid ergo, inquit eis, faciam de Jesu, nomine Christo? Cui omnes, Crucifigatur, inquiunt. Et prætor: Quid enim mali fecit? At illi vehementius clamare: Crucifigatur. Igitur videns Pilatus se non solum nihil proficere, sed etiam majorem tumultum fieri, sumptâ aquâ manus coram plebe lavit, dicens: Ego insons hujus innocentis sanguinis sum, vos videritis. Et universus populus sic respondit: Ejus sanguinem luamus nos, nostrique nati. Tunc ille Barabbam remisit eis. Jesum autem verberavit, et crucifigendum tradidit. Tum prætoriani milites Jesum in prætorium ducunt, et ad eum totam cohortem congregant; eumque spoliatum induunt chlamyde coccineâ, et contextam ex spinis coronam imponunt ejus capiti, et arundinem in ejus dexteram, atque ita ante eum congenulantes, illudunt ei, dicentes, Salve, rex Judæorum. Eumque conspuunt, et sumptâ arundine ei caput contundunt. Deinde postquam ei illuserunt, spoliant eum chlamyde, ipsiusque vestibis induunt, et in crucem tollendum abducunt. Exeuntes autem nacti sunt hominem Cyrenæum, nomine Simonem, quem coegerunt Jesu ferre crucem. Deinde ubi venerunt in locum, nomine Golgotha, qui Calvariæ locus appellatur, dederunt ei bibere acetum

DOMINICA PROXIMA ANTE PASCHA.

cum felle mixtum: quod ille cum gustasset, noluit bibere. Eo autem crucifixo, ejus vestimenta sorte jactâ dispertiverunt; ut comprobaretur dictum illud vatis: Mea inter sese vestimenta partiti, super veste meâ sortem jecerunt. Igitur sedentes eum illic observabant. Posuerunt autem supra caput ejus scriptam ejus causam: **HIC EST JESUS REX JUDÆORUM.** Tum crucifiguntur cum eo latrones duo, alter ad dexteram, alter ad sinistram. Qui præteribant autem, ei maledicebant, motantes sua capita, et dicentes: Qui templum destruis, et triduo instauras, serva teipsum: si Dei Filius es, descende de cruce. Similiter et pontifices cum scribis et senatoribus illudentes, dicebant: Alios servavit, seipsum servare non potest: Si Israëlitarum rex est descendat nunc de cruce, et ei credemus: Deo confidit, liberet nunc eum, si ei favet; quandoquidem dixit esse se Dei Filium. Atque idem ei etiam latrones cum eo crucifixi exprobrabant. A sextâ autem horâ extiterunt per universam terram tenebræ, usque ad horam nonam. Circa nonam horam exclamavit Jesus magnâ voce, dicens: Eli, Eli, lama sabachthani? hoc est, Mi Deus, mi Deus, cur me dereliquisti? Quo audito quidam eorum qui illic aderant, dicebant eum vocare Eliam. Ac statim cucurrit eorum unus, sumptâque spongiâ et aceto repletâ, affixâque arundini, dabat ei bibere. At reliqui dixêre: Sine, videamus an veniat Elias servatum eum. Jesus autem, cum rursus ingenti voce clamasset, emisit spiritum. Et ecce templi velum in duas partes a summò ad imum fissum est, et terra commota est, et saxa fissa: et monimenta aperta; multaque corpora sanctorum, qui obdormiverant, surrexerunt, qui ex monumentis

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

egressi, post ejus resurrectionem, ingressi sunt in sanctam urbem, et multis apparuerunt. Centurio vero, et ejus comites, Jesum custodientes, viso terræ motu, et iis quæ acciderant; vehementer territi, confessi sunt eum verè Dei Filium fuisse.

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

Pro Epistolâ. Esaiæ lxiii. 1.

QUIS iste venit ab Idumæâ, rubicundis vestimentis à Bozrâ? iste magnifico vestitu, summâ vi incedens? Ego qui juste loquor, victoriosus ad salutem. Cur tua rubet vestis, tuaque indumenta similia sunt ejus qui torcular calcat? Prælum calcavi solus, neque mihi quisquam ex populis adfuit; cumque eos irâ incensus calcando contunderem, aspersa sanguine eorum sunt indumenta mea, vestitumque meum omnem infeci. Nam mihi ulciscendi dies in animo est, meorumque redimendorum venit annus. Cumque nullum adiutorem, nullum esse adminiculatorem animadvertens mirarer, victoriam mihi meo peperi lacerto, meâ mihi adminiculante bile; populosque iratus contudi, et bile meâ inebriavi, dejecto ad terram eorum potentatu. Domini beneficentiam, Domini laudes commemorabo, pro tot ejus erga nos meritis: totque bona, quæ in Israëliticam domum, pro suâ misericordiâ et beneficentiâ singulari, contulit. Quos cum populum suum, filios fidem non falsuros cogitaret, eis se Servatorem ita præbuit, ut in tot periculis non periclitarentur, ejus apparitore angelo eos conservante: proque suo amore et indulgentiâ

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

eos redemit, sublatoque olim tanto tempore pertulit. Sed illi contumaces, ejus Sancto Spiritui dolorem fecerunt; itaque versus eis in hostem ipse eos oppugnat. Ergo recolit prisca Mosis tempora et populi sui: Ubi est qui illos eduxit ex mari per pastorem suarum ovium? ubi est qui inter eos suum Sanctum collocavit Spiritum? qui Mosem dexterâ ducebat, suo nobili brachio? qui ad eorum adventum aquam diffudit, quo sibi nomen compararet æternum? qui eos per profunda duxit, ut equos in desertis non impingentes? Quemadmodum in planiciem pecus descendit, Domini Spiritus eis præbebat requiem; sic tu tuum populum perduxisti, ut decorum tibi nomen quæreret. Aspice de cœlis, et vide ex tuâ sacrâ decorâque sede. Ubi est tuus impetus fortiaque facta? tuane erga nos tanta misericordia atque humanitas repressa est? Atqui tu Pater es noster; nam Abrahamus quidem nescit nos, neque Israël nos agnoscit: Tu, Domine, parens, tu vindex es noster, nomine præditus antiquo. Cur nos à tuis, Domine, viis avertis? cur mentes nostras à tui reverentiâ avocas? Reconciliare propter tuos cultores, propter hæreditatis tuæ tribus. Cum paulisper in possessione fuerit tuus sacer populus, hostes nostri tuum conculcavêre sacrarium. Sumus quasi quibus tu nunquam dominatus fueris, quique non fuerint à te denominati.

Evangelium. D. Marc. xiv. 1.

CUM autem futurum esset Pascha et Azyma post biduum, studebant pontifices et scribæ eum fraudulenter captum interficere: sed id die festo faciendum negabant, ne quis fieret populi tumultus. Et dum erat Bethaniæ in domo Si-

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

monis leprosi, eo accubante, venit mulier, habens alabastrum unguenti spicatæ nardi, pretiosi, quâ, confracto alabastro, perfudit ejus caput. Erant autem quidam qui apud sese indignabantur, atque ita dicebant: Quorsum hæc unguenti jactura facta est? Poterat hoc plusquam trecentis denariis vendi, et in pauperes erogari. Dum illi sic adversus eam fremunt, Jesus dixit: Sinite eam; quid negotium ei facessitis? bono opere functa est erga me: semper enim pauperes habebitis vobiscum, quibus, quandocunque voletis, benefacere possitis; at me non semper habebitis. Quod potuit, hæc fecit: anticipavit meum corpus ad sepulturam ungere. Hoc vobis confirmo, ubicunque toto orbe publicabitur hoc Evangelium, etiam quid ea fecerit dicetur, ad ejus memoriam. Judas autem Iscariota, unus ex duodecim, pontifices adiit, ut eum illis traderet. Quo illi audito lætati, promiserunt ei pecuniam se duros. Itaque quærebat, quo pacto eum posset opportune prodere. Primo autem Azymorum die, cum Pascha immolandum foret, sic ei dicunt ejus discipuli: Ubi vis ut tibi epulandum pascha præparatum eamus? Tum ille discipulorum suorum duos dimittit, eisque dicit: Ite in urbem, et occurret vobis quidam aquæ fictile portans; eum sequimini: et quo intraverit, sic dicitote patrifamilias: Quærit Magister ubi sit mansio, ubi pascha cum discipulis meis polluceam? Ipse vero vobis ingens cœnaculum ostendet, instratum ac paratum, illic nobis præparatote. Ita profecti ejus discipuli, venerunt in urbem; et nacti quæ ille eis dixerat, pascha præparârunt. Deinde sub vesperam venit Jesus cum duodecim; ac discumbentibus et epulantibus eis dixit: Certò scitote fore, ut unus ex vo-

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

bis me prodet, qui mecum epulatur. Illi vero dolere cœperunt, eique singuli dicere: Isne ego sum? et alius: Isne ego sum? Quibus ille respondens: Unus est ex duodecim, inquit, qui mecum intingit in catinum. Filius quidem hominis abit, quemadmodum de eo scriptum est: sed vœ homini illi, per quem Filius hominis prodendus est! præstaret homini illi nunquam esse natum. Epulantibus autem eis, Jesus sumptum panem, actis laudibus, fregit, eisque dedit, et dixit: Accipite, comedite, hoc est corpus meum. Deinde sumptum poculum, gratiis actis, dedit eis; biberuntque ex eo omnes. Atque ille eis dixit: Hic est sanguis meus novi fœderis, pro multis effundendus. Hoc vobis certò dico, non me amplius bibiturum ex fœtu viteo, usque ad illam diem, cum eum bibam novum in regno Dei. Deinde laudibus dictis, profecti sunt in montem Olivarum, eisque sic dicit Jesus: Vos me omnes hac nocte deseretis; siquidem scriptum est: Percutiam pastorem, et dispergentur oves. Sed postquam resurrexero, præcedam vos in Galilæam. At Petrus dixit ei: Etiamsi omnes deserant, at ego non item. Cui Jesus: Hoc tibi confirmo, inquit, fore et hodie, in hac nocte, priusquam bis gallus cantet, tu me ter abneges. At ille multo magis dicere: Imo etiamsi me unà tecum mori oporteat, non abnegabo te. Itidemque etiam omnes alii dicebant. Deinde ubi venerunt in locum, cui nomen est Gethsemane, dixit suis discipulis: Sedete hic, dum ego oratum eo. Assumptisque unà secum Petro et Jacobo et Johanne, cœpit turbari atque angi, eisque dixit: Præ animi dolore emorior: manete hic, et vigilate. Tum paululum progressus, procidit humi, oravitque ut si fieri posset, horam illam declina-

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

ret: et, Abba, Pater, inquit, omnia tu potes; averte hoc a me poculum: verum non quod ego volo, sed quod tu. Deinde venit, et eos dormientes nactus, dicit Petro: Simon, dormis? non potuisti unam horam vigilare? Vigilate et orate, ne veniatis in tentationem: spiritus quidem promptus est, sed caro infirma. Deinde rursus oratum ivit, eademque verba dixit. Ac reversus, eos rursus dormientes offendit; eorum oculis ita gravatis, ut nescirent quid ei responderent. Deinde tertio venit; et, Dormite jam, inquit, et requiescite: satis est, venit hora, ecce traditur Filius hominis in manus improborum. Surgite, eamus; En! qui me prodit, adventat. Et protinus, adhuc eo loquente, advenit Judas, qui unus erat ex duodecim, comitante frequenti multitudine cum gladiis et fustibus, à pontificibus et scribis ac senatoribus. Dederat autem illis ejus proditor signum, dicens: Quem osculatus fuero, is est; eum capite, et tuto abducite. Igitur simulac venit, eum adit, et ei dicit: Magister, magister; eumque deosculatus est. Illi verò in eum manus injecerunt, eumque ceperunt. Quidam autem eorum qui aderant, stricto ense, percussit pontificis maximi servum, eique abstulit auriculam. Et Jesus illos sic est allocutus: Tanquam ad latronem existiis cum gladiis et fustibus, ad me comprehendendum? Quotidie eram apud vos in fano docens, neque me cepistis: sed ea fieri oportet quæ scripta sunt. Tum omnes, eo relicto, fugerunt. Cumque adolescens quidam eum sequeretur, linteo nudum corpus indutus, adolescentes eum ceperunt: ille verò, relicto linteo, nudus eos effugit. Abduxerunt autem Jesum ad pontificem maximum; ad eumque convenerunt omnes pontifices

FERIA SECUNDA ANTE PASCHA.

et senatores, atque scribæ. Eum procul secutus Petrus usque in pontificis maximi atrium, unà cum famulis residet, seque ad ignem calcefacit. Pontifices verò, totusque consessus, quærebant contra Jesum testimonium, ut eum morte mulcarent, nec inveniebant. Nam multi quidem adversùs eum falsa testificabantur, sed consentanea non erant testimonia. Et quidam extiterunt, qui contra eum falsa testabantur, ita dicentes: Nos eum audivimus dicentem, se templum hoc manufactum esse dissoluturum, et triduo aliud non manufactum extructurum. Sed ne sic quidem consentanea erant eorum testimonia. Tum pontifex maximus in medium surrexit, et Jesum sic interrogavit: Nihilne respondes? quid est, quod hi contra te testantur? At Jesus silebat, nihilque respondebat. Rursum pontifex maximus eum hujusmodi verbis interrogavit: Tune es Christus benedicti Dei Filius? Et Jesus, Sum, inquit: et videbitis hominis Filium sedentem ad dexteram potentiae, et cum cœlestibus venientem nubibus. Tum pontifex maximus lacerare suas vestes: Quid adhuc nobis opus est testibus? inquit: audivistis impiam vocem: quid vobis videtur? Illi vero eum omnes ut morte dignum damnârunt. Cœperuntque eum quidam conspuere, eique faciem obvelare, et colaphos impingere, et dicere, Divina: eique alapas impingebant ministri. Cum esset autem Petrus infra in atrio, venit quædam ancillarum pontificis; et viso Petro se calefaciente, intuita eum, dicit: Tu quoque cum Nazareno Jesu eras. At ille negavit, ita dicens: Nescio, nec intelligo quid dicis. Deinde foràs in vestibulum egressus est, et gallus cecinit. Et ancilla, eo viso, rursum cœpit dicere eis qui aderant, Eum ex illis esse. At ille

FERIA TERTIA ANTE PASCHA.

rursum negavit. Paulò post rursum qui aderant, dicunt Petro: Profecto tu ex illis es; nam Galilæus es, et locutio tua congruit. At ille cœpit detestari et jurare, sese non novisse hominem illum, quem illi dicerent. Et iterum gallus cecinit. Tum Petrus recordatus ejus, quod ei dixerat Jesus, fore ut, priusquam bis caneret gallus, ter eum negaret, cœpit flere.

FERIA TERTIA ANTE PASCHA.

Pro Epistolâ. Esaiæ l. 5.

DOMINUS Deus mihi aurem aperit, nec ego contumax retrocedo. Tergum meum verberantibus, genasque vellicantibus præbeo, faciem meam ignominiis, sputoque non subtraho: et Dominus Deus mihi succurrit; unde fit, ut inturbatus vultum præbeam marmoreum, certus non me frustratum iri. Adest qui me absolvat: Si cui mecum lis est, congregiamur: Si quis mecum habet causam, accedat ad me. Cum Dominus Deus me adjuvet; quis me condemnet? Cum futurum sit ut omnes ritu vestis obsolescant, à tineis corrosi. Quis vestrùm Dominum reverens obedit ejus servo, qui in tenebris graditur, splendoris expers? confidat Domini nomini, suo nixus Deo. En! vos omnes ignem incenditis, scintillis circumjecti; ite in ignis vestri lumine, inque scintillis quas accendistis. E manu meâ est hoc vobis, in dolore jacebitis.

Evangelium. D. Marc. xv. 1.

MANE protinus inito consilio, pontifices unâ cum senatoribus et scribis, totusque consessus, Jesum colligant, abductumque Pilato tra-

FERIA TERTIA ANTE PASCHA.

dunt. Eum Pilatus interrogavit: Tunc es Judæorum rex? Cui ille respondens: Ut tu dicis, inquit. Cumque eum vehementer accusarent pontifices, ipse nihil respondit. Pilatus eum rursus his verbis interrogavit: Nihilne respondes? vide quanta contra te testificentur. At Jesus nihil amplius respondit; adeò ut miraretur Pilatus. Solebat autem in illis festis eis laxare unum vinctum, quemcunque postulâssent. Erat quidam, nomine Barabbas, cum seditiosis vinctus, qui in seditione cædem fecerant. Itaque cœperunt vulgò clamantes id exigere, quod ille semper eis erat facere solitus. Et Pilatus sic eis respondit: Vultis ut vobis Judæorum regem solvam? sciebat enim eum per invidiam à pontificibus esse traditum. Pontifices verò plebem instigârunt, ut sibi Barabbam potiùs ab illo laxari postularent. Et Pilatus rursus eos alloquens: Quid ergo vultis, inquit, ut de eo faciam, quem Judæorum regem dicitis? At illi denuò clamabant: Crucifige eum. Et Pilatus, Quid enim mali fecit? inquit eis. At illi eò acriùs clamare: Crucifige eum. Igitur Pilatus volens plebi satisfacere, laxavit eis Barabbam, Jesumque, verberatum, eis crucifigendum tradidit. Et milites, eo in atrium, hoc est, prætorium, abducto, totam cohortem convocant. Eumque purpurâ induunt, et ei implexam spineam coronam imponunt; eumque sic salutare incipiunt: Salve, Rex Judæorum. Ejusque caput arundine tundunt, in eum conspuunt, ac positis genibus venerantur. Deinde, postquam ei illuserant, spoliant eum purpurâ, ipsiusque vestimentis induunt: tum crucifigendum educunt. Et prætereuntem quendam Simonem Cyrenæum, rure venientem, Alexandri Rufique patrem, cogunt ejus ferre

FERIA TERTIA ANTE PASCHA.

crucem. Eumque ad locum Golgotha ducunt, quod Calvariæ locum significat. Et ei myrrinum vinum bibere dant, id quod ille non accepit. Eo autem crucifixo, partiti sunt ejus vestimenta, jactâ super eis sorte, quid quisque auferret. Erat hora tertia, cum eum crucifixerunt, inscripto hoc ejus criminis titulo : **REX JUDÆORUM**. Et cum eo latrones duos, alterum ad dextram, alterum ad sinistram, crucifixerunt. Ita comprobatum est scriptum illud, quod sic habet : Et inter sceleratos habitus est. Prætereuntes autem ei maledicebant, capita quassantes, et dicentes : Vah ! qui templum dissolvis, et triduo instauras, serva teipsum, et de cruce descende. Similiter et pontifices inter sese illudentes, cum scribis dicebant : Alios servavit, seipsum servare non potest. Christus ille Israëlitarum rex descendat nunc de cruce, ut, eo viso, credamus. Item qui cum eo erant crucifixi, convictum ei faciebant. Horâ sextâ autem extiterunt per totam terram tenebræ, usque ad horam nonam. Ac horâ nonâ exclamavit Jesus magnâ voce, dicens : Eloi, Eloi, lama sabachthani ? quorum verborum hæc notio est, Mi Deus, mi Deus, cur me dereliquisti ? Quo audito, quidam eorum qui aderant, dicebant eum Eliam vocare. Quidam autem accurrunt et impletâ aceto spongiâ, arundinique affixâ, ei bibere dat, dicens : Sinite ; videamus an eum ereptum veniat Elias. Et Jesus, emissâ magnâ voce, expiravit ; et templi velum à summo ad imum in duas partes fissum est. Ac videns centurio, qui ei ex adverso astabat, eum ita clamantem expirâsse, dixit : Profectò hic homo Filius erat Dei.

FERIA QUARTA ANTE PASCHA.

FERIA QUARTA ANTE PASCHA.

Epistola. Heb. ix. 16.

UBI est testamentum, testatoris mortem consequi necesse est. Testamentum enim post mortem ratum est; siquidem nondum valet, dum vivit testator. Itaque ne primùm quidem sine sanguine, sancitum est. Effatus enim omnia mandata ex lege Moses universo populo, sumpto vitulorum et hircorum sanguine, cum aquâ et lanâ coccineâ ac hyssopo, ipsum librum et universum populum conspersit, dicens: Hic est sanguis testamenti, quod ad vos mandavit Deus. Tabernaculum quoque, et omnem ceremoniarum supellectilem, sanguine similiter conspersit. Et ferè sanguine omnia ex lege purgantur; nec absque sanguinis fusione datur venia. Necesse est ergo, cœlestium exempla hisce purgari: ipsa autem cœlestia potioribus sacrificiis, quam sunt hæc. Non enim in manufactum sanctuarium ingressus est Jesus, quod veri sanctuarii exemplar foret; sed in ipsum cœlum, ut nunc Deo coram appareat pro nobis. Neque ut sæpe seipsum libaret, quemadmodum pontifex ingreditur sanctuarium quotannis, adhibito sanguine alieno: alioquin fuisset ei sæpe patendum supplicium ab orbe condito. Nunc semel sub seculorum exitu, ad obliterandum suo sacrificio peccatum, extitit. Ac quo modo hominibus semel moriendum est, deinde subeundum iudicium; ita Christus semel ad multorum tollenda peccata libatus, iterum sine peccato conspicietur expectantibus se ad salutem.

Evangelium. D. Luc. xxii. 1.

INSTABAT autem Azymorum festum, quod Pascha dicitur; et quærebant pontifices et

FERIA QUARTA ANTE PASCHA.

scribæ ejus interficiendi modum : timebant enim plebem. Intravit autem Satanus in Judam, cognomine Iscariotam, qui erat ex duodecim numero. Itaque is pontifices et antistites aggressus, verba cum eis fecit, quo pacto eum traderet eis. Quo lætati illi, pacti sunt ei se daturos argentum. Itaque pollicitus quærebat opportunitatem eum illis sine turbâ tradendi. Postquam autem venit Azymorum dies, in quo immolandum erat Pascha, misit Jesus Petrum et Johannem ; Ite, inquit, paratum nobis Pascha, ut polluceamus. Et illi, Ubi vis paremus? inquirunt ei. Quibus ille, Simulac in urbem intraveritis, inquit, incidetis in hominem aquæ fictile ferentem : eum sequimini in domum quo ingreditur ; et sic ejus domûs patrifamilias dicitote : Quærit ex te Magister, ubi nam sit mansio, ubi Pascha cum suis discipulis polluceat? Atque ille vobis cœnaculum ingens instratum ostendet : illic paratote. Igitur digressi, et quæ ille eis prædixerat nacti, parârunt Pascha. Ac postquam venit hora, accubuit, et duodecim Apostoli cum eo, eosque sic allocutus est : Hujus vobiscum pollucendi Paschatis cupiditate ductus sum, antequam supplicio afficiar. Hoc enim sic habetote, me eo non pollucturum esse, donec in Dei regno compleatur. Tum, sumpto poculo, actisque gratiis, dixit : Accipite hoc, et inter vos dividite. Scitote enim, non ante me bibiturum esse de fructu vitis, quam Dei regnum veniat. Item sumptum panem, actis gratiis, fregit eisque dedit, dicens : Hoc est corpus meum, pro vobis dandum : hoc facite in mei recordationem. Similiter et poculum, postquam cœnatum est, dicens : Hoc poculum est novum fœdus, quod sit per meum sanguinem, qui est pro vobis effundendus.

FERIA QUARTA ANTE PASCHA.

Cæterùm scitote mei proditoris manum esse mecum in mensâ. Et Filius hominis quidem abit, ut est definitum. Verùm væ homini illi, per quem prodendus est. Illi verò cœperunt inter sese quærere, quisnam eorum foret, qui id facturus esset. Extitit etiam inter eos contentio, quis eorum maximus esse videretur. At ille; Gentium reges, inquit eis, in eas dominantur; quique eis imperant, gubernatores appellantur. Ac vos non ita: quin vestrùm maximus, perinde sit ac minimus; et qui præest, perinde ac qui ministrat. Uter enim major est; qui accumbit, an qui ministrat? nonne qui accumbit? Atque ego sum inter vos perinde ac qui ministrat. Vos vero ii estis qui mecum permanseritis in meis adversis; et ego regnum, quemadmodum mihi Pater meus legavit, sic vobis lego, ut comedatis et bibatis in meâ mensâ in regno meo, et in tribunâlibus sedeatis, jus dicentes duodecim tribubus Israëlitarum. Dixit item Dominus: Simon, Simon, conatus est quidem Satanas cribrare vos ut frumentum: verùm ego pro te oravi, ne te fides deficeret: tu vicissim aliquando recreatus, confirmato fratres tuos. At ille, Domine, inquit ei, tecum paratus sum et carcerem et mortem adire. Et ille, Sic habeto, Petre, inquit; non prius gallum hodie cantaturum, quam tu, me tibi notum esse, ter negaveris. Cæterùm dum vos sine crumenâ, inquit eis, et perâ, et calceis dimisi, num quâ re caruistis? Nullâ, inquit. At nunc, inquit eis, et crumenam qui habet ferat, itidemque peram: et qui gladium non habet, vendat suum pallium et emat. Scitote enim, in me comprobandum adhuc esse scriptum illud: Et inter nefarios habitus est: habent enim meæ res finem. Et illi: Domine, ecce hic duo gladii. Satis est,

FERIA QUARTA ANTE PASCHA.

inquit eis. Tum egressus contendit de more in Olivarum montem eumque secuti sunt discipuli. Atque ubi ad locum venit, dixit eis: Orate, ne in tentationem veniatis. Tum ab eis ferme ad lapidis jactum digressus, positus genibus, precatus est hujusmodi verbis: Pater averte, si vis, hoc a me poculum: quanquam non mea, sed tua voluntas fiat. Apparuit autem ei angelus de cœlo, qui eum confirmaret. Atque ille cum esset in æstu, contentiùs orabat, et sudore manabat simili sanguineis guttis, ad terram delabentibus. Deinde precatus surrexit, et ad suos discipulos venit, quos præægritudine dormientes nactus, dixit eis: Quid dormitis? surgite, orate, ne in tentationem veniatis. Atque, adhuc eo loquente, supervenit hominum turba, quibus is, qui Judas dicebatur, unus ex duodecim præibat. Is ad Jesum osculandum accessit: et Jesus sic eum allocutus est: Juda, tune osculo Filium hominis prodis? Videntes autem sui quid futurum esset, dixerunt ei: Domine, feriemusne gladio? percussitque quidam eorum pontificis maximi servum, eique dexteram abscidit auriculam. Et Jesus respondens, Sinite hactenus, inquit: et, tactâ illius auriculâ, eum sanavit. Dixit autem Jesus eis qui se invaserant, pontificibus, et fani antistitibus, ac senatoribus: Tanquam ad latronem existiis cum gladiis et fustibus. Cum quotidie essem apud vos in fano, non injecistis mibi manus: sed hæc vestra est hora, et tenebrarum potestas. At illi eum comprehensum duxerunt, et in pontificis maximi domum introduxerunt. Petrus autem procul sequebatur. Cumque illi ignem in medio atrio incendissent et consedissent, sedebat etiam Petrus inter eos. Eum sedentem ad ignem conspicata et intuita quædam ancilla, dixit: Hic quo-

FERIA QUINTA ANTE PASCHA.

que cum eo erat. At ille eum negavit, dicens: Mulier, non novi eum. Item paulò post alius, eo viso, dixit: Et tu ex eis es. At Petrus, Homo, inquit, non sum. Deinde, interpositâ unâ fere horâ, alius quidam sic affirmabat: Profectò hic quoque cum eo erat; etenim Galilæus est. At Petrus, Homo, inquit, nescio quid dicas. Tum statim, eo adhuc loquente, cecinit gallus. Et conversus Dominus Petrum aspexit, et Petrus Domini dictum recordatus, qui ei fore dixerat, ut, priusquam gallus caneret, eum ter negaret; foràs egressus acerbè flevit. Jesum autem qui tenebant homines, illudebant, verberantes. Eoque velato, tundebant ei faciem, et ita interrogabant: Divina, quis sit qui te percussit? Atque alia multa contumeliosè dicebant in eum. Deinde, orto die, coivit populi senatus, pontifices, et scribæ, et ei in suum consessum adducto sic dixerunt: Dic nobis, an tu Christus sis? Quibus ille: Si vobis dixero, non crederetis: quod si vos etiam interrogavero, non mihi respondebitis, aut me absolvetis. Futurum est, ut sedeat Filius hominis ad dexteram potentis Dei. Tu igitur Dei Filius es? inquirunt omnes. Et ille, Sum quem vos esse me dicitis, inquit eis. Tum illi, Quid jam nobis testimonio opus est, inquirunt, cum ipsi ex ejus ore audiverimus?

FERIA QUINTA ANTE PASCHA.

Epistola. 1 Cor. xi. 17.

HOC autem admonens non laudo, quòd non utiliter, sed damnosè convenitis. Primùm enim, convenientibus vobis in concionem, audio

FERIA QUINTA ANTE PASCHA.

dissidia in vobis esse, et nonnihil credo: oportet enim in vobis factiones esse, ut fiant probi inter vos manifesti. Igitur cum eodè coitis, istud non est Dominicam epulari cœnam; cum suam quisque cœnam antecapiat comedendo, et hic esuriat, ille sit ebrius. Numnam domos non habetis ad edendum ac bibendum? an divinam concionem contemnitis, et egenos pudore afficitis? Quid vobis dicam? laudem vos? in hoc non laudo. Nam (quemadmodum ego et à Domino accepi, et vobis tradidi) Dominus Jesus, quâ nocte prodebat, sumptum panem, actis gratiis, fregit, ac dixit: Sumite, comedite; hoc meum corpus est, pro vobis frangendum: hoc facitote ad mei memoriam. Similiter et poculum postquam cœnavit, dicens: Hoc poculum est novum fœdus, per meum sanguinem: hoc facitote, quoties bibetis, ad mei memoriam. Quoties enim hoc pane vescemini, et hoc poculum bibetis, mortem Domini indicabitis, donec veniat. Itaque quisquis indignè panem hunc comederit, aut Domini poculum biberit, pœnas dabit ob Domini corpus atque sanguinem. Proinde exploret homo seipsum atque ita de pane comedat, et de poculo bibat. Nam qui indignè comedit et bibit, damnationem ipse sibi comedit et bibit, de Domini corpore non rectè judicans. Propterea apud vos multi sunt ægri et infirmi, et frequentes obdormiverunt. Si enim de nobis ipsi rectè judicaremus, non puniremur. Dum punimur autem, à Domino castigamur, ne cum mundo damnemur. Quocirca, fratres mei, dum ad comedendum convenitis, alii alios expectate. Quod si quis esurit, domi cibum capiat, ne ad pœnam conveniatis. Reliqua, cum venero, componam.

Evangelium. D. Luc. xxiii. 1.

IGITUR surrexit omnis eorum multitudo, et eum duxit ad Pilatum; eumque accusare institerunt, dicentes, se ab eo gentem everti deprehendisse, et eum Cæsari tributa solvi vetare, dicentem se Christum esse regem. Et Pilatus eum interrogavit, dicens: Tunc Judæorum rex es? Cui ille respondens, Ut tu dicis, inquit. Pilatus vero pontificibus et hominum multitudini negavit, ullum se in eo homine crimen deprehendere. At illi urgere: Excitat populum, inquit, docens per totam Judæam, exorsus à Galilæâ, huc usque. Hic Pilatus, auditâ Galilæâ, quæsivit an homo Galilæus esset. Ac postquam eum ditionis Herodis esse cognovit, misit eum ad Herodem, qui et ipse Hierosolymis per eos dies erat. Herodes, viso Jesu, magnopere lætatus est; quippe qui eum jamdiu videre cuperet (quod multa de eo audiebat) et se aliquid ab eo prodigiosè fieri visurum speraret. Verùm licèt eum multis de rebus interrogaverit, ille nihil ei respondit. Quamvis etiam pontifices et scribæ qui aderant, eum acriter accusarent. Itaque despiciatus eum Herodes, cum suis militibus, ac ludificatus, indutum veste splendidâ Pilato remisit. Factique sunt inter sese amici Pilatus et Herodes eo ipso die: nam antea inter eos intercedebat similtas. Pilatus autem convocatos pontifices et magistratus ac populum sic allocutus est: Adduxistis hunc hominem mihi, tanquam qui populum avertat; atqui ego in vestrâ præsentia examinans, nullum eorum crimen in hōc homine deprehendi, quibus vos eum accusatis. Sed nec Herodes, ad eum enim misi vos, et videtis nihil

FERIA QUINTA ANTE PASCHA.

morte dignum ab hōc factum esse. Itaque eum castigabo ac relaxabo. Habebat autem necesse eis unum relaxare per festum. Igitur illa universa multitudo exclamârunt, ut eum tolleret, sibi que Barabbam remitteret; qui fuerat propter seditionem quandam in urbe factam, et cædem, conjectus in carcerem. Cumque rursum Pilatus Jesum absolvere volens, clamâsset; illi sic reclamare: Crucifige, crucifige eum. Quid enim is mali fecit? inquit, eos tertiùm alloquens: nullum in eo capitale crimen deprehendi: itaque eum castigabo et absolvam. At illi magnis clamoribus instare, flagitantes ut is crucifigeretur, gliscentibus eorum pontificumque vocibus. Itaque Pilatus eorum postulata facere decrevit: eisque, eum qui propter seditionem et cædem fuerat in custodiam datus, et quem flagitabant, absolvit: Jesum autem eorum arbitrio tradidit. Hōc illi abducto, Simonem quendam Cyrenæum, rure venientem, comprehenderunt eique crucem post Jesu tergum ferendam imposuerunt. Sequebatur autem eum ingens hominum multitudo, et mulierum, quæ plangebant, eumque lamentabantur. Ad quas Jesus conversus dixit: Hierosolymitanæ fœminæ, ne me deplorate, sed vos vestrosque natos deplorate. Nam scitote fore tempus, quo beatæ dicentur steriles, et uteri qui non genuerint, et ubera quæ non lactaverint: cum quidem eò venietur, ut dicant homines montibus: Corruite in nos; et collibus: Obruite nos. Nam si viridi arbori fiunt hæc, aridæ quid fiet? Ducebantur autem etiam alii duo facinorosi, cum eo interficiendi. Atque ubi ad locum ventum est, qui Calvaria vocatur, illi eum ibi, et facinorosos, alterum ad dexteram, alterum ad sinistram, crucifixerunt. Et Jesus, Pater, inquit,

FERIA QUINTA ANTE PASCHA.

ignosce eis; nesciunt enim quid faciant. Illi verò ejus vestimenta sorte jactâ partiti sunt. Astabatque spectans populus, ac magistratus quoque eum cum eis deridebant; Alios servavit, inqueiebant, servet seipsum, si is Christus est Dei electus. Accedebant etiam milites, qui ei illuderent, et acetum ei offerebant, et, Si tu Judæorum Rex es, inqueiebant, serva teipsum. Erat et titulus supra eum Græcis, Romanis, et Hebraicis literis scriptus, HIC EST JUDÆORUM REX. Atque unus pendentium facinorosorum ei maledicebat, ita dicens: Si tu Christus es, serva et teipsum et nos. At alter contra sic eum objurgare: An tu Deum non metuis, qui sis in eodem supplicio? At nos quidem meritò, nam nostris digna factis accipimus; at hic nullum facinus commisit. Tum ad Jesum, Memento mei, Domine, inquit, cum veneris in regnum tuum. Cui Jesus, Hoc tibi confirmo, inquit, te hodie fore mecum in paradiso. Erat autem hora ferè sexta, et tenebræ per totam terram extiterunt usque ad horam nonam: et sol infuscatus est, et templi velum medium fissum est. Et Jesus clamans ingenti voce dixit: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum: atque, hæc locutus, expiravit. Eâ re visâ, centurio Deo gloriam tribuit, dicens: Profectò hic homo justus erat. Et omnis hominum multitudo, qui ad hoc spectaculum venerant, videntes quæ facta forent, tundentes sua pectora reversi sunt. Astabant autem omnes ejus noti procul, nec non fœminæ, quæ eum fuerant à Galilæâ secutæ, ea aspicientes.

DIES PARASCEVES.

PARASCEVE MAGNA, SEU DIES PASSIONIS DOMINI.

Collectæ.

QUÆSUMUS, Omnipotens Deus, familiam hanc tuam clementer respice, pro quâ Dominus noster Jesus Christus se prodi dedique in improborum manus, et morte crucis affici, facilè passus est, qui nunc vivit et regnat unâ Tecum, et cum Spiritu Sancto, semper unus Deus, in diem sempiternum. *Amen.*

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, cujus Spiritu universum Ecclesiæ corpus regitur sanctumque efficitur; supplicationes et preces nostras pro cujuscunque ordinis hominibus, qui in tuam Ecclesiam cooptantur, oblatas Tibi admitte; ut quisque, sicut suæ convenit vocationi et ministerio, Tibi sincerè et piè serviat; per Dominum et Servatorem nostrum Jesum Christum. *Amen.*

MISERICORS Deus, qui universum genus hominum creâsti, quique nihil eorum, quæ condidisti, odio prosequeris, cui impium mori non placet, sed eum se corrigentem vivere; tuâ erga Judæos, Turcas, infideles, hæreticosque omnes clementiâ utere; omnique ignorantia, pervicaciâ, tuique Verbi contemptu iis adempto, ita eos, misericors Domine, ad tuum gregem redire facias; ut inter reliquias veri Israël evadant fiantque unum ovile sub uno pastore, Jesu Christo Domino nostro, qui vivit et regnat unâ Tecum, et cum Spiritu Sancto, unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

Epistola. Heb. x. 1.

UMBRAM enim habens lex futurorum bonorum, non ipsam rerum repræsentationem, anniversariis iisdem sacrificiis, quæ jugiter fiunt, nunquam potest accedentes perfectos reddere. Alioquin nonne fieri desiissent, quòd semel purgati immolatores nullius jam sibi peccati essent conscii? Atqui per ea sit quotannis peccatorum commemoratio. Fieri enim non potest, ut taurorum caprorumque sanguis peccata tollat. Itaque in mundum ingrediens dicit: Sacrificium et fertum tibi non placet, corpus autem perfecisti mihi: Victimis et piaculis non delectaris. Tunc dixi: En adsum (in capite libri scriptum est de me), ut exequar, Deus, voluntatem tuam. Cum superiùs dixisset: Sacrificium, et fertum, et victimas, et piacula tibi non placere, nec accepta esse, quæ ex lege fiunt: deinde dicit: En adsum, ut exequar, Deus, voluntatem tuam. Tollit prius, ut alterum statuatur: in quâ voluntate semel lustrati sumus per corporis Jesu Christi libationem. Cumque omnis sacerdos pergat quotidie ceremoniis fungi, et eadem sæpe sacrificia facere, quæ peccata adimere nunquam possunt: Ille, uno pro peccatis functus in perpetuum sacrificio, consedit ad Dei dextram, deinceps expectans, donec ejus hostes fiant ejus pedum subsellium. Uno enim libamento perfecit in perpetuum lustrandos: id quod nobis testatur etiam Spiritus Sanctus, qui ita prædixerit. Hoc est testamentum, quod cum eis faciam post illud tempus, inquit Dominus: Indam meas leges in eorum mentes, inque eorum animos inscribam, nec eorum peccata et scelera deinceps recordabor. Ubi autem est peccatorum venia, nulla su-

DIES PARASCEVES.

perest pro peccato libatio. Quamobrem, fratres, cum ad sanctuarium aditum habeamus liberum, per Jesu sanguinem, quam viam nobis lustravit recentem atque vivam, per velum, hoc est, per suum corpus; cumque pontificem habeamus, Dei domui præfectum: accedamus cum vero animo, plenâque fide, et animis à malâ conscientîâ ablutis, et corporibus aquâ purâ lotis; teneamus spei professionem immobilem (fidelis enim est qui promisit) et videamus ut alii alios ad charitatem et recte factâ provocemus: neve nostram consociationem deseramus, ut solent nonnulli, sed cohortemur, idque eò magis, quòd videtis instare diem.

Evangelium. D. Joh. xix. I.

TUNC ergo cepit Pilatus Jesum, ac verberavit. Et milites implexam ex spinis coronam imposuerunt ejus capiti, eumque purpureâ togâ induerunt, atque ita dicebant: Salve, Rex Judæorum: eique alapas impingebant. Deinde rursus exit Pilatus, et illos sic alloquitur: En vobis eum foràs adduco, ut sciatis, me nullum in eo comperire crimen. Ac, egresso foràs Jesu, spineam coronam purpureamque togam ferente, dixit eis Pilatus: Ecce homo! At pontifices et ministri, eo viso, exclamare: Crucifige, crucifige. Quibus Pilatus, Capite eum vos, inquit, et crucifigite; nam ego crimen in eo non deprehendo. At Judæi contra, Nos legem habemus, inquiunt ei, ex quâ lege nostrâ debet mori, quoniam se Dei Filium fecit. Hâc voce auditâ, Pilatus magis timuit; et rursus in prætorium ingressus, dixit Jesu: Unde es tu? At Jesus ei responsum non dedit. Itaque Pilatus sic eum affatur: Mihi non eloqueris? nescis me potestatem habere tui

DIES PARASCEVES.

vel crucifigendi, vel absolvendi? Respondit Jesus: Non haberes ullam in me potestatem, nisi id tibi supernè datum foret: itaque qui me tibi tradidit, in majore culpâ est. Ex eo studebat Pilatus eum absolvere. At Judæi reclamare: Si istum absolvis, non es Cæsaris amicus: quicumque se regem facit, contravenit Cæsari. Hâc auditâ voce, Pilatus Jesum foràs eduxit, et pro tribunali sedit, in loco qui Pavimentum appellatur, Hebraicè autem Gabbatha. Cum quidem esset Paschatis præparatio, horâ fere sextâ; atque ita Judæos alloquitur: Ecce rex vester! Ac illi acclamare: Tolle, tolle, crucifige eum. Regem ego vestrum crucifigam? inquit eis Pilatus. Cui pontifices responderunt: Non habemus regem, nisi Cæsarem. Tum demum eum illis crucifigendum tradidit. Et illi Jesum acceptum abduxerunt: isque, suam ferens crucem, profectus est in locum Calvariæ appellatum, qui dicitur Hebraicè Golgotha; ubi eum crucifixerunt, et unâ cum eo hinc atque hinc duos alios, Jesum autem medium. Scripsit autem titulum Pilatus, quem cruci imposuit; in quo ita scriptum erat, JESUS NAZARENUS REX JUDÆORUM. Hunc titulum cum multi Judæorum legissent; nam prope urbem erat is locus, ubi in crucem sublatus est Jesus; et scriptum erat Hebraicè, Græcè, et Latinè; monuerunt Judæorum pontifices Pilatum, ne scriberet Judæorum regem; sed, qui se Judæorum regem esse dixisset. At Pilatus respondit: Quod scripsi, scripsi. Igitur milites, postquam Jesum cruci affixerunt, ejus vestimenta ceperunt (et ex eis quatuor partes fecerunt, singulis militibus unam) itemque tunicam: erat autem tunica inconsuta, à summo tota contexta. Itaque commonuerunt

DIES PARASCEVES.

inter sese, non esse dividendum; sed de ea sortiendum, cujus esset: ut fieret quod in scripto illo habetur: Partiti sunt inter sese mea vestimenta, et super veste meâ sortem jecerunt. Atque hæc quidem fecêre milites. Astabant autem apud Jesu crucem ejus mater, et matris soror, Maria Cleophæ conjux, et Maria Magdalena. Jesus igitur conspicatus matrem, et astantem discipulum quem amabat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus! Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua! Atque ex illâ horâ recepit eam discipulus ad se. Postea sciens Jesus omnia jam perfecta esse, ut perficeretur quod scriptum erat, dicit: Sitio. Jacebat autem ibi vas aceti plenum: itaque illi oppletam aceto spongiam, et hyssopo affixam, admoverunt ejus ori. Et Jesus, aceto sumpto, dixit: Peractum est; ac, inclinato capite, emisit spiritum. Judæi vero, quandoquidem erat preparatio, ne manerent in cruce corpora sabbato (erat enim celebris illa dies sabbati) Pilatum rogârunt, ut eorum crura frangerentur, iique auferrentur. Itaque venerunt milites, et prioris quidem crura fregerunt, itemque alterius cum eo crucifixi. Sed ubi ad Jesum ventum est, et eum viderunt jam mortuum, non fregerunt ejus crura: sed unus militum lanceâ latus ejus pupugit, ac continuò exierunt sanguis et aqua. Atque hoc idem, qui vidit, testatur, estque verum ejus testimonium: isque se vera dicere scit, ut vos quoque credatis. Acciderunt enim hæc, ut scriptum illud comprobaretur: Nullum ejus os frangetis. Itemque aliud scriptum ait: Intuebuntur quem compunxerint.

VIGILIA PASCHATIS.

VIGILIA PASCHATIS.

Collecta.

CONCEDE, Domine, ut quemadmòdum ad mortem Filii tui beati Servatoris nostri Jesu Christi baptizati sumus; ita continenter pravas nostras libidines necando, unà cum eo sepeliatur; utque per sepulchrum orciue portas ad lætam nostram resurrectionem migremus; propter merita illius, qui mortuus et sepultus est, et pro nobis resurrexit, Filii tui Jesu Christi Domini nostri. *Amen.*

Epistola. I D. Pet. iii. 17.

PRÆSTAT enim rectè facientes, si ita ferat Dei voluntas, adversa pati, quam pravè facientes: Siquidem Christus quoque semel pro nobis passus est, justus pro injustis (quò nos ad Deum adduceret), carne necatus, spiritu in vitam revocatus. In quo etiam spiritibus, qui erant in carcere, prædicatum ivit, qui olim non paruerant, cum semel expectaret Dei clementia, temporibus Noæ, cum extrueretur arca: in qua paucæ, hoc est, octo animæ, in aquâ conservatæ sunt. Consimili formâ nunc quoque baptisma nos servat (quod non est corporis sordium detractio, sed bonæ conscientiæ stipulatio ad Deum) per Jesu Christi resurrectionem; qui est ad Dei dexteram, profectus in cælum, angelis ei et potestatibus potentatibusque subjectis.

Evangelium. D. Matt. xxvii. 57.

SUB vesperam autem venit dives homo ab Arimathæâ, nomine Josephus, qui et ipse fuerat à Jesu disciplinâ. Is, Pilatum aggressus, petiit Jesu corpus. Tum Pilatus jussit tradi corpus.

DIES PASCHATIS.

Et Josephus sumptum corpus involvit mundo linteo, et in suo novo monumento posuit, quod in saxo exciderat; advolutoque ingenti lapide ad ostium monimenti discessit: cum quidem illic esset Maria Magdalena, et altera Maria, è regione sepulchri sedentes. Postero die, qui est post præparationem, coiverunt pontifices et Pharisæi ad Pilatum, et eum sic allocuti sunt: Domine, meminimus deceptorem illum dicere, cum adhuc viveret, sese intra tres dies esse resurrecturum. Quare jube muniri sepulchrum usque ad diem tertium, ne forte ejus discipuli eum nocte surreptum eant, dicantque populo, eum ex mortuis surrexisse: atque ita novus oriatur error priore deterior. Quibus Pilatus, Habetis custodiam, inquit; ite id munitum vestro modo. Ita illi sepulchrum munitum ivērunt; et lapidem, præter adhibitam custodiam, sigillârunt.

DIES PASCHATIS.

Ad Matutinas, loco Psalmi, Adeste cantemus Dominum, &c. cantabuntur seu dicentur hæ Antiphoniæ.

PASCHA nostrum pro nobis immolatus est Christus: proinde festum agamus, non veteri fermento, neque improbitatis, malitiæque fermento; sed sinceritatis, veritatisque panibus infermentatis. 1 Cor. v. 7.

CHRISTUS ex mortuis excitatus non jam moriturus est, non jam morti est obnoxius. Quòd enim mortuus est, peccato mortuus est semel; quòd autem vivit, Deo vivit. Sic vos quo-

DIES PASCHATIS.

que existimate vosipsos mortuos quidem esse peccato ; sed vivos Deo per Jesum Christum Dominum nostrum. *Rom. vi. 9.*

NUNC Christus ex mortuis surrexit ; fuit eorum, qui obdormivêre, primitiæ. Quum sit enim per hominem mors, etiam per hominem est mortuorum resurrectio. Ut enim per Adamum omnes moriuntur, sic per Christum omnes reviviscent. *1 Cor. xv. 20.*

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui per Filium tuum unigenitum Jesum Christum, devictâ morte, nobis vitæ æternæ portam aperuisti : supplices quæsumus, ut quæ pia vota, tuâ nos præveniente singulari gratiâ, in nostras mentes indis, ea, Te continuè adjuvante, bene effecta demus ; per Jesum Christum Dominum nostrum, qui vivit et regnat unâ Tecum, et cum Spiritu Sancto, semper unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

Epistola. Coloss. iii. 1.

SI igitur in Christo surrexistis, superis studete, ubi Christus est, Deo ad dexteram assidens. Supera sentite, non terrestria. Interiistis enim, vestraque vita cum Christo latet apud Deum. Cum Christus, vita nostra, patefiet, tum vos quoque unâ cum eo patefietis gloriosi. Quamobrem necate vestra membra terrestria, impudicitiam, obscœnitatem, libidinem, cupiditatem malam, et avaritiam, quæ simulachrorum cultus est ; propter quæ invadit ira Dei contumaces homines, in quibus vos quoque versati estis aliquando, dum in eis viveretis.

FERIA SECUNDA IN PASCHATE.

Evangelium. D. Joh. xx. 1.

PRIMO autem post sabbatum die, Maria Magdalena manè venit, cum adhuc tenebræ forent, ad monumentum, et saxum aspicit amotum à monumento. Itaque currit, et ad Simonem Petrum, atque ad alterum discipulum, quem Jesus amabat, venit, eisque sic dicit: Sublatus est ex monumento Dominus, neque scimus ubi sit positus. Igitur egressus Petrus, et alter discipulus, venerunt ad monumentum. Accurrentibus simul ambobus, alter discipulus Petro celerius præcucurrit, priorque venit ad monumentum; et incurvatus vidit quidem jacentia lintea, non tamen introgressus est. At Simon Petrus eum sequens venit, et, in monumentum ingressus, videt jacentia lintea; et sudarium (quod super ejus capite fuerat) non cum linteis jacens, sed seorsum in uno loco involutum. Tum demum intravit etiam alter discipulus, qui prior venerat ad monumentum; viditque, et credidit. Nondum enim literas intelligebant, oportere eum ex mortuis resurgere. Itaque rursus ad se discesserunt discipuli.

FERIA SECUNDA IN PASCHATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui per Filium tuum unigenitum Jesum Christum, devictâ morte, nobis vitæ æternæ portam aperuisti; supplices quæsumus, ut quæ pia vota, tuâ nos præveniente singulari gratiâ, in nostras mentes indis, ea, Te continuè adjuvante, bene effecta demus; per Jesum Christum Dominum nostrum, qui vivit

FERIA SECUNDA IN PASCHATE.

et regnat unâ Tecum, et cum Spiritu Sancto, semper unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. x. 34.

TUNC Petrus in hunc modum orationem habuit: Re ipsâ comperio, non habere personarum rationem Deum: quin apud omnes nationes qui eum metuit, et justitiam exercet, is ei acceptus est. Quem sermonem misit Israëlitis, pacem per Jesum Christum nuncians, is est omnium Dominus. Vos scitis, quæ res acciderit per totam Judæam, ducto à Galilæâ initio, post prædicatum à Johanne baptisma: Jesum dico à Nazarethâ, ut eum Deus Sancto Spiritu ac potestate unxerit: qui ultro citroque commeans, benefaciebat, et omnes à diabolo oppressos sanabat, quippe cui Deus adesset. Et nos testes sumus omnium, quæ cum in regione Judæorum, tum Hierosolymæ fecit; quem illi in ligno suspensum interfecerunt: Hunc Deus tertio die suscitavit, et, ut manifestus fieret, effecit; non omni vulgo, sed nobis designatis divinitus testibus, qui quidem cum eo comedimus et bibimus, postquam à mortuis surrexit. Isque nobis mandavit ut vulgo prædicemus, ac testificemur, eum vivorum esse mortuorumque judicem à Deo destinatum. Huic vates omnes testimonium dant, eum esse, per cujus nomen peccatorum veniam consequantur, quicumque in eum credant.

Evangelium. D. Luc. xxiv. 13.

PROFICISCEBANTUR autem eorum duo eò ipso die in vicum, distantem à Hierosolymâ stadia sexaginta, cujus nomen erat Emmaus: et inter sese de omnibus iis rebus quæ accide-

FERIA SECUNDA IN PASCHATE.

rant colloquebantur. Atque, eis colloquentibus ac disputantibus, ipse Jesus accedit, et cum eis iter facit. Ita autem tenebantur eorum oculi, et eum non agnoscerent. Atque ille, Qui sunt isti sermones, inquit eis, quos inter vos confer-tis, ambulantes, idque tristes? Cui unus, no-mine Cleophas, ita respondit: Tune solus adeo Hierosolymæ hospes es, ut ea nescias quæ in ea per hosce dies acciderunt? Quænam? inquit eis. De Jesu Nazareno, inquiunt, qui vir vates fuit, re, verbisque potens, et in Dei et in totius populi conspectu: Utque eum tradiderint pon-tifices magistratusque nostri ad capitale judi-cium, et in crucem sustulerint. Et tamen nos eum esse sperabamus, qui Israëlitas liberaturus esset. Accedit ad hæc omnia, quod tertius hic dies agitur ex quo facta sunt. Quanquam mu-lieres quædam ex nostris stupefecerunt nos, quæ manè ad monimentum profectæ; neque corpus nactæ, redierunt, et se angelorum visum vidisse dixerunt, qui eum vivere dicerent. Et sociorum nostrorum quidam ad monimentum profecti, sic esse compererunt, quemadmodum dixerant fœ-minæ: ipsum quidem non viderunt. Et ille, O socordes, inquit eis, et animo tardi ad cre-denda quæ tam multa dixêre vates: Quasi verò non ea pati Christum, et ita suam inire gloriam oportuerit? Tum exorsus à Mose, omnes ob-iens vates, eis per omnia scripta, quæ de seipso dicta forent, interpretabatur. Deinde ubi prope vicum, quo proficiscebantur, ventum est, ipse se longius ire simulabat. Sed illi eum coegerunt, dicentes: Mane nobiscum; appetit enim vespe-ra, et dies inclinavit. Itaque ingressus est ad manendum cum eis. Atque inter accumbendum cum eis, panem sumpsit, eumque, faustâ super

FERIA TERTIA IN PASCHATE.

eo precatione usus, fregit, et eis præbuit. Et illi, apertis eorum oculis, eum agnoverunt; atque ille ex eorum conspectu evanuit. Tum illi inter sese sic dicere: Nimirum nobis ardebat animus, cum nos in viâ alloqueretur, cumque nobis scripta aperiret. Ergo eâ ipsâ horâ surgunt, et Hierosolymam redeunt, et congregatos inveniunt undecim, eorumque socios, qui dicebant reipsâ surrexisse Dominum, seque Simoni ostendisse. Atque ipsi, quæ in viâ contigissent, narrare cœperunt, utque eis frangendo pane cognitus fuisset.

FERIA TERTIA IN PASCHATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui, per Filium tuum unigenitum Jesum Christum, devictâ morte, nobis vitæ æternæ portam aperuisti; supplices quæsumus, ut quæ pia vota, tuâ nos præveniente singulari gratiâ, in nostras mentes indis, ea, Te continuè adjuvante, bene effecta demus, per Jesum Christum Dominum nostrum, qui vivit et regnat unâ Tecum, et cum Spiritu Sancto, semper unus Deus, in perpetua secula.
Amen.

Pro Epistolâ. Act. xiii. 26.

VIRI et fratres, ex Abrahami genere oriundi, quique ex vobis Deum reverentur, vobis hæc salutaris missa doctrina est. Nam Hierosolymæ incolæ, eorumque magistratus eum ignorantes, vatum voces (quæ unoquoque sabbato leguntur) eo damnato comprobârunt: Et, nullo capitali crimine comperto, à Pilato ut ille ne-

FERIA TERTIA IN PASCHATE.

caretur petierunt. Ac postquam omnia de eo scripta perfecerunt, eum patibulo detractum posuerunt in monumento. Deus vero eum à mortuis excitavit: qui compluribus diebus eis se ostendit, qui unà cum eo ex Galilæâ Hierosolymam ascenderant, qui quidem sunt ejus testes ad populum. Et nos vobis feliciter nunciamus, quod majoribus promiserat Deus, id nobis eorum posteris præstitisse, resuscitato Jesu; ut etiam in Psalmo secundo scriptum est: Tu meus es Filius, ego te hodie genui. Quod autem eum ex mortuis excitârit, non jam rediturum ad interitum, sic dixit: Dabo vobis fidelem Davidis benignitatem. Itaque alibi quoque dicit: Non es passurus, ut pius tuus corruptionem patiatur. Nam David quidem, postquam ætati suæ inservivit, Dei consilio obdormivit, et ad suos majores additus, corruptionemque passus est. Sed quem Deus excitavit, is corruptionem passus non est. Quamobrem hoc vobis notum esto, viri fratres, vobis per hunc peccatorum veniam nunciari; ac ab omnibus, à quibus per Mosis legem solvi nequivistis, per hunc, quicumque credat, solvi. Quamobrem prospicite, ne vobis illud usu veniat, quod est in vatibus dictum: Videte, ô contemptores, et præ admiratione obtorpescite; nam ejusmodi rem ego facturus sum vestris temporibus, quam non sitis credituri, si quis vobis exponat.

Evangelium. D. Luc. xxiv. 36.

JESUS in eorum medio stetit, et ita dixit: Pax vobis. Cumque, pavefacti ac perterriti, se spiritum cernere putarent, dixit eis: Quid turbati estis? aut cur istæ subeunt animos vestros cogitationes? Aspiciate meas manus atque pe-

DOMINICA PRIMA A PASCHATE.

des, quòd ipse ego sum : attrectate me et aspici-
cite : nam spiritus quidem carnem et ossa non
habet, ut habere me videtis. Hæc locutus, os-
tendit eis manus atque pedes. Cumque adhuc
præ gaudio diffiderent, ac mirarentur, dixit eis :
Habetis hic aliquid edulii ? Tum illi tosti piscis
partem, et favi mellis, præbuerunt ; et ille co-
ram eis sumpsit, ac comedit, et ad eos sic verba
fecit : Hæc sunt quæ vobis, dum adhuc vobis-
cum eram dixi, Scilicet oportere omnia in Mo-
sis lege, vatibusque, et Psalmis, de me scripta
perfici. Tum eis mentem ad intelligenda scripta
aperuit, et ita dixit : Sic scriptum fuit, et sic
Christum supplicio affici oportuit, et tertiâ die
ex mortuis resurgere ; ejusque nomine vitæ cor-
rectionem, et peccatorum veniam per omnes
gentes, facto ab Hierosolymis initio, prædicari :
Atque horum vos testes estis.

DOMINICA PRIMA A PASCHATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Pater, qui Filium tuum uni-
cum dedisti, ut, propter nostra delicta mor-
tuus, propter nostram justitiam revivisceret ;
da ut, abjecto improbitatis malitiæque fermento,
et purâ vivendi ratione et verè Tibi semper ser-
viamus ; per merita ejusdem Filii tui Jesu
Christi Domini nostri. *Amen.*

Epistola. 1 D. Joh. v. 4.

QUICQUID ex Deo natum est, vincit mun-
dum : et hæc victoria est, quæ vincit mun-
dum, fides nostra. Quis est qui vincit mundum,

DOMINICA PRIMA A PASCHATE.

nisi qui credit Jesum esse Dei Filium? Hic est, qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus; non in aquâ solùm, sed in aquâ et sanguine. Et Spiritus est qui testatur; siquidem Spiritus est veritas. Quoniam tres sunt qui testantur in cœlo, Pater, Sermo, et Spiritus Sanctus: et hi tres unum sunt. Item tres sunt qui testantur in terrâ, spiritus, et aqua, et sanguis; qui tres in unum consentiunt. Si hominum testimonium admittimus, Dei testimonium majus est: atque hoc est quod Deus de Filio suo testimonium dixit: qui credit in Dei Filium, is in se Dei testimonium habet; qui Deo non credit, mendacem facit eum: quia testimonio fidem non habuit, quod dixit Deus de Filio suo. Est autem hoc testimonium, quòd æternâ vitâ donavit nos Deus; quæ vita in ejus Filio est. Qui Dei Filium habet, vitam habet: qui Dei Filium non habet, vitam non habet.

Evangelium. D. Joh. xx. 19.

CUM esset vespera illo ipso die, qui proximus erat à sabbato, clausis, præ Judæorum metu, ejus loci portis, ubi erant discipuli congregati, venit Jesus, in medioque stetit, et eis dixit: Pax vobis. Ac, eo dicto, ostendit eis suas manus atque latus. Hic, cum discipuli viso Domino lætati essent, Jesus eos denuo sic allocutus est: Pax vobis: quemadmodum misit me Pater, sic ego mitto vos. Hoc dicto afflavit, et eis dixit: Accipite Spiritum Sanctum. Si quorum peccata remiseritis, remissa erunt: si quorum tenueritis, retenta erunt.

DOMINICA SECUNDA A PASCHATE.

DOMINICA SECUNDA A PASCHATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui Filium tuum unicum dedisti, ut esset nobis et sacrificium pro peccato, et exemplum piæ vitæ, da nobis gratiam, per quam animis gratis ut maximè hoc ipsius inæstimabile apud nos collocatum beneficium accipiamus, et navemus operam, ut indies sanctissimæ illius vitæ beata vestigia subsequamur; per eundem Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. I D. Pet. ii. 19.

HOC enim gratiam emeretur, si quis, quoniam sibi sit Dei conscius, dolores fert, patiens injustè. Nam quæ gloria est, si peccantes cædi vos sustinetis? At si rectè facientes toleratis injuriam, hoc verò gratiam meretur apud Deum. Ad hoc enim vocati estis; siquidem Christus quoque pro nobis injuriam passus est, nobis exemplum relinquens, ut ejus vestigia subsequamini: qui peccatum nullum commisit, nec extitit in ejus ore dolus: qui conviciantibus convicia non regerebat, injuriam patiens non minabatur; sed rem justè judicaturus committebat: qui peccata nostra ipse suo corpore sustulit in patibulum, ut peccatis defuncti, justitiæ vivamus: cujus vibice vos estis sanati. Eratis enim quasi palantes oves; sed nunc ad pastorem vos, et animarum vestrarum episcopum, convertistis.

Evangelium. D. Joh. x. 11.

DIXIT Jesus: Ego sum pastor bonus: pastor bonus animam suam ponit pro ovibus. At mercenarius, qui pastor non est, cujus suæ non

DOMINICA TERTIA A PASCHATE.

sunt oves, si venientem lupum videt, fugit, relictis ovibus: lupus oves rapit, ac profligat. At mercenarius fugit, nempe quia mercenarius, nec ovium curam gerens. Ego sum pastor bonus, et meas agnosco, et à meis agnoscor. Ut me novit Pater, sic ego Patrem novi, animamque meam pono pro ovibus. Et alias oves habeo, quæ non sunt hujus ovilis; quæ etiam mihi adducendæ sunt, meamque vocem audient, et fiet unum ovile, et unus pastor.

DOMINICA TERTIA A PASCHATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui in errore versantibus veritatis tuæ lumen præfers, quò in justitiæ viam redire possint; da omnibus qui in Religionis Christianæ societatem co-optantur abstinere ab iis quæ professioni suæ adversantur, quæque ipsi congruant sectari omnia; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. I D. Pet. ii. 11.

CHARISSIMI, cohortor ut inquilinos ac peregrinos, abstinete vos à corporeis cupiditatibus, quæ contra animum militant; honestè vos gerentes apud exteros, ut, pro eo quod vobis tanquam maleficis detrahunt, ex rectè factis vos considerantes, honorent Deum in die visitationis. Itaque omnibus parete personis humanis propter Dominum: et regi, ut potestate polenti: et prætoribus, ut ab eo tum ad maleficorum ultionem, tum ad beneficorum laudationem missis. Nam ea est Dei voluntas, ut, rectè facientes, amentium hominum ignorantiam com-

DOMINICA QUARTA A PASCHATE.

pescatis; ut liberi, non ut vitiorum prætextum habentes libertatem, sed ut Dei servi. Omnes honorate: fraternitatem amate: veremini Deum: regem honorate.

Evangelium. D. Joh. xvi. 19.

DIXIT Jesus discipulis suis: Paulò post non videbitis me, rursumque paulò post cernetis me, quoniam ego ad Patrem proficiscor. Tum ejus discipulorum nonnulli sic inter sese dicere: Quid sibi vult, quod nobis dicit, paulò post non visuros se, rursumque paulò post aspecturos se? itemque, se ad Patrem proficisci? Hoc quid est, quod dicit, Paulo post? nescimus quid loquatur. At Jesus, intelligens eos velle interrogare se, sic eos affatus est: De eo inter vos contenditis, quòd dixi, vos paulò post non visuros me, rursumque paulò post aspecturos me? Hoc pro certo et indubitato habetote: Vos flebitis ac lamentabimini, at mundus lætabitur: vos verò dolebitis, sed dolor iste vertetur in lætitiã. Mulier, dum parit, in dolore est, quippe cujus hora venerit; sed postquam puerum edidit, non jam meminit cruciatûs, præ lætitiã quòd editus est in mundum homo. Vos quoque nunc quidem in dolore estis: sed revisam vos, vesterque lætabitur animus, vestramque lætitiã nullus vobis eripiet.

DOMINICA QUARTA A PASCHATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui solus potes effrenatos animos et affectus peccatorum regere; da populo tuo amare quod præcipis, et quod

DOMINICA QUARTA A PASCHATE.

promittis affectare; ut, inter tot tantasque rerum vicissitudines, ibi animi nostri sint firmè defixi, ubi solida gaudia reposita sunt; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. D. Jac. i. 17.

OMNE bonum donum, omneque perfectum munus supernè est, descendens à Patre luminum, apud quem nulla est mutatio, aut ulla conversionis umbra. Is consultò nos genuit, veritatis oratione, ut essemus quædam quasi primitiæ suorum operum. Proinde, mei fratres charissimi, esto omnis homo ad audiendum celer, ad loquendum tardus, ad iram tardus; nam hominis ira divinæ justitiæ non paret. Quamobrem, fratres, omnibus vitiorum sordibus excrementisque depositis, comiter accipite sativum sermonem, qui vestras animas servare potest.

Evangelium. D. Joh. xvi. 5.

DIXIT Jesus suis discipulis: Nunc verò proficiscor ad eum qui me misit; nec quisquam me vestrum interrogat, Quò proficiscor? Sed, quoniam hæc vobis locutus sum, animos habetis mœroris plenos. At ego vobis verum dico: è re vestrâ est, ut ego discedam; nisi enim discessero, Confirmator ad vos non veniet; sin abiero, eum ad vos mittam. Atque ille ubi venerit, mundum arguet de peccato, et de justitiâ, et de judicio: de peccato, quoniam mihi fidem non habent: de justitiâ, quoniam ad Patrem discedo, nec me videbitis amplius: de judicio, quoniam hujus mundi princeps judicatus est. Adhuc multa vobis habeo dicenda, sed quæ nunc ferre nequeatis. Verùm cum venerit

DOMINICA QUINTA A PASCHATE.

ille, videlicet veritatis Spiritus, præibit vobis ad omnem veritatem: non enim suâ sponte loquetur, sed quæcunque audiverit eloquetur, et futura vobis prænunciabit. Ille me illustrabit: siquidem de meo sumet, quæ vobis exponat. Omnia quæcunque Pater habet, meæ sunt: propterea dixi, illum de meo sumpturum esse, quæ vobis exponat.

DOMINICA QUINTA A PASCHATE.

Collecta.

DOMINE, à quo omnia bona dimanant; largire nobis supplicibus tuis famulis, ut tuo nos afflati Spiritu, quæ bona sunt, ea cogitemus, et tuo clementi ductu eadem præstemus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. D. Jac. i. 22.

ESTE autem ii qui sermoni pareatis, non eum duntaxat audiatis, alioquin vosipsos decipitis. Nam si quis sermonem audit, nec exequitur, is perinde est ac si quis corporis sui faciem contempletur in speculo, deinde seipsum speculatus abeat, ac protinus qualis sit obliviscatur. Qui verò in perfectam libertatis legem penitus introspexerit, et in eâ manserit, is, qui non sit obliviosus auditor, sed operis effector, suo facto beatus erit. Si quis sibi videtur esse religiosus apud vos, neque tamen linguam suam frænat, sed animum suum fallit, hujus vana est religio. Religio pura et impolluta apud Deum et Patrem, hæc est: Curam gerere pupillorum et viduarum in eorum calamitate, et intaminatum se custodire à mundo.

DIES ASCENSIONIS DOMINI.

Evangelium. D. Joh. xvi. 23.

VOBIS etiam etiamque confirmo, Quæcunque a meo Patre per meum nomen postulaveritis, daturum esse vobis. Hactenus nihil per meum nomen petiistis: petite, et obtinebitis, ut plena sit vestra lætitia. Hæc vobis oratione figuratâ locutus sum: tempus erit, cum non jam per figuras vos alloquar, sed apertè vobis de Patre meo disseram. In illo quidem tempore per meum nomen postulabitis: neque verò vobis promitto, me vestrâ causâ oraturum esse Patrem: ipse enim Pater diligit vos, quoniam vos me diligitis, et me creditis à Deo profectum. Profectus à Patre veni in mundum: rursum relinquo mundum, et ad Patrem discedo. Tum ejus discipuli, Nunc tu quidem aperte loqueris, inquiunt ei, nec ullâ orationis figurâ uteris. Nunc scimus, te omnia scire, nec opus tibi esse ut te quis interroget: hinc te à Deo profectum credimus. At Jesus contra, Nunc creditis? inquit. Atqui adventat hora, et jam advenit, cum alius aliò dissipabimini, et me solum relinquetis: quanquam non sum solus, adest enim mihi Pater. Hæc vobis ideo locutus sum, ut in me acquiescatis. In mundo afficiemini cruciatu; sed bono este animo, ego vici mundum.

DIES ASCENSIONIS DOMINI.

Collecta.

DA quæsumus, omnipotens Deus, ut, qui Filium tuum unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum cælos credimus ascendisse, nos ipsi quoque eos tum animo tum mente ascenda-

DIES ASCENSIONIS DOMINI.

mus, et apud eum perpetuò maneamus, qui vivit et regnat unà Tecum, et cum Spiritu Sancto, unus Deus, in diem sempiternum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. i. 1.

PPRIMUM quidem librum feci de omnibus, Theophile, quæ Jesus et facere et docere instituit, ad eum usque diem, quo, postquam Apostolis, quos elegerat, mandata per Spiritum Sanctum dedit, sursum latus est: quibus etiam seipsum viventem, post suum supplicium, multis certis indiciis exhibuit, eis per quadraginta dies apparendo, et de Dei regno disserendo. Ac, eos frequentando, mandavit eis, ne Hierosolymis discederent, sed Patris promissum expectarent, Quod ex me audivistis, inquit, Johannem quidem aquâ baptizasse, sed vos Sancto Spiritu baptizandos esse post dies hosce non multos. Atque illi quidem congregati sic eum interrogârunt: Domine, an hac tempestate Israëlitis regnum instauraturus es? Quibus ille, Non est vestrum, inquit, tempestates aut tempora novisse, quæ Pater in suâ potestate posuit. Sed vim accipietis Spiritûs Sancti, qui vos invadet, mihique testes eritis et Hierosolymæ, et in totâ Judæâ, ac Samariâ, denique ad ultimas terras. Hæc fatus, spectantibus eis, sursum sublatus est, eumque nubes subduxit eorum oculis. Ac dum, eo abeunte, illi in cœlum contuentur, ecce duo viri eis in vestibus albis astiterunt, qui ita dixerunt: Galilæi, quid statis in cœlum intuentes? Hic Jesus, qui istinc in cœlum receptus est, sic veniet, quo pacto vidistis eum in cœlum discedentem.

DOMINICA PROXIMA AB ASCENSIONE.

Evangelium. D. Marc. xvi. 14.

TANDEM discumbentibus illis undecim apparuit, et eis incredulitatem ac perversitatem exprobravit, quòd eis, qui se resurrexisse viderant, non credidissent. Eisque dixit: Ite in totum orbem, et prædicate Evangelium omni creaturæ: qui crediderit, et baptizatus fuerit, servabitur; qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo dæmonia ejicient; linguis loquentur novis; serpentes tollent; et, si quid mortiferum biberint, non eis nocebit; cum ægrotis manus imponent, illi bene habebunt. Igitur Dominus, postquam eos allocutus est, sublatus est in cælum, et ad Dei dexteram sedit. Illi verò digressi ubique prædicârunt, Domino adjuvante, et orationem sequentibus signis confirmante.

DOMINICA PROXIMA AB ASCENSIONE.

Collecta.

DEUS, gloriose Rex, qui unigenam Filium tuum Jesum Christum cum ingenti triumpho in cœleste tuum regnum extulisti; exoramus Te, ne nos relinquant pupillos, sed Spiritum Sanctum tuum nobis mitte, qui consoletur nos, et ad eum locum nos efferat, quem Jesus Christus Servator noster prior conscendit, qui vivit et regnat unà Tecum, et cum Spiritu Sancto, unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

DOMINICA PENTECOSTES.

Epistola. 1 D. Pet. iv. 7.

OMNIUM autem finis instat. Quocirca este sobrii, et ad supplicationes vigiles. Ac ante omnia mutuam charitatem intentam habete: nam charitas multa peccata tegit. Este alii in alios hospitales, sine murmuribus. Prout quisque aliquo munere dotatus est, ita id alii in alios dispensate, ut boni variorum Dei beneficiorum dispensatores. Si quis loquitur, ut divina oracula: si quis subministrat, ut ex facultate quam Deus suppeditet; quod in cunctis celebretur Deus per Jesum Christum, cujus est et gloria et imperium in perpetua secula. *Amen.*

Evangelium. D. Joh. xv. 26, et pars Cap. xvi.

CUM autem venerit Confirmator, quem ego vobis à Patre mittam, scilicet Spiritus veritatis, qui à Patre proficiscitur, is de me testabitur. Quin et vos testes estis, qui mecum fueritis ab initio. Hæc vobis loquor, ne deficiatis. Privabunt vos collegiis: atque adeò tempus erit, cum omnes, qui vos interficient, putabunt se cultum præstare Deo. Quæ quidem vobis ideo facient, quòd neque Patrem, neque me nôrunt. Atque hæc ideo vobis loquutus sum, ut, cum tempus venerit, memineritis eorum, quòd ego vobis ea dixerim.

DOMINICA PENTECOSTES.

Collecta.

DEUS, qui quasi hoc ipso tempore fidelium tuorum animos, tuo eos Sancti tui Spiritûs lumine illustrans, docuisti; præsta nos per eun-

DOMINICA PENTECOSTES.

dem Spiritum recta omnia sapere, et in ejus sanctâ consolatione semper gaudere; per merita Jesu Christi Servatoris nostri, qui vivit et regnat Tecum, in unitate ejusdem Spiritûs, unus Deus, in diem sempiternum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. ii. 1.

UT autem perventum est ad diem Pentecostes, cum omnes simul essent eodem in loco, extitit repente de cœlo sonus, quasi vehementis flatûs ruentis, totamque domum replevit, ubi sedebant. Eisque conspectæ sunt dividuæ quædam quasi ignis linguæ, qui eorum unicuique insedit; repletique sunt omnes Sancto Spiritu, et diversi loqui linguis cœperunt, prout eis Spiritus fari dabat. Erant autem Hierosolymæ habitantes Judæi, homines religiosi, ex omnibus quæ usquam sub cœlo sunt gentibus. Igitur, ejus rei dissipatâ famâ, vulgò convenire, et confusi esse, quòd eos suâ quisque vernaculâ linguâ loquentes audiret. Itaque attoniti omnes mirabantur, et sic inter sese dictitabant: Nonne omnes hi, qui loquuntur, Galilæi sunt? Ecquid est, quod nostrûm quisque vernaculum sibi linguam nativamque audiat? Parthi, Medi, Elamitæ, Mesopotamiæ incolæ, Judææque et Cappadociæ, Ponti et Asiæ, Phrygiæ, et Pamphylia, et Ægypti, et ejus Libyæ partis quæ est secundum Cyrenen, et peregrinantes Romani, tum Judæi, tum asciti, Cretensesque et Arabes, audimus eos rerum divinarum amplitudinem nostris linguis eloquentes.

Evangelium. D. Joh. xiv. 15.

JESUS dixit discipulis suis: Si me amatis, mea præcepta servate. Ego vero meum Patrem exorabo, ut alium vobis Confirmatorem det, qui

DOMINICA PENTECOSTES.

vobiscum perpetuò maneat; scilicet veritatis Spiritum, quem mundus consequi non potest, quòd eum neque videt neque cognoscit: at vos eum cognoscitis, quoniam apud vos manet, et in vobis futurus est. Non relinquam vos orbos; invisam vos. Post paulò jam me non videbit mundus: at vos videbitis, quoniam et ego vivo, et vos vivetis. In illâ die vos intelligetis, et me in Patre meo, et vos in me, et me in vobis esse. Qui mea præcepta tenet, conservatque, ille est qui me amat: qui verò me amat, amabitur à Patre meo; eumque ego amabo, et me ei patefaciam. Tum Judas, non Iscariota, Domine, inquit ei, quid causæ est, ut tu nobis teipsum sis patefacturus, mundo non item? Cui Jesus, Si quis me amat, inquit, respondens, is sermoni meo parebit, eumque meus Pater amabit, et ad eum veniemus, et apud eum manebimus. Qui me non amat, mea dicta non exequitur: sermo autem, quem auditis, meus non est, sed Patris, qui misit me. Hæc vobis elocutus sum, apud vos manens. Sed Consolator, Spiritus Sanctus, quem mittet Pater meo nomine, is vos omnia docebit, et vobis in memoriam revocabit quæcunque ego vobis dixi. Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non quemadmodum dat mundus, ego do vobis. Nolite animo perturbari, neque formidare. Audivistis ut dixerim vobis, abire me, revisurum vos. Si me amaretis, gauderetis, quia dixissem, me ad Patrem proficisci; quòd Pater major me sit. Et nunc dixi vobis priusquam fiat, ut, cum factum fuerit, credatis. Jam non multa loquar vobiscum: venit enim hujus mundi princeps, nec habet in me quicquam. Sed intelligendum mundo est, me amare Patrem; et, ut mihi mandavit Pater, ita facio.

FERIA SECUNDA IN PENTECOSTE.

FERIA SECUNDA IN PENTECOSTE.

Collecta.

DEUS, qui quasi hoc ipso tempore fidelium tuorum animos, tuo eos Sancti tui Spiritûs lumine illustrans, docuisti; præsta nos per eundem Spiritum recta omnia sapere, et in ejus sanctâ consolatione semper gaudere; per merita Jesu Christi Servatoris nostri, qui vivit et regnat Tecum, in unitate ejusdem Spiritûs, unus Deus, in diem sempiternum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. x. 34.

TUNC Petrus in hunc modum orationem habuit: Re ipsâ comperio, non habere personarum rationem Deum; quin apud omnes nationes, qui eum metuit et justitiam exercet, is ei acceptus est. Quem sermonem misit Israëlitis, pacem per Jesum Christum nuncians, is est omnium Dominus. Vos scitis, quæ res acciderit per totam Judæam, ducto à Galilæa initio, post prædicatum à Johanne baptisma: Jesum dico à Nazarethâ, ut eum Deus Sancto Spiritu ac potestate unxerit: qui ultro citroque commeans, benefaciebat, et omnes à diabolo oppressos sanabat, quippe cui Deus adesset. Et nos testes sumus omnium quæ in regione Judæorum et Hierosolymæ fecit: Quem illi in patibulo suspensum interfecerunt. Hunc Deus tertio die suscitavit, et ut manifestus fieret, effecit, non omni vulgo, sed nobis designatis divinitus testibus, qui quidem cum eo comedimus, et bibimus, postquam à mortuis surrexit. Isque nobis mandavit, ut vulgo prædicemus, ac testificemur, eum vivorum esse mortuorumque judicem à Deo destinatum. Huic vates omnes testimo-

FERIA SECUNDA IN PENTECOSTE.

nium dant eum esse, per cuius nomen peccatorum veniam consequantur quicumque in eum credant. Adhuc hæc verba loquente Petro, invasit Sanctus Spiritus omnes, eam orationem audientes: suntque attoniti ii, qui erant à circumcissione fidentes, quicumque cum Petro venerant, quòd etiam extranei Sancti Spiritûs munere perfusi essent. Audiebant enim eos linguis loquentes, Deumque celebrantes. Tum Petrus, Nunquis aquam, inquit, prohibere potest, quòd minùs baptizentur hi, qui, ut et nos, Sanctum Spiritum adepti sint? Eosque in Domini nomine jussit baptizari. Tunc illi eum exorârunt, ut ibi dies aliquot maneret.

Evangelium. D. Joh. iii. 16.

SIC enim amavit Deus mundum, ut Filium suum unigenam dederit, ut quisquis in eum credat, non pereat, sed vitam obtineat sempiternam. Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut mundum damnet, sed ut servetur per eum mundus. Qui in eum credit non damnabitur: qui vero non credit jam damnatus est, quod in unigenæ Dei Filii nomen non crediderit. Hæc est autem damnatio, quòd, cum venerit in mundum lux, tenebras magis quàm lucem amaverint homines, quippe quorum prava forent opera. Quisquis enim vitiosa facit, lucem odit, nec in lucem prodit, ne ejus facta arguantur. Sed qui vera facit, is in lucem prodit, ut patefiant ejus opera, utpote facta divinitus.

FERIA TERTIA IN PENTECOSTE.

FERIA TERTIA IN PENTECOSTE.

Collecta.

DEUUS, qui quasi hoc ipso tempore fidelium tuorum animos, tuo eos Sancti tui Spiritûs lumine illustrans, docuisti ; præsta nos per eundem Spiritum recta omnia sapere, et in ejus sanctâ consolatione semper gaudere ; per merita Jesu Christi Servatoris nostri, qui vivit et regnat Tecum, in unitate ejusdem Spiritûs, unus Deus, in diem sempiternum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. viii. 14.

AUDIEN TES autem qui Hierosolymis erant Apostoli admissam esse à Samariâ divinam doctrinam, miserunt ad eos Petrum ac Johannem ; qui, eò degressi, pro eis orârunt, ut Sanctum Spiritum obtinerent. Nullum enim adhuc eorum invaserat ; tantùm in Christi Jesu nomen erant baptizati. Itaque illi eis manus imposuerunt, atque ii Sanctum Spiritum adepti sunt.

Evangelium. D. Joh. x. 1.

CERTO certóque scitote, qui in ovium stabulum non per januam intrat, sed aliâ transcendit, eum furem ac latronem esse. Qui verò per januam intrat, pastor est ovium. Huic janitor aperit, ejusque vocem audiunt oves, isque suas oves appellat nominatim, educitque, et, emis- sis ovibus suis, præit viam : eumque sequuntur oves, quippe cujus vocem agnoscant ; alienum autem non sequantur, sed fugiant, quippe quæ alienorum vocem non agnoscant. Hanc sententiam cum eis dixisset Jesus ; nec illi intelligerent,

DOMINICA TRINITATIS.

quid sibi vellent ea quæ eis dicebat. Jesus porrò dixit eis : Certò certóque scitote me ovium esse januam. Omnes quicumque ante me venerunt, fures sunt et latrones ; nec eos audiverunt oves. Ego sum janua : per me qui intrabit, servabitur ; et intrabit, et exhibit, et pascuum inveniet. Fur non venit nisi ut furetur, ut mactet, ut perdat : ego veni, ut vitam habeant, et largiùs habeant.

DOMINICA TRINITATIS.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternæ Deus, qui nos famulos tuos gratiâ donâsti, in veræ fidei confessione, æternæ Trinitatis gloriâ agnoscere, et in potentiâ divinæ Majestatis adorare Unitatem ; Te quæsumus nos hâc fide firmos præstare velis, et contra omnes res adversas in perpetuum protegere, qui vivis et regnas unus Deus in omnem perpetuitatem. *Amen.*

Pro Epistolâ. Apocal. iv. 1.

POSTEA animadverti apertam in cælo portam ; voxque illa prima (quam, perinde ac si mecum tuba loqueretur, audiveram) dixit : Ascende huc, et tibi ostendam quæ posthac futura sunt. Hic ego, continuò divinitus afflatus, vidi positum in cælo solium, et in solio sedentem quendam ; qui sedens aspectu similis erat jaspidi gemmæ, et sardio : solium circumdabat iris, aspectu smaragdum referens. Idemque solium circumstabant viginti quatuor solia ; in quibus solis vidi sedentes viginti quatuor senatores, vestibus indutos candidis, qui in capitibus coronas

DOMINICA TRINITATIS.

habebant aureas. Ex solio prodibant fulgura, et tonitrua, et fragores: et septem faces igneæ et ante solium ardentes, quæ sunt septem spiritus Dei. Ante solium erat mare vitreum, crystalli simile: et in medio solii, circumque solium, quatuor animalia, oculis et à fronte et à tergo referta. Primum animal erat leoni simile; alterum animal erat vitulo simile; tertium animal faciem habebat hominis; quartum animal simile erat aquilæ volanti. Hæc quatuor animalia habebant singula senas alas, per circuitum; et intus erant oculis referta. Ea, sine ullâ intermissione, dies et noctes dicunt: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui fuit, qui est, et qui venturus est. Cum autem tribuunt animalia gloriam, et honorem, et gratiarum actionem sedenti in solio, viventi in perennia secula, procumbunt viginti quatuor senatores ante sedentem in solio, et adorant viventem in perennia secula; abjiciuntque suas coronas ante solium dicentes: Dignus es, Domine, qui gloriam, et honorem, et potestatem accipias; quoniam tu omnia condidisti, eaque tuâ voluntate et sunt et condita sunt.

Evangelium. D. Joh. iii. 1.

ERAT autem homo quidam ex Pharisæis, nomine Nicodemus, Judæorum primarius. Is Jesum noctu adiit, et eum sic est allocutus: Magister, scimus te venisse doctorem a Deo: nam ista tam miranda facere, quæ tu facis, nemo possit, nisi adsit ei Deus. Cui Jesus respondens, Hoc tibi etiam atque etiam confirmo, inquit, qui denuo natus non fuerit, eum non posse divinum regnum videre. Et Nicodemus: Quo pacto possit homo nasci, qui sit senex? nunquid potest

DOMINICA PRIMA A TRINITATE.

iterum in ventrem suæ matris ingredi atque nasci? At Jesus ei respondens: Hoc tibi magnopere confirmo, qui ex aquâ et Spiritu natus non fuerit, non posse in divinum regnum intrare. Quod ex carne natum est, caro est; et quod ex Spiritu natum est, spiritus est. Noli mirari quòd tibi dixerim, vobis esse renascendum. Ventus quòd vult flat, ejusque sonitum tu audis; sed unde veniat, aut quòd abeat, nescis: sic est, quisquis ex Spiritu natus est. At Nicodemus contra, Quo pacto possunt ista fieri? inquit. Cui respondens Jesus: Tu Israëlitarum doctor es, et hæc nescis? Hoc iterum atque iterum tibi confirmo; nos quod dicimus et testificamur, id scimus ac vidimus, et tamen testimonium nostrum non accipitis. Si cum terrestria vobis dixerim, tamen non creditis, quomodo, si dixerò cœlestia, credetis? Atqui nemo cœlum conscendit, nisi qui ex cœlo descendit, Filius hominis, qui est in cœlo. Ac quemadmodum Moses serpentem extulit in solitudine, sic oportet Filium hominis extolli: ut quisquis ei fidem habeat, non pereat, sed vitam obtineat sempiternam.

DOMINICA PRIMA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, omnibus, qui sibi collocant in Te præsidium, robur, preces nostras admitte propitius; et quoniam sine Te nihil boni, præ humanâ imbecillitate, præstare valeamus, feras nobis auxilium gratiæ tuæ, per quam præcepta tua exequentes, et voluntate et factis apud Te grata faciamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

DOMINICA PRIMA A TRINITATE.

Epistola. 1 D. Joh. iv. 7.

CHARISSIMI, amemus nos inter nos. Nam amor à Deo est: ac quisquis amat, ex Deo natus est, Deumque novit. Qui non amat, non novit Deum: nam Deus amor est. In eo patuit Dei erga nos amor, quòd suum Filium unigenam misit Deus in mundum, ut per eum vivamus. In eo amor est, quòd Deus, non quia nos eum, sed quia ipse nos amaverit, misit Filium suum, pro peccatis nostris piaculum. Charissimi, si sic nos amavit Deus, nos vicissim debemus amare nos mutuò. Deum nemo unquam vidit. Si alius alium amamus, manet in nobis Deus, sumusque ejus perfecto amore præditi. Hinc et nos in eo, et in nobis eum manere intelligimus, quòd nobis suum Spiritum impertivit: et nos vidimus et testamur à Patre legatum esse Filium servatorem mundi. Quisquis Jesum Dei esse Filium confessus fuerit, et in eo Deus et is in Deo manet. Et nos amorem, quo nos Deus prosequitur, novimus ac credimus. Deus amor est: et qui in amore manet, in Deo manet, et Deus in eo. In eo perfecto amore præditi sumus, si de judicii die confidimus, quòd qualis ille est, tales nos simus in hoc mundo. In amore metus non est: quin perfectus amor foràs quatit metum, quoniam metum cruciatum habet: quique metuit, perfecto amore non est. Nos eum amamus, quoniam prior ipse nos amavit. Si quis à se Deum amari dicit, et tamen fratrem suum odit, mendax est. Qui enim fratrem suum, quem vidit, non amat; Deum, quem non vidit, quì possit amare? Atque hoc ab eo præceptum habemus, ut, Deum qui amat, suum quoque fratrem amet.

Evangelium. D. Luc. xvi. 19.

ERAT autem homo quidam dives, qui purpurâ et bysso vestiebatur, quotidie lautè voluptatibus indulgens. Erat et quidam pauper nomine Lazarus, qui ad ejus vestibulum jacebat ulcerosus, cupiensque saturari micis, quæ de divitis mensâ decidebant: quin et canes veniebant, et ejus ulcera lungebant. Accidit autem ut moretetur pauper, et ab angelis in Abrahami gremium auferretur. Mortuus est et dives, et sepultus. Atque is in orco, sublatis oculis, cum esset in cruciatibus, aspicit Abrahamum procul, et in ejus gremio Lazarum. Et, inquit clamans, Pater Abrahamè, miserere mei, et mitte Lazarum, qui summo digito suo in aquâ intincto mîhi linguam refrigeret; crucior enim in hâc flammâ. At Abrahamus, Nate, inquit, memineris, et te tuis bonis in vitâ tuâ, et Lazarum malis, esse defunctum: nunc et hic in solatio, et tu in dolore es. Præterea constat omnino inter nos et vos vasta vorago; ut qui velint hinc ad vos transire, non possint; neque qui istic sunt, ad nos trajiciant. Tum ille: Rogo igitur te, pater, ut eum in mei patris domum mittas, ut meos fratres (habeo enim quinque) commonefaciat, ne ipsi quoque in hunc cruciatûs locum veniant. At Abrahamus, Habent Mosen et vates, inquit ei; eos audiant. Et ille: At verò, pater Abrahamè; si quis a mortuis ad eos fuerit profectus, corrigent se. Si Mosen (inquit ille) et vates non audiunt, ne si quidem quispiam ex mortuis resurgat, obtemperabunt.

DOMINICA SECUNDA A TRINITATE.

DOMINICA SECUNDA A TRINITATE.

Collecta.

DOMINE, cujus auxilium et ductus iis nunquam desunt, quos in Tui metu et amore firmo instituis; nos, quæsumus, providentiæ tuæ bonæ scuto munias, et sancti tui Nominis metum pariter et amorem in nobis effice perpetuum; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. I D. Joh. iii. 13.

NOLITE mirari, fratres mei, si vos odit mundus. Nos scimus, nos à morte ad vitam migrasse, quoniam fratres amamus. Qui fratrem non amat, manet in morte. Quisquis fratrem suum odit, homicida est. Scitis autem neminem esse homicidam, qui æternam vitam habeat in se manentem. Inde amorem Dei cognoscimus, quod et ille pro nobis animam suam posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere. Jam qui cum hujus vitæ facultates habeat, et fratrem suum egere videat, tamen non ejus vicem miseratur; quâ fieri potest ut sit Dei charitate præditus? Filioli mei, non verbis aut linguâ, sed re ac veritate amemus. Ita fiet, ut nos à veritate esse intelligamus, et id in ejus conspectu animis persuasum habeamus. Quod si nos damnat animus noster, major est Deus quam noster animus, et cuncta novit. Charissimi, si noster animus nos non damnat, confidentiam habemus ad Deum. Ac quicquid postulamus, id ab eo impetramus, quoniam ejus præceptis obtemperamus, eique morem gerimus. Atque hæc est ejus præceptio, ut in ejus Filii Jesu Christi nomen creda-

DOMINICA TERTIA A TRINITATE.

mus, et inter nos amemus, quemadmodum præceptum dedit. Ac qui ejus præceptis obedit, et ipse in illo, et ille in ipso manet: atque hinc eum in nobis manere cognoscimus, videlicet ex Spiritu, quo nos donavit.

Evangelium. D. Luc. xiv. 16.

HOMO quidam (inquit ei) fecit magnam cœnam, multosque invitavit: et horâ cœnæ servum suum misit, qui invitatos venire juberet, Jam enim parata esse omnia. At illi omnes ad unum se excusare. Primus sic ei dixit: Fundum emi, et eum visere necesse habeo; rogo te, habe me excusatum. Alter item dixit: Juga boum emi quinque, et ea expertum eo; rogo te, habe me excusatum. Item alius, Uxorem duxi, inquit, ideoque ire non possum. Hæc servus domino suo renunciatum ivit. Tum iratus paterfamilias dixit servo suo: Egredere è vestigio in urbis areas atque vicos; et pauperes, mutilosque, et claudos, et cæcos huc introducito. Deinde servus, Domine, inquit, factum est ut imperâsti, sed superest locus. Tum dominus, Proficiscere in vias, inquit, et in septa, et intrare coge, ut domus mea compleatur. Nam illud scitote, neminem hominem illorum invitatorum esse meam cœnam gustaturum.

DOMINICA TERTIA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, pro tuâ clementiâ nos exaudias: da etiam ut nobis, quibus accendisti studium Tibi ex animo supplicandi, poten-

DOMINICA TERTIA A TRINITATE.

tiæ tuæ magnitudo auxilium ferat in periculis, et in adversis rebus solatium; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. I D. Pet. v. 5.

SIMILITER juniores parete senioribus, et omnes invicem obsequendo modestiâ ornaminî; nam Deus et superbis adversatur, et modestorum fautor est. Quamobrem summittite vos potenti Dei manui (ut vos tempore curationis evehat) omni vestri curâ in eum rejectâ; quippe cui curæ sitis. Sobrii este, vigilate; nam adversarius vester, diabolus, ut leo rugiens, circuit, quærens quem devoret: cui resistite fide firmi, scientes eadem vestris, qui in orbe degunt, fratribus usu venire patienda. Deus verò omnis gratiæ, qui nos ad æternam suam gloriam per Christum Jesum vocavit, is vos paulùm passos componat, confirmet, corroboret, fundet. Ei gloria et imperium in perpetua secula. *Amen.*

Evangelium. D. Luc. xv. 1.

FREQUENTABANT autem eum omnes publicani, et improbi, ejus audiendi gratiâ. Et fremebant Pharisæi atque scribæ, dicentes, eum improbos admittere, cumque eis cibum capere. Atque ille eis hujusmodi similitudinem in hæc verba dixit: Quis homo vestrûm est, qui, si centum habeat oves, et earum unam perdiderit, non relinquat in saltu nonaginta novem, et ad perditam vadat, donec eam inveniat? quam inventam suis imponit humeris, gaudens. Domumque profectus, convocatos suos amicos et vicinos admonet, ut sibi congratulentur, qui suam ovem perditam invenerit. Scitote eodem modo majorem fore in cœlo lætitiâ ob unum sontem, qui

DOMINICA QUARTA A TRINITATE.

redeat ad frugem, quàm ob nonaginta novem insontes, qui vitæ correctione non egeant. Aut quæ mulier est, quæ, si drachmas habeat decem, et unam drachmam amittat, non lucernam accendat, domumque verrat, et diligenter conquirat donec inveniat? ac, eâ inventâ, convocat amicas et vicinas, easque, ut sibi congratulentur, monet; sese enim quam perdiderat invenisse drachmam. Eodem modo scitote apud divinos angelos lætitiâ fieri ob unum sontem, qui ad frugem redeat.

DOMINICA QUARTA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, omnium qui sibi collocant in Te præsidium propugnator, sine quo nihil est validum, nihil est sanctum; adauge et accumula nobis clementiam tuam; ut, Te rectore, Te duce nostro, ita migremus per temporaria, ut tandem sempiternis non excidamus: his annue, cœlestis Pater, gratiâ Jesu Christi Domini nostri. *Amen.*

Epistola. Rom. viii. 18.

CENSEO autem, ea, quæ hoc tempore patienda sunt, nequaquam esse paria gloriæ, quâ sumus affiendi. Ea est enim rerum naturæ expectatio, ut filiorum Dei patefactionem præstolentur. Nam vanitati natura rerum subjecta est, non suâ sponte, sed per eum qui eam spei submitit, fore ut ipsa quoque rerum natura ab interitûs servitute asseratur, in gloriosam liberorum Dei libertatem. Scimus enim, omnem rerum naturam hactenus congemiscere atque con-

DOMINICA QUINTA Á TRINITATE.

dolere. Quinetiam nos quoque, qui Spiritûs primitias habemus, intra nos ipsos gemimus, adoptionem expectantes, liberationem nostri corporis.

Evangelium. D. Luc. vi. 36.

ESTE igitur misericordes, ut vester etiam Pater est misericors. Ne iudicate, et non iudicabimini: ne damnate, et non damnabimini: remittite, et vobis remittetur: donate, et vobis donabitur: vobis mensura bona, conferta, concussa, ac superfluens in sinum donabitur. Eâdem enim mensurâ, quâ metiemini, remetietur vobis. Dicebat autem eis similitudinem: Potestne cæcus cæcum ducere? nonne ambo in foveam cadent? Non est discipulus supra magistrum suum: at unusquisque, qui perfectus est, eâdem conditione erit, quâ ejus magister. Quid autem cernis festucam in tui fratris oculo, et trabem in tuo ipsius oculo non animadvertis? Aut quî potes dicere fratri tuo: Frater, sine ut extraham festucam quæ est in oculo tuo; ipse trabem, quæ in oculo tuo est, non cernens? Histrio, extrahe priùs trabem ex oculo tuo, tum demum cernes, ut festucam extrahas, quæ est in tui fratris oculo.

DOMINICA QUINTA A TRINITATE.

Collecta.

DA, quæsumus, Domine, sub tuo ductu rerum humanarum cursum tranquillè adeò dirigi, ut Ecclesia tua Tibi cum lætitiâ et piâ quiete serviat; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

DOMINICA QUINTA A TRINITATE.

Epistola. I D. Pet. iii. 8.

ESTE omnes unanimes, eodem modo affecti, fraterno amore, misericordes, affabiles; non malum malo, aut convicium convicio rependentes, sed è contrario fausta precantes; scientes ad hoc vocatos esse vos, ut felicitatem obtineatis. Nam qui vitæ cupidus est, et felicia videre vult tempora, coërceat linguam suam à malitiâ, et labra sua à loquendo fraudulenter: declinet malum, et faciat bene; studeat paci, eamque persequatur. Habet enim Dominus oculos intentos in justos, et aures ad eorum implorationem: faciem autem habet Dominus intentam in maleficos. Ecquis verò est qui vos lædet, si bonitatis imitatores sitis? quanquam etiam, si propter justitiam feratis injuriam, felices estis. Quæ verò metuunt illi, vos ne metuite, neve turbamini, sed Dominum Deum animis sanctè colite.

Evangelium. D. Luc. v. 1.

CUM autem hominum turba, divini sermonis audiendi gratiâ, ei incumberet, ad Gennesarethicum lacum astanti; conspicatus duo navigia ad lacum stantia (de quibus degressi piscatores retia lavabant) conscendit navigiorum unum, quod Simonis erat: eumque monuit, ut paulùm à terrâ summovertet, reseditque, et hominum turbam ex navigio docere cœpit. Deinde facto loquendi fine, Simoni jussit, ut in altum subduceret, utque sua retia laxarent ad prædam. Cui Simon respondit: Præceptor, tametsi totam noctem laborantes nihil cepimus, tamen ad tuum dictum laxabo rete. Atque, eo facto, tantam piscium multitudinem concluserunt, ut disrumperetur eorum rete. Itaque so-

DOMINICA SEXTA A TRINITATE.

ciis innuerunt, qui in altero erant navigio, ut se adjutum venirent. Qui ubi venerunt, utramque navem adeò repleverunt, ut eæ summergerentur. Eo viso, Simon Petrus ad ejus genua se abjecit, et, Discede à me, inquit, nam ego nocens homo sum, Domine. Erat enim stupore correptus tum ipse, tum omnes ejus comites, ob piscium quam ceperant prædam: similiter et Jacobus ac Johannes, Zebedæi filii, qui erant Simoni socii. At Jesus Simoni dixit: Ne metue, deinceps homines capies. Deinde illi, deductis ad terram navibus, eum, relictis omnibus, secuti sunt.

DOMINICA SEXTA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, qui tuis amatoribus, quæ humanam mentem exuperant, bona præparâsti; tam eximium Tui amorem cordibus nostris infunde, ut, Te præ omnibus amantes, promissa tua, quæ omnium vota exuperant, consequamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. vi. 3.

AN ignoratis, quicumque sumus Christi Jesu nomine baptizati, ad ejus mortem esse baptizatos? Sumus ergo unà cum eo per baptismum ad mortem sepulti; ut quemadmodum Christus ex mortuis in paternâ gloriâ resurrexit, sic et nos in vitæ novitate gradiamur. Si enim ejus mortis similitudine insititii facti sumus, etiam resurrectionis erimus: illud scientes, veterem nostrum hominem simul esse crucifixum, ut peccati corpus aboleatur, ne nos ampliùs peccato serviamus. Nam qui mortuus est, is peccato

DOMINICA SEPTIMA A TRINITATE.

absolutus est. Quòd si unà cum Christo mortui sumus, etiam cum eo victuros credimus; scientes, Christum ex mortuis excitatum non jam moriturum esse, non jam morti esse obnoxium. Quòd enim mortuus est, peccato mortuus est semel; quòd autem vivit, Deo vivit. Sic vos quoque existimate, vosipsos mortuos quidem esse peccato, sed vivos Deo, per Jesum Christum Dominum nostrum.

Evangelium. D. Matt. v. 20.

HOC enim vobis dico: Nisi justitiâ scribis et Pharisæis excellueritis, non estis in cœleste regnum ingressuri. Audivistis antiquis esse dictum: Ne occidito; quòd qui occiderit, eum teneri judicio. Ego verò dico vobis: Quisquis immeritò fratri suo irascitur, tenebitur judicio; et qui fratrem suum balatronem vocaverit, tenebitur consessu; et qui fatuum vocaverit, tenebitur ignis gehennâ. Itaque, si, oblaturus tuum munus ad aram, ibi recordatus fueris tuum fratrem habere quod de te queratur; relinque illic tuum munus ad aram, et prius i. reconciliare tuo fratri, atque ita demum i oblatum munus tuum. Compone cum adversario tuo maturè, dum es in viâ cum eo, ne te tradat adversarius judici, et judex ministro, atque ita in custodiam deris. Profectò (inquam ego tibi) non exhibis inde, quin ultimum solveris quadrantem.

DOMINICA SEPTIMA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, cujus est potentia, et qui bonorum omnium fons et largitor sis; mentibus nostris

DOMINICA SEPTIMA A TRINITATE.

amorem tui nominis insere ; fac in nobis veri religionis incrementum ; quæ bona sunt, iis nos institute, et pro tuâ clementiâ nos in iis custodi ; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. vi. 19.

HUMANO more dico, propter vestræ humanæ naturæ imbecillitatem : ut enim vestra membra impuritatis ac sceleri serva præbuistis ad scelus, ita nunc quoque membra vestra serva præbete justitiæ ad sanctimoniam. Nam, cum servi essetis peccati, eratis a justitiâ liberi. Quem verò tum fructum percipiebatis eorum, quorum nunc vos pudet ? Illorum enim finis mors est. At nunc peccato liberati, Deoque emancipati, fructum vestrum percipitis ad sanctitatem ; ad extremum vitam adepturi sempiternam. Etenim peccati stipendia mors est : at Dei beneficium sempiterna vita, per Jesum Christum Dominum nostrum.

Evangelium. D. Marc. viii. 1.

PER eos dies erat permagna hominum multitudo, nec habebant quod comèssent ; et Jesus, advocatis suis discipulis, inquit : Miseret me hujus multitudinis, siquidem jam tres dies me comitantur, nec habent quod comedant : quòd si eos domum jejunos dimisero, defetiscentur in viâ ; nam eorum nonnulli procul venerunt. Et discipuli ejus sic ei responderunt : Unde possit eos quisquam panibus hîc in solitudine satiare ? At ille eos interrogavit : Quot habetis panes ? Septem, inquiunt. Tum ille jussit multitudinem humi discumbere : sumptosque septem panes, actis gratiis, fregit, suisque tradidit discipulis, ut apponerent : quos illi apposuerunt

DOMINICA OCTAVA A TRINITATE.

multitudini. Cumque paucos haberent pisciculos, ille, actis laudibus, jussit eos quoque apponi. Illi verò epulati sunt ad satietatem; suntque sublatæ reliquorum fragmentorum sportæ septem. Erant autem, qui comederunt, circiter quatuor millia: et dimisit eos.

DOMINICA OCTAVA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, cujus perpetua quidem providentia omnia tum in cœlo, tum in terrâ, administrat; Te supplices exoramus, ut omnia noxia à nobis avertas, et in nos quæ profutura sint conferas; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. viii. 12.

FRATRES, debemus non carni, ut ad carnis libidinem vivamus. Nam si carnis arbitrio vixeritis, morituri estis: sin Spiritu corporis actiones peremeritis, vivetis. Nam quicumque Dei Spiritu aguntur, ii Dei filii sunt. Non enim servitutis spiritum accepistis rursus ad metum; sed Spiritum accepistis adoptionis, per quem clamamus: Abba, Pater. Is Spiritus animis nostris testatur, nos esse Dei liberos: quòd si liberos, etiam hæredes, inquam, Dei, Christi autem cohæredes: si modò simul patiamur, ut simul etiam gloriosi fiamus.

Evangelium. D. Matt. vii. 15.

CAVETE autem falsos vates, qui quidem veniunt ad vos in vestimentis ovium, cum intùs sint rapaces-lupi. Eos ex suis fructibus

DOMINICA NONA A TRINITATE.

cognoscetis. Scilicet colligitur ex spinis uva? aut ex tribulis ficus? Ita omnis arbor bona fructus bonos edit: mala autem arbor fructus malos edit. Non potest arbor bona fructus ferre malos; nec arbor mala fructus ferre bonos. Omnis arbor, bonum fructum non ferens, exciditur, et in ignem conjicitur. Igitur ex suis illos fructibus cognoscetis. Non quisquis mihi dicet, Domine, Domine, intrabit in cœleste regnum; sed qui fecerit quod vult Pater meus, qui est in cœlis.

DOMINICA NONA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, nos dona Spiritu, per quem semper et cogitemus pariter et agamus quæ recta sunt; ut, qui sine Te boni quicquam præstare non possumus, per Te ad præscriptum tuum vivere valeamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. 1 Cor. x. 1.

NOLO autem vos ignorare, fratres, majores nostros omnes sub nube fuisse, et omnes mare trajecisse; et omnes nomine Mosis nube marique baptizatos; et omnes eodem spirituali cibo usos fuisse, et omnes eandem potionem spirituales bibisse. (Bibebant enim ex spirituali sequente eos petrâ, quæ petra Christus erat.) Et tamen eorum plerique Deo accepti non fuerunt: sunt enim in solitudine prostrati. Hæc autem nobis exempla præbent, ne simus malorum cupidi, ut illi concupiverunt. Neve deastrorum cultores sitis, ut illorum nonnulli; sic-

DOMINICA NONA A TRINITATE.

uti scriptum est: Sedit populus ad capiendum cibum ac potionem, deinde surrexerunt ad ludendum. Neve scortemur, quemadmodum eorum nonnulli scortati sunt, ideoque ceciderunt uno die viginti tria millia. Neve Christum tentemus, quemadmodum eorum nonnulli tentârunt, itaque à serpentibus perierunt. Neve murmurate, quemadmodum eorum nonnulli murmurârunt, itaque ab exterminatore perierunt. Hæc autem omnia illis ut exempla contigerunt, scriptaque sunt nostri, qui in extrema seculorum incidimus, admonendi gratiâ. Proinde, qui sibi stare videtur, videat ne cadat. Nulla vos, nisi humana, invasit tentatio: sed ita fidelis Deus est, ut vos non sit tentari permisurus supra quàm possitis; sed cum tentatione ejusmodi eventum factururus, ut ferendo vincere possitis.

Evangelium. D. Luc. xvi. 1.

DIXIT item suis discipulis: Homo quidam dives dispensatorem habebat, qui apud eum, tanquam qui ejus bona dilapidaret, delatus est. Et ille vocatum eum sic allocutus est: Quid est, quod audio de te? redde tuæ dispensationis rationem; nec enim tibi licebit ampliùs dispensatori esse. Tum dispensator sic secum cogitare: Quid agam? cum meus herus à me dispensationem auferat: fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid agam, ut, cum abdicatus dispensatione fuero, sint qui me in suas domos accipiant. Igitur, advocatis singulis heri sui debitoribus, dixit primo: Quantum debes hero meo? Centum batos olei, inquit. Et ille, Accipe tuum scriptum, inquit ei, et sede continuò, ac scribe quinquaginta. Deinde alteri dixit: Tu

DOMINICA DECIMA A TRINITATE.

verò quantum debes? Centum frumenti coros. Accipe tuum scriptum, inquit, et scribe octoginta. Itaque laudavit herus dispensatorem iniquum, quòd prudenter fecisset: nam hujus seculi filii sunt in suo genere prudentiores, quàm filii lucis. Et ego hoc vobis dico: Facite vobis amicos ex falsis opibus, ut, cum defuncti fueritis, admittant vos in æterna domicilia.

DOMINICA DECIMA A TRINITATE.

Collecta.

HABE aures tuas, Domine, apertas ad tuorum cultorum supplicum preces; utque petentibus postulata concedas, fac eos, quæ apud Te grata sunt, petere; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. 1 Cor. xii. 1.

QUOD ad spiritualia, fratres, attinet, nolo vos ignorare. Scitis, cum extranei essetis, ut ad mutos deastros duceremini ac abduceremini. Itaque declaro vobis, neminem esse, qui, divino afflatu loquens, Jesum verbis excretur; itemque neminem esse, qui Dominum possit Jesum dicere, nisi per sanctum Spiritum. Sed discrimina sunt donorum, cum sit idem Spiritus: et discrimina sunt ministeriorum, cum sit idem Dominus: et discrimina sunt effectuum, cum sit idem Deus, qui omnia efficit in omnibus. Datur autem cuique declaratio Spiritûs, prout commodum est: huic enim per Spiritum datur oratio sapientiæ; illi oratio scientiæ, ex eodem Spiritu; alii fides, per eundem Spiritum; alii dona sanationum, per eundem

DOMINICA UNDECIMA A TRINITATE.

Spiritum; alii prodigiorum effectiones; alii vaticinatio; alii spirituum dijudicationes; alii genera linguarum; alii interpretatio linguarum. Atque hæc omnia efficit unus idemque Spiritus, dispertiens privatim cuique ut vult.

Evangelium. D. Luc. xix. 41.

DEINDE, ut propiùs accessit, visâ urbe, deploravit eam, dicens: O si scires tu, et quidem hâc ipsâ tuâ die, quæ tibi saluti forent: sed nunc tuos latent oculos. Venient enim tibi dies, cum te tui hostes vallo circumdabunt, et circumsedebunt, et prement undique; teque et tuos in te natos complanabunt, nec in te lapidem lapidi impositum relinquent: quoniam tempus, quo tui habita cura fuerit, non noveris. Deinde, in fanum ingressus, cœpit vendentes in eo et ementes ejicere, dicens eis: Scriptum est, Mea domus supplicationis domus est; at vos ex eâ latronum speluncam fecistis. Docebat autem quotidie in fano.

DOMINICA UNDECIMA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, cujus potentia magnitudo, cum clementiâ uteris et misericordiâ, tum maximè innotescit; eum gratiæ tuæ modum nobis clemens impertire, per quem, præcepta tua exequentes, promissorum tuorum gratiam consequamur, et cœlestis tui thesauri fiamus participes; per Jesum Christum Dominum nostrum.
Amen.

DOMINICA UNDECIMA A TRINITATE.

Epistola. 1 Cor. xv. 1.

DECLARO autem vobis, fratres, Evangelium, quod vos docui, et quod accepistis, et in quo statis; et per quod servabimini, quâ ratione vos docuerim, si tenetis, nisi frustra credidistis. In primis enim vobis tradidi, id quod acceperam, Christum mortuum esse propter peccata nostra, ut est in literis; et sepultum esse, et tertio die resurrexisse, ut in literis habetur: et apparuisse Cephæ, deinde duodecim: deinde apparuisse plusquam quingentis fratribus semel, quorum plerique sunt adhuc superstites, nonnulli obdormiverunt: deinde apparuit Jacobo; deinde apostolis omnibus. Postremo omnium, quasi abortivo, apparuit etiam mihi. Ego enim sum apostolorum minimus, indignus qui vocer apostolus, qui divinam Ecclesiam insectatus sim. Sed Dei beneficio sum quod sum: et ejus in me beneficium adeò inane non fuit, ut plus quàm eorum quisquam laboraverim; vel potius non ego, sed Dei gratia, quæ mihi aderat. Igitur et ego et illi ita prædicamus; et ita vos credidistis.

Evangelium. D. Luc. xviii. 9.

DIXIT item ad quosdam (qui sibi se justos esse persuaserunt, aliosque contemnebant) hoc exemplum: Homines duo in templum ascenderunt, orandi gratiâ, alter Pharisæus, alter Publicanus. Ibi Pharisæus, hæc apud se precabatur: Deus, ago tibi gratias, quòd non sum quales reliqui hominum, rapaces, injusti, adulteri; aut etiam qualis hic Publicanus. Jejuno bis intra singula Sabbata; decumas do omnium quæ possideo. At Publicanus, procul absistens,

DOMINICA DUODECIMA A TRINITATE.

ne oculos quidem in cœlum attollere audebat, sed sibi pectus tundeat, dicens : Deus propitius esto mihi sonti. Scitote, hunc approbatum descendisse domum suam ; illum non item. Nam quisquis seipsum extulerit, deprimetur ; et qui se depresserit, extolletur.

DOMINICA DUODECIMA A TRINITATE.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternæ Deus, qui semper magis propensus sis ad preces nostras admittendum, quàm nos ad ferendum eas, et qui meliora quàm quæ vel petimus, vel meremur, in nos conferre soles ; effunde super nos ubertatem clementiæ tuæ, ea nobis remittens quæ nostra metuit conscientia, et largiens bona, quæ non sumus digni qui petamus, nisi per merita et mediationem Filii tui Domini nostri Jesu Christi.
Amen.

Epistola. 2 Cor. iii. 4.

IN eâ autem apud Deum persuasionem sumus per Christum : non quia per nosipsos simus idonei, qui aliquid, ut per nosipsos, vel cogitemus ; sed quòd idonei simus, id à Deo est, qui nos idoneos reddidit novi fœderis ministros ; non literæ, sed spiritûs : nam litera perimit, at spiritus vivificat. Quòd si mortis ministerium, in literis impressum in lapidibus, tamen tanti fuit splendoris, ut non possent Israëlitæ in Mosis vultum intueri, propter ejus vultûs splendorem periturum : nonne magis spiritûs ministerium erit cum splendore conjunctum ? Si enim damnationis ministerium splendidum est, multò magis excellit splendore ministerium justitiæ.

DOMINICA DECIMA TERTIA A TRINITATE.

Evangelium. D. Marc. vii. 31.

RURSUM profectus ex Tyriis Sidoniisque finibus venit ad Galilææ lacum, per medios fines Decapolis. Eique adductus est surdus tardiloquus, cui ut manum imponeret, rogatus est. Atque ille, eo seorsum extra turbam seducto, immisit suos digitos in ejus aures, sputique, et ejus linguam tetigit; et in cœlum intuens, ingemuit, eique dixit: Ephphatha, hoc est, aperitor. Ac protinus illius et aures apertæ, et solutum est linguæ vinculum, ita ut rectè loqueretur. Præcepit autem eis, ut id nemini dicerent: sed quò magis eis præcipiebat, eò magis prædicabant; et majorem in modum obstupescabant, dicentes: Eum omnia rectè fecisse, et ut surdi audirent, et ut muti loquerentur, efficere.

DOMINICA DECIMA TERTIA A TRINITATE.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus et exorabilis, à cujus solius beneficiâ provenit, ut fideles tui verum et laudabilem cultum Tibi præsent; da, quæsumus, fidelem adeò tuo cultui demus operam in hâc vitâ, ut tandem cœlestibus tuis promissis non excidamus; per merita Jesu Christi Domini nostri. *Amen.*

Epistola. Gal. iii. 16.

ABRAHAMO autem promissa sunt illa, et ejus semini. Non dicit: Et seminibus, quasi de multis; sed ut de uno: Et semini tuo, qui Christus est. Hoc autem dico: Fœdus à Deo sanc-

DOMINICA DECIMA TERTIA A TRINITATE.

tum, spectans in Christum, lex, quæ post annos quadringentos triginta fuit, non antiquat, ita ut promissionem rescindat. Atqui si à lege pendet hæreditas, non jam pendet à promisso, et tamen Abrahamo per promissum donavit Deus. Quorsum ergo lex? Delictorum causâ adjecta est, donec veniret semen, cui promissum erat: instituta per angelos, lata per sequestrum. Sequester autem unius non est, atqui Deus unus est. Ergone lex est contraria Dei promissis? Nequaquam: si enim data lex esset, quæ vitam conferre posset, planè in lege sita foret justitia. Sed concluderunt literæ sacræ omnia sub peccatum, ut promissum per Christi Jesu fidem daretur credentibus.

Evangelium. D. Luc. x. 23.

FELICES oculi, qui aspiciunt quæ vos aspici-
tis. Scitote enim multos vates atque reges
voluisse videre quæ vos aspicitis, neque vidisse;
et audire quæ auditis, nec audivisse. Hic sur-
rexit quidam legisperitus, qui eum hujusmodi
verbis tentavit: Magister, quid faciendo sempiternam vitam consequar? Cui ille inquit: In lege quid scriptum est? quomodo legis? Et ille respondens, Dominum Deum tuum, inquit, toto corde, toto animo, totis viribus, totâque mente amato; itemque proximum tuum perinde ac te ipsum. Rectè respondisti, inquit ei; id facito, et vives. At ille, seipsum commendare volens, dixit Jesu: Ecquis est meus proximus? Tum Jesus ita subjecit: Homo quidam, Hierosolymâ ad Hierichuntem descendens, in latrones incidit, qui eum dispoliârunt, inflictisque vulneribus discesserunt, eo seminece relicto. Fortè fortunâ sacerdos quidam, qui descendebat per eam viam,

DOMINICA DECIMA QUARTA A TRINITATE.

illum ut vidit, præteriit. Similiter et Levita, ad eum locum delatus, ubi venit, viditque, præteriit. Samaritanus verò quidam, iter faciens, venit ad eum: eoque viso, misertus accessit, et ejus vulnera oleo vinoque perfusa obligavit, et eum jumento suo impositum duxit in diversorium, ejusque curam egit: et postridie digressurus, deprompsit duos denarios, et cauponi dedit, eique mandavit ut ejus curam haberet: sese quicquid ille insuper insumpsisset, ei in suo reditu esse soluturum. Quis igitur horum trium tibi videtur proximus illius fuisse, qui in latrones inciderat? Et ille: Qui ei misericordiam tribuit, inquit. Tum Jesus inquit: Abi, et tu facito similiter.

DOMINICA DECIMA QUARTA A TRINITATE.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, da nobis fidei, spei, charitatisque incrementum; utque promissa tua consequamur, fac nos amare quod præcipis; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Gal. v. 16.

DICO autem, obtemperate Spiritui, neve carnis cupiditatem exequimini. Caro enim, contra quàm Spiritus, et Spiritus contra quàm caro concupiscit: atque hæc ita sunt inter sese contraria, ut non, quæ velitis, ea faciatis; quòd si Spiritu agimini, non estis sub lege. Sunt autem manifesta carnis opera, videlicet adulterium, stuprum, impuritas, salacitas, deastrorum cultus, venefi-

DOMINICA DECIMA QUINTA A TRINITATE.

cium, inimicitiae, lis, æmulationes, iracundiae, contentiones, seditiones, sectae, invidiae, homicidia, ebrietates, comessationes, et his similia: quæ qui faciunt (hoc vobis prædico, quemadmodum jam prædixi) ii divinum regnum non obtinebunt. At Spiritus fructus est charitas, gaudium, pax, clementia, benignitas, bonitas, fides, lenitas, continentia: contra talia non est lex. Qui sunt autem Christi, ii carnem unam cum libidinibus et cupiditatibus crucifixerunt.

Evangelium. D. Luc. xvii. 11.

CUM autem Hierosolymam contenderet, et per Samariam Galilæamque vaderet, ei in quendam vicum ingredienti occurrerunt decem homines leprosi, qui procul steterunt, et sublatâ voce dixerunt: Jesu præceptor, miserere nostri. Quibus ille visis, Ite, inquit, ostensum vos sacerdotibus. Atque illi inter abeundum purgati sunt. Unus autem eorum, se sanatum esse videns, rediit, Deum magnâ voce collaudans; et ad illius pedes pronus accidit, ei gratias agens: erat autem is Samaritanus. At Jesus sic locutus est: Nonne decem purgati sunt? ubi verò sunt novem? Nullumne repertum esse, qui sit ad gloriam Deo tribuendam reversus, nisi hunc alienigenam: Surge (inquit) abi; tua te fides servavit.

DOMINICA DECIMA QUINTA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, clementiâ tuâ Ecclesiam tuam in æternum protegas; et, quoniam sine tuâ ope non potest non labi naturæ huma-

DOMINICA DECIMA QUINTA A TRINITATE.

næ imbecillitas, quæcunque nobis noxia semper avertas, et ad ea dirigas, quæ nobis in salutem conducunt; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Gal. vi. 11.

VIDETE quantis vobis literis scripserim meâ manu. Quicumque se in carne pulchrâ specie venditant, ii vos circumcidi cogunt, tantùm ut Christi cruce non infestentur. Nam ne ipsi quidem, qui circumciduntur, legi parent; sed ideo vos circumcidi volunt, ut in vestrâ carne gloriantur. At mihi gloriari ne sit, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem et mundus mihi crucifixus est, et ego mundo. Etenim in Christo Jesu neque circumcisio quicquam valet, neque præputium, sed nova creatura. Et quicumque ad hanc normam se gerent, iis pax et misericordia tribuatur, una cum divinis Israëlitis. Deinceps nemo mihi negotia facessat; ego enim Domini nostri Jesu Christi notas in corpore meo gesto. Domini nostri Jesu Christi gratia adsit animis vestris, fratres. *Amen.*

Evangelium. D. Matt. vi. 24.

NEMO potest duobus servire dominis: aut enim hunc oderit, illum amabit; aut hunc tuebitur, illum contemnet. Non potestis Deo servire et opibus. Hanc ob rem (inquam ego vobis) ne este de vitâ vestrâ solliciti, quid esuri, bibiturive; neque de corpore, quid vestituri sitis. Quasi verò non et vita pluris sit quàm alimonia, et corpus quàm vestitus? Aspiciate volucres aëreas, ut neque serant neque metant, nec in cellas congerant; tamen vester cœlestis Pater eas alit. Quasi verò non vos multò sitis eis

DOMINICA DECIMA SEXTA A TRINITATE.

præstantiores? Quis autem vestrûm suâ solitudine potest unum cubitum addere suæ staturæ? Item de vestitu quid sollicitamini? Discite ut terrestria crescant lilia, neque laborando, neque nendo: atqui hoc vobis dico, ne Solomonem quidem cum omni splendore suo ita vestitum fuisse, ut horum quodlibet. Quòd si terrestrem herbam (quæ hodie est, et cras in clibanum conjicitur) Deus sic vestit, nonne multò magis vos, ô parum fidentes? Ne este igitur solliciti, dicentes: Quid edemus? aut quid bibemus? aut quid induemus? Ista enim omnia requirunt extranei. Scit enim vester cœlestis Pater vos istis omnibus egere. Sed quærite primùm regnum justitiamque Dei, et ista omnia vobis addentur. Ne este igitur in crastinum solliciti: nam crastinus dies sua curabit: satis est suum cuique diei malum.

DOMINICA DECIMA SEXTA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, ut pro clementiâ tuâ Ecclesiam tuam perpetuò mundare velis et protegere; et, propterea quòd, nisi ei Tu auxilio sis, non salva perstet, tuo semper numine et benignitate conservetur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Ephes. iii. 13.

PETO, ne animos despondeatis, ob eas, quas ego pro vobis fero, calamitates, quæ vestra gloria est. Hujus gratiâ flecto mea genua ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo om-

DOMINICA DECIMA SEXTA A TRINITATE.

nis et in cœlis et in terrâ denominatur cognatio, ut pro suâ gloriosâ opulentiâ det vobis fortiter corroborari per suum Spiritum, in interiorem hominem; quò habitet Christus per fidem in vestris animis; et sitis in charitate radicati atque fundati, ut comprehendere ac cognoscere valeatis, unâ cum sanctis omnibus, quàm latè longèque, quàm altè ac sublimè pateat; et quàm omnem cognitionem excedat amor Christi, ut omni divinâ perfectione sitis perfecti. Ei vero, qui eâ vi, quæ viget in nobis, post omnia longè longèque copiosius facere quàm nos poscere aut cogitare, ei, inquam, gloria in Ecclesiâ per Christum Jesum, in omnem omnium seculorum perpetuitatem. Amen.

Evangelium. D. Luc. vii. 11.

ACCIDIT postridie ut proficisceretur in oppidum nomine Naim; comitantibus eum frequentibus ejus discipulis, et ingenti hominum turbâ. Atque, ut oppidi portæ appropinquavit, ecce efferebatur mortuus, unicus matri filius, eique viduæ; comitante eam frequente oppidanorum turbâ. Eâ visâ, miseratus eam Dominus, dixit ei: Ne plora. Deinde ad feretrum accessit, et id tetigit, cumque restitissent qui portabant, dixit: Adolescens, inquam tibi: Surge. Tum mortuus sedit, loquique cœpit: atque ille eum matri suæ tradidit. Inde omnes, metu correpti, Deum collaudare, dicentes magnum apud ipsos ortum esse vatem, Deumque suorum curam habere. Atque is sermo de eo totam Judæam, finitimamque regionem pervasit.

DOMINICA DECIMA SEPTIMA A TRINITATE.

DOMINICA DECIMA SEPTIMA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, tua nos gratia semper præveniat, et simul sequatur, et faciat nos in omnibus bonis operibus assiduos esse; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Ephes. iv. 1.

EXHORTOR ergo vos ego propter Dominum vinctus, ut ita vos geratis, ut dignum est istâ conditione, ad quam vocati estis, cum omni modestiâ ac mansuetudine, cum patientiâ, ferentes alius alium cum charitate, Spiritûs unitatem pacis vinculo tueri studentes. Unum corpus, unusque Spiritus, quemadmodum in unam conditionis vestræ spem estis vocati. Unus Dominus, una fides, unum baptisma, unus Deus et Pater omnium, qui est supra omnia, et per omnia, et in omnibus.

Evangelium. D. Luc. xiv. 1.

CUM autem in domum venisset cujusdam Pharisæorum primarii Sabbato ad cibum capiendum; et illi eum observarent, adessetque tum homo quidam hydropicus ante eum: Jesus, legisperitos et Pharisæos alloquens, quæsivit: An Sabbato curare fas esset? Atque, illis tacentibus, Jesus illumprehendit, sanavitque et dimisit, illosque sic affatus est: Quis vestrûm est, qui, si ejus asinus aut bos in puteum cadat, non eum protinus extrahet die Sabbati? Ad hæc illi ei contrâ respondere non potuerunt. Dixit item invitatis exemplum (animadvertens ut prima accubandi loca deligerent) eos sic alloquens: Si

DOMINICA DECIMA OCTAVA A TRINITATE.

fueris ab aliquo vocatus ad nuptias, noli accubare primo loco, ne, si quis honoratior te sit ab eo invitatus, veniat is qui et te et illum vocavit, tibi que, ut illi locum des, jubeat, atque ita sit tibi ultimus locus cum pudore occupandus. Sed, cum fueris invitatus, i accubitum ultimo loco, ut, cum venerit, qui te invitaverit, dicat tibi: Amice, ascende superius; id quod tibi erit, apud eos qui tecum accumbent, gloriosum. Nam quisquis seipsum evexerit, deprimetur; et qui se depresserit, evehetur.

DOMINICA DECIMA OCTAVA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, populum tuum impertire gratiâ, per quam mundi, carnis, et diaboli tentationibus resistat, et sincero affectu et mente Tē solum verum Deum prosequatur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. 1 Cor. i. 4.

AGO Deo meo semper de vobis gratias, ob Dei beneficium in vos collatum, per Jesum Christum: quòd per eum adedò rebus omnibus ditati estis, omni et oratione et scientiâ (quemadmodum de Christo testimonium in vobis confirmatum est) ut nullâ dote careatis, patefactionem expectantes Domini nostri Jesu Christi, qui vos confirmabit ad extremum inculpatos, ad diem Domini nostri Jesu Christi.

DOMINICA DECIMA NONA A TRINITATE.

Evangelium. D. Matt. xxii. 34.

PHARISÆI verò, audientes ab eo confutatos Sadducæos, coiverunt eodem: Eumque quidam eorum, legisperitus, tentandi gratiâ, sic interrogavit: Magister, quodnam præceptum est in lege maximum? Cui Jesus, Dominum Deum tuum toto corde, toto animo, totâ mente amato. Hoc est primum et maximum præceptum. Secundum autem est huic simile: Alterum ut teipsum amato. Ab his duobus præceptis tota lex vatesque pendent. Congregatis autem Pharisæis, interrogavit eos Jesus in hunc modum: Quid censetis de Christo? cujus prognatum fore? Davidis, inquit ei. Et ille: Quî fit ergo, inquit eis, ut eum David afflatu divino Dominum vocet? ita dicens: Ait Dominus Domino meo, Sede ad meam dexteram, donec tuos hostes effecero scabellum pedum tuorum. Quod si eum David Dominum vocat, quî fit ut sit ejus prognatus? Itaque nemo ei quicquam respondere potuit; nec eum ab illo die quisquam deinceps interrogare ausus est.

DOMINICA DECIMA NONA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, propterea quòd sine Te placere Tibi nequeamus, propitius concede ut Spiritus Sanctus tuus in omnibus dirigat et gubernet mentes nostras; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Eph. iv. 17.

HOC igitur per Dominum dico, moneoque, ne deinceps vos geratis, quomodo cæteri alienigenæ se gerunt, in suæ mentis vanitate, animo caligantes, à divinâ vitâ alieni, propter eam, quâ præditi sunt, ignorantiam, propter eorum animi duritiem; qui, obducto callo, seipsos addixerunt libidini, ad omnem obscœnitatem avidè perpetrândam. At vos non ita Christum didicistis; si modò eum audivistis, et ab eo (ut est in Jesu veritas) docti estis; veterem hominem (qui superiores vestri fuere mores) deponere, qui fallacibus perit cupiditatibus; et mentis vestræ spiritu renovari, ac novum hominem induere, conditum divinitus, cum justitiâ, verâque pietate. Quamobrem, depositâ falsitate, loquimini vera alius cum alio; quandoquidem alii aliorum membra sumus. Ita irascimini, ut ne peccetis: neve sol occidat iratis vobis, neve locum date diabolo. Qui furabatur, ne furetur ampliùs; sed potiùs manuum labore bona comparet, ut habeat quod egentibus impertiat. Nulla vitiosa oratio ex ore vestro prodeat, sed si quæ bona est ad instructionem, quâ sit opus ut auditoribus beneficium conferat. Neve sanctum Dei Spiritum contristate, quo consignati estis ad liberationis diem. Omnis acerbitas, et odium, et ira, et clamositas, et maledicentia, denique omne vitium tollatur ex vobis. Ac este alii in alios benigni, misericordes, condonantes inter vos, quemadmodum Deus vobis in Christo condonavit.

Evangelium. D. Matt. ix. 1.

IGITUR navem ingressus trajecit, et in oppidum suum venit. Tum ei allatus est jacens

DOMINICA VIGESIMA A TRINITATE.

in lecto sideratus. Et Jesus, videns illorum fidem, dixit siderato: Confide, nate, remittuntur tibi peccata tua. Hic scribarum quidam secum cogitare, eum impiè loqui. Quorum cogitationes videns Jesus, ita dixit: Cur vos pravè cogitatis cum vestris animis? Utrum enim facilius est dicere: Remittuntur tibi peccata; an dicere: Surge et ambula? Atqui ut sciatis potestatem habere Filium hominis in terris peccata condonandi: Surge (inquit tum siderato) tolle tuum lectum, et abi domum tuam. Atque ille surrexit, domumque suam discessit. Id quod videns hominum turba mirata, Deum collaudavit, qui tantam hominibus potestatem dedisset.

DOMINICA VIGESIMA A TRINITATE.

Collecta.

OMNIPOTENS et clementissime Deus, quæsumus Te, pro singulari tuâ clementiâ, contra omnia noxia nos protegas; ut mente pariter ac corpore expediti, quæ fieri præcipis, alacritèr exequamur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Ephes. v. 15.

VIDETE igitur, ut solerter gradiamini, non ut insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam tempora mala sunt. Quocirca ne este socordes, sed intelligite quæ sit Domini voluntas. Neve inebriamini vino, in quo inest luxuria; sed spiritu pleni este; colloquentes inter vos carminibus, Deique laudationibus et divinis cantionibus; Dominum ex animo canentes

DOMINICA VIGESIMA A TRINITATE.

ac cantantes, in nomine Domini nostri Jesu Christi; alius alii obedientes cum Dei metu.

Evangelium. D. Matt. xxii. 1.

ET Jesus eos iterum his verbis per similitudines allocutus est: In regno cœlesti similiter accidit, atque in rege quodam, qui, filii sui nuptias factururus, dimisit servos suos, qui invitatos ad nuptias vocarent: sed illi noluerunt venire. Itaque alios item servos misit, dicens: Dicite invitatis, me meum parâsse prandium; meos juvenecos et altilia esse mactata, et omnia parata; veniant ad nuptias. At illi neglexerunt, et discesserunt, alius in suum prædium, alius ad mercaturam suam: cæteri comprehensos ejus servos cum ignominiâ peremerunt. Quo audito, iratus rex, missis eò suis copiis, homicidas illos perdidit, eorumque urbem cremavit. Deinde suis servis ita dixit: Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed invitati non erant digni. Quamobrem abite in triviam, et, quoscunque inveneritis, vocate ad nuptias. Itaque profecti in vias illi servi congregârunt quotquot invenerunt, tum malos, tum bonos, ita ut complerentur nuptiæ convivis. Ingressus autem rex, ad convivas spectandos, animadvertit, ibi quendam non nuptiali vestitu indutum; et inquit ei: Amice, quâ fit ut huc intraveris sine vestimento nuptiali? Cumque ille obmutuisset, jussit rex famulis, ut eum pedibus manibusque constrictum, in penitissimas tenebras compingerent; ubi futurus esset ploratus, stridorque dentium. Multi enim sunt vocati, sed pauci electi.

DOMINICA VIGESIMA PRIMA A TRINITATE.

DOMINICA VIGESIMA PRIMA A TRINITATE.

Collecta.

DA, quæsumus, Domine misericors, fidelibus tuis veniam et pacem, ut, ab omnibus suis culpis expiati, securâ Tibi mente serviant; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Ephes. vi. 10.

CÆTERUM, mei fratres, convalescite in Domino, ejusque virtutis robore. Induite divinam armaturam, ut possitis aggressiones sustinere diaboli. Nec enim nobis lucta est adversùs sanguinem et carnem, sed adversùs principatus, adversùs potestates, adversùs mundi potentes tenebrarum hujus seculi, adversùs spiritus malitiæ, qui sunt in rebus cœlestibus. Quamobrem sumite divinam armaturam, ut adverso tempore resistere, et confectis omnibus, stare possitis. State igitur accincti latera veritate, et justitiæ lorica induiti, pedibus calceatis alacritate Evangelii pacis: assumpto in primis clypeo fiducia, quo omnia mali ignea tela extinguere poteritis: item salutis galeam sumite, et gladium Spiritûs, hoc est, Verbum Dei: omnibus precibus ac supplicationibus animo precantes omni tempore, atque in id ipsum invigilantes summâ cum perseverantiâ, et supplicatione, cum pro omnibus sanctis, tum pro me, ut mihi detur oratio, ad liberè verba faciendum, declarando Evangelii mysterio, pro quo legationem obo in catenâ; ut id tam ingenuè eloquar, quàm debeo.

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA A TRINITATE.

Evangelium. D. Joh. iv. 46.

ERAT autem quidam regius, cujus filius ægro-
tabat Capharnai. Is, audiens Jesum ex Ju-
dæâ venire in Galilæam, eum adiit, rogavitque
ut descenderet, suumque filium sanaret; nam
jamjam moriturus erat. Dixit ergo ei Jesus:
Nisi ostenta et miracula videritis, non sitis cre-
dituri. At regius, Domine, inquit, descende
priusquam moriatur puer meus. Et Jesus, Abi,
inquit, vivit tuus filius. Hic, Jesu verbis au-
ditis, credidit homo, et discessit. Jam verò, eo
discedente, ei obviàm facti ejus servi nunciârunt,
ejus puerum vivere: eique sciscitanti, quâ horâ
meliùs habuisset, dixerunt, pridie horâ septimâ
liberatum fuisse febre. Cognovit itaque pater
eam ipsam horam esse, quâ ei dixerat Jesus, ejus
filium vivere; crediditque tum ipse, tum ejus
universa domus. Hoc item alterum ostentum
edidit Jesus, cum ex Judæâ venisset in Galileam.

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, Ecclesiam familiam
tuam in assiduâ pietate cõserves; ut ab
omnibus adversis, Te protegente, libera sit, et re-
ligiosè dedita tuo cultui et bonis operibus, ad tui
nominis gloriam; per Jesum Christum Domi-
num nostrum. *Amen.*

Epistola. Philip. i. 3.

AGO Deo meo gratias, quoties vestri venit in
mentem, semper in omnibus meis supplica-
tionibus pro vobis omnibus cum lætitiâ suppli-

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA A TRINITATE.

cationem faciens, quòd Evangelium hactenus à primâ die participaveritis ; hoc fore confidens, ut qui in vobis rem bonam inchoavit, idem absolvat usque ad diem Jesu Christi : quemadmodum æquum est me hoc de vobis omnibus sentire, quòd vos in animo habeam, et in vinculis meis, et in causæ dictione, et Evangelii confirmatione ; vos omnes, inquam, collati in me beneficii unâ participes. Nam vos omnes (testis mihi Deus est) dignâ Jesu Christo affectione desidero ; atque hoc precor, ut charitate etiam magis magisque excellatis, in omni cognitione et perspicentiâ, ut præstabilia approbetis, ut sinceri sitis, et innoxii ad Christi diem ; pleni justitiæ fructibus, qui per Jesum Christum ad gloriam laudemque Dei pertinent.

Evangelium. D. Matt. xviii. 21.

PETRUS dixit ad Jesum : Domine, quoties peccanti in me fratri meo ignoscere debeo ? ad septiesne ? Cui Jesus : Non dicam tibi ad septies, sed ad septuagies septies. Itaque similiter accidit in regno cœlesti, ac in homine rege, qui voluit rationes conferre cum suis servis. Cum cœpisset autem conferre, adductus est ei quidam decies mille talentorum debitor, qui cum solvendus non esset, jussit eum dominus ejus, uxoremque et liberos, et omnes ejus facultates vendi, atque ita solvi. Sed servus procubuit, et, ei præbens honorem, dixit : Domine, expecta me diutiùs, et omnia tibi solvam. Ita illius servi misertus Dominus eum dimisit, eique debitum condonavit. At servus ille digressus, quendam nactus conservorum suorum, qui debebat ei centum denarios, comprehendit, et ei collum obtorquet, dicens : Solve mihi quod debes.

DOMINICA VIGESIMA TERTIA A TRINITATE.

Cumque ejus conservus procubisset, et eum oraret, ut se diutiùs expectaret, sese ei omnia soluturum; noluit, sed eum in custodiam datum ivit, donec solvisset debitum. Quam rem videntes ejus conservi ægerrimè tulerunt, dominoque suo rem omnem declaratum iverunt. Tunc eum dominus ejus accersitum sic alloquitur; Serve nequam, ego tibi totum debitum illud, rogatus à te, condonavi: nonne debebas tu vicissim tui conservi misereri, ut ego tui misertus eram? Ita iratus ejus dominus tradidit eum tortoribus, donec solvisset quicquid sibi debebatur. Sic meus quoque cœlestis Pater vobis faciet, nisi alii aliis ex animo delicta condonaveritis.

DOMINICA VIGESIMA TERTIA A TRINITATE.

Collecta.

DEUS, qui nobis perfugio et munimento es, et omnis pietatis auctor; facilis sis, quæsumus, ad pias Ecclesiæ tuæ preces exaudiendum; et præsta, ut, quæ sincerâ mente petimus, eorum efficaciter simus compotes; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Phil. iii. 17.

ESTE mei imitatores, et eos considerate qui ita se gerunt, ut nos exemplum habetis. (Nam multi ita se gerunt, quos et sæpe vobis dixi, et nunc plorans dico, Christianæ crucis hostes; quorum exitus est exitium; qui et ventrem pro Deo habent, et gloriam sibi in suâ turpitudine collocant; qui terrestria sapiunt.) Nam nostra quidem conversatio in cœlis est; unde etiam Ser-

DOMINICA VIGESIMA QUARTA A TRINITATE.

vatorem manemus Dominum Jesum Christum, qui humile nostrum corpus sic transfigurabit, ut eandem cum ejus glorioso corpore formam habeat, pro eâ vi, quâ ipse sibi subjicere potest omnia.

Evangelium. D. Matt. xxii. 15.

TUNC Pharisæi consilium captum iverunt de eo in verbis illaqueando, eique discipulos suos cum Herodianis miserunt, qui dicerent: Magister, scimus te veracem esse, divinamque vitæ viam verè docere; neque quenquam curare, quippe qui non spectes hominum personam: Dic ergo nobis quid censeas, liceatne pendere tributum Cæsari, necne? At Jesus, cognitâ eorum malitiâ, dixit: Quid me tentatis? simulators: ostendite mihi nummum tributarium. Illi ei denarium attulerunt. Et ille, Cujus est imago hæc, inquit eis, et inscriptio? Cui illi, Cæsaris, inquirunt. Tunc dicit eis: Solvite igitur quæ sunt Cæsaris Cæsari, et quæ Dei Deo. Hoc audito, admirati illi, eo relicto, discesserunt.

DOMINICA VIGESIMA QUARTA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, tuorum noxas dele; ut pro tuâ singulari misericordiâ, peccatorum nexibus, quæ pro nostrâ imbecillitate admisimus, expediamur: hoc concede, cœlestis Pater, gratiâ beati Domini et Servatoris nostri Jesu Christi.
Amen.

DOMINICA VIGESIMA QUARTA A TRINITATE.

Epistola. Coloss. i. 3.

AGIMUS Deo, Patrique Domini nostri Jesu Christi, gratias, semper pro vobis orantes, auditâ vestrâ in Christo Jesu fide et amore in omnes sanctos; propter ea, quæ vobis in cœlis reposita sperantur, quæ ante audivistis in verâ Evangelii oratione; quod ad vos pervenit, quemadmodum etiam in toto orbe proficit, sicut in vobis ex quo die Dei beneficium verè audivistis ac cognovistis: quemadmodum ex Epaphrâ didicistis, conservo nostro charissimo, qui fidus est pro vobis minister Christi; qui idem nobis vestram in spiritu charitatem exposuerit. Itaque nos ex quo die id audivimus, non desinimus pro vobis orare ac poscere, ut ejus voluntatis cognitione repleamini, cum omni sapientiâ, prudentiâque divinâ: quo sic vos geratis, ut Domino dignum est, et ei omnino placeatis, in omnibus rectè factis fructum ferentes, et in Dei cognitione crescentes; summâ vi convalescentes per ejus gloriosum robur, ut summâ sitis patientiâ et clementiâ cum lætitiâ præditi: agimusque Patri gratias, qui nos idoneos reddidit ad participandam sanctorum sortem in luce.

Evangelium. D. Matt. ix. 18.

HÆC Jesu illis loquente, venit quidam de magistratu, qui, ei honore præstito, ita dixit: Filia mea modò obiit; sed veni ei impositum manum tuam, et reviviscet. Tum Jesus surrexit, et eum secutus est unâ cum suis discipulis. Hic quædam mulier, quæ sanguinis profluvio duodecimum annum laborabat, eum aggressa à tergo, ejus togæ oram tetigit: sic enim secum ipsa cogitabat: Si vel ejus togam tetigero, salva sum.

DOMINICA VIGESIMA QUINTA A TRINITATE.

Jesus autem conversus, eâ visâ, dixit: Confide, filia, tua te fiducia servavit. Itaque sanata est mulier eâdem illâ horâ. Ut venit autem Jesus in ædes illius qui magistratum gerebat, viditque tibicines et turbam tumultuantem, dixit eis: Discedite, non enim mortua est puella, sed dormit. Illi verò eum deridere. Deinde, ejectâ turbâ, ingressus,prehendit puellæ manum, atque illa surrexit: emanavitque ejus rei fama in totam illam regionem.

DOMINICA VIGESIMA QUINTA A TRINITATE.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, tuorum fidelium animos excita; ut, uberes bonorum operum fructus edentes, amplissimam a Te mercedem consequantur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistola. Jerem. xxiii. 5.

FUTURUM est, inquit Jehova, ut ego suscitem Davidi justam stirpem, qui rex regnet, et sapiat, et jus æquumque faciat in terris. Ejus tempore servabitur Judæus, degetque tutus Israëlita. Vocabitur autem hoc nomine, Jehova justitia nostra. Itaque tempus erit, inquit Jehova, cum non jam dicetur: Sic vivit Jehova, qui deportavit Israëlitas è terrâ Ægypti; sed vivit Jehova qui deportavit, quique adduxit Israëliticæ domûs progeniem ex Aquilonari terrâ, exque omnibus terris, in quas ego eos profligavero, degentque in suâ terrâ.

DOMINICA VIGESIMA QUINTA A TRINITATE.

Evangelium. D. Joh. vi. 5.

SUBLATIS igitur oculis, Jesus videns ingentem hominum multitudinem ad se venire, dicit Philippo: Unde panes ememus, quos hi comedant? Id autem dicebat, ejus tentandi gratiâ; sciebat enim ipse quid facturus esset. Cui Philippus ita respondit: Ducentorum denariorum panes non satîs sint eis, ut eorum quisque paululum quid accipiat. Tum unus ex ejus discipulis, Andreas, Simonis Petri frater, sic eum alloquitur: Est hîc quidam puer, qui habet quinque panes hordeaceos, et duos pisciculos; sed hæc quantula sunt ad tam multos? Et Jesus inquit: Facite ut homines discumbant. Erat autem in eo loco multum graminis. Igitur discubuerunt viri, numero circiter quinquies mille. Et Jesus sumptos panes, actis gratiis, distribuit discipulis, discipuli porrò discumbentibus; itidemque ex piscibus quantum voluerunt: atque, illis expletis, jussit discipulis ut superantia frusta colligerent; et duodecim canistra ex quinque hordeaceis panibus replevere frustis, quæ convivis superfuerant. Igitur homines, videntes quod ostentum edidisset Jesus, dicebant, Eum verè vatem illum esse, qui in orbem venturus esset.

Si ante Dominicam Adventûs plures Dominicæ supra nominatis fuerint, Collecta, Epistola, et Evangelium earum Dominicarum, quæ post Epiphaniam omissa sunt, recitabuntur iis Dominicis, quæ hîc supererunt: Si pauciores extiterint, cætera omitlantur. Modò hæc ultima Collecta, Epistola, et Evangelium semper usurpentur Dominicâ proximâ ante Adventum.

DIES DIVI ANDREÆ.

DIES DIVI ANDREÆ.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui Divum Andream sanctum Apostolum tuum eâ gratiâ donâsti, per quam Filii tui Jesu Christi vocantis protinus dictum audiens, eum continuò sequutus est; da etiam, ut nos omnes, per divinum tuum sermonem vocati, nosmet continuò accingamus ad sancta præcepta tua omni obsequio exequendum; per eundem Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. Rom. x. 9.

QUOD si et ore Dominum Jesum confessus fueris, et à Deo ex mortuis excitatum animo credideris, servabere. Nam et animo creditur ad justitiam, et ore fit confessio ad salutem. Sic enim dicunt S. literæ: Quisquis ei confidet, non frustra futurum. Nullum quidem Judæi Græci-que discrimen est; cum idem sit omnium Dominus, dives omnibus qui eum invocant. Quisquis enim Domini nomen invocaverit, servabitur. Sed possuntne invocare eum, in quem non credunt? aut credere ei, de quo non audierunt? aut audire sine præcone? aut prædicare, nisi qui erunt legati? quemadmodum extat in S. literis: O quàm elegantes sunt pedes nunciantium pacem, nunciantium bona! Sed non omnes obtemperant Evangelio. Esaias enim dicit: Domine, quis credidit orationi nostræ? Ergo fides est ex auditione; auditio autem ex divinâ oratione. Sed annon audiverint? inquam. Quidni? cum in omnes terras pervenerit eorum sonus, eorumque verba ad ultimum orbem? Sed dico, an novērunt Israëlitæ? Primus Moses dicit: Ego vos per

DIES D. THOMÆ APOSTOLI.

non gentem provocabo ; vos per imperitam gentem irritabo. Esaias verò dicere audet : Reper- tus sum non quærentibus me ; perspicuus factus sum non curantibus me. Ad Israëlitas verò sic dicit : Pando meas manus totum diem ad contumacem contradicentemque populum.

Evangelium. D. Matt. iv. 18.

AMBULANS autem Jesus apud lacum Galilææ, cum vidisset fratres duos, Simonem, cognomine Petrum, et Andream ejus germanum, rete jacentes in lacum (erant enim piscatores) dixit eis : Sequimini me, ut faciam vos hominum piscatores. Atque illi continuò, relictis retibus, eum secuti sunt. Inde progressus vidit alios duos fratres, Jacobum Zebedæi filium et Johannem ejus fratrem, in navi cum suo patre Zebedæo, sarcientes sua retia, eosque vocavit. Atque illi protinus, relictâ navi, patreque suo, secuti sunt eum.

DIES D. THOMÆ APOSTOLI.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, cujus permissu, ad majorem Fidei confirmationem, Divus Thomas Apostolus tuus de Filii tui resurrectione dubitavit ; da nobis sincerè adeò, nulloque nobis restante scrupulo, in Filium tuum Jesum Christum credere, ut fides nostra in oculis tuis nullam unquam reprehensionem capiat. Attende nos, Domine, per eundem Jesum Christum, cui unâ Tecum et cum Spiritu Sancto sit omnis honor et gloria, et nunc et in diem sempiternum.
Amen.

DIES D. THOMÆ APOSTOLI.

Epistola. Eph. ii. 19.

ERGO non jam peregrini estis et inquilini, sed sanctorum cives, Deique domestici, super Apostolorum Vatumque fundamentum extructi, anguli capite ipso Jesu Christo, per quod totum ædificium compactum crescit in sanctum templum, in Domino; in quo vos quoque unà ædificamini, ad Dei domicilium, divino afflatu.

Evangelium. D. Joh. xx. 24.

THOMAS autem, unus ex duodecim, nomine Didymus, non erat cum eis, quando venit Jesus. Huic igitur alii discipuli dixerunt, vidisse se Dominum. Sed ille sic eis dixit: Nisi et in ejus manibus clavorum impressionem videro, et meum digitum clavorum vestigio, et manum lateri ejus admovero, non credam. Deinde post dies octo, cum rursus essent intus ejus discipuli, et Thomas cum eis, venit Jesus, portis clausis, in medioque stetit, et dixit: Pax vobis. Deinde Thomæ dicit: Affer huc tuum digitum, et vide meas manus; tuamque manum affer, et meo lateri admove: neve incredulus esto, sed credens. Et Thomas ei respondens dixit: Dominus meus, et Deus meus. Cui Jesus: Quia vidisti me, Thomas, credis: felices, qui non viderint, et tamen crediderint. Et alia quidem multa miranda fecit Jesus in conspectu suorum discipulorum, quæ non sunt in hoc libro scripta. Hæc autem scripta sunt, ut credatis Jesum esse Christum Dei Filium; utque credentes vitam per ejus nomen adipiscamini.

DIES CONVERSIONIS D. PAULI.

DIES CONVERSIONIS D. PAULI.

Collecta.

DEUS, qui, beato Apostolo Divo Paulo prædicante, universum orbem claritate Evangelii collustrâsti; da, quæsumus, ut mirabilem ad eum illius conversionem memoriæ nostræ mandantes, summas Tibi gratias ob eam habeamus, sanctam quam tradidit doctrinam colendo; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. ix. 1.

AC Saulus, minas adhuc cædemque spirans in Domini discipulos, aggressus pontificem, petiit ab eo epistolas Damascum ferendas, ad collegia; ut, si quos ejus instituti inveniret, sive viros, sive fœminas, vinctos perduceret Hierosolymam. Sed, inter eundem, eum Damasco propinquantem subito circumfulsit de cœlo lux, ad terramque collapsus vocem audivit sibi dicentem: Saule, Saule, quid me persequeris? Et ille: Quis es, Domine? Ego sum Jesus (inquit Dominus) quem tu persequeris: durum est tibi contra stimulos calcitrare. Hic ille tremens ac stupefactus, Domine, quid me vis facere? inquit. Cui Dominus: Surge, et in urbem ingredi, et tibi dicetur, quid tibi faciendum sit. Homines autem ejus comites itineris astabant attoniti, vocem audientes illi quidem, sed neminem videntes. Saulus verò à terrâ surrexit, et, apertis oculis, neminem videbat: Eum illi manibus ducentes Damascum introduxerunt. Ac per tres dies non vidit, neque comedit aut bibit. Erat Damasci discipulus quidam nomine Ananias, quem Dominus per visum sic allocutus est: Anania. Et ille, Quid est, inquit, Domine? Cui Dominus,

CONVERSIONIS D. PAULI.

Surge, inquit, et in vicum proficiscere, qui Rectus appellatur, et quære in ædibus Judæ Saulum nomine, Tarsensem; is enim supplicat: et per visum vidit virum, nomine Ananiam, ingressum, et sibi manus imponentem, ut cernat. At Ananias, Domine, inquit, audivi ex multis de eo viro, quantum malorum tuis sanctis Hierosolymæ fecerit; quinetiam hic potestatem habet à pontificibus vincendi omnes tuum nomen invocantes. Cui Dominus, Vade, inquit: nam is mihi selectum est instrumentum, ad profitendum meum nomen, tum apud cæteras gentes atque reges, tum apud Israëlitas: nam ei ostendam ego, quanta sint ei patienda propter meum nomen. Tum Ananias abiit: et, domum ingressus, ac impositis illi manibus, dixit: Saule frater, Dominus (Jesus, inquam, is qui tibi in viâ venienti apparuit) me misit ut videas, Sanctoque Spiritu repleare. Ac protinus, delapsis ex ejus oculis quibusdam quasi squamis, visum recepit; surrexitque et baptizatus est, ac, cibo capto, convaleuit. Fuit autem Saulus cum Damascenis discipulis dies aliquot, ac statim in collegiis Christum prædicabat, eum esse Dei Filium. Obstupescebant autem omnes, qui eum audiebant, et dicebant: Nonne hic est, qui populatus est in Hierosolymâ eos qui invocabant nomen istud, et huc idcirco venit, ut vinctos eos adduceret ad principes sacerdotum? Saulus autem magis invalescebat, et confundebat Judæos, qui habitabant Damasci, collatis testimoniis, demonstrans eum esse Christum.

Evangelium. D. Matt. xix. 27.

TUM Petrus ita loquitur: En nòs reliquimus omnia, teque secuti sumus: quid ergo hinc

PURIFICATIO D. MARIE VIRGINIS.

assequemur? Et Jesus: Hoc vobis confirmo (inquit eis) vos qui me secuti estis in renovatâ vitâ, cum sedebit Filius hominis in suo glorioso tribunali, sessuros esse vos quoque in duodecim tribunalibus, judicantes duodecim tribus Israëliitarum. Et quisquis domos, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut liberos, aut agros mei nominis causâ reliquerit, is centuplum adipiscetur, et vitam obtinebit sempiternam. Sed multi primi erunt ultimi, et ultimi primi.

DIES, QUO CHRISTUM IN FANO SISTEBANT, QUI VULGO DICITUR PURIFICATIO D. MARIE VIRGINIS.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiterne Deus, Majestatem tuam supplices exoramus, ut, sicut Filius tuus unigena, assumptâ sibi nostrâ carne, hodierno quasi die, tibi in fano sistebatur, ita nos quoque puris et mundis cordibus Tibi sistamur, per eundem, Filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Malac. iii. 1.

EGO mittam meum nuncium, qui mihi viam præparabit, et repenti veniet in suum delubrum Dominus, quem vos requiritis, fœderisque nuncius, quem vos avetis. Is adventat, inquit armipotens Dominus. Quis autem ejus adventus diem sustinebit? aut eo apparente consistet? erit enim quasi quidam ignis explorans, aut lanaria fullonia. Sedensque explorabit ac expurgabit argentum, et expurgabit Levitas; ac tam puros reddet, quam est aurum aut argentum;

PURIFICATIO D. MARIE VIRGINIS.

itaque Domino fertum justè obmovebunt: eritque acceptum Domino Judæorum ac Hierosolymitanorum fertum. sicut antiquis ac priscis temporibus atque annis. Congrediar autem vobiscum iudicio, eroque celer testis in præstigiatores, in adulteros, in perjuros, in eos qui mercede fraudant mercenarios, qui viduas, qui pupillos, qui peregrinos labefactant, neque metiment, inquit armipotens Dominus.

Evangelium. D. Luc. ii. 22.

COMPLETIS autem eorum purificationis diebus, ex lege Mosis tulerunt eum Hierosolymam, ut Domino sisterent (quemadmodum in Domini lege scriptum est, scilicet, omnem matrem, qui matricem aperuisset, Domino sacrum esse dicendum) utque munus conferrent, quemadmodum in Domini lege dictum est, par turturum aut duos pipiones. Erat tum Hierosolymæ homo nomine Simeon, qui homo justus erat, et religiosus, expectans Israëlitarum consolationem; et Sancto Spiritu præditus. Huic fuerat Sancti Spiritûs oraculo dictum, non prius esse mortem sensurum, quam Domini Christum vidisset. Is instinctu Spiritûs venit in fanum; atque ubi intulerunt parentes puerum Jesum, ut de eo ex legis ritu facerent, ipse eum suis ulnis excepit, Deoque gratias egit his verbis: Nunc dimittis me, Domine, servum tuum secundum promissionem tuam placidè: quandoquidem vidi meis oculis salutem tuam, quam omnibus expositam populis parâsti; Lumen gentibus patefaciendum, et tuorum Israëlitarum gloriam. Mirabantur autem ejus pater atque mater ea, quæ de eo dicebantur; eisque fausta precatus Simeon, ejus matrem Mariam sic affatus est: Scito hunc

DIES D. MATTHIÆ.

multorum vel casui vel resurrectioni in Israëlitis destinatum esse, et signum fore cui contradicatur: quin tuum quoque animum penetrabit gladius, ut patefiant multarum mentium cogitationes. Erat autem Anna vates, Phanuëlis filia, ex Aserianâ tribu, quæ, multùm ætate provecta, vixerat annos cum viro septem à virginitate suâ; eratque eadem vidua annorum circiter quatuor et octoginta, quæ ex fano non discedebat, jejuniis precibusque noctes et dies Deum colens. Hæc eâdem horâ supervenit, et Domino gratias agere, deque eo loqui cœpit omnibus, qui Hierosolymis liberationem expectabant. Ei illi, omnibus ex lege Domini peractis, redierunt in Galilæam, in oppidum suum Nazaretham. Puer verò crescebat, et spiritû confirmabatur, sapientiâque replebatur, eique aderat Dei gratia.

DIES D. MATTHIÆ.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui in locum Judæ proditoris fidelem famulum tuum Matthiam substituisti, ut ad undecim Apostolos cooptatus sit: da Ecclesiam tuam, contra pseudo-Apostolos semper protectam, fidelibus et veris pastoribus dirigi et administrari; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. i. 15.

PER eos dies surrexit Petrus in medio discipulorum (cum quidem esset ibidem capitum numerus ad centum viginti) et in hunc modum verba fecit: Homines et fratres, oportebat illud

DIES D. MATTHIÆ.

S. literis mandatum fieri, quod Sanctus Spiritus ore Davidis prædixit, de Juda eo, qui se ducem præbuit iis qui Jesum comprehenderunt: qui Judas, in nostrum numerum ascitus, hanc functionem sortitus erat. Is quidem injustitiæ mercede agrum comparavit: et suspensus crepuit medius, effusaque sunt ejus omnia viscera: id quod omnibus Hierosolymæ incolis notum factum est, ita ut appellatus sit ager ille, vernaculâ eorum linguâ, Haceldama, hoc est, Ager sanguinis. Scriptum est enim Psalmorum libro: Fiat ejus habitatio deserta, neque sit qui in eâ habitet, ejusque Episcopatum excipiat alius. Quapropter oportet unum eorum virorum (qui nobiscum toto eo tempore versati sunt, quo nobiscum consuetudinem habuit Dominus Jesus, usque à Johannis baptismate, ad eum diem quo nobis subductus est) ejus resurrectionis testem unâ nobiscum fieri. Tum duos statuerunt, Josephum nomine Barsabam, qui cognominatus est Justus, et Matthiam; atque his verbis orârunt: Tu, Domine, qui omnium mentes perspicias, ostende, utrum horum destinaveris, subeundæ hujus muneris et legationis sorti, ex quâ Judas excidit, ut iret in suum locum. Deinde eorum sortes jecerunt; designavitque sors Matthiam, atque is ad undecim Apostolos cooptatus est.

Evangelium. D. Matt. xi. 25.

ALIIQUANDO Jesus locutus in hunc modum est: Ago tibi gratias, Pater, cœli terræque Domine, qui hæc sapientes peritosque celaveris, et infantibus patefeceris: idque, ô Pater, quoniam sic tibi placitum est. Omnia mihi tradita sunt à Patre meo; neque quisquam Filium co-

ANNUNCIATIO BEATÆ VIRGINIS MARIÆ.

gnoscit, nisi Pater; neque Patrem quisquam cognoscit, nisi Filius, et cui voluerit Filius patefacere. Venite ad me omnes laborantes et onusti, et ego recreabo vos. Subite jugum meum, et à me discite, qui mitis sum et animo summissus; et invenietis animis vestris requiem. Meum enim et jugum commodum, et onus leve est.

ANNUNCIATIO BEATÆ VIRGINIS MARIÆ.

Collecta.

QUÆSUMUS, Domine, gratiam tuam in corda nostra effunde; ut, quemadmodum, annunciante angelo, Filium tuum Jesum Christum sibi carnem assumpsisse novimus, ita per crucem ejus et passionem ad resurrectionis ejus gloriam perducamur; per eundem Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Esai. vii. 10.

PETE tibi signum (inquit Dominus, Achazum porrò alloquens) à Domino Deo tuo, idque rei quamlibet vel depressæ, vel sursum elatæ. Hic, cum Achazus negaret se signum petiturum aut Dominum tentaturum: Audite (inquit ille) domus Davidis. Parumne vobis est hominibus exhibere negotium, nisi exhibeatis etiam Deo meo! Ergo dabit vobis Dominus ipse signum: Ecce puella pregnans filium pariet, quem nomine vocabit Emmanuelem; qui butyro melleque vescetur, discendo reprobare malum, et eligere bonum.

Evangelium. D. Luc. i. 26.

MENSE autem sexto missus est à Deo angelus Gabriel, in oppidum Galilææ, nomine

DIES D. MARCI.

Nazarethani, ad virginem desponsam viro, cui nomen erat Josephus, ex domo Davidis: virginis autem Maria nomen erat. Ad eam ingressus angelus dixit: Salve, accepta, cui Dominus adest, quæque es mulierum fortunatissima. At illa, eo viso, ejus sermone turbata, cogitabat qualis esset ea salutatio. Et angelus: Ne metue, Maria; nam propitium habes Deum: Ac scito, te utero concepturam, parituramque filium, quem JESUM nomine vocabis. Is erit magnus, et Supremi Filius vocabitur; eique dabit Dominus Deus solium Davidis, ejus parentis; isque in Jacobi domum regnabit in perpetuum, nec ullus ejus regni finis erit. At Maria, Quo pacto fiet istud, inquit angelo, cum ego virum nesciam? Et ille respondens, Te Spiritus Sanctus, inquit, invadet, et Supremi vis inumbrabit: itaque Sanctus iste partus dicetur Dei Filius. Et quidem Elisabeta, cognata tua, concepit et ipsa filium in senectute suâ; eique jam sextus hic mensis agitur, quæ tamen sterilis dicebatur: adeo nulla res est, quam Deus facere non possit. Tum Maria: Ecce me Domini servam, eveniat mihi ita ut tu dixisti. Ita angelus ab eâ discessit.

DIES D. MARCI.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui sanctam Ecclesiam tuam in Evangelistæ tui Divi Marci cœlesti doctrinâ instituisti; nos gratiâ impertire, per quam non tanquam pueri, omni vanæ doctrinæ vento fluctuantes, sed in sancti Evangelii tui veritate fixi simus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

DIES D. MARCI.

Epistola. Ephes. iv. 7.

CÆTERUM unicuique nostrum collatum est beneficium pro portione doni Christi. Itaque ascendens in sublime (inquit ille) captivos abduxit, et dona dedit hominibus. Quid est autem Ascendit, nisi quod prius in imas terræ partes descenderat? Qui descenderat idem est qui supra cœlos omnes ascendit, ut omnia compleret. Atque is partim apostolos, partim vates, partim evangelistas, partim pastores et magistros dedit, ad condendos sanctos, ad opus ministerii, ad Christi corporis extructionem; donec perveniamus omnes ad unitatem fidei, cognitionisque Filii Dei, in virum adultum, ad modum plenæ ætatis Christianæ: ne simus amplius pueri, qui omni doctrinæ vento fluctuemus ac circumferamur hominum versutiâ, quâ nos malitiosè ad fallendum aggrediantur; sed verum tenentes cum charitate, omnino in eum adolescamus, qui caput est, videlicet Christus: ex quo totum corpus, omnibus (per quas efficitur administratio) commissuris compactum atque connexum, actione (quæ pro cuiusque partis modo fit) facit corporis incrementum, ad semet extruendum in charitate.

Evangelium. D. Joh. xv. 1.

EGO sum vera vitis, et Pater meus est agricola. Omnem palmitem, in me non ferentem fructum, amputat, et omnem ferentem fructum expurgat, ut plus fructus ferat. Jam vos puri estis, propter sermonem quem ad vos habui. Quapropter manete in me, et ego in vobis. Quemadmodum palmes fructum ferre per seipsum non potest, nisi maneat in vite; sic neque vos, nisi maneatis in me. Ego sum vitis, vos

DIES D. PHILIPPI ET D. JACOBI.

palmites. Qui in me manet, et ego in eo, is multum fert fructum; siquidem sine me vos nihil facere potestis. Si quis in me non manet, is extra projectus aruit, ut sarmenta, quæ colliguntur, et in ignem deflagratura conjiciuntur. Si et vos in me manseritis, et mea verba in vobis manserint, quicquid postulare voletis, id vobis concedetur. In eo illustratur Pater meus, si vos multum fructum feratis; meique discipuli eritis. Quemadmodum amavit me Pater, sic ego vos amavi; manete in amore meo. Si mea præcepta conservaveritis, manebitis in amore meo; ut ego mei præcepta Patris conservavi, et in ejus amore maneo. Hæc vobis elocutus sum, ut et mea lætitia in vobis maneat, et vestra lætitia expleatur.

DIES D. PHILIPPI ET D. JACOBI.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, quem verè nôsse est vita æterna; fac nos pro certo scire Filium tuum Jesum Christum esse viam, veritatem, et vitam; ut, vestigiis sanctorum Apostolorum tuorum Divi Philippi et Divi Jacobi insistentes, in viâ, quæ ducit ad vitam æternam, constanter gradiamur; per eundem Filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. D. Jacobi, i. 1.

JACOBUS, Dei et Domini Jesu Christi servus, duodecim tribubus ultro citroque dispersis, salutem. Summopere gaudendum existimate, fratres mei, cum in varias inciditis periclitationes, intelligentes fidei vestræ exploratione pa-

DIES D. PHILIPPI ET D. JACOBI.

tientiam gigni. Patientia autem perfectum opus habeat, ut perfecti integritate nullâ re careatis. Quod si quis vestrum sapientiâ caret, postulet à Deo, qui omnibus plenè donat, nec exprobrat, et ei donabitur. Postulet autem cum fiduciâ, nihil dubitans: qui enim dubitat, similis est fluctui maris, vento acto ac excitato. Neque verò se putet is homo quicquam à Domino impetraturum. Homo duplicis animi, in omnibus suis actionibus inconstans. Glorietur autem frater humilis in sublimitate suâ, et dives in humilitate suâ; nam, ut herbæ flos, sic peribit. Ut enim exortus cum ardore sol herbam arefacit, ejusque et flos decidit, et decora species interit: ita dives cum suis copiis marcescet. Felix homo qui tentationem sustinet: approbatus enim vitæ coronam accipiet, quam promisit Dominus suis amatoribus.

Evangelium. D. Joh. xiv. 1.

NOLITE animo turbari, inquit Jesus suis discipulis. Fidem habetis Deo, et mihi fidem habete. In domo Patris mei mansiones multæ sunt: quòd si secus esset, dixissem vobis. Eo paratum vobis locum, quòd si ivero paratum vobis locum, reveniam, et vos mecum assumam, ut ubi ero ego, vos etiam sitis. Et quidem, quo ego proficiscar, vos scitis, et viam tenetis. Dicit ei Thomas: Domine, nescimus quo proficiscaris, tantum abest ut vitam tenere possimus. Cui Jesus: Ego sum via, et veritas, et vita: nemo ad Patrem venit, nisi per me. Si me cognosceretis, meum quoque Patrem cognosceretis, et jam nunc eum cognoscitis ac vidistis. Et Philippus, Domine, inquit ei, ostende nobis Patrem, et satis erit nobis. Cui Jesus: Tantum jam temporis vobiscum sum, et tu me non nôsti,

D. BARNABÆ APOSTOLI.

Philippe? Qui me videt, Patrem vidit: qui fit, ut dicas: Ostende nobis Patrem? Non credis, et me in Patre, et Patrem in me esse? Quæ ego verba vobis dico, meâ sponte non dico; sed ipse Pater, qui in me manet, facit opera. Credite mihi, et me in Patre, et Patrem in me esse: aut certè de ipsis factis mihi credite. Hoc certò certòque sic habetote, qui mihi fidem habebit, eum esse eadem mecum atque etiam his majora facturum: nam ad Patrem meum proficiscor. Ac, quicquid per meum nomen petieritis, id faciam, ut illustretur Pater in Filio. Si quid per meum nomen petieritis, ego faciam.

D. BARNABÆ APOSTOLI.

Collecta.

DOMINE Deus omnipotens, qui sanctum tuum Apostolum Barnabam eximiis Sancti Spiritûs dotibus ornâsti; quæsumus, ne sinas nos vel variis dotibus tuis, vel tuâ gratiâ destitui, per quam iis semper utamur ad laudem et gloriam tuam: per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. xi. 22.

QUOD postquam de eis auditione accepit Ecclesia Hierosolymitana, Barnabam misit, qui Antiochiam se conferret. Is, postquam eò pervenit, visâ Dei gratiâ, lætatus; omnesque ut cum animi destinatione Domino hæerent, cohortatus est; utpote vir bonus, Sanctique Spiritûs et fidei plenus: itaque Domino accessit aliquanta multitudo. Profectus est autem Tarsum Barnabas, Sauli requirendi gratiâ, quem nactus duxit

D. JOHANNIS BAPTISTÆ.

Antiochiam; ac totum annum cum Ecclesiâ versati sunt, et aliquantam hominum multitudinem docuerunt: ac primum Antiochiæ discipuli nuncupati sunt Christiani. Eâ tempestate descenderunt Hierosolymis vates Antiochiam; quorum unus extitit, Agabus nomine, qui divinitus afflatus, gravem fore toto orbe famem significavit; quæ quidem accidit sub Claudio Cæsare. Discipuli autem, prout eorum cuique suppetebat, decreverunt opitulandi gratiâ mittere habitantibus in Judæâ fratribus: Id quod fecerunt; et ad seniores Barnabæ et Sauli operâ miserunt.

Evangelium. D. Joh. xv. 12.

HOC meum est præceptum, ut ametis inter vos, quomodo ego vos amavi. Majore charitate nemo præditus est, quam si quis animam suam amicorum suorum causâ impendat. Vos mei estis amici, si feceritis quæcunque ego vobis præcipio. Non jam vos dico servos; siquidem servus nescit quid agat suus dominus: vos autem amicos propterea dixi, quod vobis omnia, quæ audivi ex Patre meo, declaravi. Non vos me elegistis, sed ego vos elegi, et eò destinavi, ut abeatis, et fructum feratis, vesterque fructus daret; ut quicquid Patrem per meum nomen poposceritis, id vobis concedat.

D. JOHANNIS BAPTISTÆ.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, cujus providentiâ servus tuus Johannes Baptista non sine miraculo quodam natus est, et missus Filii tui Serva-

D. JOHANNIS BAPTISTÆ.

toris nostri viam præparatum, vitæ correctionem prædicando; da nos doctrinam illius, sanctamque ejus vitam ita imitari, ut, juxta illius sermonem, verè vitam corrigamus, et ejus exemplo firmè veritatem eloquamur, cum omni libertate arguentes crimina, et propter veritatem æquo animo mortem perferamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Esai. xl. 1.

CONSOLAMINI, consolamini meum populum, dicit Deus vester. Alloquimini blandè Hierosolymam, clamantes ei ejus impletum esse spatium, ejus remissam esse culpam; quippe quæ ex Domini manu duplum acceperit, ob sua tot peccata. Vox clamat in solitudine: Parate viam Domini; corrigite in incultis locis Deo nostro semitam: Omnis et vallis attolletur, et mons, collisque deprimetur, et prava in recta, et iniqua in æqua redigentur; patefietque Domini gloria, cernentibus universis mortalibus; quoniam os Domini loquitur. Vox dicit: Clama. Quid clamabo? inquit. Omnes mortales herba sunt, eorumque gloria omnis quasi flos terrestris. Aret herba, cadit flos, Domini afflatus vento: næ herba sunt homines. Aret herba, cadit flos: at Dei nostri dicta rata sunt in sempiternum. Altum conscende montem, ô nuncia Sionis. Attolle validè vocem tuam, ô nuncia Hierosolymorum: Attolle impavida, dic Judæis civitatibus: Ecce Deum vestrum! Ecce Dominum Deum fortiter venientem, et suo sibi brachio dominantem! En habet secum suam mercedem, suumque præmium in præsentia! Ut pastor gregem suum pascit; lacerto suo congregatos in sinu gestabit agnos, fœtas agens.

D. JOHANNIS BAPTISTÆ.

Evangelium. D. Luc. i. 57.

ELISABETA, exacto ad pariendum tempore, filium genuit. Et ejus vicini atque cognati audientes quantâ Dominus erga eam usus esset clementiâ, congratulabantur ei. Octavâ autem die puerum circumcisum iverunt: et eum patris ejus nomine Zachariam appellabant: Sed contradixit ejus mater: Non ita, inquit, sed vocabitur Johannes. Cui illi, Nullus est, inquiunt, in cognatione tuâ, qui isto nomine nuncupetur: deinde innuunt ejus patri, quid eum vellet appellari. Et ille, petitâ tabellâ, scripsit: Ejus nomen esse Johannem. Id quod mirati sunt omnes. Atque ille, aperto protinus ejus ore, solutâque linguâ, loqui cœpit, Deo gratias agens: metuque correpti sunt omnes eorum finitimi; ac per omnia Judææ montana dictitabantur hæc omnia. Quæ quicumque audierant, in animo reponebant, cogitantes: Quidnam futurus esset ille puer? Atque ei Domini manus aderat. Zacharias autem pater ejus, Sancto Spiritu plenus, vaticinatus est his verbis: Grates Domino Israëlitarum Deo, qui populi sui liberationem procuret, erigatque nobis cornu salutis in domo sui Davidis: quemadmodum promiserat priscorum ore sanctorum suorum vatum, quo vindicemur ab hostibus nostris, et ex omnium manu qui nos odere; ut utatur clementiâ erga majores nostros, et sui sancti fœderis recordetur; qui jurejurando promiserit Abrahamo patri nostro, daturum se nobis, ut intrepidè, ex hostium nostrorum manu liberati, ipsum coram piè justèque colamus, toto vitæ nostræ tempore. Et tu, Puer, Supremi Vates vocabere: præibis enim Domino, paratum vias ejus; ad dandum salutis cognitionem ejus

DIES D. PETRI.

populo, quòd eis venia datur peccatorum, per intimam Dei nostri misericordiam, quâ nos ex alto visit ortus; qui appareat iis qui in tenebris et atrâ nocte degunt, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Puer autem crescebat et spiritu confirmabatur, ac in desertis agebat, usque ad diem, quâ Israelitis ostenderetur.

DIES D. PETRI.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui, per Filium tuum Jesum Christum, tot eximiis dotibus Apostolum tuum Divum Petrum locupletâsti, et, ut oves tuas pasceret, iterum ac tertio jussisti; fac, quæsumus, ut omnes episcopi et pastores tuum sermonem seduli eloquantur, et ei populus dicto sit audiens, quo coronam æternæ gloriæ accipiant; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. xii. 1.

PER id tempus admovit Herodes rex manus vexandis ab Ecclesiâ nonnullis; et Jacobum Johannis fratrem ferro sustulit. Quod Judæis gratum esse videns, comprehendit insuper etiam Petrum (quum quidem essent azymorum dies) captumque dedit in custodiam, et quatuor quaternionibus militum custodiendum tradidit, volens eum post Pascha producere populo. Ita Petrus in carcere servabatur; fiebatque pro eo continua ab Ecclesiâ supplicatio ad Deum. Cum autem eum producturus esset Herodes, et eâ nocte dormiret Petrus inter duos milites, duabus colligatus catenis; et custodes ante portam cus-

DIES D. PETRI.

todiam agerent; ecce adest Domini angelus, splendente per domum luce, qui, pulsato Petri latere, eum expergefecit, dicens: Surge celeriter. Ac, delapsis ex ejus manu catenis, Præcinge te, inquit, et tuis sandaliis calcea. Quod postquam ille fecit, Indue, inquit, tuum pallium, et me sequere. Itaque ille egressus eum sequitur; neque rem veram ab angelo agi intelligebat, sed sibi spectrum cernere videbatur. Prætergressi primam ac secundam custodiam, veniunt ad portam ferream, quâ in urbem itur, quâ eis suâ sponte apertâ, simulac egressi vicum unum processerunt, decessit ab eo angelus. Et Petrus, ut ad se rediit, ita dixit, Nunc verè scio, Dominum, misso angelo suo, me ex Herodis manu, et tantâ Judaici populi expectatione eripuisse.

Evangelium. D. Matt. xvi. 13.

CUM venisset Jesus in tractum Cæsarææ Philippi, interrogavit suos discipulos his verbis: Quem me dicunt homines esse, me Filium hominis? Cui illi: Hi Johannem Baptistam, illi Eliam, alii Jeremiam, aut vatum aliquem. Et ille: Vos vero (inquit eis) quem me esse dicitis? Cui Simon Petrus ita respondit: Tu es Christus, Dei viventis Filius. Et Jesus ei respondens: Beatus es, Simon Jonaïde; quoniam non patefecit istud tibi caro et sanguis, sed Pater meus qui in cœlis est. Ego quoque tibi dico: Tu es Petrus, et in hâc petrâ construam meam Ecclesiam, quam Orci portæ non superabunt: Tibique cœlestis regni claves dabo, ac quicquid in terrâ ligaveris, erit ligatum in cœlis; et quicquid in terrâ solveris, erit solutum in cœlis.

D. JACOBI APOSTOLI.

D. JACOBI APOSTOLI.

Collecta.

CONCEDE, Deus exorabilis, ut, quemadmodum Apostolus tuus Divus Jacobus, patre suo et omnibus relictis, nullam moram obsequendi Filio tuo Jesu Christo vocanti interposuit, et sequutus est eum; ita in nobis quoque, tum mundanis, tum corporeis cupiditatibus relictis, nulla sit mora præcepta tua exequendi; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. xi. 27. et pars Cap. xii.

EA tempestate descenderunt Hierosolymis vates Antiochiam; quorum unus extitit, Agabus nomine, qui divinitus afflatus, gravem fore toto orbe famem significavit; quæ quidem accidit sub Claudio Cæsare. Discipuli autem, prout eorum cuique suppetebat, decreverunt opitulandi gratiâ mittere habitantibus in Judæâ fratribus: Id quod fecerunt; et ad seniores Barnabæ et Sauli operâ miserunt. Per id tempus admovit Herodes rex manus vexandis ab Ecclesiâ nonnullis; et Jacobum Johannis fratrem ferro sustulit. Quod Judæis gratum esse videns, comprehendit insuper etiam Petrum.

Evangelium. D. Matt. xx. 20.

TUNC eum aggressa mater filiorum Zebedæi cum suis filiis, honore præbito, petebat aliquid ab eo. Cui ille, Quid vis? inquit. Et illa: Jube (inquit ei) ut hi duo mei filii tibi alter dexter, alter sinister assideant in regno tuo. At Jesus respondens: Nescitis quid petatis. Potestis idem bibere poculum, quod ego bibiturus sum?

D. BARTHOLOMÆI APOSTOLI.

et eodem baptisate, quo ego baptizandus sum, baptizari? Possumus, inquit illi. Et ille, Meum quidem poculum bibetis, inquit, meoque baptisate baptizabimini: sed, ut mihi dexterâ lævâque assideatur, non est meum dare, nisi quibus id paratum est à Patre meo. Hoc audito, reliqui decem indignati sunt ob duos fratres. At Jesus advocatis eis dixit: Scitis, gentium principes in eas dominari, et magnos viros in eas potestatem obtinere. Inter vos non sic agetur: quin, qui volet in vobis maximus fieri, sit vester famulus; et, qui volet in vobis esse primus, esto servus vester: sicut Filius hominis non venit ut sibi ministretur, sed ut ministret ipse, animamque suam in multorum liberationem impendat.

D. BARTHOLOMÆI APOSTOLI.

Collecta.

OMNIPOTENS et sempiternus Deus, qui Apostolum tuum Bartholomæum gratiâ imperitus sis, per quam ex animo credidit tuo verbo, et illud prædicavit; da, quæsumus, Ecclesiæ tuæ et amare verbum, cui ipse credidit, et accipere; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Act. v. 12.

APOSTOLORUM autem operâ, multa vulgò monstrosè prodigosèque fiebant: (erant autem unâ omnes in Solomonis porticu, nec eis sese cæterorum quisquam audebat adungere, sed eos magni faciebat populus: accedebat autem magis magisque, qui Domino crederent, ingens tum virorum tum sceminarum multitudo):

D. MATTHÆI APOSTOLI.

adeò ut per vicos exportarent ægrotos, inque lectis et grabatis deponerent, ut venientis Petri vel umbra aliquem eorum inumbraret. Conveniebant etiam vulgò ex finitimis urbibus Hierosolymam, adducentes ægrotos, et ab immundis spiritibus vexatos, qui curabantur omnes.

Evangelium. D. Luc. xxii. 24.

EXTITIT inter eos contentio, quis eorum maximus esse videretur. At ille inquit eis : Gentium reges in eas dominantur ; quique eis imperant, benefici appellantur. At nos non ita : quin vestrùm maximus perinde sit ac minimus ; et qui præest, perinde ac qui ministrat. Uter enim major est, qui accumbit, an qui ministrat ? nonne qui accumbit ? Atque ego sum inter vos perinde ac qui ministrat. Vos vero ii estis qui mecum permanseritis in meis adversis. Et ego regnum, quemadmodum mihi Pater meus legavit ; sic vobis lego, ut comedatis et bibatis in meâ mensâ in regno meo, et in tribunalibus sedetis, jus dicentes duodecim tribubus Israëuitarum.

D. MATTHÆI APOSTOLI.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui per Filium tuum beatum vocâsti Matthæum, ad publicanorum mensam sedentem, ut Apostoli munere simul et Evangelistæ fungeretur ; nos gratiâ impertire, per quam, omni avaritiâ et immodicâ opum siti extinctâ, eundem Filium tuum Jesum Christum sequamur, qui vivit et regnat unâ Tecum et cum Spiritu Sancto, unus Deus, in omnia secula.
Amen.

D. MATTHÆI APOSTOLI.

Epistola. 2 Cor. iv. 1.

PROPTEREA habentes hanc administratio-
nem, quæ divina est in nos clementia, non
defetiscimur: quin, turpi occultatione repudia-
tâ, non nos callidè gerimus, neque divinam doc-
trinam fallaciter tractamus; sed veritatis decla-
ratione nosipsos apud omnem hominum con-
scientiam in Dei conspectu commendamus. Quòd
si tectum est nostrum Evangelium, tectum est
pereuntibus: quorum, videlicet infidentium,
mentes cæcavit hujus seculi Deus, ne collustret
eos claritas gloriosi Christi Evangelii, qui est
imago Dei inaspectabilis. Non enim nosipsos
prædicamus, sed Christum Jesum Dominum;
nos autem vestros servos per Jesum. Nam
Deus, qui lucem ex tenebris lucere jussit, is est
qui nostris illuxit animis, ad claritatem cogni-
tionis gloriæ Dei, in Jesu Christi personâ.

Evangelium. D. Matt. ix. 9.

ILLINC digrediens Jesus, conspicatus hominem
ad publicanorum mensam sedentem, Matthæ-
um nomine; dicit ei: Sequere me. Atque ille
surrexit, et eum est secutus. Eo autem domi
accumbente, cum frequentes publicani et impro-
bi venissent, et cum Jesu ejusque discipulis dis-
cumberent, Pharisæi, id videntes, quæsierunt
ex ejus discipulis: Cur cum publicanis et impro-
bis cibum caperet eorum magister? Quo audito,
Jesus dixit eis: Non egent valentes medico, sed
malè affecti. Ite nunc et discite quid sit: Miseri-
cordiam malo, quàm sacrificium: non enim veni
vocatam insontes, sed sontes ad bonam frugem.

D. MICHAELIS ET OMNIUM ANGELORUM.

D. MICHAELIS ET OMNIUM ANGELORUM.

Collecta.

ÆTERNE Deus, qui et Angelorum et hominum ministeria miro quodam ordine instituisti: per gratiam largire, ut quemadmodum sancti Angeli tui Tibi semper in cœlo ministrant, ita tuo jussu nobis in terrâ versantibus et præsidio et munimini sint per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Apocal. xii. 7.

FACTUM est autem in cœlo prælium: Michael et ejus angeli adversus draconem pugnabant: et draco ejusque angeli pugnantes victi sunt, nec ullus extitit jam eorum locus in cœlo. Itaque dejectus est draco ille magnus, serpens antiquus, qui diabolus et Satanus appellatur, qui totum orbem decipit: dejectus est, inquam, ad terram, ejusque angeli cum illo dejecti sunt. Deinde magnam vocem audivi in cœlo dicentem: Nunc facta est salus, et potestas, et regnum Dei nostri, et potentia Christi ejus: quoniam dejectus est fratrum nostrorum accusator, qui eos apud Deum nostrum dies et noctes accusabat. Eum illi, Agni sanguine, suique testimonii sermone vicerunt: animamque suam usque adeò non amârunt, ut mortem oppetierint. Propterea lætamini, cœli, et cœlicolæ. Væ terræ et maris incolis: quandoquidem descendit diabolus ad vos, magno furore percitus, sciens habere se breve tempus.

Evangelium. D. Matt. xviii. 1.

ILLA horâ discipuli Jesum convenerunt, quærentes quis futurus esset in regno cœlesti maximus. Et Jesus advocatum puerum collo-

D. LUCÆ EVANGELISTÆ.

cavit inter eos, et, Hoc vobis, inquit, confirmo, nisi mutati fueritis, et pueris similes redditi, non intrabitis in cœleste regnum. Quisquis ergo seipsum summiserit, ut est hic puer, is erit in regno cœlesti maximus. Et quisquis hujusmodi puerum meo nomine accipit, me accipit. Quisquis verò vel minimum horum mihi fidem habentium offenderit, præstaret ei, suspensâ de ejus collo asinariâ molâ, in maris æquor demergi. Sunt quidem calamitosæ mundo offensiones, tametsi offensiones accidere necesse est: sed væ homini per quem accidit offensio. Quòd si te tua manus aut pes offendit, abscinde eum, et abjice: satius est tibi claudum aut mancum in vitam ingredi, quàm duas manus aut pedes habentem in sempiternum ignem conjici. Et si te tuus oculus offendit, erue eum, et abjice: satius est tibi unoculum in vitam ingredi, quàm duos oculos habentem in ignis gehennam conjici. Videte ne vel minimum horum contemnatis: scitote enim, eorum angelos in cœlis semper aspicere faciem Patris mei, qui in cœlis est.

D. LUCÆ EVANGELISTÆ.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui Lucam Medicum, in re Evangelicâ laudatum, vocâsti, ut idem simul et Evangelistæ et animarum Medici officio fungeretur; præsta, quæsumus, ut salutare doctrinæ illius medicinæ, omnibus nostrarum animarum morbis adhibitæ, eos sanent; per merita Filii tui Jesu Christi Domini nostri. *Amen.*

D. LUCÆ EVANGELISTÆ.

Epistola. 2 Tim. iv. 5.

TU verò in omnibus esto sobrius; mala patere; Evangelistæ officio fungere; tuo munere perfungere. Nam ego jamjam immolandus sum, discessûsque mei tempus instat. Præclarum certamen certavi; cursum absolvi; fidem servavi. Quod superest, reservatur mihi justitiæ corona, quam mihi Dominus reddet in illâ die, justus iudex: neque solùm mihi, sed etiam omnibus qui ejus adventum amaverint. Da operam ut ad me brevi venias: Demas enim me, vitæ præsentis amore, dereliquit, et Thessalonicam profectus est: Crescens in Galatiam; Titus in Dalmatiam: Lucas solus est mecum. Marcum assumptum tecum adducito; est enim mihi utilis ad ministerium. Tychicum legavi Ephesum. Penulam, quam in Troade apud Carpum reliqui, cum venies, afferto; et libros, maximè membranas. Alexander faber ærarius multis me malis affecit: reddat ei Dominus digna ejus factis præmia. Eum tu quoque caveto; nam magnopere restitit nostris verbis.

Evangelium. D. Luc. x. 1.

POSTEA constituit Dominus etiam alios septuaginta, eosque binos ante se præmisit in omnes urbes et loca quò ipse venturus erat. Atque eos sic affatus est: Messis quidem multa est, sed operarii pauci: quocirca rogate messis Dominum, ut operarios emittat in messem suam. Vadite, en ego mitto vos tanquam agnos inter lupos. Ne ferte crumenam, ne peram neque calceos, neve quenquam in viâ salutaveritis. In quamcunque autem domum intrabitis, primùm

DIES D. SIMONIS ET D. JUDÆ APOSTOLORUM.

dicite: Salveat hæc domus. Et, si quidem erit ibi aliquis salute dignus, requiescet in eâ vestra salus: sin minùs, ad vos revertetur. Atque in eâdem domo manetote, comedentes et bibentes quæ eis suppetent: nam dignus est operarius mercede suâ.

DIES D. SIMONIS ET D. JUDÆ APOSTOLORUM.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui Ecclesiam tuam super Apostolorum Vatumque fundamentum extruxisti, anguli capite ipso Jesu Christo; fac nos per eorum doctrinam in unitate Spiritûs ita compingi, ut in sanctum templum Tibi acceptum crescamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Epistola. D. Judæ I.

JUDAS Jesu Christi servus, Jacobi frater, sanctificatis in Deo Patre, et Jesu Christo reservatis et vocatis; misericordiam, et pacem, et charitatem plurimam dicit. Charissimi, cum vobis de communi salute scribere summo studio contenderem, necesse habui vos scribendo cohortari, ut fide, quæ semel sanctis est tradita, certetis. Irrepserunt enim homines quidam, olim ad hoc ipsum supplicium designati, impii, Dei nostri gratiam transferentes in libidinem; et solum herum Deum, Dominumque nostrum Jesum Christum negantes. Illud autem vobis, quod semel didicistis, commemorare volo, quòd Dominus, cum populum ex Ægypto servâsset, rursum eos, qui non confiderant, perdidit. Ange-

DIES D. SIMONIS ET D. JUDÆ APOSTOLORUM.

losque, qui suam originem non retinuissent, sed suum domicilium reliquissent, ad magni Dei judicium æternis vinculis sub tenebris servandos curavit. Ut Sodoma et Gomorra, finitimæque urbes, quoniam consimili modo meretricatæ impudici corporis libidinibus obsecutæ sunt, jacent ad exemplum, pœnas igne luentes sempiterno. Similiter hi quoque somniantes corpora habent polluta, et dominatum repudiant, dignitatibusque maledicunt.

Evangelium. D. Joh. xv. 17.

HÆC vobis præcipio, ut ametis mutuò. Si vos mundus odit, illud cognoscite, quòd me priùs quàm vos odit. Si mundani essetis, mundus amaret suum: verùm quia mundani non estis, sed ego vos ex mundo elegi, ideo vos odit mundus. Memineritis ejus dicti, quod ego vobis dixi: Non est servus major domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur: si orationi meæ paruerunt, et vestræ parebunt. Verùm hæc omnia vobis facient propter nomen meum; quoniam eum, qui me misit, non nôrunt. Nisi ego venissem, et eos allocutus fuisset, in peccato non essent: nunc peccati sui excusationem nullam habent. Qui me odit, etiam Patrem meum odit. Si non opera apud eos fecissem, qualia nemo fecit alius, non forent in peccato: nunc et viderunt et oderunt et me et Patrem meum. Sed confieri oportet illud, quod in eorum disciplinâ scriptum extat: Oderunt me immeritò. Cum autem venerit Confirmator, quem ego vobis à Patre mittam, scilicet Spiritus veritatis, qui à Patre proficiscitur, is de me testabitur. Quin et vos testes estis, qui mecum fueritis ab initio.

DIES OMNIUM DIVORUM.

DIES OMNIUM DIVORUM.

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui electos tuos in unâ communione et societate compegisti, in mystico corpore Filii tui Christi Domini nostri; nos gratiâ impertire, per quam justè et piè vitam instituentes, Divos tuos beatos ita imitemur, ut tandem ineffabilibus iis gaudiis perfruamur, quæ præparâsti illis, qui Te amore non ficto prosequuntur; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Pro Epistolâ. Apocal. vii. 2.

ITEM vidi alium angelum ab ortu Solis ascendentem, habentem viventis Dei sigillum; qui ad quatuor angelos (quibus, ut terram et mare læderent, commissum erat) magnâ voce clamavit his verbis: Ne læditote terram, nec mare, nec arbores, donec Dei nostri servos in eorum frontibus consignemus. Audivi autem consignatorum numerum: qui consignati erant centum quadraginta quatuor millia, ex omnibus Israëlitarum tribubus. Ex tribu Judææ consignati erant duodecim millia: ex Rubenis, duodecim millia: ex Gaddi, duodecim millia: ex Aseris, duodecim millia: ex Naphthalis, duodecim millia: ex Manassis, duodecim millia: ex Simeonis, duodecim millia: ex Levis, duodecim millia: ex Issacharis, duodecim millia: ex Zabulonis, duodecim millia: ex Josephi, duodecim millia: ex Benjaminis, duodecim millia. Postea animadverti tantam turbam, ut eam numerare nullus posset, ex omnibus gentibus, nationibus, populis, et linguis, qui ante solium et Agnum stabant, stolis amicti candidis, palmas gestantes in manibus; et mag-

DIES OMNIUM DIVORUM.

nâ voce clamantes in hunc modum: Salus sedenti in solio Deo nostro, et Agno. Omnes autem angeli, solium senatoresque, et quatuor animalia circumstantes, procubuerunt ante solium proni, Deumque venerati sunt, dicentes, Amen: Fauftitas, et gloria, et sapientia, et gratiarum actio, et honos, et potentia, et vires, Deo nostro in perpetua secula. *Amen.*

Evangelium. D. Matt. v. 1.

JESUS, videns autem tantam hominum multitudinem, conscendit in montem. Cumque sedisset, adierunt eum ejus discipuli; et ille eos hujusmodi oratione docere aggressus est: Beati pauperes animo: nam eorum est cœleste regnum. Beati qui lugent: nam ii consolandi sunt. Beati mites: nam ii terram possidebunt. Beati qui esuriunt, sitiuntque justitiam: nam ii saturabuntur. Beati misericordes: nam eis tribuetur misericordia. Beati mente puri: nam ii Deum videbunt. Beati pacifici: nam ii Dei filii vocabuntur. Beati qui justitiæ causâ infestantur: nam eorum est cœleste regnum. Beati estis, quandocunque vobis conviciabuntur homines, et vos insectabuntur, et in vos omnia maledicta conicient mentientes, propter me. Gaudete et lætamini: nam multa vobis in cœlo merces est: sic enim insectati sunt vates, majores vestros.

ORDO
ADMINISTRANDÆ CŒNÆ DOMINI,
SEU
SACRÆ COMMUNIONIS.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctè colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie: Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris: Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere. *Amen.*

Collecta.

OMNIPOTENS Deus, qui omnium mentes perspicias, omnium cognoscis postulata, et quem nulla latent arcana; sancti tui Spiritûs afflatu, puras mentibus nostris cogitationes crea, ut Te perfecto amore prosequamur, et meritis laudibus sanctum nomen tuum efferamus; per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Minister.

DEUS hæc omnia ad hunc modum effatus est: Ego sum Dominus Deus tuus: Deos alienos nullos, præter me, habeto.

Populus.

Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Ne facito tibi sculptile, aut simulachrum ullius rei, quæ extet aut supra in cœlo, aut infra in terrâ, aut in aquis sub terrâ: Neve

SACRA COMMUNIO.

ea venerator, neve colito; nam ego sum Dominus Deus tuus, Deus impatiens socii, qui parentum culpam etiam in liberos persequor vel ad tertiam usque quartamque stirpem osorum mei; clementiâque utor ad millesimam usque stirpem erga mei amantes, meaque præcepta conservantes.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Domini Dei tui nomen inaniter ne adhibeto: Neque enim sinet impunitum Dominus, qui ejus nomen inaniter adhibuerit.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Diem Sabbati sanctè agere memento. Sex diebus agito, tuaque opera omnia patrato: Septimo autem die, quod Domini Dei tui Sabbatum est, nullum opus facito, neu tu, neu tuus filius, aut filia, neu tuus servus, aut ancilla, neu tuum jumentum, neu apud te degens peregrinus. Nam quum sex diebus fecisset Dominus cœlum, terram, mare, quæque in eis sunt omnia, feriatum est die septimo: Quâ de causâ diem septimum faustum sacrumque fecit.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Parentem utrumque honorato; ut diu ætatem producas in terrâ, quam tibi Dominus Deus tuus donat.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Ne hominem occidito.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Ne adulterato.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

SACRA COMMUNIO.

Min. Ne furator.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Falsum testimonium contra alterum ne dicito.

Pop. Miserere nostri, Domine, et animos nostros ad hoc præceptum conservandum inclina.

Min. Alterius domum ne concupiscito; alterius uxorem ne concupiscito; neve servum aut ancillam, neve bovem aut asinum, nihil denique quod sit alterius.

Pop. Miserere nostri, Domine, et hæc omnia præcepta tua in mentes nostras, quæsumus, inscribe.

Oremus.

OMNIPOTENS Deus, cujus regnum est omnium seculorum, et vires immensæ; misere universæ Ecclesiæ, et animum electæ famulæ tuæ VICTORIÆ Reginæ et Gubernatricis nostræ ita dirige, ut ipsa (cujus vice fungatur sciens) potissimum honori tuo et Gloriæ studeat: et ut nos cum omnibus ei subjectis (pensitantes, ut decet, cujus ei demandatum sit imperium) fideliter ei serviamus, eam honoremus, et summissè ei obediamus, in Te, et propter Te, juxta sacrum sermonem et præceptum tuum; per Jesum Christum Dominum nostrum, qui unà Tecum et cum Spiritu Sancto vivit et regnat, unus Deus, in perpetua secula. *Amen.*

Collecta Diei.

Epistola.—Evangelium.

CREDO in unum Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem cæli et terræ, atque visibilium omnium et invisibilium.

SACRA COMMUNIO.

Et in unum Dominum nostrum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum, ex Patre natum ante omnia secula: Deum de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum; consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt: qui propter nos homines, et propter nostram salutem, descendit de cœlis, et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Mariâ Virgine, et homo factus est; crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato; passus et sepultus est, et resurrexit tertiâ die secundùm scripturas, et ascendit in cœlum; sedet ad dexteram Patris; et iterum venturus est cum gloriâ, judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit, qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui loquutus est per Prophetas: Et unam Catholicam et Apostolicam Ecclesiam; confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum; et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi seculi. *Amen.*

Presbyter.

SIC luceat vestra lux apud homines, ut vestra rectè facta videntes, collaudent vestrum Patrem, qui est in cœlis. *D. Matt. v.*

Ne congerite vobis opes in terris, ubi et corrumpit tinea, ærugoque, et fures perfodiunt ac furantur: sed vobis opes in cœlis congerite, ubi nec ærugo nec tinea corrumpit, nec fures perfodiunt aut furantur. *D. Matt. vi.*

Quicquid igitur vultis ut vobis faciant alii, idem vos quoque eis facite: nam ea lex est atque vates. *D. Matt. vii.*

Non quisquis mihi dicet, Domine, Domine, in-

SACRA COMMUNIO.

trabit in cœleste regnum ; sed qui fecerit quod vult Pater meus, qui est in cœlis. *D. Matt. vii.*

Zacchæus verò Dominum sic alloqui institit : Scito me, Domine, dimidium facultatum mearum largiri pauperibus ; quòd si quem ullâ re fraudavi, reddo quadruplum. *D. Luc. xix.*

Quis unquam suis stipendiis militat ? quis vineam pangit, nec ejus fructu vescitur ? aut quis ovile pascit, quin ovilis lacte vescatur ? *1 Cor. ix.*

Si nos vobis divina seminavimus, magnum verò est si nos humana vestra metemus ? *1 Cor. ix.*

An nescitis eos qui sacra procurant, sacris vesci ? qui aræ operam dant, aræ participes esse ? Similiter item Evangelium publicantibus mandavit Dominus, ut Evangelio viverent. *1 Cor. ix.*

Cæterùm et qui parcè seret, parcè etiam metet ; et qui largè seret, largè etiam metet : Prout quisque animo destinavit, non ægrè, aut invitus : hilarem enim datorem amat Deus. *2 Cor. ix.*

Communicet autem, qui doctrinâ eruditur, cum eo, à quo eruditur, omnia bona. Ne errate ; Deus non eluditur : nam quod quisque severit, idem metet. *Gal. vi.*

Ergo ut tempus habemus beneficiamus, cum omnibus, tum maximè fidei domesticis. *Gal. vi.*

Est verò quæstus magnus pietas, et suâ sorte contentum esse : cum enim nihil in mundum attulerimus, profectò nihil auferre possumus. *1 Tim. vi.*

Iis qui in hâc vitâ divites sunt, præcipe ut liberales sint atque largi, præclarum sibi fundamentum in futurum congerentes, ut vitam assequantur verè sempiternam. *1 Tim. vi.*

Nec enim ita injustus Deus est, ut oblitus sit opus vestrum, laboremque charitatis, quam exruistis in ejus nomen, dum sanctis et ministrâstis et ministratis. *Heb. vi.*

SACRA COMMUNIO.

Beneficentiam autem et liberalitatem oblivisci nolite: talibus enim sacrificiis propitiatur Deus. *Heb. xiii.*

Jam qui, cum hujus vitæ facultates habeat, et fratrem suum egere videat, tamen non ejus vicem miseratur, quî fieri potest ut sit Dei charitate præditus? *I D. Joh. iii.*

Quantumcunque tibi Dominus largitus erit, de eo ne parcito liberalitatem exercere: et noli à respiciendis egentibus abhorrere, ne Dominus vicissim tuis temporibus adversis à te respiciendo abhorreat. *Tob. iv.*

Ut suppeditant facultates tuæ esto misericors: Si tibi multum fuerit, eas largè facias; si exiguis frueris, de his etiam libenter impertire stude: quo bonum tibi præmium in diem necessitatis thesaurizas. *Tob. iv.*

Dominum scenerat qui miseratur tenuem; eique meritum rependet ille. *Prov. xix.*

Beatus qui egentium habet rationem: eum adverso tempore liberabit Dominus. *Psal. xli.*

Oremus pro universo statu Ecclesiæ Christi hîc in terrâ militantis.

OMNIPOTENS et sempiternæ Deus, qui per sanctum Apostolum tuum nos docueris, fieri supplicationes, preces, et gratiarum actiones pro cunctis hominibus; Te suppliciter, rogamus, ut, pro tuâ summâ clementiâ (* *Eleemosynas et Oblationes has nostras gratas habeas, et*) has nostras preces, quibus divinam Majestatem tuam interpellamus, admittas; supplicantes, ut Ecclesiam universam spiritu veritatis,

* Si Eleemosynæ Oblationesve nullæ fuerint, tum ista quæ Parenthesi includuntur, omittenda sunt.

SACRA COMMUNIO.

unitatis, et cōcordiæ, perpetuò afflare velis. Da etiam, ut quotquot sanctum nomen tuum confitentur, in veritate sancti tui verbi consentiant, et alii alios cōcordiâ et divinâ charitate complectantur. Rogamus etiam Tibi in curam et tutelam commendari omnes reges, principes, et potestate pollentes, qui Christum profitentur; præcipuè autem famulam tuam VICTORIAM Reginam nostram, ut sub eâ tranquillam agamus vitam cum pietate. Da etiam omnes a Consiliis ejus, et singulos qui sub eâ aliquem Magistratum gerunt, jus verum, nullo personarum habito discrimine, discere, quo vitia et nequitia afficiantur supplicio, tua autem vera religio et pietas conserventur. Gratiam impertire, cœlestis Pater, omnibus Episcopis, et iis qui curam animarum gerunt, ut tam moribus, quam doctrinâ suâ sermonem tuum verum et vitalem patefaciant, et officio celebrandi Sacramenta tua sacra rectè ritèque perfungantur. Præterea autem populum universum tuum impertire gratiâ, potissimùm tamen hos, qui jam adsunt, per quam demisso animo et quâ decet reverentiâ, sanctum verbum tuum et audiant et accipiant; Tibique per omnem eorum vitam cum pietate et justitiâ verè serviant. Te insuper, Domine, quam maxime supplices quæsumus, pro clementiâ tuâ consolari omnes eosque sublevare velis, qui, dum mortalem hanc vitam agunt, angustiis, doloribus, inopiâ, morbis, aut rebus adversis, qualescunque eæ sunt, premuntur. Nomen denique sanctum tuum laudibus efferimus pro omnibus tuis famulis, qui in fide et timore tuo sint fato perfuncti: rogantes Te eâ nos gratiâ impertire velis, per quam, eorum bona exempla imitati, unâ cum

SACRA COMMUNIO.

illis in divinum regnum tuum cooptemur. His annue, Pater, propter Jesum Christum, unicum nostrum Mediatorem et Advocatum. *Amen.*

Exhortatio ante Communionem.

CHARISSIMI, die—proximo, mihi in animo est, favente Deo, quotquot fuerint eâ quâ par est pietate et religione affecti, iis omnibus administrare maximè salutare Sacramentum Corporis et Sanguinis Christi; ab iis participandum in recordationem meritorix illius Crucis et Passionis, quâ solâ peccatorum nostrorum veniam, et consortium cœlestis regni consequimur. Proinde nostrum est summissè atque ex animo gratias Omnipotenti Deo Patri nostro cœlesti agere, qui Filium suum Servatorem nostrum Jesum Christum dedit, non tantùm ut pro nobis moreretur, sed etiam ut in sancto illo Sacramento spirituali cibo et alimento nobis esset. Quod quidem cum adèò divinum est ac salutare iis, qui dignè participant; adèò autem periculosum iis, qui, indigni licèt, et tamen illud sumere audent; meum est exhortari vos, ut interea loci dignitatem sancti illius mysterii trutinatis, periculumque ingens quod indignè participantibus imminet; utque ita quisque vestrùm descendat in se, suamque exploret conscientiam, idque non perfunctoriè, pro hypocritarum consuetudine, sed ita, ut sancti mundi que ad cœleste adèò convivium accedatis, et nuptiali illo vestitu induti (prout Deus in S. literis postulat) admittamini, tanquam digni qui Mensam illam sacram participant.

Rationem autem et modum jam subdo: Primum oportet vestram vivendi rationem et mores

SACRA COMMUNIO.

exigere, ad normam præceptorum Dei; et quâcunque in re animadvertetis à vobis peccatum esse, aut voluntate, verbove, aut facto, ibi deplorare impietatem vestram, et peccata Deo Omnipotenti confiteri, cum firmo constantique vitam corrigendi proposito. Quod si constet peccata vestra non in Deum solùm, sed etiam in alios committi, tum oportet vos cum iis in gratiam redire, paratos ad reddendum et, quantum quidem in vobis est, de omnibus injuriis et damnis satisfaciendum, quibus alterum affecistis: Æquè etiam paratos ad remittendum iis, qui vobis injuriam intulerunt, ac ipsi à Domino veniam peccatorum velitis consequi: Absque hoc, sanctæ Communionis participatio non solùm non conducit, sed graviori supplicio vos obnoxios reddit. His de causis, si quisquam è vobis sit in Deum maledicus, sermoni illius infestus et contumeliosus, aut adulter, flagrans irâ aut odio, aut in alio quocunque gravi scelere versetur; corrigite prava mores, sin minùs, ad sacram istam Mensam ne accedite, ne, participato sancto illo Sacramento, Satanas in vos intret, quemadmodum in Judam intravit, vobisque omni iniquitate repletis, exitium tum corporis, tum animæ afferat.

Et propterea quòd non est fas quenquam sacræ Communionis participem esse, nisi solidâ fiduciâ misericordiæ divinæ, et tranquillæ mentis conscientiâ, eò incitatum: Idcirco si quisquam è vobis sit, qui superioribus rationibus suam nequeat pacare conscientiam, verùm ei opus est vel ampliori solatio, vel consilio; tum consulat Me, aut aliquem alium prudentem ac eruditum Ministrum divini Sermonis, et illi quo gravatur explicet; ut divini sermoris ministerio benefi-

SACRA COMMUNIO.

cium absolutionis ei collatum sit, ut et spirituale consilium et admonitio ad conscientiae æstus mulcendos, et dubia et scrupulos omnes ei eximendos.

Exhortatio apud Communionem.

CHARISSIMI in Domino, quibus in animo est participare Corpus et Sanguinem Christi Servatoris nostri, ut ad memoriam revocetis necesse est, quomodo Divus Paulus omnes exhortatur, ut in se quisque descendat, seque exploret accuratè, priusquam Panem illum comedere, et bibere Poculum istud audeat. Nam sicut magnum inde beneficium nobis collatum est, si cum vero pœnitente animo, et fide vividâ sancti illius Sacramenti fiamus participes (tunc enim spiritualiter carnem Christi comedimus, et illius sanguinem bibimus; tunc in Christo manemus, et Christus in nobis; idem sumus in Christo, et Christus in nobis); sic magno in periculo versamur, si indignè idem participemus. Tunc enim rei tenebimur Corporis et Sanguinis Christi Servatoris nostri; damnationem ipsi nobis comedimus et bibimus, qui de Domini Corpore non rectè judicemus: Deum in nos excandescere facimus, eumque ad infligendum nobis varias misérias, variasque mortes movemus. Quare, fratres, vos ipsos judicate, ne à Domino judicemini; præteritorum peccatorum vos ex animo pœniteat; vividam et firmam fidem vobis apud Christum Servatorem nostrum collocate; vitam corrigite, et sincerâ Charitate omnes amplectimini; ita enim digni eritis, qui horum mysteriorum sitis participes. Potissimùm verò ex animo gratias agere oportet humillimas Deo Patri, Filio, et Spiritui Sancto, ob redemptionem mundi per mortem et passionem Servatoris nostri Jesu

SACRA COMMUNIO.

Christi, veri Dei simul et veri hominis ; qui sese dejecit usque ad mortem, et quidem mortem Crucis, ut nos miseros peccatores, qui in tenebris et atrâ nocte degimus, in filios Dei et vitæ æternæ hæredes ascisceret. Quo autem perpetuâ memoriâ prosequamur vehèmentem adedò amorem Magistri nostri, et unici Servatoris Jesu Christi, hoc pacto pro nobis morientis, et innumera beneficia, quæ suo pretioso sanguine effuso apud nos collocavit, sacrosancta mysteria, amoris sui quasi pignus, et perpetuum monimentum mortis suæ, instituit, et ordinavit, unde magna et æterna consolatio nobis exoritur. Ipsi itaque unâ cum Patre et Spiritu Sancto (prout tenemur maximè) continuè gratias agamus, sanctissimæ illius voluntati et arbitrio obtemperantes prorsus, et summo cum conatu ei in verâ pietate et justitiâ serviamus, omnibus diebus vitæ nostræ.
Amen.

Presbyter.

VOS, qui verè et seriò desciscitis à peccatis vestris, quique amore et charitate alios complectimini, et quibus aliam vivendi rationem instituere propositum est, præcepta Dei exequendo, et dehinc in viis ejus sanctis gradiendo ; cum fide accedite, et sanctum hoc Sacramentum percipite in consolationem vestram, Deoque Omnipotenti suppliciter peccata confitemini, in genua modestè provoluti.

Summaria Confessio.

OMNIPOTENS Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, Conditor omnium rerum, omniumque hominum Judex, confitemur et deploramus tot tantaque scelera, et peccata nostra, quæ subinde in divinam tuam Majestatem, cogi-

SACRA COMMUNIO.

tatione, verbis, et facto, flagitiosè admodum admisimus, iram et indignationem tuam in nos meritissimò moventes. Serio nos pœnitet, et ex animo sumus anxii ob hæc delicta nostra; eorum recordatio nobis acerba est, et eorum onere opprimimur. Miserere nostrî, miserere nostrî, clementissime Pater; remitte nobis præterita commissa, propter Filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum: da etiam, ut posthac semper Tibi serviamus, et placeamus in novitate vitæ, ad laudem et gloriam tui Nominis, per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Formula Absolvendi.

OMNIPOTENS Deus, Pater noster cœlestis, qui, pro singulari suâ clementiâ, omnibus seriò et ex animo pœnitentibus, et verâ fide se ad illum convertentibus, veniam peccatorum pollicitus est; vestrî misereatur, remittat vobis peccata omnia, et eorum vos absolvat; confirmet et corroboret vos in omni bono opere, vosque ad vitam æternam perducatur, per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

Audite suavissima verba Christi Servatoris nostri ad consolandum eos omnes, qui ad ipsum revera convertuntur.

VENITE ad me, omnes laborantes et onusti; et ego recreabo vos. *D. Matt. xi. 28.*

Sic enim amavit Deus mundum, ut Filium suum unicum dederit, ut quisquis in eum credat, non pereat, sed vitam obtineat sempiternam. *D. Joh. iii. 16.*

Audite etiam quid affirmat Divus Paulus.

Certa res est, et omni approbatione digna,

SACRA COMMUNIO.

Christum Jesum in mundum venisse servatum
sontes. 1 *Tim.* i. 15.

Audite etiam quid affirmat Divus Johannes.

Si quis peccaverit, patronum habemus ad Pa-
trem, Jesum Christum, justum; qui idem pia-
culum est peccatorum nostrorum. 1 *D. Joh.*
ii. 1, 2.

P. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

P. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Æquum est et justum.

VERE æquum est et justum, et pro debito
nostro officio tenemur, Tibi sem-
per et ubique gratias agere, Do-
mine, *Sancte Pater, Omnipoten-
s, Æterne Deus.

* *Hæc verba*
Sancte Pater in
Festo Trinitatis
omittentur.

Hic sequetur Præfatio Solemnitati peculiaris,
si quæ sit expressè assignata; alioquè statim
subjungetur.

IDEO cum Angelis et Archangelis, cumque omni
cælestium copiarum multitudine, celebramus
tuum præclarum collaudantes Nomen, Te laudi-
bus efferentes, et sinè ullâ intermissione dicentes,
Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus armi-
potens; tuâ gloriâ pleni sunt cæli, et universus
orbis: Gloria Tibi, in supremis, Domine.

Præfationes Propriæ.

Natali Die Christi, et septem diebus sequen-
tibus.

QUIA dedisti nobis Filium tuum unicum, Je-
sum Christum, quem hodierno quasi die pro

SACRA COMMUNIO.

nobis nasci voluisti, et, per Sancti Spiritûs operationem, hominem assumere, ex substantiâ Mariæ Virginis matris suæ, sinè labe peccati, quò nos ab omni peccato expiet. Ideo cum Angelis, &c.

Die Paschatis, et septem diebus sequentibus.

PPOTISSIMUM verò nostras Tibi debemus laudes, propter gloriosam Filii tui Jesu Christi Domini nostri Resurrectionem: ipse enim verus est Paschalis Agnus, qui pro nobis libatus mundi peccata sustulit: qui, per mortem suam, Mortem abolevit; et per resurrectionem nobis vitam æternam restituit. Ideo cum Angelis, &c.

Die Ascensionis, et septem diebus sequentibus.

PER charissimum Filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum, qui, post Resurrectionem suam quàm maximè gloriosam, manifestus apparuit omnibus suis Apostolis; et, spectantibus eis, cœlum conscendit, quò nobis paret locum, ut, ubi esset ipse, eò nos etiam conscendamus, et cum ipso regnemus in gloriâ. Ideo cum Angelis, &c.

Die Pentecostes, et sex diebus sequentibus.

PER Jesum Christum Dominum nostrum; juxta cujus certissimam promissionem, Spiritus Sanctus hodierno quasi die, repentè de cœlo cum sonitu descendit quasi vehementis flatûs; indutusque formam linguarum, quasi ignis, Apostolis insedit, ut doceret eos, iisque ad omnem veritatem præiret; contulitque iis variarum linguarum donum, unâ cum ardenti studio liberè eloquendi Evangelium apud omnes gentes; quibus nos, in tenebris et errore versantes, ad pu-

SACRA COMMUNIO.

ram lucem, et ad cognoscendum Te, Jesumque Christum Filium tuum pervenimus. Ideo cum Angelis, &c.

In Festo Trinitatis tantum.

QUI unus es Deus, unus Dominus; non una tantum Persona, sed tres Personæ in unâ Substantiâ. Quod enim de gloriâ Patris, hoc de Filio, hoc de Spiritu Sancto credimus, sinè ullo discrimine aut inæqualitate. Ideo cum Angelis, &c.

NON audemus accedere ad hanc Mensam tuam, misericors Domine, fiduciâ justitiæ nostræ, sed singularis tantæque tuæ clementiæ. Non sumus digni, qui vel micæ colligamus sub Mensâ tuâ. Tu es idem Dominus, cujus semper proprium est clementiâ uti. Da igitur, Domine misericors, nos sic vesci carne charissimi Filii tui Jesu Christi, et illius sanguinem bibere, ut corpora nostra peccatis inquinata per illius corpus expientur, animæque nostræ abluantur in pretiosi ipsius sanguine, utque semper maneamus nos apud ipsum, et ipse apud nos. *Amen.*

Preces Consecrandi.

OMNIPOTENS Deus, Pater noster cœlestis, qui, pro singulari tuâ clementiâ, Jesum Christum Filium tuum unicum dedisti, ut ad redimendum nos morte crucis plecteretur; qui ibi (unicâ illâ libatione, quâ semel seipsum libavit) plenum, perfectum et sufficiens obtulit sacrificium, libationem, et satisfactionem pro peccatis totius mundi; quique instituit, præcepitque nobis in sacrosancto suo Evangelio, ut pretiosam mortem, usque dum redeat, perpetuâ

SACRA COMMUNIO.

memoriâ prosequamur : Attende nos, quæsumus, supplices, misericors Pater, et da ut nos, sumentes hasce tuas creaturas, panem et vinum, juxta sanctam institutionem Filii tui Servatoris nostri Jesu Christi, in mortis et passionis illius recordationem, sanctissimi illius Corporis et Sanguinis participes simus : Qui eâ nocte, quâ traditus est, Panem cepit, actisque gratiis, fregit, deditque discipulis ; et, Accipite, inquit, comedite ; hoc est Corpus meum pro vobis datum ; hoc facite in mei recordationem. Similiter et Poculum, postquam cœnatum est, cepit, actisque gratiis, dedit eis, dicens : Bibite ex eo omnes ; hic est enim Sanguis meus novi Fœderis, pro vobis et pro multis effundendus, ad veniam peccatorum. Hoc facite, quotiescumque biberitis, in mei recordationem. *Amen.*

Dum traditur Panis.

CORPUS Domini nostri Jesu Christi, quod pro te datum est, corpus et animam tuam servet in vitam æternam. Accipe et comede hoc in memoriam quòd Christus pro te mortuus est, et fide illo vescitor in corde tuo, cum gratiarum actione.

Dum traditur Poculum.

SANGUIS Domini nostri Jesu Christi, qui pro te effusus est, corpus et animam tuam servet in vitam æternam. Bibe hoc, in memoriam quòd sanguis Christi pro te effusus est, et gratias age.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctè colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie : Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debito-

SACRA COMMUNIO.

ribus nostris : Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere : Quoniam tuum est regnum, et potentia, et gloria, in sempiternum. *Amen.*

O DOMINE et Pater cœlestis, nos humiles famuli rogamus ex animo, ut, pro paternâ tuâ benignitate et clementiâ, hæc gratitudinis hostia simul cum gratiarum actionibus apud Te accepta sit : Summâ porrò cum animi demissione supplicamus, ut propter merita et mortem Filii tui Jesu Christi, et per illius sanguinis fiduciam, nos cum universâ Ecclesiâ peccatorum veniam consequamur, cæteraque illius passionis beneficia nobis collata sint. Hic autem libamus et præstamus Tibi, Domine, nos ipsos, animas nostras, et nostra corpora, hostiam rationalem, sanctam et vivam; et summissè quæsumus, ut quotquot communionem hanc participamus, gratiâ tuâ et cœlesti favore tuo repleamur. Et quamquam indigni sumus, ob tanta peccata nostra, qui tibi ullum libemus sacrificium, Te tamen supplices quæsumus, ut acceptum habeas hoc debitum obsequium et cultum nostrum, nullâ habitâ ratione meritorum nostrorum, sed delictis nostris ignoscendo; per Jesum Christum Dominum nostrum; per quem et cum quo in unitate Spiritûs Sancti, Tibi sit, Omnipotens Pater, omnis honor et gloria in perpetua secula. *Amen.*

GLORIA in supremis Deo, et in terrâ pax, erga homines benevolentia. Te celebramus, Te collaudamus, Te veneramur, Te illustramus, Tibi gratias habemus propter summam gloriam tuam, Domine Deus, Rex cœli, Deus Pater Omnipotens.

Domine, Fili unigena, Jesu Christe, Domine.

SACRA COMMUNIO.

Deus, Agnus Dei, Patris Fili, qui mundi peccata tollis, miserere nostrî. Qui mundi peccata tollis, utere tuâ erga nos clementiâ. Qui mundi peccata tollis, admitte preces nostras. Qui sedes ad dexteram Dei Patris, miserere nostrî.

Quoniam Tu solus sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus, ô Christe, cum Spiritu Sancto supremus es in gloriâ Dei Patris. *Amen.*

Precatio.

DIVINA pax, omnem mentem exuperans, vestros animos et cogitationes in cognitione et amore Dei, et Filii ejus Jesu Christi custodiat: et favor Dei Omnipotentis, Patris, Filii, et Spiritûs Sancti, vobis adsit, semperque vobiscum maneat. *Amen.*

Collecta post Offertorium.

ADESTO propitius, Domine, his nostris supplicationibus et precibus, viamque famulorum tuorum dirige ad æternam salutem consequendam; ut inter omnes mortalis hujus vitæ vicissitudines et casus, clementissimo et præsentissimo tuo auxilio semper protegantur, per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

OMNIPOTENS Domine, et sempiternæ Deus, digneris, quæsumus, tum animos nostros, tum corpora dirigere, sanctificare, et regere in viis legum tuarum, præceptisque tuis exequendis; ut viribus tuis præstantissimis et animæ nostræ et corpora hîc et in æternum conserventur, per Jesum Christum Dominum nostrum et Servatorem. *Amen.*

LARGIRE, quæsumus, Omnipotens Deus, ut quæ verba hodie externis auribus accepimus,

SACRA COMMUNIO.

ea intus animis nostris per gratiam tuam ita inserantur, ut fructus piæ vitæ feramus, ad nominis tui honorem et laudem, per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

IN omnibus nostris actionibus, clementissimo tuo, Domine, favore nos præveni et perpetuo tuo auxilio nos prosequere ; ut in omnibus operibus nostris, inceptis, continuatis, et in te perfectis, sacrosanctum Nomen tuum illustremus, et tandem pro clementiâ tuâ sempiternam vitam consequamur, per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

OMNIPOTENS Deus, fons omnis sapientiæ, qui scis, non solùm quibus rebus opus sit nobis, antequam petimus, sed etiam nostram, dum petimus, ignorantiam ; Te supplices oramus, ut nostrarum infirmitatum miserearis ; et quæ vel propter indignitatem nostram non audeamus, vel propter cæcitatem nostram petere nequeamus, iis nos impertire digneris, propter merita Filii tui Domini nostri Jesu Christi. *Amen.*

OMNIPOTENS Deus, qui pollicitus es Te eorum preces admissurum, qui per Filii tui Nomen petant ; aures tuas, pro tuâ clementiâ, quæsumus, nobis præbe, qui preces nostras et supplicationes Tibi libavimus : Largire etiam, ut quæ pro voluntate tuâ fideliter rogavimus, ea revera impetremus, ad indigentiam nostram sublevandam, gloriamque tuam promovendam, per Jesum Christum Dominum nostrum. *Amen.*

CATECHISMUS.

Quæstio.

QUI vocare?

Responsio.

N. aut M.

Qu. Quis istud nomen tibi indidit?

Resp. Susceptores mei et Susceptrices in Baptismo, in quo factus sum membrum Christi, filius Dei, et hæres regni cœlestis.

Qu. Quid Susceptores tui et Susceptrices tuâ vice tum præstiterunt?

Resp. Promissa et vota tria meo nomine nuncupârunt: Primùm, me renunciaturum diabolo et omnibus opëribus illius, pompis nugisque hujus mundi nequam, unâ cum omnibus pravis cupiditatibus carnis. Deinde, me omnes Fidei Christianæ Articulos crediturum. Denique autem, me sanctam Dei voluntatem, et illius præcepta executurum, et ad illorum normam me totam vitam meam directurum.

Qu. An non putas te teneri ad ea credendum et præstandum, quæ tuo nomine susceperunt?

Resp. Imò sane, et, Deo juvante, enitar quantum quidem potuero præstare. Patri item cœlesti gratias ago ex animo, quòd me per Jesum Christum Servatorem nostrum in hunc salutis statum vocaverit. Deumque vehementer oro, ut mihi suam gratiam impertiat, quò usque ad extremum spiritum meum in eodem permaneam.

Catechistes.

Recita Fidei tuæ Articulos memoriter.

CATECHISMUS.

Responsio.

CREDO in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem cœli et terræ: et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Mariâ Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos, tertio die resurrexit à mortuis; ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris Omnipotentis; inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam. *Amen.*

Qu. In illis Fidei Articulis quid tu potissimùm doceris?

Resp. Primò, credendum mihi esse in Deum Patrem, qui me orbemque universum condidit.

Deinde, in Deum Filium, qui me et totum genus humanum redemit.

Denique autem, in Spiritum Sanctum Deum, qui me cum omnibus Dei electis sanctificat.

Qu. Dicebas Susceptores et Susceptrices tuas tuo nomine promississe, te præcepta Dei executurum. Dic mihi, quot sunt illa?

Resp. Decem.

Qu. Quænam sunt illa?

Responsio.

EA ipsa quæ Deus, ut in Capite vigesimo Exodi habetur, effatus est ad hunc modum: Ego sum Dominus Deus tuus, qui te eduxi ex domicilio servitutis Ægyptiæ.

I. Deos alienos nullos, præter me, habeto.

II. Ne facito tibi sculptile, aut simulacrum ullius rei, quæ extet aut supra in cœlo, aut infra

CATECHISMUS.

in terrâ, aut in aquis sub terrâ : Neve ea venerator, neve colito ; nam ego sum Dominus Deus tuus, Deus impatiens socii, qui parentum culpam etiam in liberos prosequor vel ad tertiam usque quartamque stirpem osorum mei ; clementiâque utor ad millesimam usque stirpem erga mei amantes, meaque præcepta conservantes.

III. Domini Dei tui nomen inaniter ne adhibeto : Neque enim sinet impunitum Dominus, qui ejus nomen inaniter adhibuerit.

IV. Diem Sabbati sanctè agere memento. Sex diebus agito tuaque opera omnia patrato : Septimo autem die, quod Domini Dei tui Sabbatum est, nullum opus facito, neu tu, neu tuus filius, aut filia, neu tuus servus, aut ancilla, neu tuum jumentum, neu apud te degens peregrinus. Nam quum sex diebus fecisset Dominus cœlum, terram, mare, quæque in eis sunt omnia, feriatum est die septimo : Quâ de causâ diem septimum faustum sacrumque fecit.

V. Parentem utrumque honorato ; ut diu ætatem producas in terrâ, quam tibi Dominus Deus tuus donat.

VI. Ne hominem occidito.

VII. Ne adulterato.

VIII. Ne furator.

IX. Falsum testimonium contra alterum ne dicito.

X. Alterius domum ne concupiscito : alterius uxorem ne concupiscito ; neve servum aut ancillam, neve bovem aut asinum, nihil denique quod sit alterius.

Qu. In his præceptis quid potissimùm discendum arbitraris ?

Resp. Duo : Officium scilicet primùm erga Deum ; deinde etiam et erga Alterum.

CATECHISMUS.

Qu. Quodnam est officium tuum erga Deum ?

Resp. Officium meum erga Deum est, ut in illum credam, illum verear, et amem toto corde, totâ mente, toto animo, summâque ope, ut illi serviam, illi gratias agam, in illo omnem mihi fiduciam collocem, illum invocem; illius sacrosancto Nomini et Verbo summam ut præstem venerationem, et per omnem vitam meam illi verè inserviam.

Qu. Quodnam est officium tuum in Alterum ?

Resp. Meum est in Alterum, ut eum eodem amore, quo meipsum, prosequar, et, quicquid volo ut mihi faciant omnes alii, idem ego quoque iis faciam: Parentem utrumque amore, honore, et subsidio complectar: Regiam Majestatem, et quibus officium suum delegavit, honore et obedientiâ prosequar: erga omnes gubernatores, institutores, pastores spirituales, et magistros morigerum me et obedientem præbeam: summissè me, et reverenter geram erga omnes meos superiores: neminem injuriâ, verbo, factove afficiam: in omnibus fidelem et justum me præbeam: nemini in animo meo malè velim: manus meas à furto et latrocinio, linguam à maledicentiâ, falsitate, et obtreptione contineam: corpore me temperantem, sobrium, et castum præbeam: aliena denique bona non concupiscam, neque aveam, sed proprio labore studeam victum exercere, eique vitæ rationi satisfacere, ad quam divina providentia me vocârit.

Catechistes.

Hoc velim scias, optime Fili, tuis te viribus ista præstare non posse, neque in præceptis Dei ambulare, et illi prout decet servire, nisi singularis illius gratia tibi adsit, quam ut impetres,

CATECHISMUS.

importunâ prece continenter utendum est. Audiam itaque an supplicationem Dominicam memoriter teneas.

Responsio.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctè colatur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, ut in cœlo, sic et in terrâ. Victum nostrum alimentarium da nobis hodie: Et remitte nobis debita nostra, ut et nos remittimus debitoribus nostris: Neve nos in tentationem inducito, sed à malo tuere. *Amen.*

Qu. Quid in hâc Supplicatione à Deo postulas?

Resp. Equidem contendo à Domino Deo meo, Patre nostro cœlesti, bonorum omnium largitore, ut me omnesque alios suâ gratiâ impertire velit, per quam illum colamus, illi serviamus, et pro eo ac decet obsequamur. Oro etiam Deum, ut ea omnia nobis largiri velit, quæ tum animæ, tum corporis status exigit: utque suâ erga nos utatur clementiâ, et delicta nostra nobis remittat: ut, quibus in periculis vel anima, vel corpus versatur nostrum, ab iis nos conservare velit et tueri, nosque ab omni peccato et scelere, et ab hoste animarum, et morte sempiternâ custodire. Quæ quidem omnia in spem adducor ut præstiterit pro singulari clementiâ suâ et benignitate, per Dominum nostrum Jesum Christum: Et eâ de causâ dico, Amen. Sic fiat.

Quæstio.

QUOT Sacramenta instituit Christus in Ecclesiâ suâ?

Resp. Duo tantùm, quæ quidem ad salutem consequendam in genere necessaria sunt, nempe Baptismum, et Cœnam Domini.

CATECHISMUS.

Qu. Quid vis per vocem istam Sacramentum?

Resp. Externum volo et aspectabile signum internæ et spiritualis gratiæ, collatæ nobis, ab ipso Christo institutum, tanquam medium quo eam adipiscimur, et pignus certitudinis, nos eam adeptos esse.

Qu. Quot sunt partes in Sacramento?

Resp. Duæ, externum aspectabile signum, et interna spiritualis gratia.

Qu. Quodnam est externum aspectabile signum, aut forma in Baptismo?

Resp. Aqua; quâ quis baptizatur in nomen Patris, et Filii, et Spiritûs Sancti.

Qu. Quænam est interna et spiritualis gratia?

Resp. Mori peccato, et denuo nasci justitiæ; cum enim à naturâ comparatum est nos in peccato nasci, et iræ filios, hâc ratione facti sumus filii gratiæ.

Qu. Quid in baptizandis requiritur?

Resp. Correctio vitæ, quâ à peccato desciscunt; et fides, quâ firmiter promissis adhærent, quibus eos donavit Deus in eo Sacramento.

Qu. Cur igitur baptizantur infantes, qui propter ætatem immaturam ista præstare non valeant?

Resp. Quia ad utrumque præstandum se per suos Sponsors obstrinxerunt; quam fidem, ut ex ephebis excesserint, ipsi tenentur liberare.

Qu. Quibus de causis Sacramentum Cœnæ Domini institutum est?

Resp. Ut in perpetuum memoriæ proderetur sacrificium mortis Christi, et beneficia nobis inde collata.

Qu. Quænam est pars externa seu signum Cœnæ Domini?

Resp. Panis et Vinum, quæ Dominus jussit accipi.

CATECHISMUS.

Qu. Quænam est pars interna, seu res significata?

Resp. Corpus et Sanguis Christi, quæ verè et reipsa sumuntur et percipiuntur à fidelibus in Cœnâ Domini.

Qu. Quænam beneficia apud nos inde collata sunt?

Resp. Animarum nostrarum confirmatio et recreatio per Corpus et Sanguinem Christi, quemadmodum Pane et Vino corpora nostra confirmantur et recreantur.

Qu. Quid in iis requiritur, qui Cœnam Domini participant?

Resp. Ut explorent seipsos, an à superioribus peccatis verè desciscant, firmiter in animo instituentes novam vitæ rationem; an fidem vividam in Dei misericordiâ per Christum collocent, gratâ memoriâ mortem illius prosequentes; an denique eâ quâ par est charitate omnes homines complectantur.

PSALMI DAVIDIS.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
1. } PSAL. I.

BEATUS homo qui in impiorum consilio non versatur, nec improborum viam insistit; nec in sede scurrarum sedet.

2 Sed Jovæ lege delectatur; de eâ dies noctesque cogitans.

3 Hic arbori similis est, ad aquæ rivum satæ, fructum suum suo ferenti tempore.

4 Foliis erit non deciduis, omniaque faciet prosperè.

5 Impii contra similes sunt paleæ, quam ventus agitat.

6 Itaque impii in judicio, scelerati in bonorum cœtu, non consistent.

7 Nam et bonorum viam curat Jova, et malorum via peritura est.

PSAL. II.

QUID tumultuantur gentes? populi vana conantur?

2 Conspirant orbis reges? coëunt optimates contra Jovam atque ejus unctum?

3 Abrumpamus eorum nexus: abjiciamus eorum vincula.

4 Ridet Cœlicola: ludificatur eos Dominus.

5 Tandem eos iracundè alloquetur, et sic incandescens perturbabit.

6 Ego verò regem meum in Sionem meum sacrum montem creavi.

7 Narrabo Jovæ decretum, qui mihi dixit: Tu Filius meus es, ego te hodie genui.

PSALMI. DIES I.

8 Postula à me, et tibi gentes in hæreditatem, orbis fines in possessionem dabo :

9 Quos tu sceptro regens ferreo, tanquam fictile collidas.

10 Quamobrem sapite, ô reges: corrigimini, ô terrarum gubernatores.

11 Servite Jovæ cum timore, exultantes cum tremore.

12 Osculamini Natum. ne, si indignetur, vestras res perdatis, illius irâ protinus incensâ; cui felices quicumque confidunt.

PSAL. III.

JOVA, quàm multi me infestant! quàm multi in me consurgunt!

2 Quàm multi negant ullam animæ meæ in Deo salutem esse positam!

3 Atqui Tu, Jova, meus es clypeus, et gloria, quique meum caput extollis.

4 Meâ voce Deus invocatus, me ex suo sacro monte exaudivit.

5 Deo me tutante, ita cubo, dormio, expergefio:

6 Ut hominum legiones, quæ me circumsideant, non reformidem.

7 Age, Jova, defende me, mi Deus: qui meis omnibus adversariis malas feris; impiorum dentes confringens.

8 Tuum est, Jova, conservare: tuoque tuos favore prosequi.

PSAL. IV.

INVOCANTEM me exaudi, ô Deus æquitatis meæ, qui me ex rebus adversis explicas: miserere mei, et meas exaudi preces.

2 O hominum genus, quousque meam gloriam in infamiam convertetis: quousque falsa studentes amabitis frivola?

PSALMI. DIES I.

3 At cognoscite ut Jova me pium sibi, ut eximium, secreverit, quem se invocantem exaudiat.

4 Horrete peccare, hæc cum animis vestris cogitantes, in vestris cubilibus, et silete.

5 Facite sacrificia justitiæ, Jovæ confidentes.

6 Verùm, inquit multi, quis nobis exhibebit bona ?

7 Collustra nos luce tui vultûs, Jova.

8 Qui meum animum voluptate afficis, ob annonam frumenti atque vini, quibus abundant.

9 Quippe me solus ita in tuto collocas, ut quietè cubem simul, atque dormiam.

PSAL. V.

VERBIS meis auscultata, Jova : perpende cogitationem meam.

2 Attende meæ querelæ vocem, mi Rex atque Deus : Te enim oro.

3 Jova, manè vocem meam audis ; manè Tibi præstò sum intentus.

4 Neque enim is Deus es, cui placeat improbitas ; cui familiares sint mali.

5 Cujus oculis obversantur insani : odisti maleficos omnes.

6 Falsiloquos perdis : abominaris sanguinarios et fraudulentos, Jova.

7 At ego, pro tuâ singulari clementiâ, Te, ædem tuam ingressus, religiosè ad tuum sacrum collem veneror.

8 Jova, deduc me per tuam justitiam, propter adversarios meos ; dirigens ante me tuam viam.

9 Nam in eorum ore nihil certi est : pectus eis dirum est.

10 Guttur iis est sepulchrum patens : linguâ blandiuntur.

11 Perverte eos, Deus : decidant de suis con-

PSALMI. DIES I.

siliis: ob eorum tot scelera profliga eos, qui sint in te contumaces.

12 Lætentur autem perpetuò, quicumque Tibi confidunt: ovent, Te eos protegente: exultent in Te tui nominis amantes.

13 Nam Tu, Jova, justos beas; eos favoris scuto coronans.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. VI.

O JOVA, noli in me iracundè animadvertere: noli me atrociter punire.

2 Miserere mei ægrotantis, Jova: sana me, Jova, nam et ipsa ossa mea conturbata sunt.

3 Animo quoque meo valde perturbor: Tu verò, Jova, quousque castigabis me?

4 Reconciliare, Jova: libera meam animam: conserva me pro tuâ clementiâ.

5 Nam in morte quidem nulla Tui fiet mentio; apud inferos quis Tibi gratias aget?

6 Fessus sum gemendo; lectum meum totas noctes madefaciens; cubile lachrymis humectans.

7 Oculi mihi præ mœrore contabescunt, et inter tot hostes meos consenescent.

8 Facessite à me, omnes malefici: nam exaudit Jova meam vocem flebilem.

9 Exaudit Jova meam supplicationem: Jova meas preces admittit.

10 Pudebit cum vehementi perturbatione omnes inimicos meos: aversos pudebit protinus.

PSAL. VII.

O JOVA mi Deus, Tibi confido: defende et libera me à meis tot infestis:

2 Ne ille quasi leo raptam meam vitam laceret indefensam.

PSALMI. DIES I.

3 O Jova mi Deus, si id feci : si sontes manus habeo :

4 Sicuiquam mihi beneficienti malum rependi : nisi mihi immeritò adversantem periculis eripui :

5 Insectetur hostis meam animam : assecutusque meam vitam ad terram proculcet, et gloriam pessundet humi.

6 Insurge, Jova, in iram : incitare propter adversariorum meorum sævitiam ; et de me quod decrevisti iudicium repræsentâ.

7 Populosâque stipatus concione, eam ob causam in sublimi sedeto.

8 O Jova, populorum arbiter, judica de me ex innocentia atque integritate, quâ sum præditus.

9 Quæso Te, ut, coërcitâ impiorum perversitate, justos confirmes.

10 Justus quippe Deus est, qui corda explorat atque renes.

11 Meum quidem præsidium in Deo situm est, conservatore hominum frugi.

12 Qui quidem Deus iudex justus est : Deus quotidie minatur.

13 At iste non solum non se corrigit, sed etiam gladium suum acuit : arcum intendit, et componit.

14 Comparatis ad hoc telis mortiferis, et factis ad instandum sagittis.

15 En parturit iniquitatem ; et facinore gravidus nefas peperit.

16 Fossam excidit et cavavit, casurus in foream à se factam.

17 Retorquebitur ejus conatus in caput ipsius : ejus injustitia in ipsius verticem deferetur,

18 At ego Jovam, ut ejus justitiâ dignum est, celebrabo, Jovæ nomen cantans supremi.

PSALMI. DIES II.

PSAL. VIII.

O JOVA Domine noster, quàm nobile tuum nomen est in toto orbe terrarum! qui cum tuam majestatem in cœlis collocaveris,

2 Per os infantium et lactentium, potentiam propter adversarios tuos fundas, in coërcendis hostibus et infestis :

3 Equidem cum cœlos, opera digitorum tuorum ; cum lunam et stellas à te conditas video :

4 Quid est homo, ut ejus memineris? quid est homine natus, ut eum cures?

5 Atqui eum propemodum Deum fecisti, tantâque gloriâ et autoritate ornâsti :

6 Ut operum tuarum manuum dominum feceris, omniaque ejus pedibus subjeceris ;

7 Non solum pecora omnia, tam majora quàm minora, verùm etiam bestias agrestes ;

8 Volucres aëreas et pisces marinos, marina peragrantes itinera.

9 O Jova Domine noster, quàm nobile tuum nomen est in toto orbe terrarum !

MATUTINÆ PRECES. { DIES
PSAL. IX. { 2.

CELEBRABO te, Jova, totâ mente, narrans tua tot miracula.

2 Lætabor et exultabo in Te, tuum cantans supremum nomen :

3 Cum retro versi hostes mei per Te lapsi perierint.

4 Nam Tu causam litemque meam agis, pro justi judicis tribunali sedens.

PSALMI. DIES II.

5 Tu gentes protelas: impios perdis, eorum nomen in omnem abolens æternitatem.

6 O hostis, desiêre perpetuò vastationes: tu quidem urbes sic evertisti, ut earum memoria simul perierit.

7 Sed Jova, composito ad judicium tribunali suo, sedet in perpetuum:

8 Et, mundum justè judicans, jus populis ex æquo dicet:

9 Eritque Jova præsidio tenuibus, præsidio in temporibus adversis.

10 Et Tibi confident, qui tuum novêre nomen: Tu enim, Deus, Tui studiosos nunquam deseruisti.

11 Cantate Sionis habitatorem Jovam; prædicando per populos ejus facta:

12 Qui cum inquit in cædes, suos reminiscitur, haud immemor inopum querimoniæ.

13 Miserere mei, Jova: aspice ut à meis opprimar osoribus; qui retrahis me de januâ lethi:

14 Ut tuas tot laudes intra puellæ Sionis portas enarrem: in tuâ tutelâ exultabo.

15 Demerguntur in factam à se foveam gentes: capitur earum pes occultato ab ipsismet reti.

16 Patet Jovam jus facere; impiis suarum opere manuum irretitis.

17 Retro labentur in tartara impii, gentes omnes immemores Dei.

18 Neque enim perpetuò erunt in oblivione pauperes, non semper erit irrita spes inopum.

19 Insurge, Jova, ne corroborentur homines: judicentur apud Te gentes:

20 Statue eis, Jova, documentum, quo se homines esse gentes intelligant.

PSALMI. DIES II.

PSAL. X.

CUR, Jova, procul abes? cur lates in temporibus adversis?

2 Impii superbè insectantur inopes; suis ipsi conatibus capiendi.

3 Nam sibi placet impius in suâ libidine, et sibi Jovæ contemptor avarus gratulatur.

4 Impius, quâ est arrogantia, non solum Deo non studet; verùm etiam omnes ejus conatus ed spectant, nullus ut Deus esse videatur.

5 Ejus facta semper atrociora sunt; et, sublati ab ejus conspectu tuis placitis, omnes infestis suos flocci facit.

6 Statuit enim apud se, perpetuè se immotum futurum; nec adversi quidquam sensurum.

7 Perjurio plenum os habet, fraudibusque et perfidia: subest ejus linguæ facinus atque scelus.

8 Subsides in insidiis triviorum, ex occulto occisurus insontes, oculis in desertos intentis.

9 Insidiatur ex occulto, veluti leo ex lustris: insidiatur ad inopes invadendos.

10 Inopes invadit in suum rete pertractos.

11 Contrahit humiliter se, ut miserorum grex ipsius ducibus in prædam cadat.

12 Cogitans Deum immemorem esse, abditoque vultu nunquam hæc aspecturum.

13 Surge, Jova Deus, affer manum tuam, noli inopum oblivisci.

14 Cur Deum contemnat impius, Te non esse animadversurum cogitans.

15 Tu certe ista intuitus es; quippe facinosam cernis improbitatem.

16 Ut eam in potestatem tuam redigas: in Te recumbit pauper, pupillorum defensorem.

17 Frange brachium impiorum atque pervers-

PSALMI. DIES II.

sorum ; ita ut eorum impietas, si quærat, non extet.

18 Jova, Tu Rex es in omnem æternitatem, cujus de terrâ pereunt gentes.

19 Inopum vota exaudis, Jova, eorum mentes componens, aurem præbens :

20 Pupillis tenuibusque patrocianans, ne deinceps ampliùs terrestres grassentur homines.

PSAL. XI.

CUM Jovæ confidam, cur animæ meæ sic dicitis, Facesse in vestrum montem volucris?

2 Ecce autem arcus intendunt impii, adaptatis ad nervum suis sagittis, ut clam in homines frugi jaculentur.

3 Quòd si fundamenta diruuntur, quid agent justì ?

4 Jova in suo sacro palatio residet : Jova in cælis habet solium.

5 Suis oculis inopes aspicit, suis luminibus genus hominum probat.

6 Jova justos approbans, impios et injustitiæ amantes animi odio prosequitur.

7 In impios tendiculas, ignem, sulphur, atrocemque ventum depluet : hæc sors est eis exantlanda.

8 Justus enim Jova virtutes amat, præsensque probitatem contemplatur.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XII.

SUCCURRE mihi, Jova : defecere pii, deserunt fideles esse in hominum genere.

2 Nequiter loquuntur inter sese blandis labris, mente duplici loquuntur.

PSALMI. DIES II.

3 Exscindet Jova omnia blanda labra, linguam magniloquam,

4 Ita dicentium : Nos linguis nostris pollebimus ; labra nostra penes nos sunt ; quis noster est dominus ?

5 Propter inopum calamitatem, propter ege-
norum gemitum,

6 Jamjam se surrecturum, Dominus promittit ;
et eis salutem contra illos eorum contemptores
allaturum.

7 Promissa Jovæ promissa pura sunt ; ut in
argillaceâ exploratum fornace argentum, septies
perpurgatum.

8 Tu, Jova, conservabis eos, et ab hâc natione
tueberis in perpetuum.

9 Ubique obversantur impii, dum extollitur
apud hominum genus nequitia.

PSAL. XIII.

QUOUSQUE tandem, Jova, immemor eris mei ?
quousque mihi tuum vultum subtrahes ?

2 Quem ad finem interim animo sollicitus,
mente anxius ero ? quousque mihi meus insulta-
bit hostis ?

3 Respice, exaudi me, Jova mi Deus ; illustra
meos oculos, ne mortem dormiam :

4 Ne meus hostis me à se victum jactet ; nam,
me labefacto, mei exultabunt adversarii.

5 Ego verò, tuâ fretus clementiâ, in tuo præ-
sidio mente exultabo.

6 Jovam sic de me promeritum canam : imò
Jovæ nomen cantabo supremi.

PSAL. XIV.

COGITANT cum animis suis insani, non esse
Deum.

PSALMI. DIES III.

2 Adeò depravatâ et detestandâ sunt naturâ ;
ut nullus rectè faciat, ne unus quidem.

3 Jova de cœlo despexit hominum genus, ut
videret num quis ita saperet, ut Deum curaret.

4 Universi, proh scelus ! deflexerunt ; ut nul-
lus rectè faciat, ne unus quidem.

5 Sepulchrum patens eorum guttur est, linguis
suis ad dolum utuntur ; aspidum virus habent
in labiis.

6 Eorum os execratione amarulentiâque ple-
num est ; pedesque sunt ad fundendum sangui-
nem veloces.

7 Exitium et calamitas est in eorum viis, et
viam pacis nesciunt : non habent, sibi proposi-
tum Dei metum.

8 An non intelligunt tot malefici, qui meos
comedunt tanquam panem ; neque Jovam invo-
cant ?

9 Quo tempore erant securi, pavore corripie-
bantur ; nam Deus adest generi justorum.

10 Vos inopum consilium turpificatis, quòd
eorum fiducia Jova sit.

11 Quis ex Sione salutem det Israëlitis ? ut,
Jovâ suos revocante captivos, exultent Jacobi
filii, lætentur Israëlitæ.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
3. } PSAL. XV.

JOVA, quis deget in tabernaculo tuo ? quis in
tuo sacro monte habitabit ?

2 Qui sincerè se gerit, æquumque facit, et ve-
rum ex animo loquitur :

3 Qui linguâ suâ non detrectat ; non male-
facit alteri ; dedecus aliis non imponit :

PSALMI. DIES III.

4 Qui superbiâ non elatus, seipsum despectui habet. Jovæ reverentes honorans :

5 Qui alteri quod juravit non revocat, etsi cum suo detrimento :

6 Non pecuniam suam fœnerat, non donum adversùs innocentem accipit.

7 Hæc qui facit, nunquam convellatur.

PSAL. XVI.

CUSTODI me, ô Deus, qui Tibi confido.

2 Quique Jovæ sic dico : Cum Tu sis Dominus, meorum bonorum non es indigus.

3 Ego me sanctis et nobilibus in terrâ versantibus unicè oblecto.

4 At qui aliud numen quæritant, erunt omnibus modis miseri.

5 Eorum neque libamina cruenta libabo, neque nomina meis usurpabo labiis.

6 Tu, Jova, qui mihi pro legitimâ possessione et conditione es, meam sortem sustines.

7 Accidit mihi amœna regio: evenit mihi elegans hæreditas.

8 Grates ago Jovæ, qui mihi sic consulit: etiam mei renes me noctu castigant.

9 Jovam mihi jugiter habeo propositum, quo mihi dextero non labefiam.

10 Itaque non tantùm animo et mente lætor et exulto, verùm etiam ipsum corpus meum tutò degit:

11 Propterea Tu non es animam meam relicturus orco: non es passurus ut pius tuus corruptionem patiatur.

12 Sed me vitæ viam docebis Tu, apud quem plena gaudiorum adest copia, cujus in dexterâ perennes sunt voluptates.

PSALMI. DIES III.

PSAL. XVII.

AUDI, Jova, innocentiam, attende meæ querimoniam: ausculta precibus, quas non fallacibus profero labiis.

2 A Te meum jus proficiscatur; spectent oculi tui æquitatem.

3 Probes licet meum cor, et me nocte aggressus explores; non deprehendes me aliud in pectore, aliud in ore habere.

4 Quod ad hominum facta attinet, ego ex tuorum labiorum sententiâ inhumanorum vias evito.

5 Sustine gressus meos in tuis orbitis, ne mea labefiant vestigia.

6 Ego Te idè invoco, quoniam Tu me exaudis, Deus: præbe mihi tuam aurem, et exaudi meam orationem.

7 Utere tuâ mirificâ clementiâ, qui tuâ fretos dexterâ defendis ab insurgentibus in ipsos.

8 Custodi me, ut oculi pupillam, abdens me in alarum umbrâ tuarum,

9 Ob impios, qui me infestant: ob hostes meos, qui, meæ necis cupidi, me circumvallant:

10 Et ore obesitate farto superbè loquuntur:

11 Jamque gressus nostros obsident, oculis ita compositis, ut ad terram conquiniscant:

12 Similes rapaci leoni, aut in latibulis sedenti juveni leoni.

13 Exurge, Jova, præverte atque perdoma illos: defende hanc animam ab impiis, gladio tuo;

14 A mortalibus, manu tuâ, Jova, à mortalibus mundanis, qui sua habent in hâc vitâ, Te eorum ventres de tuo penu ita replente,

15 Ut satientur inde nati, reliquiasque suas posteris suis relinquunt.

16 At ego per justitiam vultum tuum videbo, tum satiandus, cum tua experrecta fuerit imago.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XVIII.

ADAMO Te, Jova, meæ vires; Jova mea rupes est, arx mea, meus liberator, meus Deus, meum numen cui confidam, meus clypeus, et meæ cornu salutis, meumque propugnaculum.

2 Quem Jovam cum laudatum invoco, defendor à meis hostibus.

3 Cum me mortis lora circumcingerent, improborum torrentes turbarent:

4 Orci lora circundarent, mortis laquei præpedirent:

5 In hâc meâ angustiâ invocabo Jovam, implorabo Deum meum:

6 Sic meam vocem de suo exaudiet palatio, meaque ad eum querimonia ad ejus perveniet aures.

7 Tum commota tellus contremiscere, et concussæ montium moles cohorrescere: namque iratus ille,

8 Fumum naribus exhalans, ardentem ignem faucibus ejaculans, et carbonibus exardescens,

9 Proclinato cœlo descendebat, ac subjectâ pedibus suis caligine,

10 In cherubo inequitans volabat, seque alis venti librabat.

11 Circundederat autem sibi quasi latebram tenebrarum, atrarumque aquarum, et ætherearum nubium quasi umbraculum.

12 Quibus nubibus ad ejus præsentis fulgorem discussis, grando et candentes emicabant carbones.

13 Tum Jova supremus de cœlis intonare,

PSALMI. DIES III.

cumque fragore grandinem et igneos agere carbones,

14 Telaque sua jaculans illos dissipare, et crebris reddere fulguribus attonitos.

15 Ad has Jovæ minas, et spirantem ex ejus naribus ventum, aperti sunt aquarum gurgites, et fundamenta patefacta mundi.

16 Tum ille me desuper recipiendum et ex tam multis aquis curavit extrahendum.

17 Me liberavit ab hoste meo tam valido, ab adversariis meis, qui erant me potentiores.

18 Illi quidem me meo periculosissimo tempore invaserant; sed Jova mihi adminiculatus.

19 Me in apertum eduxit, et pro suo erga me favore tutatus est.

20 Remuneratus est me Jova dignâ meâ innocentiam mercede, et digno mearum manuum puritate præmio affecit.

21 Nam Jovæ præscripta conservaveram, nec impius erga Deum meum fueram.

22 Quin ejus omnia jura mihi habueram proposita, nec ejus instituta à me rejeceram:

23 Sed erga eum integer, à vitio me abstinueram.

24 Ergo mihi Jova dignum innocentiam meâ, et manuum sinceritate sibi perspectâ, præmium rependet.

25 Tu Te benignis benignum, integris viris integrum:

26 Puris purum, perversis intractabilem præbes.

27 Nam et inopes homines defendis, et superbiorum deprimis supercilia.

28 Etenim Tu mihi lucem accendis: Tu, Jova mi Deus, meas tenebras lumine disjicis.

PSALMI. DIES III.

29 Ergo per Te cuneos perrumpo: per Deum meum transilio muros.

30 Dei ratio est simplex, Jovæ promissa proba sunt: omnibus sibi fidentibus est quasi clypeus.

31 Nam quis est Deus præter Jovam? quod est numen, excepto Deo nostro?

32 Qui Deus me viribus accingit, et mores meos reddit integros:

33 Qui meos pedes cervinos efficiens, in edita me loca sistit:

34 Qui manus meas ad bellum sic edocet, ferreos ut arcus hisce frangam lacertis.

35 Tu mihi defensionis tuæ clypeum subministras: Tu me tuâ et dexterâ sustentas, et mansuetudine auges:

36 Adeoque gressus meos sub me explicas; ut mea non titubent vestigia.

37 Ergo meos persequens hostes assequor, nec nisi confectis illis revertor.

38 Et eos ita trucido ut surgere nequeant, mihi sub pedes collapsi.

39 Tu mihi virtute ad bellum accinctos meos adversarios subjicis:

40 Mihi hostes terga dare cogis, ita ut infestos meos evertam.

41 Invocantes illos quidem, sed indefensos, Jovam, sed non exaudientem.

42 Dum ego eos quasi pulverem in auras comminuo, et tanquam vicorum lutum contundo.

43 Tu me ex populi seditionibus liberas, et gentium caput efficis;

44 Adcò ut mihi ignoti serviant homines,

45 Et ad nutum obediant: at genus extraneum mihi mentietur.

46 Genus extraneum concidet, intra sua claustra formidans.

PSALMI. DIES IV.

47 Vivit Jova; Tibi sint grates, numen meum; extollendus es, Deus meæ salutis:

48 Deus qui mihi supplicia sumere das, populosque domas:

49 Qui me ex hostibus meis eripis, ab infensis meis vindicas, à crudeli homine liberas.

50 Quare Te celebrabo apud gentes, Jova, tuum nomen cantans.

51 Qui tantas regi tuo victorias concilies, in unctum tuum Davidem, inque ejus stirpem beneficia conferens æterna.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
4. } PSAL. XIX.

CÆLI enarrant Dei gloriam, et opus ejus manuum ostendit æther:

2 Cujus rei cognitionem parit dierum noctiumque vicissitudo, quasi fundens orationem:

3 Idque ita, ut nullus sermo, nulla lingua sit, ubi non audiatur eorum vox:

4 Quorum regula ad omnes terras, quorum oratio ad ultimum pertingat orbem:

5 In illis quidem tabernaculum posuit solis, qui quasi sponsus prodit ex suo lecto geniali, exultans ut athleta ad decurrendum curriculum:

6 Atque ab ultimis cœli carceribus profectus, ad alterum pergit extremum, nec quicquam est quod ejus lateat ardorem.

7 Jovæ lex integra animum recreat: Jovæ fidum oraculum ex infante rediit sapientem.

8 Jovæ mandata recta mentem exhilarant: Jovæ pura disciplina illustrat oculos.

9 Jovæ castus metus perpetuò manet: Jovæ sententiæ veræ simul et æquæ sunt:

PSALMI. DIES IV.

10 Longè et auro obryzoque jucundiores, et favorum dulciores nectare.

11 Et quidem ego tuus eis instructus sum, in quibus sanè obeundis amplum quæritur præmium.

12 Sed errores quis perspiciat? ab occultis expia me.

13 Tum etiam ab eis, quæ volens commisi, vendica tuum me, ne dominantur in me: tum integer ero, et à tot peccatis innocens.

14 Et oris mei oratio hæc, et mentis cogitatio grata tibi sit,

15 O Jova, meum numen atque vindex.

PSAL. XX.

EXAUDIAT te Jova temporibus adversis: protegat te nomen Dei Jacobæorum;

2 Mittat auxilium tibi ex fano, ex Sione tibi opituletur.

3 Memor sit tuorum tot fertorum, hostiamque tuam vertat in cinerem.

4 Det tibi quod habes in animo, et omne tuum consilium perficiat.

5 Nos in tuâ victoriâ ovabimus, in Jovæ Dei nostri nomine signa extollentes; qui Jova omnia postulata tua perficiat.

6 Nunc intelligimus Jovam, de suo sancto cælo exoratum, defendere unctum suum, salutaris dexteræ suæ viribus.

7 Alii currus, alii equos: at nos Jovæ Dei nostri nomen memoramus.

8 Illi subacti cadent: nos erecti consistemus,

9 Jovâ regem defendente, et nos invocantes exaudiente.

PSALMI. DIES IV.

PSAL. XXI.

JOVA, in tuâ potentiâ gaudet rex, inque tuâ defensione exultat majorem in modum :

2 Ut cui Tu mentis optata concesseris; nec orationis postulata denegaveris :

3 Nam eum egregiis affecisti beneficiis; ejusque capiti auream imposuisti coronam :

4 Et vitam à te roganti ætatis longitudinem dedisti perennem.

5 Magna ejus est tuo præsidio gloria, qui, præter decus et autoritatem, quam ei tribuisti ;

6 Etiam faustitatem concilies æternam, eum tui voluptate vultûs lætificans.

7 Nam Jovâ Supremique clementiâ fretus rex non convelletur.

8 At hostes tuos omnes assequetur ista manus : ista dextera tuos adversarios deprehendet :

9 Eosque tum, dum irascêris, ô Jova, quasi in ardentem redactos fornacem, irâ tuâ conficies, atque igne consumes :

10 Eorumque fœtum ex orbe terrarum, eorum stirpem ex hominum genere tolles.

11 Moliuntur enim Tibi malum, conantur scelus, quod non potuerunt efficere.

12 Nam Tu, eis pro scopo collocatis, rectâ in eos tuis nervis collineabis.

13 Insurge, Jova, cum tuâ potentiâ : nos tuam carminibus virtutem cantabimus.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XXII.

MI Deus, mi Deus, cur me dereliquisti ? cur à meis verbis querulis remota salus est ?

2 Ego voco, mi Deus, interdiu, nec Tu exaudis ; noctu et quidem sinè ullâ intercapedine.

PSALMI. DIES IV.

3 Atqui Tu sanctus ille manes, laus Israëli-
rum.

4 Tibi confisi sunt majores nostri, et Tu confi-
dentes liberâsti.

5 Te invocantes liberati sunt : tibi confidentes
non sunt frustrati.

6 At ego vermis sum, non homo ; hominum
opprobrium, et populi contemptus.

7 Quicumque me vident, sannis et capitis nutu
illudentes, et labia diducentes, dicunt :

8 Jovâ nixus est, liberet eum, eripiat eum ;
postquam ejus tam cupidus est.

9 Tu quidem is es, qui me ex alvo extraxisti,
qui mihi etiam sub maternis uberibus fiduciam
dedisti :

10 Tibi jam ab utero commissus sum : ab alvo
matris meæ Tu mihi Deus es.

11 Noli à me abesse in tam præsentî periculo,
subveniente nullo.

12 Tot me tauri circundant, opimi boves Ba-
sanici circumsident ;

13 Faucibus inhiant mihi tanquam leones ra-
paces et rugientes.

14 Diffluo ut aqua : dissolvuntur omnes artus
mei : cor mihi mediis in visceribus quasi cera
colliquescit :

15 Arescunt tanquam testa vires meæ : lingua
mihi faucibus adhæret : denique Tu me in mortis
cinerem redigis.

16 Circumsistunt enim me canes plurimi, me
circumvallat improborum caterva :

17 Mihi manus et pedes ita perfoderunt, ut
enumerare possem omnia ossa mea : ipsi me in-
tuentes aspiciunt :

18 Meaque inter sese vestimenta partiti, super
veste meâ sortem jecerunt.

PSALMI. DIES IV.

19 Tu vero, Jova, abesse noli: O meæ vires, ad succurrendum mihi festina.

20 Eripe animam meam ex gladio, hanc unicum ex caninis unguibus.

21 Defende me ab ore leonis: assere me à cornibus monocerotis.

22 Prædicabo nomen tuum meis fratribus, in medio Te cœtu collaudans.

23 Qui Jovam reveremini, laudate eum: hunc omnes Jacobi posteri honorate, hunc formida omnis Israëlitica progenies:

24 Qui quidem inopum inopiam non despiciat, aut abhorreat; nec eos aversetur, sed clamantes exaudiat.

25 A Te mea laudatio est in frequenti conventu; dum mea vota reddam apud Tui reverentes.

26 Comedent inopes ad satietatem: Jovam laudabunt ejus studiosi, animisque vivent in perpetuum.

27 Jovæ memores ad eum se convertent omnes orbis regiones; et Te coram omnes gentium nationes adorabunt:

28 Jovâ regnum tenente, et gentibus imperante.

29 Comedent et adorabunt omnes orbis opulenti:

30 Ei se submittent omnes qui in pulverem rediguntur: animam suam in vitâ nemo conservavit.

31 Mea progenies eum colet: eosque recensebit Dominus in familiâ suâ.

32 Venient, cœlique posteris exponent, quâ sit usus justitiâ.

PSAL. XXIII.

PASTOR meus cum sit Jova, nihil mihi deest:

2 In graminosis pascuis me stabulat; me ad tranquillas ducit aquas:

PSALMI. DIES V.

3 Meum recreat animum, me per justitiæ semitas propter suum nomen deducens.

4 Itaque licet per atram letiferamque vallem ingrediari, nihil mali metuam; quod Tu mihi adsis, meque tua virga consoletur et pedum.

5 Tu mihi mensam instruis in adversariorum conspectu meorum, meumque caput unguento perungis, exuberante meo poculo.

6 Quinetiam me bonitas et benignitas, quamdiu vivam, sequetur; incolamque Jovæ domum longo ævo.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. XXIV.

{ DIES
5.

JOVÆ est terra, et quicquid eâ continetur: orbis, et ejus incolæ.

2 Nam ipse eam super mari fundavit, superque fluminibus fixit.

3 Quis ascendet in montem Jovæ? quis in ejus sacro loco stabit?

4 Qui et insontibus manibus, et purâ mente præditus est: qui non animo suo ad nequitiam utitur, neque malitiosè jurat.

5 Is à Jovâ felicitatem, à Deo servatore suo beneficentiam consequetur.

6 Hoc est genus studiosorum Jovæ, videlicet Jacobæorum, qui sunt ejus præsentiae cupidi.

7 Attollite, portæ, capita vestra: efferte vos, aditus æterni, Rex ut gloriosus intret.

8 Quis est iste Rex gloriosus? Jova potens et fortis: Jova fortis bellator.

9 Attollite, portæ, capita vestra: efferte vos, aditus æterni, Rex ut gloriosus intret.

10 Quis est iste Rex gloriosus? Jova armipotens, Rex est gloriosus.

PSALMI. DIES V.

PSAL. XXV.

AD Te, Jova, animum meum attollo; Tibi, mi Deus, confido: effice ne frustrent, ne mihi insultent hostes mei.

2 Et sanè quicumque in Te sperant, non frustrantur: frustrantur perfidiosi nequam.

3 Vias tuas ostende mihi, Jova: semitas tuas doce me.

4 Dirige me per tuam veritatem, me docens: nam Tu Deus es meæ salutis, in quo perpetuam spem habeo.

5 Memento tuæ misericordiæ, Jova, atque benignitatis, quæ sunt ab omni æternitate.

6 Meæ juventutis peccata atque delicta meminisse noli: ut postulat tua clementia, memento mei pro bonitate tuâ, Jova.

7 Bonus et æquus est Jova, itaque sontes viam docet:

8 Inopes ad æquitatem dirigit, eosque suam docet viam.

9 Omnes Jovæ rationes clementia sunt et veritas; iis qui ejus fœdus et oracula conservant.

10 Propter nomen tuum, Jova, da veniam meæ culpæ, quæ multa sanè est.

11 Si quis homo est, qui Jovam metuat, huic ille viam demonstrabit, quam eligat:

12 Et ipse in bonis versabitur, et ejus posteritas terram possidebit.

13 Jovæ metuentibus patefit ejus arcanum, atque fœdus.

14 Jovam in oculis semper habeo: nam is meos pedes explicat ex retibus.

15 Respice me, et miserere mei, qui desertus et inops sum.

16 Ingentibus animi premor angoribus: educ me ex meis periculis.

PSALMI. DIES V.

17 Aspice meam miseriam et labores ; et ignosce meis omnibus peccatis.

18 Aspice quàm multi sint hostes mei, qui me atroci persequuntur odio.

19 Serva hanc animam, et me libera ; ne me tibi confidisse pudeat.

20 Conservent me integritas et æquitas, qui in Te spem habeam.

21 Vindica, Deus, Israëlitas ex omnibus eorum angustiis.

PSAL. XXVI.

PATROCINARE mihi, Jova, qui me innocenter gero, immotam in Jovâ fiduciam habens.

2 Experire et tenta me, Jova, meos renes atque cor explorans.

3 Equidem benignitatem tuam mihi ob oculos positam habeo, et in tuâ veritate versor.

4 Non ago cum hominibus nequam : non cum facinorosis versor.

5 Odi cœtum malorum : cum impiis non ago.

6 Lavo meas manus innocentia, et aram tuam, Jova, circundo ;

7 Ut laudes voce personem, et tua tot enarrem miracula.

8 Jova, amo tui fani domicilium, tuique gloriosi locum tabernaculi.

9 Noli meam animam ad improbos, vitam ad sanguinarios aggregare :

10 Quorum manus flagitiis, quorum dexteræ corruptelis refertæ sunt.

11 Ego me gero innocenter : assere me, et miserere mei.

12 Pes meus rectè constat, in cœtibus agam Jovæ gratias.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XXVII.

JOVA mea lux et salus est; ecquem metuam?
Jova meæ vitæ firmamentum est; ecquem
formidem?

2 Si me scelerati adversarii et hostes mei invadant, ut meum corpus comedant, offensuri sunt atque casuri.

3 Si contra me castra fiant, non metuam animo: si in me bellum surgat, tamen confidam.

4 Unum à Jovâ petii, idemque oro, ut in Jovæ domo per omnem vitam meam habitem; Jovæ contemplans amœnitatem, et ejus templum perlustrans.

5 Is enim me temporibus adversis abdit in suo tentorio: me abscondit in tabernaculi sui latebrâ, me in rupem evehit.

6 Jamque meum caput efferet supra meos hostes, qui me circumstant.

7 Itaque in ejus tabernaculo mactabo victimas adoreæ, canens, cantansque Jovam.

8 Exaudi, Jova, meam invocantis vocem: miserere mei, exoratus à me.

9 Sic animo cogito, velle Te tuum quæri conspectum: tuum conspectum, Jova, quæro.

10 Noli tuum mihi conspectum subtrahere: noli me tuum iracundè aversari:

11 Qui meum sis præsidium: ne me relinque, Deus meæ salutis.

12 Nam etiamsi me pater materque deserant, Tu me, Jova, receptas.

13 Doce me, Jova, tuam vivendi viam; et me rectâ semitâ deduc, propter meos adversarios.

PSALMI. DIES V.

14 Ne me hostium meorum libidini dedito :
nam in me surgunt falsi testes, et est qui crimen
conflet.

15 Actum esset de me, nisi credidissem me
Jovæ bona visurum in terrâ viventium.

16 Spem habe in Jovâ : fortis et constantis
animi esto, in Jovâ spem habens.

PSAL. XXVIII.

TE, Jova, invoco, meum numen : noli Te mihi
præbere surdum, ne neglectus à Te fiam
quales qui descendunt in barathrum.

2 Exaudi meam vocem supplicem, quâ Te, sub-
latis ad tuum sacrum penetrare manibus, imploro.

3 Noli me convellere, impiorum et malefico-
rum numero me habens ; qui, cum aliis amicè lo-
quentes, malitiam gerunt in pectore.

4 His Tu digna suis factis et morum privitate
præmia repende :

5 Hos, ut postulant eorum actiones, remune-
rare ; dignamque his ipsorum meritis solve mer-
cedem :

6 Quippe qui Jovæ facta, ejusque manuum
opera non perpendant ; idcirco per eum à stirpe
evertentur, non denuò ædificandi.

7 Gratias ago Jovæ, qui meam supplicantis
vocem exaudiat.

8 Jova meæ vires et clypeus est, cui animo
confido : à quo adjutus, animo exulto, eumque
meo carmine celebros.

9 Jova mea potentia est, et victoriarum uncti
sui firmamentum.

10 Serva tuos, tuæque hæreditati fave ; eos
regens atque evehens in perpetuum.

PSALMI. DIES VI.

PSAL. XXIX.

IMMOLATE Jovæ, ô divûm genus: pullos arietum immolate Jovæ, ei tribuentes gloriam atque potentiam.

2 Tribuite Jovæ debitam suo nomini gloriam: veneramini Jovam pio cultu.

3 In aquas imperium est Jovæ: Deus gloriosus tonat:

4 Jova oceani incumbit aquis: Jovæ sonitus præditus est robore: Jovæ sonitus præditus est autoritate:

5 Jovæ sonitus frangit cedros, perfringit Jova cedros Libani:

6 Efficitque ut vitulorum ritu subsilient Libanus et Sarion, more pullorum unicornium.

7 Jovæ sonitus flammam erumpit igneam: Jovæ sonitus tremefacit saltum: tremefacit Jova saltum Cadem.

8 Jovæ sonitus cervas parere facit, sylvasque nudat; cujus gloriam in ejus fano cuncti prædicant.

9 Jova manet in nimbis, et manet Jova rex in sempiternum:

10 Jova dabit suis potentiam: Jova suos felicitabit pace,

DIES } MATUTINÆ PRECES.
6. } PSAL. XXX.

EXTOLLAM Te, Jova, qui me allevaveris, neque meos hostes de me lætificaveris.

2 Jova mi Deus, Tu me invocantem sanâsti.

3 Tu, Jova, meam animam revocâsti ab orco, meque à vespillonibus vindicâsti.

PSALMI. DIES VI.

4 Cantate Jovam, vos ejus pii, sacram ejus memoriam perpetuis laudibus celebrantes :

5 Quippe momentanea est ipsius ira, benevolentia ejus vitâ donat : si vesperè fletus incumbat, adest manè lætitia.

6 Rebus secundis indormiens, dicebam, Equidem nunquam labefactabor ; quandoquidem Tu, Jova, pro tuo favore meum montem ita in tuto collocaveras.

7 Te tuum vultum abscondente fui perturbatus :

8 Invocavi Te, Jova ; supplicavi Domino in hunc modum :

9 Quodnam futurum est in meo lucrum sanguine, si ad interitum adactus fuero ?

10 Nunquid Te pulvis celebrabit ? nunquid tuam fidem prædicabit ?

11 Exaudi, Jova, et miserere mei, Teque mihi defensorem præbe.

12 Tum Tu meum mœrorem in chorum vertisti ; meque, exutum centone, amicivisti gaudio.

13 Itaque sinè intermissione à piis omnibus cantaberis, Jova, mi Deus, me Tibi immortales agente gratias.

PSAL. XXXI.

TIBI, Jova, confido ; ne me unquam pudeat : me pro tuâ æquitate libera.

2 Præbe aurem mihi, propera me eripere :

3 Et esto mihi firma rupes, tuta domus ad me conservandum.

4 Nam Tu mihi petra et propugnaculum es ; qui me tui nominis causâ ducas atque perducas :

5 Tu me ex reti expedias, quod contra me occultatur : quandoquidem Tu meum es firmamentum.

6 Tibi in manum commendo spiritum meum, qui me redimis, Jova, Deus fidelis.

PSALMI. DIES VI.

7 Odi eos qui improbitatem nequiter retinent, ipse Jovæ confidens.

8 Exultabo lætus in tuâ clementiâ ; qui meam respexeris inopiam, cognitis animi mei angoribus :

9 Neque me in hostilem manum impegeris, sed meos explicaveris pedes.

10 Miserere mei, Jova, qui tantâ sum in angustîâ, ut mihi præ mœrore et oculi et animus et venter contabescant.

11 Mihi consenescit vita præ gemitu, et præ ægritudine ætas.

12 Per peccata mea me meæ deficiunt vires, et ossa contabescunt.

13 Omnibus inimicis meis probro sum, et maximè vicinis : abhorrent me mei familiares ; et qui me foris vident à me recedunt.

14 Animi oblivioni traditus, perinde ac mortuus, sum quasi vas perditum.

15 Nam à multis audio contumelias ; terrore circumsessus conspirantium contra me, et mihi animam eripere conantium.

16 Ego verò, Te, Jova, fretus Deum meum appello.

17 Cujus in manu tempora sunt mea ; libera me ex hostium meorum manu, et ex meis infestis.

18 Illustra tuum me tuo conspectu, conserva me pro tuâ clementiâ.

19 Ne frustrer, Jova, qui te invocavi : frustrentur impii et compescantur orco.

20 Obmutescant labra mendacia, quæ contra justos arroganter et fastidiosè dicunt atrociam.

21 O quàm multa sunt bona tua, quæ tui metuentibus recondidisti ; quibus tibi confidentes afficis coram humano genere !

22 Tu eos in tui conspectûs latebrâ subtrahis

PSALMI. DIES VI.

hominum importunitatibus, eos quasi tegumento protegens à linguarum jurgiis.

23 Gratias ago tibi, Jova, qui tuâ in me clementiâ mirificè usus sis in urbe munitâ :

24 Qui, cum ego in rerum mearum trepidatione putarem me ab oculorum tuorum conspectu esse rejectum,

25 Tamen meam supplicem vocem à me imploratus exaudisti.

26 Amate Jovam, omnes ejus pii; quia Jova et fideles tuetur, et superbè agentes cumulatè remuneratur.

27 Este fortes, et vobis animos obfirmabit, quicumque Jovam suspicitis.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XXXII.

BEATUS cui remissum delictum, cujus obdutum est peccatum.

2 Beatus homo cui non imputat Jova culpam, et cujus in animo dolus non est.

3 Equidem, cum tacitus toto die ingemiscerem, sublabebantur membra mea.

4 Cumque me dies noctesque manus tua premeret, vertebatur succus meus in æstiva cremia.

5 Ergo meum Tibi peccatum declarans, meam culpam non Te celavi.

6 Dixi meum delictum Jovæ confitendum esse, et Tu mei peccati culpæ ignovisti.

7 Hanc ob rem Te pii omnes tempestivè precabantur: itaque quantumvis redundant fluctus, eos non attingent.

8 Tu mihi latebra es, qui me in rebus adversis tueris, et liberationis ovatione circumfundis.

9 Erudiam vos, et quâ viâ vobis sit eundum ostendam, vobis oculo meo consulens.

PSALMI. DIES VI.

10 Nolite similes esse equis aut mulis ratione carentibus, quorum maxillæ frenis sunt et lupatis coercendæ, ne quem invadant.

11 Multis doloribus afficientur impii : qui verò Jovæ confidunt, ii benignitate circumfundentur.

12 Gaudete in Jovâ, et exultate, justi : ovate, omnes probæ mentis homines.

PSAL. XXXIII.

OVATE, justi, in Jovâ, probos decet laudatio.
2 Celebrate Jovam citharâ : hunc nablio cantate decem chordarum.

3 Hunc canite novo carmine, scitè cum læto sonitu fidibus ludentes.

4 Nam Jovæ et dicta recta, et facta omnia vera sunt.

5 Amat justitiam atque jus : Jovæ benignitate plenus est orbis terrarum.

6 Ad Jovæ dictum facti sunt cœli, et ad ejusdem oris spiritum omnes eorum copiæ.

7 Is maris aquas quasi in cumulum acervavit, undis in cellas conditis.

8 Ergo Jovam metuant omnes terræ, hunc omnes reformident habitatores orbis :

9 Nam quod ipse dicit, id fit : quod jubet, existit.

10 Jova gentium consilia dissolvit, populorum conatus reddit irritos, et principum labefactat consilia.

11 Jovæ consilium in sempiternum perstat : Jovæ mentis cogitata in alias atque alias durant ætates.

12 Felix est natio, cujus Jova Deus est : populus, quem ille sibi possidendum delegit.

13 De cœlis despectans Jova cernit omne genus hominum : ex habitationis suæ domicilio contemplatur omnes orbis terrarum incolas :

PSALMI. DIES VI.

14 Quorum et corda finxit, et omnia facta perspicit.

15 Non rex copiarum multitudine servatur, non miles virium præstantiâ liberatur.

16 Fallax est equus ad defensionem, neque sui magnitudine roboris eripit ex periculo.

17 Enimvero intentum habet oculus Jova in sui metuentes, in eos qui suspiciunt ejus clementiam ;

18 Ut eorum animas à morte liberet, eosque in fame conservet.

19 Anima nobis in Jovam spectat, adiutorem, et propugnatorem nostrum :

20 In quo mente gaudemus, cujus sacro nomine confidimus.

21 Utere tuâ erga nos, Jova, clementiâ, uti nos Te suspicimus.

PSAL. XXXIV.

AGAM Jovæ gratias omni tempore, ejus laudes semper habens in ore.

2 De Jovâ anima mea se jactabit: quo audito lætabuntur inopes.

3 Magnificate Jovam unâ mecum, ejusque nomen pariter extollamus.

4 Jovam oravi, qui exoratus ex omnibus me liberavit terroribus.

5 Hunc qui intuebantur renidebant, nihil vultu erubescentes.

6 Hunc inopem Jova invocantem exaudivit, et ex omnibus vindicavit angustiis.

7 Circummunit Jovæ angelus ejus metuentes, atque defendit.

8 Gustate, et videte quàm bonus sit Jova; quàmque felix sit homo qui ei confidit.

9 Reveremini Jovam vos ejus sancti, nam Eum reverentibus nihil deest.

PSALMI. DIES VII.

10 Etiam juvenes leones penuriâ et fame laborant: at Jovæ studiosi nullo bono carent.

11 Adeste, nati, audite me, et vos Jovæ metum docebo.

12 Si quis es homo vitæ cupidus, ævi amans, ut potiari bonis:

13 Contine linguam tuam à malitiâ, et labia à loquendo fraudulentè:

14 Abstine à malo, et fac bene: stude paci, eamque sequere.

15 Habet Jova intentos oculos in justos; et aures ad eorum implorationem.

16 Habet Jova intentam in maleficos faciem, ut eorum memoriam ex terris extirpet.

17 Justos invocantes exaudit Jova, et ex omnibus eripit angustiis.

18 Adest Jova mente fractis, et animo afflictos conservabit.

19 Quamvis multa sint justorum mala, ex omnibus eos Jova liberat.

20 Eorum membra omnia sic servans, ut eorum nullum frangatur.

21 Perimet improbitas impios, et evertentur justorum inimici.

22 Asseret suorum animam Jova; nec quisquam evertetur eorum qui habent in eo fiduciam.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
7. } PSAL. XXXV.

CONTENDE, Jova, cum iis qui contendunt mecum: pugna cum meis oppugnatoribus.

2 Cape clypeum, scutumque, et mihi surge in auxilium.

3 Hastam expedi, et infestus occurre meis in festis; pronuncians mihi esse Te meam salutem,

PSALMI. DIES VII.

4 Turpiter frustrentur, qui meæ neci student :
fœdè retrocedant, qui mihi malum cogitant.

5 Similes sint aceri per auras, agitante Jovæ
angelo.

6 Sit eorum via tenebricosa, atque lubrica,
persequente Jovæ angelo.

7 Nam contra me sinè causâ suum pernicio-
sum rete abdunt : sinè causâ foveam in meum
faciunt periculum.

8 Accidat ei nec opinanti pernicies : capiat
eum rete, quod ipse occuluit, eò delapsum ad
exitium.

9 Tum meus animus in Jovâ exultabit, Jovæ
defensione lætus.

10 Omnia mea membra sic dicent, Jova, quis
tibi par est ? qui inopes à potentioribus, inopes
et pauperes ab ipsorum tuere deprædatoribus.

11 Surgunt testes injurii ; quæ ignoro, eorum
me postulantes.

12 Mihi malum pro bono reddunt, ut me vitâ
orbent.

13 Atqui mihi, ægrotantibus eis, vestis erat
cento : afflictabam meipsum jejunio ; et preces in
sinum meum redibunt.

14 Perinde ac si meus necessarius, aut frater
esset, sic me gerebam : tanquam in materno
funere pullatus, atque dejectus.

15 At illi in meo casu lætati sunt coëuntes :
imò vilissimi quique coiêrunt in me nec opinan-
tem labiis diductis sinè intermissione prosci-
dentes.

16 Parasitis aderant impuri helluones, denti-
bus in me stridentes.

17 O Domine, ecquando hæc aspicies ? retrahere
hanc animam ab eorum sævitiâ, à leonibus hanc
unicam.

PSALMI. DIES VII.

18 Celebrabo Te ingenti in conventu : Te in magnâ hominum frequentiâ laudabo.

19 Effice ne de me gaudeant, qui mihi falsò sunt hostes : ne oculis significant, qui me immeritò odêre.

20 Qui quidem tantum abest ut amicè loquantur, ut in hominum quietissimos malitiosa verba excogitent :

21 Et, diducto contra me ore, ita dictitent, Oho, oho, videbamus oculis nostris.

22 Vides, Jova, ne conniveto : Domine, noli à me abesse.

23 Excitare et expergiscere ad judicium meum, mi Deus, et Domine, ad causam meam.

24 Judica me pro tuâ justitiâ, Jova mi Deus ; et effice ne de me lætentur :

25 Ne sic cum animis suis cogitent, se voti compotes esse, jactantes me à se devoratum.

26 Pudeat ignominiosè eos, qui meo malo gaudent : pudore et turpitudine circumfundantur, qui contra me insolescunt.

27 Ovent et gaudeant innocentix meæ cupidi, semper dictitantes magnificandum esse Jovam, cui sui cultoris salus placeat.

28 Et mea lingua tuam justitiam, tuas meditabitur assiduè laudes.

PSAL. XXXVI.

IMPII perversitas mihi penitùs in mente loquitur, eum nullam ob oculos habere propositam religionem.

2 Adeò ipsi sibi blanditur, et placet, ut ejus vitia reperiantur odiosa.

3 Ejus oris verba improba sunt, et fraudulenta : a rectâ vel sententiâ vel actione abstinet.

PSALMI. DIES VII.

4 **Improba in lecto suo excogitat, viam insistit non bonam, à malo non abhorret.**

5 **O Jova, tua cœlestis est benignitas, ætherea fides :**

6 **Justitia proceris montibus altior, judicia oceano profundiora.**

7 **Homines Tu bestiasque conservabis, Jova ; quàm excellenti præditus es clementiâ, Deus ! in alarum tuarum umbrâ fiduciam habebit hominum genus :**

8 **Tuæ domûs ubertate circumfluet, eos Te tuarum flumine deliciarum perfundente.**

9 **Nam Te penes est vitæ fons, et in lumine tuo lumen videbimus.**

10 **Extende tuam clementiam in eos qui Te nôrunt, justitiam in probæ mentis homines.**

11 **Ne me superborum pes aggrediatur, ne manus amoveat impiorum.**

12 **Eò delabantur malefici, sic agitâti ut surgere non possint.**

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XXXVII.

NOLI propter malos te torquere, noli maleficis invidere :

2 **Nam gramine citiùs succidentur, et ut herbæ viriditas marcescent.**

3 **Confide Jovæ, et benefac : incole terram, et firmè pascêris.**

4 **Fruere Jovâ, et tibi animi tui postulata concedet.**

5 **Reclina in Jovam tuas rationes, eique confide et ipse rem transiget.**

6 **Tuamque innocentiam luce evidentiozem, tuum jus meridie clarius efficiet.**

PSALMI. DIES VII.

7 Acquiesce in Jovâ, illum patienter expectans: ne te crucia propter fortunatos, prava consilia capientes.

8 Desiste ab irâ, desine succensere: ne te crucia, ut quidem malè facias.

9 Nam mali excidentur: qui verò in Jovâ spem habent, terram possidebunt.

10 Paulò post jam nusquam erit impius; ejusque locum si contemplêre, nusquam extabit.

11 At inopes terram possidebunt, multâ fruentes pace.

12 Conantur impii nocere bonis, et dentibus in eos frendent.

13 Ridet eos Dominus, quòd videt eorum adventare diem.

14 Gladios stringunt impii, arcusque suos intendunt; ut inopes et pauperes dejiciant, ut rectè viventes trucidant.

15 Eorum et gladius ipsorum cor penetrabit, et arcus frangentur.

16 Multò præstat tenuis res justorum, quàm impiorum opulentia.

17 Nam impiorum lacerti frangentur: at bonos Jova sustinet.

18 Habet Jova eam vitæ hominum integrorum rationem, ut eorum sit hæreditas in perpetuum duratura.

19 Non pudebit eos calamitoso tempore, et vigente fame saturabuntur.

20 Cum interim impii peribunt, Jovæ inimici conficientur, ut opimi in fenum evanescentes agni.

21 Mutuatur impius, neque reddit: bonus verò miseretur, atque largitur.

22 Nam quibus ille bene vult, terram possidebunt: quibus autem malè vult, excidentur.

PSALMI. DIES VII.

23 Probi hominis gressus à Jovâ firmantur, ejusque vitæ via illi accepta est.

24 Si cadit, non pessum it, Jovâ eum manu sustinente.

25 Puer fui, et jam senui; neque tamen vidi justum derelictum, aut ejus progeniem desiderare victum.

26 Quotidie miseretur et commodat, et ejus progenies abundat.

27 Recede à malo, et benefac, et durabis in perpetuum.

28 Nam Jova, juris amans, pios suos non deserit, quin in æternum custodiantur.

29 Improbi verò dabunt pœnas, et semen impiorum excindetur.

30 Justi terram possidebunt, et in eâ durabunt in perpetuum.

31 Justus ore sapienter disserit, linguâque jus loquitur:

32 Et, Dei legem in mente habens, gressibus non titubat.

33 Speculatur impius justum, eumque studet necare.

34 Sed Jova eum non deseret in illius manu, neque damnabit, cum judicabitur.

35 Spera Jovam, ejusque viam tene, evehet te in terræ possessionem; impiosque videbis everti.

36 Vidi ferocem impium, et frondentis more lauri virentem:

37 Præterii, ecce jam non extabat, quærentique mihi ipsius ne vestigia quidem inveniebantur.

38 Integræ vitæ studiosus es, animo ad honesta quæque attento, sic erit tibi felix exitus.

39 Cum improbi simul pereant, sitque impiorum exitus exitium.

PSALMI. DIES VIII.

40 Justorum salus à Jovâ est, qui est eorum firmamentum temporibus adversis.

41 Quia Jova eis succurrit, eosque liberat: liberat ab impiis atque conservat, quandoquidem habent in eo fiduciam.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
8. } PSAL. XXXVIII.

JOVA, noli in me sæviùs animadvertere: noli me iracundè punire.

2 Nam mihi tua tela infixæ sunt, tua me urget manus.

3 Nihil est sanum in meo corpore, tanta est tua sævitia: nihil est in meis membris illæsum, propter peccatum meum:

4 Nam mea delicta, meum supergressa caput, me quasi grave quoddam onus opprimunt.

5 Putridæ fœtent vomicæ meæ, propter meam insaniam.

6 Affligor et deprimor vehementer, assiduè pullatus incedens.

7 Nam ilia mea plena sunt fœditate, nec quicquam est sanum in meo corpore.

8 Vehementer enervor et atteror, præ animi ægrimoniâ congemiscens.

9 Domine, quid omnino cupiam, tibi perspicuum est: quid suspirem, non te præterit.

10 Cor mihi palpitat, vires me deficiunt; adè ut ne oculos quidem, nedum lumen habeam.

11 Amici necessariique mei à meo vulnere absistunt: mei propinqui procul astant.

12 Qui verò meæ neci student, insidias tendunt: qui mihi malum cupiunt, sceleratè deliberrant, et fraudes assiduè comminiscuntur.

PSALMI. DIES VIII.

13 At ego non magis quàm surdus audio, neque magis hisco quàm mutus.

14 Sumque perinde ac si quis non audiat, nec in ore confutationem habeat.

15 Etenim in Te, Jova, spem habeo: Tu mihi imploranti respondebis, Domine mi Deus.

16 Sollicitus sanè fui, ne sim inimicis meis voluptati: nam mihi, si pede vacillavero, sese effeferentes insultabunt.

17 Nam equidem sum in casum pronus; meo dolore mihi semper obversante.

18 Ergo meum vitium ostendam, anxius ob meum peccatum.

19 At hostes mei vivunt, valentque et frequentes sunt qui me injuriâ oderunt.

20 Malumque pro bono rependunt, mihi adversantes eò quòd sequor bonum.

21 Ne desere me, Jova mi Deus, ne mihi abesto.

22 Propera mihi succurrere, ô Domine mea salus.

PSAL. XXXIX.

STATUERAM eam vitæ viam tenere, ut ne quid linguâ peccarem:

2 Meumque os frenare, quamdiu mihi obversarentur impii.

3 Obmutui silentio: a bonis etiam dicendis ita abstinui, ut etiam meus dolor crudesceret.

4 Adeò mihi cor in pectore incaluit, ut cogitationis igne ardescens, ita demum linguâ loquerer meâ:

5 Ostende mihi, Domine, meum exitum, et quis ætatis meæ sit modus; ut sciam quàm sim longævus.

6 En tu mihi ætatem concessisti dodranta-

PSALMI. DIES VIII.

lem, meumque ævum ferè nihil est apud Te: adeò omnino nihil est omnis hominis natura.

7 Adeò imaginariam vitam ducit homo: adeò temere tumultuatur, congerens quæ quis sit percepturus ignorat.

8 Et nunc quid sperem, Domine, nisi ut in Te sitam spem habeam.

9 Ex omnibus meis delictis libera me: ne me insanorum ludibriis expone.

10 Obmutescebam, ne mutiens quidem, Te negotium transigente.

11 Aufer à me tuum vulnus; tuæ manûs sævitiâ deficio:

12 Qui, cum de homine vitii sumis supplicium, ejus elegantiam tineæ more sideras: adeò nihili est omnis homo.

13 Exaudi meas preces, Jova, meam attendens querelam: ad meas lachrymas ne obsurdesce:

14 Nam peregrinus apud Te sum, advena, sicut omnes mei majores.

15 Relaxa me, ut me colligam; priusquam eò devenio, ut nullus sim.

PSAL. XL.

JOVAM speravi, et mihi flexus est, meamque exaudivit implorationem.

2 Et me ex horridâ voragine, ex cœnoso luto extraxit; meosque pedes in rupem evexit, meos gressus confirmans:

3 Et ori meo carmen novum suppeditavit, Dei nostri laudationem.

4 Quo viso, multi Jovam verebuntur, ei confidentes.

5 Beatus homo, qui collocat in Jovâ suam fiduciam, nec in arrogantes falsique sectatores intuetur.

PSALMI. DIES VIII.

6 Tua, Jova mi Deus, erga nos miracula, atque cogitata sunt inæstimabilia; neque quisquam iis recensendis par est:

7 Mihi de iis prædicare et loqui volenti occurrunt innumera.

8 Sacrificium et fertum tibi non placet: sed aurem mihi vulsisti, admonens,

9 Te victimas et piacula non postulare: ergo ita dico, En adsum,

10 In tui volumine libri de me scriptum est, ut tuam voluntatem exequar, mi Deus, Tibi loquenti lubens obsequor, tuam legem in imis habens visceribus.

11 Justitiam frequenti conventu prædico, labra mea nequaquam continens, ut Tute scis, Jova.

12 Justitiam tuam in meo pectore non texi: tuam fidelitatem et defensionem prædicavi.

13 De tuâ clementiâ et fide frequentem cœtum minimè celans.

14 Tu, Jova, noli me à tuâ excludere misericordiâ; quin me Tu clementiâ et fide semper tueare.

15 Nam me innumerabilia mala circumcludunt: tot me mea vitia opprimunt, ut ea perspicere nequeam; adeoque mei capitis capillos superant, ut animam despondeam.

16 Placeat Tibi, Jova, liberare me: Jova, ad mihi succurrendum festina.

17 Frustrantur fœdè, qui mihi animam extinguere conantur: retrocedant turpiter, qui mihi malum cupiunt.

18 Evertantur ob suam impudentiam, qui de me sic dicunt, Oho, oho.

19 Exultent et lætentur in Te omnes studiosi, jugiterque Jovam extollendum esse dictitent amatores tuæ tutelæ.

PSALMI. DIES VIII.

20 Miser quidem ego sum et inops: mihi tamen Dominus prospicit.

21 Tu meus es defensor liberatorque: mi Deus, ne cunctare.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XLI.

BEATUS qui egentium habet rationem: eum adverso tempore liberabit Jova.

2 Illum ita Jova tueatur et conservet, ut sit in terris felix: nec eum libidini dedat inimicorum:

3 Jova eum in lecto ægrotantem recreet; morboque laborantis totum stratum obeat.

4 Equidem ita dixi, Jova, miserere mei, medere animo meo, qui in te peccavi.

5 Inimici mei mihi maledicunt: Quando morietur, ejusque nomen peribit?

6 Quòd si quis me visit, falsum loquitur, animo improbum aliquid apud se conflans, quod foràs egressus eloquatur.

7 In me susurrant universi adversarii, mihi malum cogitantes.

8 Nempe me malâ re urgeri, neque jam, postquam decubui, surrecturum.

9 Quinetiam meus amicus, cui fidebam, meus convictor calce me petit.

10 Tu verò, Jova, miserere mei; et me sic attolle, ut illis merita rependam.

11 Hinc intelligo Te mihi favere, quòd de me non triumphat inimicus meus.

12 Quòdque me tueris incolumem, et in tuo conspectu constituis in perpetuum.

13 Collaudetur Jova Deus Israëlitarum, per omnem æternitatem. Amen.

PSAL. XLII.

QUEMADMODUM cerva mugit ad aquæ rivos, sic meus animus mugit ad Te, Deus.

2 Sitit meus animus Deum, ad immortalem Deum; quando veniam, et in Dei præsentia comparebo?

3 Lachrymis pascor dies atque noctes, dum hoc mihi quotidie objicitur, Ubi est Deus tuus?

4 Equidem hæc, animi mei affectionem apud me effundens, recordor; solitum me illis numerosè præire ad fanum:

5 Cum lætâ voce laudumque celebratione, turbâ festum agente.

6 Quid te abjicis, anime mi, et in me turbaris?

7 Spem habe in Deo, quem adhuc celebrabo, præsentem consecutus ab eo salutem.

8 O mi Deus, in me se dejecit meus animus; ideoque Tui memini in regione Jordanensi, et Hermone monte exiguo.

9 Unda undam invitat, sonantibus tuis torrentibus: omnes me tuæ impressiones et fluctus obruunt.

10 Solebat quidem Jova ea interdiu conferre beneficia, ut noctu carminibus et precationibus ad Deum vitæ meæ uterer.

11 Nunc sic ad Deum rupem meam conquerendum est, Cur ita mei immemor es? cur pullatus incedo, hoste sæviente?

12 Membra mea quasi sicâ proscinduntur, dum adversarii molestè conviciantur:

13 Nempe ita quotidie dictitantes, Ubi est Deus tuus?

14 Quid te ita dejicis, anime mi? aut quid in me ita turbaris?

15 Spem habe in Deo, quem adhuc celebratu-

PSALMI. DIES IX.

rus sum, meum præsentem Servatorem atque Deum.

PSAL. XLIII.

PATROCINARE mihi, Deus, et meam causam age: ab inhumanâ natione, ab homine malitioso et iniquo libera me.

2 Nam tu, qui meæ potentiae Deus es, cur me repellis? cur pullatus ingredior, hoste sæviente?

3 Mitte lucem fidemque tuam, quæ mihi duces sint, meque in sacrum tuum montem, et in tuas perducant sedes.

4 Et accedam ad aram divinam, ad Deum meæ voluptatis delicias; Teque citharâ celebrabo, Deus, mi Deus.

5 Quid te ita dejicis, anime mi? aut quid in me ita turbaris?

6 Spem habe in Deo, quem adhuc celebraturus sum, meum præsentem Servatorem atque Deum.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
9. } PSAL. XLIV.

DEUS, auditione, et majorum nostrorum narratione, accepimus, quale Tu opus olim eorum temporibus patrueris:

2 Qui eos, expulsis tuâ manu gentibus, conseris; cæterisque nationibus malo affectis immiseris.

3 Neque enim suis armis quæsivêre terram, neque sui eis lacerti peperêre victoriam;

4 Sed tua dextera, et tuum brachium, et tui vultûs lumen, quòd eis favebas.

5 Tu rex noster es, ô Deus, affice victoriâ Jacobæos.

6 Per te nostros profligabimus hostes : per tuum nomen pessundabimus adversarios.

7 Non enim arcubus nostris confidemus, non nos nostri defendent enses ;

8 Sed Tu nos ab hostibus defendis, osoresque nostros fœdè frustraris.

9 In Deo nos semper jactamus, tuum nomen celebrantes perpetuò.

10 Atqui Tu nos repulsos afficis ignominiâ, neque cum nostris copiis egrederis.

11 Nos hosti vertere terga cogis, ab osoribus nostris diripiendos.

12 Nos pro comedendis ovibus habes, per cæteras gentes dissipatos.

13 Tuos sine ullâ utilitate vendis, nihil ex eorum precio auctus.

14 Nos vicinorum probris, finitimorum derisioni et ludibriis exponis.

15 Nos gentium diceriis objicis, nationumque sannis.

16 Assiduè nobis obversatur nostra turpitude, vultûsque pudore velamur :

17 Propter maledicorum convitiatorumque voces, propter hostes et infestos.

18 Hæc omnia patientes, non tamen Tui sumus immemores, fœdusve tuum violamus.

19 Non mentibus retrocedimus, aut gressibus de viis tuis deflectimus :

20 Ne quidem cum nos in feralem detrusos locum tetrâ nocte operias.

21 Quòd si Dei nostri nomen obliti, manus ad alienum Deum porrexerimus, nonne Deus animadvertet id, qui mentis arcana novit ?

22 Sed tuâ causâ quotidie interficimur, et pro ovibus lanienæ ducimur.

PSALMI. DIES IX.

23 Excitare, cur dormis, Domine? expergiscere, ne nos perpetuò rejicias.

24 Cur tuum vultum abdis, immemor nostræ miseræ et calamitatis?

25 Qui, humi pessundati, pectoribus adhæremus terræ.

26 Agedum succurre nobis, et nos vindica pro tuâ clementiâ.

PSAL. XLV.

DICTAT meus animus elegantem orationem: eloquor ego meum opus regi.

2 Linguâ utor pro stylo velocis notarii.

3 Tu generis hominum formosissimus, labra habes gratiâ perfusa: ergo tibi favet Deus in perpetuum.

4 Accinge femori gladium tuum, heros, tuum decus et gravitatem:

5 Atque istâ gravitate feliciter invehere, fidei et tam mitis justitiæ ergo: et tua tibi dextera res ostendet stupendas:

6 Tela tua præacuta, tibi populis succumbentibus, in corda hostium regis diriges.

7 Solium tuum, ô Dive, in omnem permanet æternitatem; sceptrum æquitatis sceptrum regni tui est.

8 Justitiam amas, perosus impietatem; propterea Deus, tuus Deus, oleo te lætifico potius inunxit, quàm tuos socios.

9 Nihil nisi myrrha et stacte et casia sunt vestimenta tua, intra eburnea palatia unde voluptatem percipis.

10 Regiæ puellæ tibi sunt in deliciis: astat tibi ad dexteram sponsa auro Ophirio insigniter exornata.

11 Audi, puella, vide ut aurem præbeas, et tuos populares patriamque obliviscare domum:

PSALMI. DIES IX.

12 Et tuæ pulchritudinis amore capietur rex, is enim tuus est Dominus tibi colendus.

13 Tum puella Tyri, ditissimi quique tibi cum muneribus coram supplicabunt.

14 Omnis puellæ regiæ splendor est intimus, veste auro segmentatâ.

15 Ea ducetur ad te, ô rex, in vestibus Phrygiis; eamque sequentes virgines, ejus amicæ, tibi adducentur.

16 Adducentur cum gaudiis et exultatione in regiam intrantes.

17 Parentibus tuis succedent tui liberi, quos toto orbe principes constituas.

18 Ego verò tui nominis memoriam omni posteritatis ætati mandabo, ita ut te populi in omnem seculorum perpetuitatem concelebrent.

PSAL. XLVI.

DEUS nobis fiducia et robur est, præsidium rebus in adversis præsentissimum.

2 Itaque non metuemus, licèt terra moveatur, et montes in medium mare transferantur :

3 Tantâque tempestate turbentur maris undæ, ut ad ejus æstus montes contremiscant.

4 Divinam quidem urbem, sacrum Supremi domicilium, suus delectabit amnis fluvii.

5 Quæ, cum in eâ versetur Deus, non commovebitur; Deo ei maturè succurrente.

6 Tumultuantur gentes, regna concitantur; at Deo vocem emittente tellus ipsa colliquescet.

7 Jova nobis armipotens adest, nobis munimento est Deus Jacobæorum.

8 Adeste, contemplamini Jovæ opera, quàm stupenda edat in terris.

9 Bella placat ad ultimas usque terras: perfringit arcus, detruncat hastas, currus igni cremat.

PSALMI. DIES IX.

10 Desistite, et me Deum agnoscite, extollendum in gentibus, extollendum in terris.

11 Jova nobis armipotens adest, nobis munimento est Deus Jacobæorum.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XLVII.

OMNES nationes, applaudite, acclamantes ovante voce Deo.

2 Nam Jova supremus terribilis est, Rex magnus in toto orbe terrarum.

3 Qui nobis cæteras nationes, qui populos nostris subjiciet pedibus.

4 Qui nobis possessionem deliget pro Jacobæorum, quos amat, dignitate.

5 Ascendit cum jubilatione Deus, Jova cum tubæ sonitu.

6 Cantate Deum, cantate; cantate Regem nostrum, cantate.

7 Nam Rex est totius orbis Deus, cantate scitè.

8 Regnat Deus in gentes; Deus in suo sacro sedens solio.

9 Populorum primarii colliguntur, hoc est, populus Dei Abrahami, in cujus tam sublimis Dei tutelâ est orbis terrarum.

PSAL. XLVIII.

MAGNUS est Jova, et præcipuè laudandus in urbe Dei nostri, sacro ejus monte.

2 Amœnus tractus, totius orbis terrarum voluptas mons Sion est, septentrionalis, regis urbs magni; cujus in arcibus notus est propugnatione Deus.

3 Ecce enim terrarum domini congregati processerunt.

PSALMI. DIES IX.

4 Hæc ut viderunt admirati sunt, ita attoniti ut perturbarentur:

5 Tremore correpti sunt, qualis dolor est parturientium :

6 Quemadmodum franges euro naves in alto deprehensas.

7 Qualia audivimus, talia vidimus in urbe Jovæ armipotentis, in urbe Dei nostri; eam Deus condit in æternum.

8 Manemus quieti, Deus, tuam clementiam, in medio fano tuo.

9 Ut tuum nomen, Deus, sic tua laus pertingit ad ultimas terras; qui dexteram habeas justitiâ plenam.

10 Gaudeat mons Sion, exultent Judææ puellæ, propter tua judicia.

11 Circuite, et circumdate Sionem: numerate tures ejus.

12 Advertite animum ad ejus propugnaculum: notate ejus arces, ut hæc narretis posteritati.

13 Nam Deus hic, Deus noster est sempiternus, perpetuò rector nos.

PSAL. XLIX.

AUDITE hoc, nationes omnes: attendite, omnis orbis incolæ:

2 Obscuri juxta ac illustres, divites æquè ac pauperes.

3 Ore docta eloquar, prudenter à mente cogitata.

4 Aures intendam sententiis, pandens ænigma meum citharâ.

5 Cur metuum malorum temporibus, circumstante me meorum pœnâ calcaneorum?

6 Sunt qui suis fidunt opibus, et in suarum abundantîâ divitiarum gloriantur;

PSALMI. DIES IX.

7 At non rediment alius alium, non suæ redemptionis precium Deo solvent.

8 Est enim cujusque animæ precium majus quàm ut ab homine præstari possit, itaque æternum omittat :

9 Imò etsi diutissimè vixerit, nec viderit sepulchrum.

10 Apparet enim sapientes simul et stultos fatuosque mori atque perire, aliis suas relinquentes opes.

11 Cogitant illi quidem suas domos æternas fore, suaque domicilia in alias atque alias ætates duratura, terras ex suis appellantes nominibus.

12 Atqui homines in existimatione non permanebunt; cum similes sint bestiis intereuntibus, cumque hic sit eorum mos.

13 Illorum tamen via nihil aliud quàm stultitia est, eorumque instituto posteri delectantur.

14 Illi quidem tanquam pecudes mandabuntur orco, imperante morte, in eosque dominabuntur prohi ad matutinum; et eorum species abolenda est; eisque domicilium futurus est orcus.

15 At meam animam vindicabit ab orco Deus, quandoquidem me asciscet.

16 Ne metue, si quis dives sit, domumque multi splendoris habeat.

17 Nam in morte non auferet quicquam, non eum sua sequetur deorsum gloria.

18 Placebat ille quidem sibi in hâc vitâ; et dum tu tibi indulgeas, laudaberis.

19 Deveniet ad majorum suorum genus ad extremum non visurus lumen.

20 Homo, qui in precio est neque sapit, similis est bestiis quæ intereunt.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. L.

{ DIES
10.

DEUS deorum Jova dixit se convocaturum orbem terrarum, ab ortu solis ad occasum.

2 Ex Sione, cujus perfecta pulchritudo est, Deus extitit :

3 Veniet Deus noster nec silebit, igne ante eum vorante, vehementi circumdatus tempestate.

4 Vocabit supernè cœlos atque terras ad suos judicandos.

5 Convocentur ad me pii mei, cum quibus mihi fœdus ictum est per sacrificium.

6 Tum cœlis ipsis justitiam ejus ostendentibus, qui Deus judex sit.

7 Audi, mi populus, inquiet, dum loquor, Israëlita, dum te commonefacio, Deus Deus ego tuus.

8 Non equidem te propter sacrificia tua, propter tuas solidas hostias apud me perpetuandas, reprehendam.

9 Non tauros ex tuâ domo, non hircos ex tuis accipiam caulis.

10 Nam mea sunt omnia sylvestria animalia, omnes in mille montibus bestiaë.

11 Omnes ego montanas volucres recognosco, terrestresque belluæ me penes sunt :

12 Quòd si esurirem, non id tibi dicerem ; meus cum sit mundus, et quicquid eo continetur.

13 Scilicet taurinâ carne vescar, aut hircinum bibam sanguinem ?

14 Sacrifica Deo gratiis agendis, et solve Supremo tua vota.

15 Tum me rerum adversarum tempore invocato ; et ego te ita defendam, ut tu me honores.

PSALMI. DIES X.

16 Impium autem sic alloquitur Deus : Quorsum tu mea narras instituta, meumque fœdus in ore habes ?

17 Cum disciplinam exosus, mea dicta post tergum rejicias.

18 Si furem conspexisti, curris cum eo ; et cum adulteris habes commercium.

19 Os tuum laxâsti ad malum, linguâ fraudes conflans.

20 Sedens contra tuum fratrem loqueris de eo detrahens, cum quo tibi communis mater est.

21 Et ista, me dissimulante, faciens, arbitraris me tui fore similem : ego verò coarguam, et te præsentem convincam.

22 Quæso hoc advertite, qui Dei estis immemores, ne corripiam indefensos.

23 Qui gratiis agendis sacrificat, is me honorat : hâc viâ qui graditur, huic ego divinam salutem præstabo.

PSAL. LI.

MISERERE mei, Deus, pro tuâ clementia ; pro tuâ singulari misericordiâ dele meam noxam.

2 Ablue me multùm à meo vitio, à meo peccato purga me.

3 Nam meam noxam agnosco, meumque peccatum mihi semper obversatur.

4 In Te solùm peccavi, inque tuis oculis hoc flagitium perpetravi, ut dictorum tuorum æquitas, judicii que puritas appareat.

5 Equidem in vitio genitus sum, et in peccato me concepit mea mater.

6 Equidem Tu veritatem in præcordiis amas, et occultè sapientiam mihi demonstrabis.

7 Expiabis me hyssopo, et purus ero : ablues me, et ero nive candidior.

PSALMI. DIES X.

8 Nunciabis mihi lætitiã atque voluptatem ;
ut exultent contusa à Te membra.

9 Abde tuam faciem à meis peccatis, et omnia
mea vitia dele.

10 Cor mundum crea mihi, Deus ; composi-
tumque spiritum in meo pectore renova.

11 Ne me à tuo conspectu rejice ; neve mihi
tuum sanctum Spiritum aufer.

12 Redde mihi tuæ lætitiã defensionis ; et
me principali Spiritu sustenta.

13 Docebo peccantes tuas vias, ita ut nocentes
tibi reconcilientur.

14 Vindica me à sanguine, Deus, Deus meæ
salutis : mea lingua tuam modulabitur justitiã.

15 Domine, mea labia aperies, et os meum
tuam laudem prædicabit.

16 Non enim sacrificio delectaris, ut id exhi-
beam : non Tibi acceptæ sunt victimæ.

17 Divina sacrificia sunt fractus spiritus :
fractam afflictamque mentem Tu, Deus, non de-
spicies.

18 Benefac pro tuo favore Sioni : construe
muros Hierosolymæ.

19 Tunc justis sacrificiis, victimis, et solidâ re
divinâ delectabere : tunc immolabuntur ad aram
tuam juvenci.

PSAL. LII.

QUID gloriaris in pravè factis, ô ferox ?

2 Dum quotidiana sit Dei clementia.

3 Tu scelera linguâ meditaris, quasi acutâ
novaculâ fraudes faciens.

4 Malum quàm bonum mavis, falsa quàm
justa loqui.

5 Amas omnem orationem temerariam, ô frau-
dulenta lingua.

6 Quapropter te Deus eruet ad extremum ;

PSALMI. DIES X.

sublatumque et avulsum ex tabernaculo extirpabit ex terrâ vivorum.

7 Hoc viso territi, justi hunc deridebunt :

8 En hominem qui vires suas in Deo non collocabat ; sed, suarum divitiarum copiâ fretus, suâ nitebatur pravitate.

9 At ego quasi virens olea in Dei domo versabor, divinâ fretus clementiâ in omnem ætatem.

10 Te, Deus, hujus rei autorem celebrabo perpetuò ; in tuo nomine spem habens, quod piis tuis placebit.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LIII.

COGITANT insani cum suis animis, non esse Deum.

2 Adeò nefariis sceleribus corrupti sunt, nullus ut rectè faciat.

3 Deus de cælo despicit in hominum genus, ut videat an sit aliquis sanus et religiosus.

4 Omnes pari improbitate deflectunt, adeò ut non sit qui rectè faciat, ne unus quidem.

5 An non prorsus insaniunt hi malefici, meos tanquam panem consumentes, neque Deum invocantes ?

6 Ibi expavescebant, ubi non erat timendum, tuorum enim membra oppugnatorum discerpit Deus ; te eos fœdante, quos Deus abhorreat.

7 Utinam detur ex Sione salus Israëlitis : utinam revocet Deus ex captivitate suos !

8 Tunc exultent Jacobæi, gaudeant Israëlitæ.

PSAL. LIV.

DEUS, per tuum nomen serva me ; per tuas vires patrocinare mihi.

2 Deus, audi meas preces ; attende verbis oris mei.

PSALMI. DIES X.

3 Nam hostes consurgunt in me, et crudeles
meæ neci student, Deum sibi non proponentes.

4 En Deus mihi succurrit : Deus adest mihi
vitam sustentantibus.

5 Malum rependet meis adversariis; eos Tu
pro fide tuâ disperde.

6 Ego ultro sacrificabo tuum tam mite nomen,
Jova, celebrans.

7 Me ex omnibus rebus adversis ita eripuit,
ut ipse meis oculis pœnas hostium viderim meo-
rum.

PSAL. LV.

AUSCULTA, Deus, meas preces; et ne Te
meæ subtrahe supplicationi.

2 Intende mihi, et concede quod oratione
querulâ ac turbulentâ peto.

3 Propter hostium voces, propter impiorum
importunitatem; qui comminiscuntur in me
crimen, mihi acerbè adversantes.

4 Cor mihi in pectore trepidat, lethi me ter-
rores incessunt.

5 Timor et pavor invadit, et horror tantus
obruit,

6 Ut ita loquar: Utinam alas haberem, ut co-
lumba, tum in tutum advolarem.

7 Equidem procul discederem, desertis man-
surus in locis.

8 Maturarem mihi fugam, ut à vento turbineo
et tempestate evaderem.

9 Perde, Domine, divelle linguas eorum; nam
video crudelitatem et discordiam in urbe:

10 Quæ eam per muros dies noctesque circum-
dant: versantur in eâ crimina et facinora.

11 Versatur inhumanitas, nec abscedit ex ejus
vicis dolus atque perfidia.

PSALMI. DIES X.

12 Non hostis in me bacchatus est, id potui ferre:

13 Non adversarius meus in me invehebatur, eum potui devitare:

14 Sed tu mei ordinis homo, præcipuus, familiarisque meus.

15 Qui arcana suaviter inter nos communicabamus: qui in fanum conjunctè ventitabamus.

16 Tollat istos mors; vivi descendant in tartara, quandoquidem inter eos in eâdem versantur habitatione scelera.

17 Ego Deum invocabo, meque Jova conservabit.

18 Et vesperè et manè et meridie quiritanis orabo, et meam vocem exaudiet.

19 Vitamque meam incolumem tutabitur à meis oppugnatoribus; tam multi mihi adsunt.

20 Exaudiet Deus, eosque opprimet, is qui manet æternus: quorum nulla fiat mutatio, quique Deum nihil revereantur.

21 Ille quidem iis manus affert, qui erant cum eo pacati, sua pacta violans.

22 Et in ore dulciora butyro habens, in corde bellum gerit; verbis utitur oleo mollioribus, cum sint spicula.

23 Rejice tuum onus in Jovam, qui te fovebit; nunquam permissurus justum labefactari.

24 Tu vero, Deus, illos in foveam interitûs detrudes.

25 Homines sanguinarii et fraudulentis ad ætatis suæ medium non provehentur; cum ego interea Tibi, Jova, confidam.

PSALMI. DIES XI.

MATUTINÆ PRECES. { DIES
PSAL. LVI. { 11.

MISERERE mei, Deus; nam me opprimunt homines, assiduè acriter impugnantes.

2 Opprimunt adversarii mei assiduè; nam multi me summâ ope oppugnant.

3 Equidem meis periculosis temporibus Tibi confido.

4 In Deo promissa laudabo: in Deo fiduciam habens, non metuum ne quid mihi faciant mortales.

5 Assiduè meis rationibus negotium exhibent, suas omnes cogitationes in meam perniciem conferentes.

6 Coëunt, delitescunt, meos calces observant, scilicet meæ necis avidi.

7 An in nequitiâ suâ habebunt perfugium? Tu illos, Deus, iratus dejicies.

8 Tu, qui meas vagationes numeratas habes, refer meas lachrymas in tuum sacculum, hoc est, in tuum commentarium.

9 Ita retro agentur hostes mei, invocante me, qui sciam à me stare Deum.

10 In Deo promissa laudabo: in Jovâ promissa laudabo.

11 In Deo fiduciam habens, non metuum ne quid mihi faciant mortales.

12 Tibi, Deus, vota dabo; tibi solvam gratiarum actiones:

13 Qui meam vitam à morte, hoc est, meos pedes à casu sic defenderis, ut ingrediar coram Deo in luce vivorum.

PSAL. LVII.

MISERERE mei, Deus, miserere mei, Tu, in quo animi fiduciam habeo; in cujus alarum

PSALMI. DIES XI.

umbrâ fiduciam habeo, dum transit inhumanitas ista.

2 Invoco Deum supremum, Deum mearum transactorem rerum.

3 De cœlo auxilium mittet, quo me defendat ab injuriâ quâ opprimor.

4 Utetur Deus clementiâ suâ ac fide: nam versatur inter leones vita mea.

5 Jaceo inter incendiarium genus hominum, quorum et dentes spicula sunt atque sagittæ, et lingua gladius acutus.

6 Evehere supra cœlos, Deus, cujus gloria toto patet orbe terrarum.

7 Rete meis componunt gressibus, ad meâ vitæ ruinam: cavant ante me scrobem, in quam mediam casuri sunt ipsi.

8 Composito sum animo, Deus, composito sum animo ad canendum modulatè.

9 Expergiscere, mea gloria: expergiscere, nablium et cithara: expergiscar primò manè.

10 Celebrabo Te apud nationes, Domine, Te apud populos cantabo:

11 Cujus clementia ad cœlos, cujus fides ad æthram usque porrigitur.

12 Evehere supra cœlos, Deus, cujus gloria toto patet orbe terrarum.

PSAL. LVIII.

VERENE certè justa pronunciat, senatores? ex æquo judicatis, ô genus humanum?

2 Imò et animis iniquitates agitatis in terris, et manibus injuriam libratis.

3 Deflectunt impii jam ab utero: errant ab alvo matris falsiloqui.

4 Venenum habent, quale anguis venenum est; quale surdæ aspidis, quæ sibi aurem obturat;

PSALMI. DIES XI.

5 Quæ magi vocem non audit, divini incantamentorum periti.

6 Deus, elide eorum dentes in ipsorum ore; leoninos maxillares evelle, Jova: diffluant, ut aqua; sagittasque suas jaculantes deleantur funditus.

7 Fiant similes limaci in limum abeunti, et mulieris abortui; neque solem videant.

8 Quum nondum ollæ vestræ sentient ardentem spinas; illi tanquam crudi per iram vexentur.

9 Lætabitur bonus, viso supplicio, suaque vestigia in impiorum sanguine lavabit.

10 Atque ita confitebuntur homines bonis esse fructum, Deumque esse qui terras moderetur.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LIX.

DEFENDE me à meis hostibus, mi Deus contra meos infestos me protege.

2 Defende me à maleficis, me ab hominibus tuere sanguinariis.

3 Etenim meæ vitæ insidiantur, coëuntes contra me homines prævalidi, nullo meo delicto aut peccato, Jova.

4 Nullo meo vitio concurrunt, seque parant: Tu vero age mihi obviàm veni, et hæc aspice.

5 Expergiscere, Jova, Deus armipotens, Deus Israëlitarum, ad vindicandas gentes omnes; nullâ in quenquam perfidorum et maleficorum usus misericordiâ.

6 Vesperè reversi strepunt ut canes, urbemque circumeunt.

7 Et heu qualia ore vomunt, gladios habentes in labris, si quis audiat.

PSALMI. DIES XI.

8 At Tu, Jova, ludes eos, deridens gentes omnes.

9 Tibi vires meas acceptas feram, Deo propugnatori meo.

10 Deo erga me suâ clementiâ usuro; Deo mihi in adversarios meos exemplum edituro.

11 Noli eos interimere, ne hoc mei populares obliviscantur: agita eos tuâ vi, atque deprime, ô propugnator noster Domine.

12 Ob sui scelus oris, ob suorum dicta labiorum capientur in suâ superbiâ; propterque perjuria et mendacia quæ comminiscuntur.

13 Confice severè, confice et in nihilum eos redige; ut intelligatur Deum esse inter Jacobidas, dominantem ad ultimas terras.

14 Et vesperè reversi strepent ut canes, urbemque circumibunt.

15 Ob cibum vagabuntur, et nisi saturati ringentur.

16 Ego verò tuam canam potentiam, tuamque benignitatem maturè resonabo; qui mihi munito perfugioque fueris in meis periculosis temporibus.

17 Te meam potentiam cantabo, qui Deus sis meus propugnator, Deus erga me clemens.

PSAL. LX.

DEUS, qui nos aspernatus iracundè dissipâsti, reconciliare nobis.

2 Tu regionem hanc impressionibus concussisti, medere ejus calamitatibus, nutat enim.

3 Tuos duriter tractâsti, tetrum vinum bibere nos cogens.

4 Tui metuentibus præstitisti signum, quo triumphantes utantur propter veritatem tuam.

PSALMI. DIES XI.

5 Evaserunt igitur tui dilecti: defende me istâ dexterâ, mihi exoratus.

6 Promittit Deus in suo sacrario, quæ læter: Dividam Sichemam, vallemque Sochothadimetiar.

7 Meus est Gileadus, meus Manasses, et Ephraïmus mei capitis firmamentum: Judas meum est imperium.

8 Moabus meæ lebes lotionis: ad Idumæum jaciam meum calceamentum: tu mihi, Palæstina, adorem acclama.

9 Quis me ad urbem sistet munitam? quis me perducet ad Idumæum?

10 Cum Tu nos, Deus, rejeceris; neque cum nostris proficiscare copiis.

11 Fer nobis auxilium contra periculum; quando vana est humana tutela.

12 Per Deum fortia patrabimus, eo nostros proterente perduelles.

PSAL. LXI.

EXAUDI, Deus, meam querimoniam, attende meis precibus:

2 Qui Te ex ultimis imploro terris, cum animi ægrimoniâ.

3 Pervehe me in rupem me sublimiorem; nam Tu fuisti mea fiducia, validaque turris adversus hostem.

4 Manebo in tuo tabernaculo in perpetuum, tuarum fretus alarum præsidio.

5 Tu enim, Deus, mea vota exaudis; Tu possessionem das tuum nomen reverentibus.

6 Ætatem ætati regis adjice, ut ejus anni perpetuentur seculis.

7 Habitet æternum apud Deum, sub clementiæ fideique custodiâ.

PSALMI. DIES XII.

8 Ita tuum cantabo nomen in perpetuum,
meis votis quotidie solvendis.

DIES } MATUTINÆ PRECES. .
12. } PSAL. LXII.

SANE in Deo meus animus acquiescit, à quo
Deo mea salus pendet.

2 Sanè is meum numen et salus est, et ejus-
modi munimentum, ut nihil admodum commo-
vear.

3 Quousque in pium quemque injuriosi eritis?
Peribitis ad unum omnes perempti; eritisque
tanquam paries inclinans, tanquam convulsa
maceria.

4 Toti in eo sunt ut, quem extollet Deus,
eum de statu dejiciant; falsi sunt studiosi, ore
benè, pectore malè precantes.

5 Attamen in Deo acquiesce, anime mi: nam
in eo sita est mea spes.

6 Sanè is meum numen et salus est, et ejus-
modi munimentum, ut non commovear.

7 In Deo mea salus est atque gloria: meæ
potentiæ numen, mea fiducia in Deo est.

8 Ei confidite omni tempore, mortales:
effundite apud eum vestros affectus, quia Deus
est nostra fiducia.

9 Sanè adeò vana res est genus hominum,
adeò frivolum quiddam est mortale genus, ut,
si simul in staterâ ponantur, sint ipsâ vanitate
leviores.

10 Ne confidite fraudibus et rapinis: ne vos
usque adeò vanos præbete: opes si affluant, ne
in eas animum intendite.

PSALMI. DIES XII.

11 Unum pronunciat Deus, id quod ego non semel audivi, Dei esse potentiam;

12 Tuamque, Domine, esse benignitatem, qui pro suo quemque facto remunereris.

PSAL. LXIII.

DEUS, qui meus es Deus, ego Te vigilanter requiro.

2 Te animo sitio, Te ipso corpore desidero in squalidâ, torridâ, siticulosâque terrâ.

3 Te ita in fano contemplatus sum, ut tuam potentiam et gloriam viderem.

4 Te, nam tua mansuetudo est vel vitâ melior, his labiis commendo:

5 Atque ita dum vivam collaudabo, manus in tuo nomine attollens.

6 Equidem mihi adipe quodammodo, et pingui satiari videor, dum Te ore cum labiorum modulatione laudo.

7 Nonne tui memor fui in meo cubili, de Te per vigiliis cogitans?

8 Nam mihi Tu auxilio es, in cujus alarum umbrâ ovo.

9 Tibi animo adhæreo, qui me tuâ exterâ sustines.

10 Qui verò meæ vitæ moliuntur exitium, ii ad telluris ima devenient.

11 Ferrique mucrone trucidati, eandem cum vulpibus sortem subibunt.

12 At rex per Deum lætabitur, per quem quicumque jurant, gloriaturi sunt, falsiloquorum oribus obstructis.

PSAL. LXIV.

EXAUDI, Deus, orationis meæ vocem: ab hostili terrore vitam meam tuere.

PSALMI. DIES XII.

2 Subtrahe me improborum conatui, insultui maleficorum :

3 Quia suas linguas ut enses acuunt, dirorum spicula verborum jaculantes ;

4 Ut, ex occulto in homines integros collinantes, eos de improvise figant, nihil tale metuentes.

5 Confirmant sese ad rem malam, de abscondendis pedicis consultantes, solliciti ne quis eas animadvertat.

6 Comminiscuntur iniqua, quæ excogitata perficiant, et quidem adhibitis ad id penitissimis cujusque mentis sensibus.

7 Sed eo figet eos telo Deus, ut inexpectatis percutiantur ictibus.

8 Suis etiam linguis ita prosternentur, ut quicumque aspexerint eos habeant despiciatui.

9 Quo viso, homines omnes Dei prædicabunt opus, ejusque factum rite perpendent.

10 Tum boni gaudebunt in Jovâ, eique confident ; omnesque mente probi lætabuntur.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LXV.

TUA, Deus, laus prædicatur in Sione : Tibi Hierosolymis persolvetur votum.

2 Ad Te, qui preces exaudis, mortales omnes convenient.

3 Me quidem vitiorum negotium superavit : Tu delicta mea expiato.

4 Beatus quàm tu deligis, et cooptas ; in tuis habitaturum porticibus, satiandum tuæ domûs, tuæ sacræ cellæ, bonis.

5 Tu nobis mirificâ æquitate indulgebis,

PSALMI. DIES XII.

Deus nostræ salutis; qui es omnium terræ finium, et mari remotorum fiducia.

6 Qui montes tuâ virtute constabilis, accinctus fortitudine.

7 Qui pelagi murmur coërces, murmur ejus undarum, tumultumque populorum.

8 Cujus prodigia formidant, qui usquam habitant: qui et matutini ortum, et vesperum exhilaras.

9 Qui terram curando, perpetuandoque, eam multùm locupletas.

10 Divinus rivus aquâ plenus est; sic terram curando hominibus frumenta suppeditas:

11 Dum sulcos ejus irrigas, et, demissis in valles pluviis, terram imbre emollis ejusque germina fœcundas.

12 Annum bonis tuis ornas, tuæque nubes stillant ubertatem.

13 Stillabunt in saltuum pascua; collesque lætitiâ cingentur.

14 Vestita plana pecudibus; et farre valles obductæ, hilari cantu personabunt.

PSAL. LXVI.

SONATE Deum, totus orbis; cantate nomini ejus gloriam, laudis ei præstantes honorem.

2 Dicite Deo, ô quàm horrenda sunt tua facta: Tibi, propter magnitudinem tuæ potentiaë, tui subjicientur hostes.

3 Te universus orbis terrarum colet, atque cantabit: tuum nomen cantabit.

4 Adeste, considerate Dei opera, quàm sit erga genus humanum factis mirificus.

5 Mare convertit in siccum: trajectum est flumen pedibus, nobis ibi eo lætantibus.

6 Quia suâ virtute dominatur æternùm, ocu-

PSALMI. DIES XII.

lis ita gentes specularans, ut se contumaces non efferant.

7 Commendate, populi, Deum nostrum, ejus laudationis voce personantes;

8 Qui nostras vitâ donat animas, pedes nostros labare non passus.

9 Expertus es Tu quidem nos, Deus: nos explorâsti sicut exploratur argentum.

10 Nos in retia egisti: nos cruciatu laterum affecisti.

11 Homines imposuisti capitibus nostris: venimus per ignes et per aquas; et idem nos in ubertatem eduxisti.

12 Veniam in ædem tuam cum victimis: vota mea Tibi persoluturus, quæ labiis promisi meis, quæ ore nuncupavi in meis adversis.

13 Victimam Tibi pingues immolabo, cum arietino suffitu: offeram Tibi cum hircis boves.

14 Adeste, audite, dum narro, omnes Dei reverentes, quid mihi præstiterit.

15 Eum ore invocavi, et linguâ subvexi.

16 Quòd si cujuspiam criminis mihi conscius sim, me non exaudiet Dominus.

17 Atqui exaudivit Deus, ad vocem meæ pre-cationis intentus.

18 Gratias ago Deo, qui meas preces non repudiârit, neque suam mihi negaverit clemenciam.

PSAL. LXVII.

DEUS, miserere nostrî, et nobis fave, tuoque nos illustrando vultu nostrî miserere.

2 Ut in terris tua ratio, ut apud omnes gentes tua cognoscatur tutela.

3 Te populi, Deus, celebrent: Te populi celebrent universi.

PSALMI. DIES XIII.

4 Gaudeant, oventque nationes: Tu enim populos ex æquo reges, et nationes moderabere per terras.

5 Te populi, Deus, celebrent: Te populi celebrent universi.

6 Edet suum tum terra proventum; et Deus nobis Deus favebit noster.

7 Favebit nobis Deus, eumque omnes terrarum tractus reverebuntur.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. LXVIII.

{ DIES
13.

EXURGAT Deus, dissipentur ejus hostes; fugiantque ante eum ejus osores.

2 Ut fumus disjicitur, sic eos Tu dejicies; et ut liquescit igni cera, sic à conspectu Dei dispereant impii:

3 Boni verò gestientes gaudeant apud Deum, exhilaratique fruantur voluptate.

4 Canite Deum, cantate nomen ejus: extolite eum qui cœlis insidet, et, ut equo, vehitur, cujus nomen est Jova; et apud hunc lætitiâ gestite.

5 Pater est pupillorum, patrønus viduarum: Deus in suo sacro domicilio.

6 Deus, qui solitarios domi collocat, compedibus vinctos educit; cum interim rebellatores siticulosa loca incolant.

7 Deus, cum tuo populo præires, cum per solitudinem incederes;

8 Terra contremiscebat, ipsique cœli fluebant ad Dei præsentiam: quemadmodum tremuit iste Sinai ad Dei, Israëlitarum Dei, præsentiam,

PSALMI. DIES XIII.

9 Tu pluviam magnificè tuam, Deus, patrimonium conspergebas, fessumque recreabas.

10 Illic tuæ habitabunt copiae; Te, Deus, quæ tua bonitas est, inopibus prospiciente.

11 Dabat sermonem Dominus, exercitusque prædicantium erat numerosus:

12 Cessare, cessare copiarum reges, et domi resides spolia diviserunt.

13 Etiam si jacueritis inter ollas, eritis posthac ut alæ columbæ, argento obductæ, cui sunt plumæ in aurum virentes.

14 Quum illorum causâ reges Omnipotens profligaret, nivoso Salmone erant candidiores.

15 Mons Dei fertilis est ut Basan; ut Basan tumidus.

16 Cur insolescitis, montes tumidi? hic est Dei mons, in quo amat habitare, quemque ipse Jova incolet in perpetuum.

17 Jovæ quadrigæ sunt bis dena millia, multiplicia angelorum millia; et in iis est Dominus ut in fano Sinaiensi.

18 Ascendens in sublime captivam fecisti captivorum multitudinem, accepisti dona distribuenda inter homines et quidem etiam contumaces, ut Jova Deus inter eos permaneat.

19 Laudetur Dominus indies, nostræ Deus salutis in nos quotidie munificus.

20 Deus nobis Deus est ad salutem: à Jovâ Domino morte liberamur.

21 Sanè Deus caput truncabit hostium ejus, verticem comatum versantium in suis criminibus.

22 Dixit Dominus: Retraham meos velut ex Basan: meos retraham velut olim ex pelagurgitibus.

PSALMI. DIES XIII.

23 Ut et Tu tuos in hostium sanguine pedes,
et tui canes eodem linguam lavent.

24 Spectatur tuus incessus, Deus, incessus
mei Dei, mei Regis in fano.

25 Præeuntibus cantoribus, sequentibus fidi-
cinibus, in medio pulsantibus tympana puellis.

26 Collaudate Deum Dominum, Israëlità,
gregatim ; idque ex animo.

27 Princeps adest pusillus, Benjamin, et
Judæi proceres in primis, proceres Zabulonii,
proceres Nepthalenses.

28 Constituit tuam Deus tuus potentiam :
confirma, Deus, quod nobis fecisti ;

29 Ob tuum fanum Tibi Hierosolymis : ita
Tibi munera reges afferent.

30 Fusâ hastatorum catervâ, et multitudine
robustorum, qui sunt quasi tauri, inter populo-
rum vitulos ita dissipatâ, ut cum fragmentis
argenti veniant suppliciter ; populisque certandi
cupidis profigatis ;

31 Advenient ex Ægypto optimates ; Æthio-
pumque terra manus suas Deo protendet.

32 Terrestria regna, canite Deum : cantate
Dominum.

33 Qui cœlos, qui antiquos cœlos insidet,
vehementem suâ voce sonitum daturus.

34 Tribuite Deo potentiam in Israëlitas : ejus
magnificentia est in nubibus, et in æthere
potentia.

35 O Deus, in tuo mirificus es sacrario : Deus
Israëlitarum es ; potentiam, viresque suo dabit
populo ; propterea benedictus sit Deus.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LXIX.

CONSERVA me, Deus, in aquâ de vitâ periclitantem.

2 Demergor in tantam paludis voraginem, ut nullum sit fundum: venio in tantam aquæ profunditatem, ut fluctibus obruar.

3 Mihi et guttur clamanti lassitudine raucum est, et oculi Deum meum suspiciendo deficiunt.

4 Qui me oderunt immeritò plures sunt quàm mei capitis capilli: qui mihi infensi injuriâ me succidere conantur prævaluerunt.

5 Quæ non rapui, ea rependi: Deus, Tu scis me non esse in vitio, neque Te mea latent crimina.

6 Ne in me pudeat eos, qui in Te spem habent, Domine Jova armipotens: ne ignominiâ afficiantur in me Tui cupidi, Deus Israëlitarum.

7 Nam tuâ causâ infamiam sustineo, faciem ignominiâ tectam habens.

8 Alienus et extraneus mei habeor fratribus, eâdem mecum matre natis.

9 Quoniam tuæ domûs studio conficior, tuorumque conviciatorum conviciis impetor.

10 Quódque me flebiliter jejuniis affligo, hoc mihi probro datur:

11 Et, dum centone pro veste utor, sum eis dicterio.

12 De me fabulantur in curiâ sedentes, et cantilenas habent inter pocula.

13 At ego à Te precibus, Jova, contendo, tempore accepto.

14 Me exaudi, Deus, pro tuâ singulari clementiâ: mihique, quæ tuæ tutelæ fides est, exoreris.

15 Eripe me ex luto, ne summergar: liberer à meis osoribus, ex aquæ profunditate.

PSALMI. DIES XIII.

16 Ne me fluctus obruat aquæ: ne gurges hauriat: ne hiatu absorbeat vorago.

17 Exaudi me, Jova, pro tuâ tam benignâ clementiâ: pro tam præstanti humanitate respice me.

18 Neve me tuum aversare, qui sum in periculo: ô propera exaudire me.

19 Accede ad vitam meam vindicandam, me propter hostes meos redime.

20 Tu meum probrum, pudorem, et ignominiam novisti; habes omnes adversarios meos in conspectu.

21 Cor mihi probro rumpitur: anxius expecto commiserationem, quæ nulla est; consolationem, quam nullam adipiscor.

22 Quin mihi pro cibo fel, et sitienti acetum porrigunt bibendum.

23 Sit eis apposita mensa laqueus, et pacatissima quæque detrimetosa.

24 Caligent oculis, ne videant; eisque latera jugiter obtunde.

25 Effunde in eos tuam bilem; et eos ardenti irâ opprime.

26 Fiat eorum habitatio deserta, nemine in eorum domiciliis habitante.

27 Quandoquidem quem Tu cecidisti insectantur, sauciorum tuorum dolorem adaugentes.

28 Eorum vitia vitiis accumula, neve in tuam veniant justitiam.

29 Deleantur ex libro vivorum, neque justis ascribantur.

30 Me vero inopem et ægrum tua, Deus, proteget tutela.

31 Laudabo Dei nomen carmine, eum gratiis agendis magnificans.

PSALMI. DIES XIV.

32 Id quod erit Jovæ gratius, quàm taurus, cornutus, cornipes.

33 Hoc viso, lætabuntur inopes : este Dei studiosi, et vestrâ mente vivetis.

34 Exaudit enim pauperes Jova, vinctos suos non contemnens.

35 Eum cœli atque terræ, eum maria, quæque in eis moventur omnia collaudabunt.

36 Siquidem Deus Sionem conservabit, urbesque Judææ construet ; ut ea incolatur et possideatur.

37 Eamque tenebit ejus cultorum progenies, et ejus amatores nominis habitabunt.

PSAL. LXX.

DEUS, ad me defendendum, Jova, ad mihi subveniendum festina.

2 Turpiter frustrentur qui meæ neci student: fœdè retro cedant mei malevoli.

3 Auferant hoc impudentiæ suæ præmium, ut vertantur, qui dictitant, Oho, oho.

4 Exultent et lætentur in Te omnes Tui studiosi ; semperque dictitent magnificandum esse Deum amatores tuæ tutelæ.

5 Mihi vero inopi et pauperi, Deus, propera :

6 Tu meus es propugnator atque liberator : ô Domine, diu ne moreris.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
14. } PSAL. LXXI.

TIBI, Domine, confisus sum, ne frustrer unquam : pro tuâ justitiâ defende et libera me : præbe mihi aurem sic ut me conserves.

PSALMI. DIES XIV.

2 Esto mihi pro firmâ rupe, in quam me semper recipiam: Tu me mandavisti conservandum, mihi enim rupis et arcis es loco.

3 Mi Deus, libera me ab impiorum manu, ab iniquorum atque sævorum manu.

4 Nam Tu mea spes es, Domine Deus, mea jam à teneris fiducia.

5 Te nixus sum jam ab utero: Tu me ex meæ parentis ventre extraxisti: in Te mea perpetuatur laudatio.

6 Equidem multis sum quasi portentum quoddam; sed Tu mihi firma fidentia es.

7 Tuis plenum laudibus os habeam; ut gloriam tuam et honorem continenter prædicando celebrem.

8 Ne me rejice tempore senectutis: ne me viribus effœtum desere.

9 Etenim contra me deliberant hostes mei, quique meam vitam captant unâ consilium capiunt, dicentes: Deus eum deseruit, persequendus est, et capiendus; quippe quem nullus defendit.

10 Deus, noli à me abesse; mi Deus, ad mihi succurrendum festina.

11 Pudore conficiantur meæ vitæ adversarii: infamiâ et turpitudine cooperiantur, qui meo malo student.

12 Ego verò, spem perpetuò fovens, ad tuas tot laudes addam.

13 Ore tuam assiduè justitiam, et victorias exponam, quarum ignoro numerum.

14 Incedem Domini Jovæ viribus fretus; tui solius justitiam commemorans.

15 Deus, Tu me à pueris docuisti, tua igitur tot miracula prædicabo.

16 Ne ad senectam quidem et canos, Deus,

PSALMI. DIES XIV.

me desere; dum tuum brachium huic ætati, dum tuam futuris omnibus prædico virtutem:

17 Et arduam, ô Deus, justitiam: qui Deus tam magna facis, ut sis incomparabilis.

18 Qui, cum mihi multa exhibuisses adversa atque tristia, mihi vitam reconciliatus defenderis; qui me ex imâ tellure reconciliatus extraxeris.

19 Qui meam amplificaveris magnitudinem; qui me, pacatior factus, recreaveris.

20 Ego quoque Te instrumento nablii tuam fidem celebrabo, mi Deus: te citharâ cantabo, ô auguste Israëlitarum.

21 Te ovantibus cantabo labris; atque animo, quem redemeris.

22 Nec non linguâ tuam totos dies meditabor justitiam; quòd turpiter offenderint, qui mihi malum moliebantur.

PSAL. LXXII.

DEUS, jura tua regi, justitiam tuam regis filio da.

2 Populum tuum ex æquo tum judicabit, eritque pauperibus præsidio.

3 Ferent montes pacem populo, et colles justitiam.

4 Hominibus patrocina bitur inopibus: tuebitur genus pauperum, fraudatores attenuans.

5 Atque ita dum sol, et diutiùs quàm luna durabit, æternis timebere seculis.

6 Erit quasi descendens in detonsa prata pluvia, ut terram irrorans imber.

7 Florebunt ejus tempore boni, multaque pax donec desinat esse luna.

8 Imperabitque ab altero mari ad alterum, à flumine ad extremum terræ.

PSALMI. DIES XIV.

9 Ei sylvani succumbent, ejusque hostes lingent pulverem.

10 Ei Tharsis, insularumque reges munera pensitabunt; ei Arabes, Sabæique stipendium afferent.

11 Eumque colent omnes reges, omnes ei gentes servient.

12 Liberabit enim conquerentes pauperes, et defensore carentes inopes.

13 Tenues miserabitur et egenos, pauperumque vitam tuebitur:

14 Eos à fraude et injuriâ vindicando, et eorum sanguinem in pretio habendo.

15 Et vivet, et ei dabitur de auro Arabico: assiduis precibus invocatus, laudibus quotidianis celebrabitur.

16 Erunt manipuli frumenti in terrâ, in montano vertice: commovebit se ut Libanus fructus ejus, progerminabitque in civitate, terrestrium herbarum more.

17 Erit nomen ejus in perpetuum: quamdiu sol manebit, ejus fama propagabitur: in eoque sibi placebunt omnes gentes, eum beatum ferentes.

18 Laudetur Jova Deus Israëlitarum, Deus solus mirificus:

19 Laudetur et ejus gloriosum nomen in æternum, ejusque gloriâ repleatur universus orbis terrarum. Amen, amen.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LXXIII.

EST quidem bonus Israëlitis Deus, mente puris.

2 Verùm ego fese pedibus deflexi, gressu propemodum labefactato.

PSALMI. DIES XIV.

3 Quòd indignarer in vecordes, res impiorum prosperas animadvertens.

4 Non sunt enim necessitates, quæ eos ecent; sed vigent, valentque.

5 Aliorum more laboribus non agitantur, neque cum cæteris clades patiuntur.

6 Itaque superbiâ torquati, injustitiæ amictu palliantur.

7 Eis oculi præ obesitate prominent, animi vota superant.

8 Corruptunt alios atrocita loquentes facinora: Celsissimo ingerunt convicia.

9 Nam ore cælos attingunt, suâque linguâ peragrant terras.

10 Propterea se convertit populus ad eos; ex quo quæstum non exiguum conflatur.

11 Phy, inquiunt illi, unde hæc intelligeret Deus? scilicet horum cognitionem habebit Supremus?

12 En hi sunt impii, in hâc vitâ fortunati, hi opes consequuntur: tum dixi, Næ ego frustra et mentem meam expurgavi, et manus innocentiam perlui.

13 Quotidianis laboravi calamitatibus, assidueque pertuli supplicia.

14 Parum abfuit quin, eorum in modum argumentatus, injuriam fecissem tuorum filiorum generi.

15 Itaque hoc mihi perspicere conanti videbatur arduum.

16 Donec ingressus in Dei sanctuarium consideravi illorum exitum:

17 Enimvero Tu in lubrico collocatos dejicis in exitium:

18 O quam repentinâ delicti calamitate, horribili modo conficiuntur!

PSALMI. DIES XIV.

19 Ut somnium evanescit expergefactis, sic Tu, Jova, eorum imaginem in civitate abolebis.

20 Sic mihi cor erat in fermento meique repes extimulabantur :

21 Adeò apud Te bardus et imperitus, adeoque brutus eram.

22 Cum apud Te eâ semper conditione sim ; ut Tu me, dexterâ meâ prehensum,

23 Tuo consilio ducas, deinde ad honorem cooptes.

24 Ecquem, excepto Te, vel in cœlis habeo, vel in terris, quem adamem ?

25 Deficiat licèt corpus, corque meum ; mei cordis numen, meaque conditio, Deus est in perpetuum.

26 Nam certè perituri sunt, qui à Te recedunt : perdes omnes, qui à Te meretricio more deficiunt.

27 Mihi verò suavis cum Deo familiaritas est, fiduciam in Te, Domine Jova, collocatum habenti, tuis tot operibus enarrandis in portis filiæ Sion.

PSAL. LXXIV.

CUR, ô Deus, nos tamdiu repudias ? cur tantâ irâ in oves tuorum pascuorum exarsisti ?

2 Memor sis civitatis tuæ, quam olim redemptam comparâsti.

3 Memento nationis tui patrimonii ; et montis illius Sionis, quem Tibi domicilium posuisti.

4 Incede sublimis, ad evertendos funditus omnes sacro nocentes hostes.

5 Perstrepunt tui perduelles, positis suis signis, hoc est, trophæis, in mediis tuis curiis.

6 Ita ut videantur in densas arbores altè secures immitti :

7 Jamque ejus valvas bipennibus simul, et malleis demoliti,

PSALMI. DIES XIV.

8 Injecerunt ignem in tuum sacrarium, humi polluto tui nominis tabernaculo.

9 Et habentes in animo ea semel depopulari, cremârunt omnes Dei curias in hâc regione.

10 Signa nostra non videmus: non jam vates, non nobis adest qui sciat quousque duratura sint hæc.

11 Quousque tandem, ô Deus, conviciabuntur adversarii? quamdiu proscindent hostes nomen tuum?

12 Cur istam tuam avertis manum? cur dexteram intra sinum tuum contrahis, quo minùs pareant hostes?

13 Cum sit jam olim Deus rex noster, victoriarum per terras autor.

14 Tu, divulso istâ potentiâ mari, capita cetorum in aquis perfregisti.

15 Tu, dissectis balænae capitibus, eam sylvanorum populo dedisti ad pastum.

16 Tu fontem, flumenque è rupe prævalidâ expressisti: Tu vehementiâ exsiccavisti flumina.

17 Tua dies, ipsa tua nox est: Tu lucem, solemque condidisti.

18 Tu omnes terrarum statuisti terminos: æstatem Tu, hiememque creavisti.

19 Memineris hujus tam contumeliosi hostis, ô Jova; et insanorum hominum tuum nomen proscindentium.

20 Ne prode cœtui hostium vitam tuæ turturis: noli perpetuò gregis inopum tuorum esse immemor.

21 Specta fœdus, quando quidem tenebricosæ sunt omnes terræ, et refertæ domiciliis injustitiæ.

22 Effice ne turpiter abeant tenues, ut inopes et pauperes nomen tuum laudent.

23 Agedum Deus, age tuam causam: memento ignominia, quâ Te quotidie afficiunt insani.

PSALMI. DIES XV.

24 Ne immemor esto vocis adversariorum,
tumultûs infestorum tuorum crescentis assiduè.

MATUTINÆ PRECES. } DIES
PSAL. LXXV. } 15.

AGIMUS Tibi gratias, Deus, Tibi gratias agimus.

2 Præsens adesse tuum nomen, tua narrant miracula.

3 Cum cœtum mihi assignatum adeptus fuero, equidem ex æquo judicabo.

4 Dissolvitur et tellus et omnes ejus incolæ, cujus ego constabilivi columnas.

5 Edixi vesanis: Ne insanite; et impiis: Ne cornu efferte.

6 Ne tam altè istud efferte cornu, loquentes cervice præfractâ.

7 Nam nec ab ortu occasuve, nec à meridie proficiscitur excellentia.

8 Sed rerum Deus arbiter hunc deprimit, illum extollit.

9 Habet enim in manu Jova calicem vino rubente turbidoque plenum, unde ille quidem ita effundet,

10 Ut ejus expressam fæcem bibant, exugantque omnes terrarum impii.

11 At ego Jacobidarum Deum in æternum cantans prædicabo.

12 Et impiorum omnia rumpam cornua, bonorum cornibus extollendis.

PSAL. LXXVI.

NOTUS est in Judæâ Deus, magni apud Israëlitas nominis.

PSALMI. DIES XV.

2 Estque in Solymis ejus tentorium, et in Sione domicilium.

3 Ibi fregit arcuum spicula, et clypeos, et enses, et bellum.

4 Tu clarior es et generosior, quàm sunt montani prædones.

5 Direpti sunt magnanimi, suo somno sopiti: omnesque manu fortes nihil virium invenerunt.

6 Ad tuas, Deus Jacobidarum, minas consopiti sunt et quadrigarii et equi.

7 Tu, Tu adeò terribilis es, ut ante Te, quandocunque irasceris, stare quis possit?

8 Te de cœlo, sententiam pronunciante, tellus ipsa territa quievit,

9 Insurgente ad judicium Deo, ad defendendos omnes terrarum inopes.

10 Nam Tibi rabies hominum laudi erit; eorumque furorem Tu præcludes.

11 Vovete, et vota solvite Jovæ Deo vestro, omnes ejus necessarii: afferte munera terribili.

12 Qui potentibus præcludit spiritum, formidabilis regibus terrarum.

PSAL. LXXVII.

INVOCATUS voce meâ Deus, meâ voce invocatus Deus mihi auscultabit.

2 Cum essem in angustiis Dominum oravi, suppurante noctu meo vulnere sine intermissione, animo meo consolationem respuente.

3 Memor ero Dei mœrore oppressus; animoque sese cruciante apud ipsum querar.

4 Tu meorum custodiam oculorum agis, concutior ita ut non possim eloqui.

5 Sed præteritum tempus, priscos annos reputans,

6 Recolebam meam cantilenam; noctu cum

PSALMI. DIES XV.

mente meâ cogitabundus, animo hunc in modum sciscitante :

7 Adeóne in perpetuum aspernatur Dominus, ut deinceps fauturus non sit ?

8 Prorsumne finita est ejus clementia ? desieruntne ejus promissa in omnia secula ?

9 Oblitusne facilitatem Deus, misericordiam suam præ iracundiâ cohibebit ?

10 Tandem cogitabam, hæc mea est infirmitas, at sperabo esse vicissitudinem dexteræ Supremi.

11 Memoriâ repetam Jovæ naturam, recolendis tuis priscis miraculis.

12 Tuaque tot facinora recogitans, de tuo sic ratiocinabor ingenio.

13 Tu, Deus, Te sanctè geris : cui Deo nostro quis par Deus est ?

14 Tu mirifice, Deus, tuam apud populos ostendisti potentiam :

15 Dum tuos potenter vindicasti, Jacobi, Josephique posteros.

16 Viderunt aquæ Te, Deus, viderunt aquæ trepidantes, cohorrentibus ipsis fluctibus.

17 Cum quidem nubes aquis manarent, nubila fragorem ederent, tua tela ferrentur :

18 Tuum in æthere tonitru sonaret, fulgura coruscarent per mundum, tellus tremefacta cohorresceret :

19 Tu, per mare mensus iter, per vastas ingressus aquas, tuis non extantibus vestigiis :

20 Tuos tanquam oves per Mosem et Aharonem duxisti.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LXXVIII.

AUDITE, mei populares, meam disciplinam, præbete aures orationi meæ.

PSALMI. DIES XV.

2 Aperiam os meum in sententiam, antiqua eloquens ænigmata;

3 Quæ auditione didicimus, narrantibus nostris patribus;

4 Ne celaremus eorum prognatos, enarrandis posterorum generi Jovæ laudibus, potentiâ et editis miraculis.

5 Sanxit enim apud Jacobæos oraculum, legemque tulit apud Israëlitas; quâ præcepit majoribus nostris, ut ea suis natis declararent:

6 Quæ sciat posteritas, quique procreandi succedent:

7 Eo scilicet consilio ut, quum adoleverint, suis porrò natis enarrent;

8 Ut suam in Deo spem collocent, divinique moris haud immemores, ejus præcepta tueantur:

9 Neque sint quales eorum majores, natio degener atque contumax; natio vecors, et animi erga Deum infidi:

10 Ephraïmitæ, armati sagittarii, terga vertunt tempore dimicandi.

11 Non conservavêre Dei fœdus, ex ejus lege vivere recusantes:

12 Ejusque morum immemores et miraculorum, quæ eis exhibuerat.

13 Mira quidem apud nostros majores fecit, in terrâ Ægypti; scilicet in planitie Soan.

14 Eos mare partitus traduxit, aquis quasi in acervum congestis.

15 Et per nubem interdiu, totasque noctes per lumen ignis duxit.

16 Tum disclusis in solitudine cautibus, undas eis affatim dedit ad bibendum.

17 Et prolatis ex rupe laticibus, demisit tanquam flumina aquas.

PSALMI. DIES XV.

18 At illi in eum peccare, Supremum irritare
in desertis perrexerunt;

19 Deumque animis tentârunt cibum ad vic-
tum postulando;

20 Et, Deo obloquentes, ita dixerunt: Nunquid
poterit Deus mensam in solitudine instruere?

21 Esto, caudem percussit, manatque lympha,
et exundant flumina; num et panem suppeditare
poterit, aut carnis copiam suis facere?

22 Itaque eâ re auditâ indignatus est Jova, et
exarsit in Jacobidas ignis, et in Israëlitas sævi-
tum est;

23 Qui, Deo diffisi, ejus tutelæ non confidissent.

24 Ergo ille sublimi imperavit ætheri, aper-
tisque cœli foribus,

25 Eis mannam ad vescendum depluit, et
cœleste dedit frumentum.

26 Ita panem angelorum comederunt homines,
misso eis ab illo commeatu ad satietatem.

27 Tum, acto per cœlum euro, immissoque vi
sua austro,

28 Pluit eis carnes pulvere crebriores, alatas
aves marinis numerosiores arenis;

29 Quas in media eorum castra injecit, circùm
eorum tabernacula:

30 Ita vescentes sese ingurgitabant, ab illo
quæ concupiverant adepti; nec desiderio suo
sunt fraudati.

31 Eos autem, adhuc suum in ore cibum
habentes, aggressa Dei ira gravis, eorum unctis-
simos quosque interfecit, et Israëlitarum lectis-
simos edomuit.

32 At cum sic quóque peccare pergerent, non
adjungentes ejus miraculis fidem;

33 Ille eorum ævum celeriter, eorum annos
perniciter consumpsit.

PSALMI. DIES XV.

34 Illos autem eo interficiente, eum requirebant, Deoque resipiscentes invigilabant :

35 Recordantes Deum esse ipsorum numen, Deum supremum ipsorum vindicem.

36 At ore tantùm eum fallebant, et linguâ ei mentiebantur ;

37 Non bene erga eum animati, neque in ejus fœdere fideles.

38 Ipse tamen exorabilis, datâ veniâ, eos non perdebat :

39 Sæpe enim iram suam coërcuit, nec omnem suam bilem in eos effudit :

40 Memor eos carnem esse, spiritu abeunte, neque redeunte.

41 Quoties eum in solitudine irritârunt ? quoties ei in desertis negotium facesserunt ?

42 Et iteratò Deum tentârunt, augusto Israëlitarum præscribentes.

43 Immemores ejus manûs, tum cum eos ex periculis vindicârat ;

44 Qui sua in Ægypto ostenta, in agro Soan prodigia ediderat.

45 Eorumque verterat amnes in sanguinem, ita ut flumina non biberentur :

46 Immiserat eis et insecta, quæ eos conficerent, et ranas quæ pervastarent :

47 Et bruchis fruges eorum, et locustis laborem dederat :

48 Et grandine vites et imbre congelato peremerat sycomoros :

49 Et eorum veterina grandini, et pecora presteribus exposuerat :

50 Usus erat in eos iræ suæ fervore, indignatione, severitate, et asperitate, operâ malorum angelorum :

51 Laxaverat in eos iræ suæ impetum, et nihil

parcens quo minùs eorum animas neci dederet, eorum vitam pesti addixerat :

52 Omniaque in Ægypto primogenita, primordia virilitatis in Chamæis domiciliis occiderat.

53 Et deportatos inde suos tanquam oves, veluti gregem per deserta deduxerat.

54 Atque imperterritos tutò perduxerat, eorum hostibus mari obrutis.

55 Et in suos sacros fines adduxerat, in montem illum suâ dexterâ quæsitum.

56 Exactisque eorum gratiâ gentibus, Israëliticas tribus in illarum collocaverat domiciliis, hæreditate sorte eis distributâ.

57 At illi summum Deum tentando exasperârunt, ejus monita non conservantes ;

58 Retroque cedentes prævaricati sunt, ut ipsorum majores ; inversi ut fallax arcus.

59 Et eum excelsis suis sacellis irritârunt, suisque simulachris incenderunt.

60 Quo audito, indignatus Deus, et ab Israëlitis magnopere abhorrens,

61 Schiluntis tentorium deseruit, quod tabernaculum apud homines collocaverat :

62 Suamque potentiam captivitati, suum decus hostili exposuit manui.

63 Et ferro suos objecit, indignatus in suum patrimonium.

64 Eorum et juvenes igne confecti sunt, et virgines innuptæ manserunt.

65 Sacerdotes occubuère ferro : nec viduis defleti sunt.

66 Ac quasi ex somno excitus Dominus, veluti heros præ vino jubilans,

67 Hostium suorum terga cecidit, æternam eis imponens ignominiam.

PSALMI. DIES XVI.

68 Et, repudiato Josephidarum tabernaculo,
improbatâque Ephraïmitarum tribu,

69 Delegit tribum Judæam, montem Sionem
sibi dilectum.

70 Et suum quàm magnifice sacrarium ex-
truxit, in terrâ à se fundatâ in æternum.

71 Delectumque suum Davidem à caulis
accersivit :

72 Atque ab agendis fœtis abduxit, ad regen-
dos suos Jacobæos, suumque patrimonium
Israëlitas.

73 Quos ille sincerâ mente, peritisque mani-
bus pavit atque potenter duxit.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
16. } PSAL. LXXIX.

O DEUS, gentes tuum aggressæ patrimo-
nium, polluant tuum sacrum fanum, Hiero-
solymam redigentes in rudera.

2 Tuorum cadavera cultorum volucris aëriis,
tuorum corpora piorum bestiis objiciunt come-
denda terrestribus.

3 Effundunt eorum sanguinis undas circùm
Hierosolymam, sepeliente nemine.

4 Sumus vicinis nostris ostentui, finitimis
derisui et ludibrio.

5 Quousque tandem sævies, Jova, isto impetu
quasi igne exardescens ?

6 Effunde bilem istam in gentes ignaras tui :
in regna quæ tuum non invocant nomen.

7 Nam consumpti sunt Jacobidæ, eorum
habitatione vastatâ.

8 Noli in nos animadvertere præterita com-

PSALMI. DIES XVI.

missa: propera in nos uti tuâ misericordiâ, nam valde sumus attenuati.

9 Succurre nobis, Deus nostræ salutis, tui nominis gloriæ causâ: nosque libera, et nostris peccatis veniam da, tui nominis gratiâ.

10 Quid dicerent gentes: Ubinam est illorum Deus?

11 Ultio effusi tuorum sanguinis in nostris oculis apud gentes cernatur.

12 Veniat in tuum conspectum gemitus victorum: pro tui magnitudine lacerti conserva eos qui sunt morti destinati.

13 Nostrisque vicinis in sinum septuplo repende ignominiam, quam Tibi, Jova, inurunt.

14 Nos vero tuus populus, et oves tui pascui, Te in omnem seculorum perpetuitatem, tuas enarrando laudes, concelebrabimus.

PSAL. LXXX.

O PASTOR Israëlitarum, ausculta; qui Josephæos agis, ut oves: cherubis insidens affulge.

2 Apud Ephraïmitas, Benjamitas, et Manassenses excita tuam fortitudinem, et nobis suppetias veni.

3 Deus, reconcilia nos, tuoque vultu collustra, et salvi erimus.

4 Jova Deus armipotens, quem ad finem succensebis tuis precantibus?

5 Quos tergeminarum cibo, potuque lachrymarum pascis.

6 Tu nos finitimis certamen exposuisti, nostris deridendos hostibus.

7 Deus armipotens, reconcilia nos, tuoque vultu collustra, et salvi erimus.

8 Vineam ex Ægypto transtulisti, quam exactis gentibus plantâsti.

9 Eique ita purgavisti solum, ut, actis radicibus, repleverit terram :

10 Et umbrâ montes operuerit, ramis divinas æquantibus cedros :

11 Suosque palmites ad mare, sua sarmenta ad flumen usque distenderit.

12 Cur ejus diruisti sepem, ut ab omnibus carpatur viatoribus ?

13 Ut ab apris sylvestribus devastetur, ut depascatur à feris.

14 Deus armipotens, reconciliare, quæso : aspice de cœlis, et hanc vineam respice atque cura :

15 Vitiarium, tua quod dextera consevit, scilicet natos, quos Tu Tibi confirmâsti.

16 Conflagrat igni succisa : ad tui vultûs truculentiam pereunt.

17 Adsit tua manus hominibus dexteræ tuæ ; hominumque generi, quos Tu Tibi confirmâsti.

18 Ita nos à Te non recedemus, sed à Te conservati nomen tuum invocabimus.

19 Jova Deus armipotens, reconcilia nos, tuoque vultu collustra, et salvi erimus.

PSAL. LXXXI.

OVATE Deo potentiæ nostræ : resonate Jacobæorum Deum.

2 Utimini cantione, adhibito tympano, suavique citharâ cum nablio.

3 Clangite in novilunio tubâ, nostro solemnique die festo.

4 Nam is Israëlitarum ritus est, jure Dei Jacobæorum.

5 Hoc inter Josephæos pro testimonio instituit ; quum egrederetur ex Ægyptiâ terrâ, ubi audiebat sermonem priûs inauditum.

6 Subdixi vestros humeros oneri, vestris manibus à figlinâ deductis.

PSALMI. DIES XVI.

7 Vosque in angustiis invocantes liberavi, vobis occultus in tonitru postulata concessi.

8 Vos quoque ad aquam jurgii explorabam.

9 Audi, mi populus, dum Te commonefacio, Israëlita, si mihi obedies,

10 Non habebis alienum deum, neque peregrinum deum coles.

11 Ego sum Jova Deus tuus, qui Te ex Ægypto deportavi : aperi os tuum, et ego id implebo.

12 Sed meus populus mihi dicto audiens non fuit : Israëlità mihi non obtemperârunt.

13 Itaque eis libidinum suarum licentiam concessi, ut suis obsequantur consiliis.

14 Quòd si mihi meus populus obediret, si Israëlità meis graderentur viis :

15 Confestim eorum hostes domarem, conversâ in eorum adversarios manu.

16 Mendaces Jovæ hostes fuissent ipsis serviliter supplices : dum ipsi durarent in æternum.

17 Et pavissem eos flore tritici, Teque melle satiâssem rupis.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LXXXII.

DEUS astat in consessu divino, in medio divorum judicans.

2 Quousque judicabitis iniquè, et impiis indulgebitis ?

3 Agite tenuium pupillorumque causam, inopes et pauperes absolvite.

4 Tenues et egenos liberate, eos ab impiorum defendentes injuriâ.

5 Indocti imperitique sunt, in tenebris gradiuntur : nutant omnia terrarum fundamenta.

6 Equidem vos universos appellavi divos, et Supremi filios :

PSALMI. DIES XVI.

7 Veruntamen ut homines moriemini, utque quivis de principibus cadetis.

8 Surge, Deus, judica terras; Tu qui gentes omnes hæreditate obtenturus es.

PSAL. LXXXIII.

O DEUS, ne cessa, ne connive, neve quiesce, Deus.

2 Nam ecce tumultuantur hostes tui, osores tui caput efferunt.

3 Contra tuum populum malitiosè consultant, conspirantes contra tuos intimos in hunc modum:

4 Agite, deleamus eos ex hominum genere, ne ampliùs memoretur nomen Israëlitarum.

5 Nam conspirant uno animo, icto contra te fœdere.

6 Tabernacula Idumæorum, Ismaëlitarumque; Moabitarum, et Hagarenorum;

7 Gebalenses, et Ammonitæ atque Amalechitæ; Palæstina, cum Tyriis.

8 Assyrii quoque sese eis conjunxêre, Loto prognatis opitulantes.

9 Fac eis ut Madianitis, ut Sisaræ, ut Jabini apud Cisionem fluvium:

10 Qui apud Endor deleti stercoraverunt humum.

11 Tracta eorum duces ut Orebum, ut Zebum, ut Zebam, et ut Salmunam omnes eorum gubernatores;

12 Qui statuunt divinas occupare sedes.

13 Mi Deus, utere eis ut rotâ, ut stipulâ jactatâ vento.

14 Ut sylvam comburit ignis, ut montes incendit flamma:

15 Sic Tu illos tuâ tempestate vexa, tuoque turbine perturba.

PSALMI. DIES XVI.

16 Reple vultus eorum dedecore, ut tuum requiratur nomen, Jova.

17 Fœdè perturbentur perpetuò, turpiterque pereant :

18 Ut intelligatur, Te solùm isto nomine, Jova, supremum esse toto orbe terrarum.

PSAL. LXXXIV.

O AMABILES tuas sedes, Jova armipotens !

2 Conficior animi desiderio atriorum Jovæ, et mente et corpore ad Deum immortalem ovans.

3 Etiam passer sibi domum invenit, et hirundo nidum, ubi pullos suos ponat ad tuas aras, armipotens Jova, mi Rex atque Deus.

4 Beati qui domi tuæ habitant, Te continenter collaudantes.

5 Beatus cujus robur in Te situm est ; qui ex animo semitas insistit tuas.

6 Qui, si per flebilem transeant vallem, eam reddent fontalem, etiam cisternas prætexente pluviâ.

7 Semperque proficient in opibus, apud Deum in Sione apparituri omnes.

8 Jova Deus armipotens, audi meas preces ; ausculta, Deus Jacobidarum.

9 Propugnaculum nostrum, aspice, Deus ; et tui uncti personam respice.

10 Præstat enim dies unus in tuis atriis, quàm mille.

11 Malim in Dei mei domo ad limen esse, quàm in impiorum tabernaculis habitator.

12 Nam sol et propugnaculum Jova Deus : Jova gratiam, gloriamque conferet iis, qui se gerunt innocenter, eis bona non denegans.

13 O armipotens Jova ! beatus homo qui Tibi confidit.

PSALMI. DIES XVII.

PSAL. LXXXV.

FAVISTI, Jova, terræ tuæ, revocatis ex captivitate Jacobæis.

2 Dedisti tuis veniam, obductis omnibus eorum peccatis.

3 Cohibuiti tantam istam severitatem, istius iræ fervore coërcito.

4 Reconcilia nos, Deus nostræ salutis, tuâ adversum nos sævitiâ repressâ.

5 Perpetuone in nos desævies, iram istam per æterna secula retinens?

6 Nonne Tu nos reconciliatus conservabis, ut tui lætentur in Te?

7 Exhibe nobis tuam, Jova, clementiam; tuamque defensionem præsta.

8 Audiam quid promittat Deus Jova: promittet enim pacem suo populo, suisque piis, ita ut ad dementiam non revertantur.

9 Certè adest eum reverentibus ejus præsidium, ut habitet in nostrâ terrâ gloria.

10 Pietas veritasque inter sese occurrent: justitia et pax deosculabuntur invicem.

11 Veritas ex terrâ germinabit; et justitia de cælo existet.

12 Jova quoque bona dabit, et terra nostra suas fruges edet.

13 Illum antecedet justitia, in viâ vestigia ponentem.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
17. } PSAL. LXXXVI.

PRÆBE mihi aurem tuam, et exorare, Jova, inopi atque pauperi.

PSALMI. DIES XVII.

2 Tuere meam animam, qui pius sum: serva cultorem tuum, mi Deus, Tibi confidentem.

3 Miserere mei, Jova, qui Te totos dies invoco.

4 Exhilara meam, qui tuus sum, animam: qui ad Te, Domine, animum attollo.

5 Nam Tu, Domine, bonus et facilis es, et ad clementiam proclivis, erga omnes Te invocantes.

6 Ausculta, Jova, meas preces; attentus ad meam vocem supplicem:

7 Qui Te tum, cum sum in angustiis, imploro; quòd Tu mihi exorari soleas.

8 Nullus Tibi deorum par est, Domine: nulla cum tuis facta sunt comparanda.

9 Omnes à Te factæ gentes Te coram adoratum venturæ sunt, Domine; tuumque veneraturæ nomen.

10 Nam Tu magnus, Tu mirificus, Tu solus es Deus.

11 Erudi me, Jova, ad viam tuam, ut in tuâ fide gradiar: applica meam mentem ad tui nominis reverentiam.

12 Celebrabo Te, Domine mi Deus, totâ mente tuum nomen honorans in æternum:

13 Qui, pro tuæ erga me clementiæ magnitudine, meam animam ab imo liberâris orco.

14 Deus, consurgunt in me superbi; crudeliumque caterva mihi necem machinatur, Te sibi propositum non habens.

15 Tu verò, Domine Deus, exorabilis es et misericors, ad iram tardus, ad clementiam et auxilium propensus.

16 Respice me, et miserere mei: præbe tuam potentiam tuo servo, et ancillæ tuæ filium tuere.

17 Ede mihi faustum omen; quo viso, meos pudeat osores, quòd Tu mihi, Jova, succurreris, meque fueris consolatus.

PSALMI. DIES XVII.

PSAL. LXXXVII.

CUJUS fundamentum est sanctis in montibus,
amat Jova portas Sionis præ cunctis Jacobidarum domiciliis.

2 Gloriosa dicuntur de te, urbs divina.

3 Et Rehab et Babylonem apud meos notos commemorabo.

4 Adde Palæstinam et Tyrum cum Æthiopiâ, ille ibi natus est.

5 De Sione verò dicetur, illum fuisse in eâ natum; eamque ab ipso Supremo esse conditam.

6 Si Jova scripto numeret populos, hunc ibi natum esse narrabit.

7 Narrabit etiam cantores simul et tripudiantes esse ibi: omnes mei fontes erunt in Te.

PSAL. LXXXVIII.

JOVA meæ Deus salutis, apud quem dies, noctesque conqueror; admitte meas preces, præbe aurem meæ querimoniæ.

2 Nam animus mihi malis satur est, meaque vita ad inferos usque accedit;

3 Inter humatos habeor, fui ut homo invalidus.

4 Inter mortuos semotus, ut interempti in sepulchro jacentes, quorum Tu jam non meministi, quique sunt ex tuâ procuratione exempti.

5 Tu me ad imum detrusisti barathrum, in profundæ caliginis locum.

6 Me iracundè urgens toto premis impetu.

7 Atque ita meos à me familiares alienâsti, ut me eis abominandum reddideris:

8 In carcere ita inclusum, ut exitu caream.

9 In hâc ego miseriâ, languentibus oculis, Te, Jova, totos dies invocavi passis ad Te palmis.

PSALMI. DIES XVII.

10 Nunquid Tu mortuis facies admiranda, aut ad Te celebrandum expertes vitæ resurgent?

11 Scilicet in sepulchro tua clementia, tua fides in interitu prædicetur?

12 Scilicet tua miracula in tenebris, tua justitia in oblivionis terrâ cognoscatur?

13 Equidem Te, Jova, imploravi; et manè meis interpellabo precibus.

14 Cur hanc animam, Jova, rejicis, tuum mihi vultum abdens?

15 Inops ego et moribundus: à pueritiâ tuos perfero terrores æstuans.

16 Tuæ me iræ obruunt, tuæ pervadunt formidines,

17 Undatim circumdantes assiduè, et simul obsidentes.

18 Cum Tu à me amicos, necessariosque removeris, familiaresque mei delitescant.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. LXXXIX.

TUAM, Jova, clementiam perpetuò canam, tuam fidem in alia atque alia secula hâc ore demonstrans.

2 Etenim cogito tuam clementiam perpetuò propagandam, qui tuam fidem cœlis in ipsis constitueris, hunc in modum:

3 Percussi fœdus cum delecto meo, sic jurans Davidi meo cultori,

4 Ego tuam prolem in æternum condam, tuumque solium in perpetuas ætates construam.

5 Ergo cœli ipsi tua miracula, Jova, tuamque fidem in sanctorum cœtu concelebrant.

6 Nam quis in æthere cum Jovâ comparandus?

PSALMI. DIES XVII.

7 Quis Jovæ similis est in genere divorum ?

8 Deus est in frequenti sanctorum concilio
formidandus, omnibusque suis stipatoribus ter-
ribilis.

9 Jova Deus armipotens, quis Tibi par est ?
Jova præpotens, qui tuâ fide stiparis.

10 Tu superbix maris imperas, et fluctus cum
attollit coërces.

11 Tu Ægyptum clade attrivisti, tuos hostes
tuæ lacerto potentiæ profligans.

12 Tui sunt cœli, tua et tellus : mundum Tu,
et quicquid eo continetur, fundavisti.

13 Aquilonem Tu meridiemque creavisti : in
tuo nomine ovabunt Tabor et Hermon.

14 Tu lacertum robore præditum, Tu manum
potentem, Tu dexteram habes excellentem.

15 Tuum solium justitiâ et æquitate aptum
est : Tibi præstò adsunt benignitas atque fides.

16 Beatus populus, qui Te, Jova, cantare
nôrunt : in tui vultûs lumine gradientur.

17 In tuo nomine gestient assiduè, in tuâ
sese jactantes justitiâ.

18 Nam Tu eorum virium ornamentum es,
tuoque favore cornu nostrum evehes.

19 Etenim Jova est nostrum propugnaculum,
et sanctus Israëlitarum est Rex noster.

20 Tu aliquando per prædictionem tuis piis
pollicitus es in hanc sententiam : Auxilium
heroi accommodavi, electum ex plebe extuli.

21 Nactus sum Davidem meum cultorem,
quem meo sacro oleo unxi.

22 Quem si meâ manu stabiliam, sic meo
lacerto confirmabo,

23 Ut eum non hostes superent, non iniqui
homines opprimant,

PSALMI. DIES XVII.

24 Et ejus hostes ei contundam, et osores evertam ;

25 Meâque eum fide prosequar et benignitate ; et in meo nomine ejus cornu evehetur :

26 Ejusque imperium mari, ejus dexteram fluminibus imponam.

27 Ipse me suum Patrem, Deumque, et suæ numen salutis appellabit :

28 Ego quoque eum primogenitum efficiam, summum regum terrarum.

29 Perpetuò meam erga eum benignitatem retinebo ; meumque fœdus ei fixum manebit :

30 Et ejus semen in æternum, ejus solium dum cœli durabunt propagabo.

31 Quòd si ex eo prognati, relictâ meâ lege, non se gesserint, ut meæ sententiæ postulant ;

32 Si, profanatis meis placitis, mea præcepta non conservaverint ; eorum equidem noxam virgâ, eorum culpam plagis vindicabo.

33 Sed meam erga eum benignitatem non interrumpam, neque fidem fallam.

34 Non meum fœdus violabo, non oris mei pronunciatum mutabo : semel per sanctitatem meam juro, Davidi non mentiturus ;

35 Ejus semen æternum fore, ejusque solium ut solem apud me,

36 Utque lunam duraturum semper, ut sit testis fidus in æthere.

37 Atqui Tu uncto repudiato et repulso irasceris.

38 Rescidisti quod tuo cultori pactus eras, ejus diademate humi prostrato ;

39 Dirutisque omnibus ejus septis, ejus munitiones in ruinam redegisti.

40 Prædæ est omnibus viatoribus, ostentui vicinis.

PSALMI. DIES XVIII.

41 Extulisti ejus adversariorum dexteram, exhilarasti omnes ejus hostes.

42 Ejus etiam ensis aciem retudisti, eum in præliis non stabiliens.

43 Ei dignitatem abrogâsti, ejus solium in terram collisisti.

44 Ejus juventutis tempus decurtâsti, eum turpitudine vestiens.

45 Quousque tandem, Jova, latebis, irâ istâ quasi igne flagrans?

46 Memineris ego quantuli sim ævi, quàm frivolum creaveris omne genus hominum?

47 Quis homo vivit, qui non sit mortem sensurus? qui sit animam suam ab orco vindicaturus?

48 Ubi est antiqua illa clementia, Domine, qui Davidi fidem interposito jurejurando dedisti?

49 Memento, Domine, ignominie tuorum, quam ego penitus è tam multis populis perfero;

50 Quantâ ignominiâ tui hostes, Jova, quantâ ignominiâ tui uncti calces afficiant. Laudandus Jova in perpetuum. Amen, et amen.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
18. } PSAL. XC.

DOMINE, Tu nobis receptaculum es perpetuis seculis.

2 Tu, qui ante natos montes, ante formatam terram atque orbem, ab æterno in æternum Deus es.

3 Redigis homines in pulverem, et humanum genus redire jubes.

4 Nam apud Te mille anni habentur pro hesterno die præterito, proque nocturnis excubiis.

PSALMI. DIES XVIII.

5 Spargis eos, somnium sunt, ut manè gramen adolescit.

6 Manè florens adolescit, et vespere recisum arescit :

7 Nam irâ tuâ consumimur, tuâ perturbati sævitiâ.

8 Tu vitia nostra in tuo conspectu, abdita nostra in tui vultûs lumine collocâsti.

9 Etenim tota ætas nostra, irato Te, cedit : finimus annos nostros dicto citiùs.

10 Ætatis nostræ spatium septuaginta terminatur annis ; aut, ut sit bona valetudo, octoginta ; quorum tamen potissima pars labores sunt, et incommoda : tam celeri sectione avolamus.

11 Quòd si quis iræ tuæ vim nôrit, sævitia tua est prout tua reverentia est.

12 Ætatem metiri nostram sic ostende, ut mentem acquiramus sapientem.

13 Reconciliare, Jova, quid differs ; et placare tuis.

14 Satiato nos manè tuâ clementiâ, et ovantes gaudebimus per omnem ætatem nostram.

15 Exhilara nos pro tempore, quo nos affligis : pro annis, quibus malum patimur.

16 Exhibeatur tuis opus, decusque tuum apud eorum natos.

17 Dominique Dei nostri voluptatem consequamur, et opus nostrarum manuum perage.

PSAL. XCI.

QUI habitat in præsidio Supremi, is deget in Omnipotentis umbrâ.

2 Statuam Jovam mihi esse fiduciam, et arcem, meumque Deum ; illi confidam.

3 Is enim te à laqueo venatorio, ab exitiali peste defendet.

PSALMI. DIES XVIII.

4 Te alâ suâ proteget, subque pennis ejus tutus eris; ejus fidei scuto atque parmâ.

5 Non tu nocturnos terrores, non volucres interdiu sagittas formidabis;

6 Non pestem in caligine pervadentem, non meridie grassantem luem.

7 Etiamsi tibi ad lævam mille, ad dexteram decem millia occumbant, non modò id te non attinget;

8 Verùm etiam tuis ipsius oculis aspicias, et videbis impiorum pœnas.

9 Quoniam Tu, Jova, mihi es fiducia; in supremo tuum Tibi asylum collocâsti.

10 Nihil tibi mali accidet, neque clades tuam domum accedet.

11 Nam de te suis mandabit angelis, ut te, quocunque perges, tueantur.

12 Qui te manibus sustineant, ne pedem ad lapides offendas.

13 Pardos pervades et aspides: leones conculcabis, et dracones.

14 Quoniam mei percupidus est, eum liberabo: eum protegam, qui meum nomen agnoscat:

15 Et ab eo invocatus exorabor: ei in adversis adero, eum liberans et honorans.

16 Eum ævi longitudine satiabo, meamque ei salutem præstabo.

PSAL. XCII.

CONVENIT Te, Jova, concelebrare, tuumque, ô Supreme, nomen cantare;

2 Tuam clementiam manè, tuam fidem noctu prædicando,

3 Decachordo atque nablo, citharæque modulamine.

PSALMI. DIES XVIII.

4 Sic enim me, Jova, tuis operibus delectas, ut ad manuum facta tuarum lætus exclamem.

5 O quàm magna facta tua, Jova, quàm profundæ sunt cogitationes!

6 Hoc nesciunt stupidi, hoc non intelligunt insani:

7 Ideo germinare impios sicut herbas, et omnes florere maleficos, ut in perpetuum intereant; Te in sempiternum excellentem, Jova.

8 Nam certè tui hostes, Jova, nam certè tui hostes perituri sunt; et profigandi omnes malefici.

9 Cum interea extolles velut unicornis meum cornu, viridique delibutus oleo,

10 Pœnas hostium meorum, et infestantium me improborum et oculis cernam, et auribus audiam.

11 Boni verò ut palmæ floreant, ut cedri in Libano proficiant.

12 Sati in domo Jovæ, in Dei nostri atriis floreant.

13 Et adhuc in senio pingues virentesque fœtificabunt:

14 Ut feratur æquum esse Jovam meum numen, iniquitatis expers.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XCIII.

JOVA regnat excellentiâ vestitus; vestitus Jova, accinctusque viribus.

2 Ita mundum habitabilem condidit ut sit immobilis.

3 A jactis mundi fundamentis conditum est tuum solium, qui es ab omni æternitate.

PSALMI. DIES XVIII.

4 Edant licèt flumina, Jova, edant flumina sonitum, edant suum flumina strepitum :

5 Tu tot aquarum sonitibus, tam insignibus maris fragoribus insignior es in sublimi, Jova.

6 Oracula tua certissima sunt: domum tuam decet, Jova, diuturna sanctitas.

PSAL. XCIV.

DEUS ultor Jova, Deus ultor affulge.

2 Invehere terrarum arbiter: redde superbis præmium.

3 Quousque impii, Jova, quousque exultabunt impii?

4 Intoleranda verba proferunt, insolescentes omnes malefici.

5 Populum tuum, Jova, atterunt: tuum patrimonium affligunt.

6 Viduas et peregrinos interimunt, et pupillos occidunt:

7 Et id videre Jovam, id Jacobidarum Deum negant intelligere.

8 Intelligite, ô hominum stupidissimi et insani: Ecquando sapietis?

9 Scilicet aurium sator non audiet? aut oculorum formator non cernet?

10 Scilicet gentium punitor non pœnas sumet? qui scire docet homines.

11 Jova scit hominum cogitationes esse vanas.

12 Beatus homo quem Tu, Jova, corrigis, tuamque legem doces;

13 Ut securum reddas à malis temporibus, dum cavatur impiis fovea.

14 Non enim destituet Jova suum populum, non deseret suum patrimonium:

15 Quin ad justitiam redeat judicium, quam sequantur omnes homines frugi.

PSALMI. DIES XIX.

16 Quis consurget mihi adversus malignantes? quis mihi cum maleficis congregatur?

17 Nisi Jova mihi succurreret, periculum esset ne apud inferos habitarem.

18 Sed cum mihi pedem labefieri cogito, tuæ mihi, Jova, adminiculatur clementia.

19 In tot mei pectoris sollicitudinibus, tuæ mihi consolatio recreat animum.

20 Nihil enim Tibi commune est cum solio sceleratorum, qui facinora patrant ex instituto:

21 Coëuntes contra justas animas, et innocentem sanguinem condemnantes.

22 Sed mihi Jova præsidio est: mihi Deus meus numen est, cui confidam:

23 Qui illis injuriam repondet, et ob ipsorum improbitatem perdet eos, perdet eos Jova Deus noster.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. XCV.

{ DIES
19.

ADESTÉ, cantemus Jovam: resonemus numen salutare nobis.

2 Interpellemus eum celebrando, et cantionibus resonando.

3 Etenim Deus magnus est Jova, et rex omnium maximus deorum.

4 Ejus in manu terræ penetralia; ejus sunt montium altitudines.

5 Ejus est mare quod ipse fecit; siccumque suis is manibus formavit.

6 Agite, veneremur supplices, flexis ante Jovam creatorem nostrum genibus.

7 Is enim Deus noster est, et nos ejus gubernationis populus ejusque procurationis oves.

PSALMI. DIES XIX.

8 Ejus vocem si hodie audieritis, nolite indu-rare corda vestra, ut in illo jurgio, ut in die ten-tationis in solitudine ;

9 Cum me tentavêre majores vestri, cum me probavêre, quamvis meum vidissent opus.

10 Quorum generis ego quadraginta pertæsus annos, dixi, homines esse socordes, meæque ig-naros viæ.

11 Iratus igitur juravi, non esse in meam re-quiem perventuros.

PSAL. XCVI.

CANTATE Jovam novo carmine: cantate Jo-vam, totus orbis terrarum.

2 Cantate Jovam, ejus nomen commendantes, ejusque tutelam quotidie prædicantes.

3 Ejus gloriam in gentibus, ejus miracula in omnibus narrate nationibus.

4 Nam maximus est Jova, et laudabilissimus, omniumque deorum formidabilissimus.

5 Omnes enim cæterarum nationum dii deas-tri sunt: at Jova cœlorum conditor est.

6 Quem penès est majestas, et autoritas, cu-jusque in sacrario potentia est atque decus.

7 Tribuite Jovæ, ô populorum genera, tri-buite Jovæ gloriam atque potentiam:

8 Tribuite Jovæ nomini gloriam; et munera ferentes venite in ejus atria.

9 Veneramini Jovam cum decenti sanctimo-niâ: hunc contremiscite, universus orbis terra-rum.

10 Dictitate per gentes, Jova regnat, is qui mundum condidit immobilem, populos ex æquo judicaturus.

PSALMI. DIES XIX.

11 Gaudeant cœli, exultetque tellus : intonet mare, et quod eo continetur.

12 Gestiat et omnis ager, et quicquid in eo continetur ; tum omnes sylvarum arbores ovabunt in conspectu Domini.

13 Venit enim Jova, venit judicatum terras ; orbem justè et populos fideliter judicaturus.

PSAL. XCVII.

JOVA regnat, exultet tellus, lætentur tot insulæ.

2 Nube circumdatus et caligine, solium habet ex justitiâ et æquitate aptum.

3 Eum præcedet ignis, ejus hostes undique inflammans.

4 Illustrârunt orbem ejus fulgura, quo viso, terra concutitur.

5 Montes ut cera liquescebant adventu Jovæ, adventu Domini totius terræ.

6 Ejus prædicârunt justitiam cœli : ejus gloriam viderunt omnes nationes.

7 Pudeat omnes simulachricolas, de deastris gloriantes : eum veneramini omnes dii.

8 Quo audito, gaudebat Sion ; lætabantur Judææ puellæ, propter tua, Jova, judicia.

9 Qui toto orbe terrarum summus, deorum omnium longe supremus es.

10 Odio habete malum, amatores Jovæ, qui piorum suorum vitas tuetur, eos ab impiorum manu defendens.

11 Lux seritur justis, et mente probis gaudium.

12 Gaudete justi in Jovâ, ejus sanctam celebrantes memoriam.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. XCVIII.

CANTATE Jovam novo carmine, quippe qui
mira fecit.

2 Suâ sibi dexterâ, suo sacro brachio victoriam
peperit.

3 Ostendit Jova suam victoriam, in oculis
gentium suam patefecit justitiam :

4 Memor suæ erga domum Israëliticam man-
suetudinis, atque fidei, spectantibus Dei nostri
victoriam omnibus terrarum finibus.

5 Resonate Jovam, totus orbis: prorumpite,
ovate, et cantate :

6 Cantate Jovam citharâ, citharâ, et canorâ
voce :

7 Buccinis et tubæ sonitu personate ante
regem Jovam.

8 Reboët et mare, et quod eo continetur ;
orbis et ejus habitatores :

9 Ipsi manibus plaudant omnes, simulque
montes ovent in adventum Jovæ; qui venit
judicatum terras,

10 Orbem justè, et populos judicaturus ex
æquo.

PSAL. XCIX.

JOVA regnat, contremiscant licèt populi: che-
rubis insidet, etsi commoveatur tellus.

2 Jova in Sione adedè magnus est, omnes ut
populos superemineat.

3 Celebrabunt magnum istud et terribile no-
men, quòd sanctum est.

4 Regis quidem potentia jus amat: Tu æqui-
tatem constituis, Tu jus, æquumque facis apud
Jacobæos.

PSALMI. DIES XIX.

5 Extollite Jovam Deum nostrum; ejusque pedum subsellium veneramini, qui sanctus est.

6 Moses et Aharon ex ejus sacerdotibus, et Samuel ex ejus nomen invocantibus, Jovam invocantes exorabant:

7 Eosque ipse in columnâ nubis alloquebatur, conservantes oracula et institutionem ipsis ab eo traditam.

8 Tu, Jova Deus noster, exaudiebas eos, ab iis exoratus; tamen eorum facta ultus es.

9 Extollite Jovam Deum nostrum, eumque in sancto monte veneramini: nam sanctus est Jova Deus noster.

PSAL. C.

PERSONATE Dominum, totus orbis: servite Domino cum lætitiâ: venite in ejus conspectum cum modulis.

2 Cognoscite Dominum Deum esse: ab ipso, non à nobis ipsis facti sumus, ejus populus, ejusque pascui oves.

3 Ingredimini ejus portas cum commendatione, atria cum laudibus; eum celebrantes, ejus nomen collaudantes.

4 Nam bonus est Jova, perpetuæ clementiæ, et sempiternæ fidei.

PSAL. CI.

CLEMENTIAM, jusque canam, Te, Jova, cantans.

2 Innocentiæ viam prudenter insistam.

3 Quando ad me venies, sincerâ me mente geram in meâ familiâ.

4 Non mihi nequitiam proponam; maleficentiam sic exosus, ut apud me non hæreat.

5 Perversa mens à me facesset, ignaro mali.

PSALMI. DIES XX.

6 Detrahentes occultè alteri evertam.

7 Supercilium et animi elationem non feram.

8 Regionis fidelissimos quosque in oculis fero, quos mihi contubernales habeam.

9 Qui se gerit innocenter, is mihi ministrabit.

10 Non manebit domi meæ perfidiosus : non falsiloquus consistet ante meos oculos.

11 Maturè evertam omnes regionis impios, ut excindam ex Jovæ civitate omnes maleficos.

DIES } MATUTINÆ PRECES.

20. } PSAL. CII.

O JOVA, audi meas preces, et meam admitte querimoniam.

2 Noli tuum mihi vultum abdere, cum versor in angustiis : præbe mihi aurem, invocanti protinus exoratus.

3 Nam mea quasi fumus evanescit ætas ; meaque membra veluti torris arescunt.

4 Cor mihi velut icta siccatur herba, immemori capiendi cibi.

5 Tam gemebunda est mea vox, ut mihi adhæreant ossa carni.

6 Refero pelicanum solitudinis ; sum tanquam bubo vastitatum.

7 Pervigilo, qualis est solus in tecto passerulus.

8 Quotidianâ me ignominiâ afficiunt hostes mei, et in me debacchantes conjurant :

9 Adeò ut pulvere pro pane vescar, meamque potionem fletu diluam ;

10 Ob tuam sævitiam atque iracundiam, qui me sublatum abjeceris.

11 Ætas mea umbræ modo inclinât, me herbæ ritu arescente.

PSALMI. DIES XX.

12 At tua, Jova, qui manes æternus, sempiterna erit memoria :

13 Tu autem exurgens misereberis Sionis ; nam tempus, nam ejus miserandi venit occasio.

14 Desiderant enim tui cultores ejus lapides, ejus miserti pulveris.

15 Ita gentes tuum, Jova, nomen ; ita omnes terrarum reges tuam reverebuntur gloriam :

16 Quum instauraverit Jova Sionem, in suâ conspicuus gloriâ ;

17 Et sollicitorum preces non aspernatus, eorum orationem respexerit.

18 Scribetur hoc ad posteritatem, hominesque futuri Jovam collaudabunt :

19 Qui Jova de suo sublimi fano despexerit, de cœlis terras aspiciens ;

20 Audiendo victorum gemitus, solvendo morti destinatos ;

21 Ut Jovæ nomen in Sione, ut Jovæ laus Hierosolymis prædicetur ;

22 Cum populi eódem, regnaque ad Jovam colendum convenerint.

23 Quem equidem meas vires in vitæ cursu affligentem, meum ævum decurtantem,

24 Sic alloquor : Mi Deus, noli me in mediâ ætate tollere, Tu qui annis sempiternus,

25 Olim terram fundâsti, cujusque manuum opus sunt cœli.

26 Et illi quidem peribunt, Te permanente ; omnesque tanquam indumentum inveterascent :

27 Vestis in modum, Te mutante, obsolescent : Tu autem immutabilis annorum es infinitorum.

28 Tuorum cultorum nati perdurabunt ; eorumque stirps erit apud Te stabilis.

PSAL. CIII.

COLLAUDA, anima mea, Jovam; et totum meum pectus sacrum ejus nomen.

2 Collauda, anima mea, Jovam, tot ejus beneficiorum haud immemor;

3 Qui tuis tot vitiis ignoscens, tuos tot morbos sanat:

4 Qui vindicat ab interitu tuam vitam, clementiâ te et misericordiâ coronans:

5 Qui bonis tuas satiat maxillas, tuam quasi aquilæ juventam renovans:

6 Qui Jova æquum, jusque facit omnibus fraude oppressis:

7 Qui suas Mosi vias, qui suam naturam ostendit Israëlitis.

8 Misericors et exorabilis Jova, irâ tardus, clementiâ multus:

9 Non perpetuò rixatur, non semper injuriæ memor est:

10 Non nos pro nostris peccatis tractat, non nos ut digna sunt nostra vitia remuneratur.

11 Quin quantùm terras supereminet cœli, tantùm excellit ejus erga ipsius reverentes clementia.

12 Quantùm distat oriens ab occidente, tantùm removet à nobis delicta nostra.

13 Ut miseretur filiorum pater, sic Jova sui reverentium.

14 Novit enim conditionem nostram, memor nos esse pulverem.

15 Hominis ætas similis est graminis: floret ut flos terrestris;

16 Qui à vento invasus nusquam est, eumque suus ampliùs nescit locus.

17 At Jovæ clementia ab æterno durat in

PSALMI. DIES XX.

æternum erga ejus reverentes, et justitia erga natos natorum :

18 Erga ejus fœderis conservantes, et obeundorum ejus placitorum memores.

19 Qui Jova solium sibi composuit in cœlis, regno suo omnibus imperans.

20 Collaudate Jovam ejus angeli virtute præstantes, ejus exequentes jussa, auditis ejus mandatis.

21 Collaudate Jovam omnis ejus exercitus, ejus ministri ejus facientes voluntatem.

22 Collaudate Jovam universa ejus opera, in universis ejus imperii locis : collauda, anima mea, Jovam.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CIV.

COLLAUDA, anima mea, Jovam : Jova mi Deus, perquam magnus es, autoritate vestitus et majestate.

2 Qui lumine quasi veste indutus, cœlos tanquam velum intendis.

3 Tuas aulas in aquis contabulas, et, nubium vehiculo utens, venti alis incedis.

4 Facis Tibi ex spiritibus nuncios, ex igne flammanti ministros.

5 Terram in suis basibus ita fundâsti, ut nullo commoveatur ævo.

6 Quam cum profundo tanquam veste operuisses, super montes stabant aquæ.

7 Quæ aquæ, Te increpante, fugerunt ; ad tui tonitruum sonum perterritæ.

8 Summos montes ascendunt, et in valles infra positas descendunt ; in locum scilicet sibi à Te destinatum.

PSALMI. DIES XX.

9 Eis Tu terminum statuisti, quem non trans-
eant: neque terras iterum operiant.

10 Emittis fontes in flumina, quæ montes in-
termeant:

11 Unde omnia terrestria bibant animalia, et
onagri sitim extinguant.

12 Ad ea cœlestes habitabunt volucres, de
mediis vocem frondibus emittentes.

13 Tu, montes ex tuis irrigans fornicibus,
terram tuorum operum fructu exsaturas.

14 Gramina pecudibus germinare facit, et
herbas ad usum hominum;

15 Ut eliciat ex terrâ victum, et vinum, quod
hominum exhilaret animos; et oleum, quo ni-
teant facies, et panem, qui hominum corda sus-
tentet.

16 Saturantur et arbores Jovæ, Libani cedri
ab eo satæ:

17 Ubi nidulentur aviculæ, et in pinis ædifi-
cans ciconia.

18 Montes ardui ibicibus, rupes cuniculis per-
fugio sunt.

19 Tu lunam statorum temporum causâ fe-
cisti, solemque peritum occasûs sui.

20 Si tenebras inducis, fit nox, in quâ omnia
sylvestria gradiuntur animalia:

21 Leones ad prædam frementes et à Deo
pabulum sibi petentes.

22 Oritur sol, sese recipiunt, inque suis lustris
recubant.

23 Prodit homo ad opus munusque suum, us-
que ad vesperam.

24 O quàm multa sunt opera tua, Jova! qui
cuncta sapienter fecisti, cujus rerum plena tellus
est.

25 Tum vastum illud, latèque patens pelagus;

PSALMI. DIES XXI.

ubi natantia sunt innumera, animantes minutæ simul et magnæ :

26 Illac eunt naves, cum balænâ illâ, quam Tu, ut in eo ludat, condidisti.

27 A Te pendent omnia, ut eis suo tempore pastum suppedites :

28 Quem, Te dante, colligunt; Te manum aperiente, satiantur bonis.

29 Si faciem tuam abdis, conturbantur: si eorum spiritum comprimis, expirant, et in suum pulverem redeunt.

30 Si spiritum tuum emittis, recreabuntur, et terræ faciem renovabis.

31 Durabit Jovæ gloria in æternum; lætante Jovâ suis factis.

32 Cujus aspectu tellus concutietur, tactu montes fumabunt.

33 Canam Jovam, dum vivam: cantabo Deum meum, donec ero:

34 Cui dum mea placeat oratio, in Jovâ lætabor.

35 Cum interea scelerati omnino ex orbe tollentur, et impii jam nusquam erunt: collauda, anima mea, Jovam. Halleluja.

MATUTINÆ PRECES. { DIES
PSAL. CV. { 21.

CELEBRATE Jovam, ejus et nomen invocantes, et opera ejus in populis demonstrantes.

2 Hunc canite, hunc cantate, tot ejus miracula meditantes.

3 Hujus in sancto nomine vos jactate, gaudentibus animis cupidorum Jovæ.

PSALMI. DIES XXI.

4 Studete Jovæ, ejusque potentiæ, ejus vultum requirentes continenter.

5 Recolite quæ edidit miracula, prodigia, et latas ab eo sententias ;

6 O Abrahami stirps, ejus cultoris : O Jacobo prognati, ejus electo.

7 Is Jova Deus noster est, cujus jura toto patent orbe terrarum.

8 Memor in æternum sui fœderis, rei quam in mille secula mandavit.

9 Quod cum Abrahamo percussit, quod Isaaco jurejurando confirmavit ;

10 Idque Jacobo statuto, Israëlî pacto statuit æterno,

11 Promittens sese eis Chananæam daturum terram, eorum patrimonii sortem ;

12 In quâ cum essent exigui numero, pauci, et ii peregrini ;

13 Cumque ex aliis gentibus ad alias, ex aliis regnis ad alias migrarent nationes ;

14 Non permisit eis à quoquam injuriam fieri : quin eorum causâ animadvertit in reges :

15 Nolite meos unctos tangere, meisve nocere vatibus.

16 Deinde, cum in eâ regione famem excitâset, fracto omni alimentorum adminiculo ;

17 Præmisit illis hominem, in servitum venditum Josephum ;

18 Cujus pedes compedibus vexati, cujus anima tentata ferro est ;

19 Usque ad id tempus, quo venit quod erat de eo decretum ; eumque Jovæ jussu exploratum,

20 Rex hominum dominator eruendum, solvendumque curavit :

21 Et domûs suæ dominum, omniumque suarum facultatum gubernatorem constituit ;

PSALMI. DIES XXI.

22 Ut et proceres ejus arbitrato suo cogeret, et senatores erudiret.

23 Ergo venit Israël in Ægyptum; peregrinatus est Jacobus in terrâ Chamæâ.

24 Atque ille populum suum ita fœcundavit, ut eum supra ipsius hostes augetet;

25 Quorum animos ad populi sui odium convertit, et ad suos cultores circumveniendos.

26 Tum Mosem cultorem suum, et à se delectum Aharonem misit;

27 Qui apud illos mandata ab eo ostenta et prodigia ediderunt in terrâ Chamæâ.

28 Tum tenebrarum obscuritatem invexit, illis ejus mandata detrectantibus.

29 Mutavit illorum aquas in sanguinem, eorumque pisces necavit.

30 Scatuit eorum terra ranis etiam in ipsorum penetralibus regum.

31 Jussit et insecta provenire, et pediculos in omnibus eorum finibus.

32 Eis pluvix loco grandinem, flammantesque immisit ignes in eorum terram.

33 Et eorum vites ficusque contudit, arboresque finium eorum perfregit.

34 Jussit et locustas, bruchosque existere innumerabiles; qui omnes in eorum territorio herbas, terræque fruges perederunt.

35 Occidit et omnia in eorum regione primogenita, omnis eorum virilitatis primordium.

36 Atque ita suos aurum argentumque ferentes eduxit, nemine in eorum tribubus impedito;

37 Gaudentibus eorum emigratione Ægyptiis, utpote eorum terrore percussis.

38 Ille nubem explicuit in operimentum, ignemque ad noctu prælucendum.

PSALMI. DIES XXI.

39 Petentibus coturnices invexit, eosque cœlesti pane satiavit.

40 Cautem disclusit, unde, scatente lymphâ, manavit per deserta fluvius.

41 Meminerat enim quid Abrahamo cultori suo sanctè promississet.

42 Igitur populum suum cum lætitiâ, delectos suos cum cantu eduxit;

43 Eisque gentium aliarum terras, eis populorum laborem dedit possidendum;

44 Ut ejus decreta, legesque tuerentur et conservarent.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CVI.

CELEBRATE Jovam, qui bonus, qui æternæ est clementiæ.

2 Quis Jovæ virtutes, quis omnes fando laudes exprimat!

3 Beati qui jus tuentur, qui æquum faciunt omni tempore.

4 Memento mei, Jova, pro tuo erga tuos favore: affice me tuâ salute:

5 Ut electorum tuorum bona videam, ut tuæ gentis voluptate fruam, cum tuâ glorians hæreditate.

6 Peccavimus cum majoribus nostris, vitiosè et impiè egimus.

7 Majores nostri in Ægypto tua miracula non rite perpenderunt, tuorumque tot beneficiorum immemores, in orâ maris rubri rebellârunt.

8 Et tamen eos propter suum nomen cousevavit, ut suam ostenderet potentiam.

9 Increpitoque, et exsiccato mari rubro, per profunda duxit tanquam per sylvam;

PSALMI. DIES XXI.

10 Et ab adversariorum manu defendit, ab hostium manu vindicavit:

11 Cum interim eorum hostes sic obruti fuerint aquis, ut ex eis ne unus quidem superfuerit.

12 Itaque illi ejus dictis credentes, ejus cecinere laudes.

13 Sed ejus factorum protinus obliti, non expectato ejus consilio,

14 Capti cupidine in sylvis, Deum in solitudine tentarunt:

15 Qui eis ita postulata dedit, ut eis vitæ luem immiserit.

16 Item inviderunt Mosi in castris, et Aharoni Jovæ sacro.

17 Itaque tellus hians Dathanem devoravit, Abiramique gregem obruit:

18 Et, incenso in eorum cætum igne, impios flamma combussit.

19 Præterea fecere vitulum in Horebo, conflatumque venerati sunt;

20 Gloriam suam ita permutantes cum herbivori bovis imagine.

21 Obliti sui conservatoris Dei, qui tam magna in Ægypto,

22 Tam mira in terrâ Chamæâ, tam horrenda ad mare rubrum fecerat.

23 Itaque statuit eos extinguere, nisi Moses ejus electus eum interpellasset in illâ strage, ut ejus sævitiam ab illorum internecone retraheret.

24 At illi tam elegantem terram aspernati sunt, ejus dictis non credentes:

25 Et, in suis murmurantes tabernaculis, Jovæ dicto audientes non fuere.

26 Ergo ille manum illis attulit, eos per sylvas sternendo;

PSALMI. DIES XXI.

27 Eorumque progeniem per gentes dejicendo, et eos dispergendo per terras.

28 Itemque, cum Baal-Phegore copulati, mortuales polluxêre victimas.

29 Quibus eorum moribus irritato Deo, grassata in eos clades est ;

30 Cum quidem extitit Phinees, ad cujus preces cohibita clades est ;

31 Id quod ei justitiæ datum est, in omnem seculorum perennitatem.

32 Adhæc ei ad aquam jurgii moverunt iram, aded ut Mosi nocuerit eorum culpâ :

33 Nam, per eos offensus animo, perperam verba fecit.

34 Non delevêre nationes, quas eis Jova juserat ;

35 Sed cum cæteris gentibus permixti earum facta didicerunt :

36 Aded ut earum statuas colerent, quæ eis fuêre detrimento ; suosque filios et filias sacrificarent cacodæmonibus :

37 Atque insontem etiam funderent sanguinem, videlicet liberûm suorum, quos Chananæorum immolavêre statuis, quo sanguine contaminata terra est.

38 Ad hunc modum suis factis polluti, et moribus meretricati sunt.

39 Iratus igitur suo populo Jova suam abhorruit hæreditatem ;

40 Et illos, gentibus in potestatem traditos, inimicorum imperio subjecit :

41 A quibus hostibus vexati sunt, et sub eorum ditionem subjuncti.

42 Ille eos sæpenumero liberavit, cum ipsi suo consilio ei adversarentur, suâque culpâ attenuarentur :

PSALMI. DIES XXII.

43 Et in adversis respexit rebus, auditis eorum querelis.

44 Memorque fœderis quod ipsi cum eis intercedebat, reconciliatus est pro suâ singulari clementiâ; et in eos mirericordiam commovit omnium, apud quos erant captivi.

45 Serva nos, Jova Deus noster, et ex cæteris gentibus collige; ut tuum sanctum celebremus nomen, in tuis nos laudibus jactantes.

46 Collaudetur Jova Deus Israëlitarum per omnem æternitatem; dicatque populus omnis, Amen.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. CVII.

{ DIES

{ 22.

CELEBRA Jovam, qui bonus, qui æternâ est clementiâ.

2 Prædicent illum qui redempti sunt à Domino, quos ille vindicavit è manu opprimentium:

3 Et diversis ex terris, ex oriente, occidente, septentrione, atque mari collegit:

4 Per sylvas et avia loca errabant, oppidum quod incolatur non invenientes;

5 Famelici et sitibundi, animoque erant anxii.

6 In eâ tum angustiâ Jovam invocabant, et ille eos asserebat ex periculis:

7 Rectâ viâ eos ed deducebat, ut in oppidum venirent, quod habitetur.

8 Celebrent illi Jovæ clementiam et miracula apud hominum genus!

9 Qui satiaverit indigos, bonisque repleverit famelicos;

10 Qui in tenebris et funestâ nocte sedent, miseriâ et ferro constricti:

11 Quoniam supremi Dei dictis et consilio contumeliosè adversati sint;

PSALMI. DIES XXII.

12 Quorum ille mentes labore domat, quique jacent indefensi.

13 In eâ tum angustiâ Jovam invocabant, et ille eos asserebat ex periculis :

14 Nam eos ex tenebris et funestâ nocte eripuit, abruptis eorum vinculis.

15 Celebrent illi Jovæ clementiam et miracula apud hominum genus !

16 Qui ostia perruperit ærea, ferreaque claustra perfregerit.

17 Vesani propter peccandi consuetudinem, propterque sua vitia torquentur :

18 Animo cibum omnem abhorrentes, ad lethi portas appellebant.

19 In eâ tum angustiâ Jovam invocabant, et ille eos asserebat ex periculis ;

20 Suoque jussu sanandos curabat, et ab interitu liberandos.

21 Celebrent illi Jovæ clementiam et miracula apud hominum genus !

22 Faciantque grati animi sacrificia, ejus opera cum cantu narrantes !

23 Qui navibus in mare descendunt, negotia in vastis exercentes aquis ;

24 Ii Jovæ facta et miracula vident in profundo :

25 Nam ille suo jussu ventum excitat tempestuosum, quo fluctus maris attollente,

26 Ascendunt in cœlum, descendunt in gurgites, animis in tanto malo fatiscentibus :

27 Vacillant et titubant ebriorum more, absumptâ omni eorum peritiâ.

28 Quòd si in eâ angustiâ Jovam invocant, ille eos eripit ex periculis ;

29 Tempestatem tranquillans, illosque fluctus sedans :

PSALMI. DIES XXII.

30 Quâ illi tranquillitate læti, ab eo in optatum ducuntur portum.

31 Celebrent illi Jovæ clementiam et miracula apud hominum genus!

32 Eum in hominum cœtu extollentes, et in senum consessu collaudantes!

33 Qui fluvios in sylvam, aquarum scatebras in loca siticulosa;

34 Terram fertilem in salsam redigit, ob scelus incolarum.

35 Qui solitudinem reddit aquâ stagnantem, aridumque solum lymphis scatens;

36 Ibi que famelicos collocat, qui habitandum condant oppidum,

37 Agros conserant, vineas pangant fructuosum edituras proventum:

38 Atque eos ille multùm fœcundans auget, nec minùs eorum pecus:

39 Cum oppressi, malorum necessitate et mœrore, fuissent diminuti.

40 Etsi eos sinat primatum injuriis affici, et per devia, sentaque loca errare;

41 Pauperes tamen à calamitate protegit, tractans eos tanquam famulos suos, tanquam oves suas.

42 Id quod videntes probi lætabuntur, cum omnis improbitas obmutescat.

43 Qui sapiet, hæc observabit, et intelliget beneficia Jovæ.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CVIII.

COMPOSITO sum animo, Deus, composito sum animo ad canendum atque cantandum meâ linguâ, quæ mea est gloria.

PSALMI. DIES XXII.

2 Expergiscere, nablum et cithara, expergiscar primo mane.

3 Celebrabo Te apud nationes, Jova; Te apud populos cantabo :

4 Tuæ enim clementiæ magnitudo cœlos exsuperat, tua fides attingit æthera.

5 Evehere supra cœlos, Deus, cujus gloria toto patet orbe terrarum :

6 Ut evadant tui dilecti, conserva nos istâ dexterâ, mihi exoratus.

7 Promisit Deus in suo fano, quo læter: Dividam Sichemam, vallemque Sochotha dimetiar.

8 Meus est Galaadus, meus Manasses, et Ephraïmus mei capitis firmamentum.

9 Juda meum est imperium; Moabus meæ lebes lotionis; ad Idumæum jaciam meum calceamentum; in Palæstinam adorem sonabo.

10 Quis me ad urbem sistet munitam? quis me perducet ad Idumæum?

11 Cum Tu nos, Deus, rejeceris; neque cum nostris proficiscare copiis.

12 Fer nobis auxilium contra periculum; quando vana est humana defensio.

13 Per Deum fortia patrabimus, eo nostros proterente perduelles.

PSAL. CIX.

O DEUS, mea laus, ne dissimula: nam impium perfidumque os in me aperitur.

2 Adversum me loquitur lingua mendax; verbis circumsessus inimicis oppugnor immeritò:

3 Pro amore meo infestor, itaque comprecatione usus:

4 Maloque pro bono, et odio pro meo amore afficior.

PSALMI. DIES XXII.

5 Præfice ei impium, eique Satan ad dexteram astet:

6 Cum judicabitur, abeat damnatus, ejusque preces ei sint crimini:

7 Sit ejus ætas brevis, ejus munus excipiat alius:

8 Sint ejus nati pupilli, et uxor vidua:

9 Errantesque mendicent ejus liberi, indigentes, utpote derelicti:

10 Irretiat creditor omnes ejus facultates, ejusque labore parta diripiant alieni:

11 Ne sit qui eum benignitate prosequatur, ne sit qui ejus pupillorum miserescat:

12 Sit posteritas illius excidio obnoxia, in posterum deleto illorum nomine:

13 Recolatur ejus parentum culpa apud Jovam; nec ejus matris crimen oblitteretur:

14 Illosque semper habens propositos Jova, extirpet ex terris eorum memoriam;

15 Quandoquidem, exercendæ beneficentiæ immemor, hominem inopem, pauperem, animoque ægrum persequitur ad necem.

16 Et postquam infelicitatem amat, ea contingat ei; postquam felicitate non delectatur, facessat ab eo.

17 Vestiebatur infelicitatis amictu, quæ ut aqua in ejus viscera, ut oleum in artus penetrabit.

18 Sit ei pro vestis amictu, proque cinctu jugiter cingendo.

19 Hæc merces à Jovâ meis adversariis eveniat, meæque vitæ perniciem cogitantibus.

20 Tu verò, Jova Domine, transige meum negotium propter tuum nomen; pro tuæ beneficentiæ bonitate.

PSALMI. DIES XXIII.

21 Libera me, nam inops et pauper ego sum; cor in pectore saucium habens.

22 Ut inclinans umbra discedo, locustarum more stridens.

23 Genua mihi labant præ inediâ, meo corpore defectu pinguetudinis tabente.

24 Sumque illis probro, qui me spectantes motu capitis derident.

25 Succurre mihi, Jova mi Deus, conserva me pro tuâ clementiâ:

26 Ut sciatur hoc opus esse tuum; hoc Te, Jova, fecisse.

27 Detestentur illi, Tu faveas; eisque turpiter confutatis, tuus ego gaudeam.

28 Vestiantur adversarii mei ignominiâ, suæque turpitudinis pallio induantur.

29 Agam Jovæ gratias ingentes hoc ore, et eum in frequenti coronâ laudabo:

30 Nam pauperi dexter astabit, eum ab ejus vitæ condemnatoribus defendens.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
23. } PSAL. CX.

AIT Jova Domino meo: Sede ad meam dexteram, donec tuos hostes effecero scabellum pedum tuorum.

2 Sceptrum tuæ potentiæ mittet ex Sione Jova; dominare ergo inter hostes tuos.

3 Quâ in die copias educes tuas; aderit tibi tuus populus, oblationibus voluntariis te sanctissimè colens: ex utero auroræ habebis rorem generationis tuæ.

4 Juravit Jova, non mutaturus sententiam,

PSALMI. DIES XXIII.

te sacerdotem esse in æternum, ad rationem Melchisedeci.

5 Dominus tibi dexter, tum cum irascetur, reges obtruncabit.

6 Ulciscetur gentes cum vastâ strage corporum; et capita obtruncabit, quæ multis regionibus præsent.

7 Ex torrente bibet in viâ, atque ideo caput extollet.

PSAL. CXI.

CELEBRABO Jovam toto corde in proborum concilio, atque cœtu.

2 Magna sunt facta Jovæ, studenda quibuscunque placent.

3 Ejus et opus autoritatis et majestatis est, et justitia stat in æternum.

4 Famam sibi suis comparavit miraculis, exorabilis et misericors Jova.

5 Prædam dedit sui metuentibus, memor semper suæ pactionis.

6 Factorum suorum vim suis ostendit, ut iis gentium possessionem tribuat.

7 Ejus manuum opera vera atque æqua sunt; fida sunt ejus omnia mandata;

8 Fixa ad perpetuitatem, in fide et æquitate constituta.

9 Redimendos curavit suos: sanxit in æternum suum fœdus; sanctum et terribile nomen habens.

10 Sapientiæ caput est Jovæ metus: rectè sapiunt, hæc quicumque præstant, quorum laus æterna manet.

PSAL. CXII.

BEATUS homo qui Jovam reverens, ejus præceptis multùm delectatur.

PSALMI. DIES XXIII.

2 Potens in terris erit ejus progenies: genus proborum fortunabitur.

3 In ejus domo erunt opes et divitiæ; ejus liberalitate in perpetuum manente.

4 Justo lux oritur in tenebris, is mansuetus, misericors et liberalis est.

5 Vir bonus miseretur et commodat, sua verba judicio temperabit.

6 Nunquam enim commovebitur, eritque benefici hominis æterna memoria.

7 Malorum auditu non terrebitur, tutum animum habens Jovæ fiduciâ.

8 Adeò fixo animo est, ut nihil formidet, quin visurus sit hostium suorum pœnas.

9 Dispersit largiens pauperibus; durat semper ejus liberalitas, ejusque cornu extolletur gloriosè.

10 Id quod videntes impii sic ægrè ferent; ut dentibus frendentes contabescant, eorumque cupiditas peribit.

PSAL. CXIII.

LAUDATE, ô Jovæ cultores, laudate Jovæ nomen.

2 Commendetur Jovæ nomen, deinceps in perpetuum.

3 Ab ortu solis ad occasum, laudabile Jovæ nomen est.

4 Excellit gentes omnes Jova; et majestas ipsius cœlo sublimior est.

5 Quis est Jovæ Deo nostro conferendus qui rebus summis præest, se tamen ita demittit ut inspiciat quæcunque sunt in cœlo et in terrâ?

6 Is tenuem excitat ex pulvere, pauperem allevat ex fimo;

PSALMI. DIES XXIII.

7 Eum inter præcipuos collocans, inter præcipuos suorum.

8 Sterili familiam conciliat; liberos, quibus mater gaudeat, condonat.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CXIV.

CUM Israëlitæ ex Ægypto, cum Jacobæa domus emigraret ex populo barbaro,

2 Judæi Deo fuere sanctitati, et Israëlitæ potestati.

3 Quo viso, mare fugit, et Jordanis retrocessit.

4 Montes arietum, colles ove natorum ritu exiluerunt.

5 Quid tibi acciderat, mare, ut fugeres? quid tibi, Jordanis, ut retrocederes?

6 Quid vobis, montes, ut arietum, quid vobis, colles, ut ove natorum ritu exiliretis?

7 Ad Domini præsentiam contremisce, tellus; ad Dei Jacobæorum præsentiam;

8 Qui petram in aquæ stagnum, caudem in aquæ fontem convertit.

PSAL. CXV.

NE nobis, Jova, ne nobis, sed tuo nomini gloriam tribue; ob tuam benignitatem atque fidem.

2 Cur enim dicant gentiles, Ubi, quæso, est Deus ipsorum?

3 Atqui Deus noster est in cœlis, quicquid ei libet faciens.

4 Illorum simulachra argentum, aurumque sunt, humanarum opus manuum.

5 Os habent, neque loquuntur: oculos habent, neque vident:

6 Aures habent, nec audiunt: nares habent, nec olfaciunt:

7 Manus habent, neque tangunt: pedes habent, nec ambulant: nihil suo guttore sonant.

8 Tales sunt qui ea faciunt, quicumque eis confidunt.

9 Vos Israëlitæ, confidite Jovæ; quorum ille præsidium et propugnaculum est.

10 Vos, domus Aharonis, confidite Jovæ; quorum ille præsidium et propugnaculum est.

11 Vos, Jovæ reverentes, confidite Jovæ; quorum ille præsidium et propugnaculum est.

12 Jova nostri memor fortunabit, fortunabit Israëlis domum; fortunabit Aharonis domum:

13 Fortunabit Jovæ reverentes, parvos juxta atque magnos.

14 Amplificabit Jova vos, vos, vestrosque natos.

15 Favorabiles estis Jovæ, cœli, terræque creatori.

16 Cœli cœlorum sunt Jovæ, terram dedit hominum generi.

17 Te, Jova, non mortui collaudabunt; nec ulli ad silentium digressi.

18 Sed nos Jovam commendabimus, deinceps in sempiternum. Halleluja.

DIES } MATUTINÆ PRECES.

24. } PSAL. CXVI.

AMO Jovam, qui meam supplicem vocem exaudiverit:

2 Quoniamque mihi aurem præbuit, ideo eum per omnem vitam invocabo.

3 Cum me mortis lora circundarent, angoresque sepulchri invasissent:

PSALMI. DIES XXIV.

4 Cum in periculum et solitudinem incidissem, Jovæ nomen invocavi: Obsecro, Domine, libera hanc animam:

5 Exorabilis justusque Jova, Deus noster misericors.

6 Custos Jova simplicium, me conservavit afflictum.

7 Redi, anima mea, ad tuam quietem, postquam tibi Jova benefecit:

8 Siquidem Tu animam meam à morte, oculos à lachrymis, et à casu liberavisti pedes.

9 Versabor apud Jovam in vivorum terris.

10 Credidi, ideoque loquar, at magnopere vexabar: atque in hâc trepidatione dixi, Omnem hominem esse fallacem.

11 Quid Jovæ rependam, pro tot ejus adversum me meritis?

12 Poculum sumam salutis; Jovæ nomen invocans.

13 Jovæ mea vota solvam, idque ejus omni populo præsentem; qui suorum mortem piorum tanti ducat.

14 Euge, Jova: nam ego servus tuus, ego servus tuus, sum ancillæ tuæ filius; Tu mea rupisti vincula.

15 Tibi sacrificium animi grati faciam, Jovæ nomen invocans.

16 Jovæ mea vota solvam, idque ejus omni populo præsentem; in atriis templi Jovæ, in medio tui, Hierosolyma. Halleluja.

PSAL. CXVII.

LAUDATE Jovam, gentes omnes; hunc celebrate, nationes omnes:

2 Jovæ enim erga nos beneficium cumulatus

PSALMI. DIES XXIV.

indies augetur, ejusque fides est æterna. Halleluja.

PSAL. CXVIII.

CELEBRATE Jovam, qui bonus, qui æternâ clementiâ est.

2 Dicant nunc Israëlitæ, Jovam esse bonum, ejusque clementiam esse æternam.

3 Dicat Aharonis domus ejus æternam clementiam.

4 Dicant Jovæ reverentes ejus æternam clementiam.

5 Jovam in periculis invocavi, Jova me exoratus explicuit.

6 Jovam habens, non metuo, ne quid mihi faciant homines.

7 Jovam habens defensorem, visurus sum inimicorum meorum pœnas.

8 Jovæ præstat fidere, quàm homini.

9 Jovæ præstat fidere, quàm primatibus.

10 Omne genus gentes me obsederant, quas tamen Jovæ nomine excidi.

11 Obsederant me etiam atque etiam, quas tamen Jovæ nomine excidi.

12 Obsederant me apum more, quas tamen, quasi spinarum ignem extinctas, Jovæ nomine excidi.

13 Tu me quidem impuleras ad cadendum, sed mihi Jova succurrit.

14 Jova mea potentia atque cantus, mihi salutis fuit.

15 Ergo victoriæ cantu bonorum domus personant: Jovæ dextera fortiter facit.

16 Jovæ dextera excellens, Jovæ dextera fortiter facit.

17 Non moriar, sed vivens Jovæ facta narrabo.

PSALMI. DIES XXIV.

18 Castigavit me quidem Jova, sed neci non dedidit.

19 Aperite mihi justitiæ portas, ut per eas ingrediar ad agendas Jovæ gratias.

20 Hæc Jovæ porta est, quâ boni ingrediuntur.

21 Gratias ago Tibi, qui mihi exoratus salutem attuleris.

22 Lapis ab ædificatoribus improbatus, adhibitus est ad caput anguli.

23 A Jovâ profectum est hoc, quod nobis mirum videtur.

24 Hanc diem Jova fecit, in quâ lætabimur exultantes.

25 Eja Jova, serva age; eja Jova, fave age.

26 Bene sit ei qui venit in Jovæ nomine: fausta vobis sumus ominati, ô Jovæ domestici.

27 Deus Jova nobis illuxit: alligate festam hostiam restibus ad aræ cornua.

28 Tibi, mi Deus, agam gratias: Te, mi Deus, extollam.

29 Celebrate Jovam, qui bonus, qui æternâ clementiâ est.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CXIX.

ALEPH.

BEATI qui bene morati ex Jovæ lege vivunt.
2 Beati qui ejus obeunt oracula, toto corde studentes ei.

3 Qui, sanè nihil iniquum agentes, vivunt ad ejus normam.

4 Tu sanè instituta tradidisti diligenter servanda.

5 Utinam moribus sim ad servanda tua decreta comparatis.

PSALMI. DIES XXIV.

6 Ita demum non frustra ero, si omnia tua præcepta spectabo.

7 Agam Tibi sincerâ mente gratias, cum tuas justas sententias didicero.

8 Tua decreta servabo: ne me desere omnino.

BETH.

QUANAM re purgabit adolescens suos mores?
exequendis tuis verbis.

2 Tibi toto corde studui, ne me à tuis avoca præceptis.

3 In mente meâ habeo recondita tua dicta, ne quid in Te peccem.

4 Tu, laudande Jova, doce me tua decreta.

5 His ego labiis enumeravi omnes oris tui sententias.

6 Oraculorum tuorum ratione perinde oblector, ac summâ opulentiâ.

7 Tua mandata meditabor, intuens in tua instituta.

8 Tuis decretis oblectabo me, tuorum dictorum haud immemor.

GIMEL.

AFFICE me tuum vitæ beneficio, ut tua dicta exequar.

2 Revela meos oculos, ut videam tuæ legis miracula.

3 Peregrinus in terris ego sum: ne mihi subtrahe tua præcepta.

4 Mihi languet animus perenni tuarum sententiarum cupiditate.

5 Detestabiles objurgâsti superbos, à tuis præceptis deerrantes.

6 Avolve à me probrum atque contemptum, qui oracula tua otheo.

PSALMI. DIES XXV.

7 Quamvis contra me deliberantes sedeant principes, tamen tuus ego tua decreta meditor:

8 Tamen oracula tua, meæ deliciae, mihi sunt pro consiliariis.

DALETH.

HUMI prostrata est anima mea: conserva mihi vitam ex tuis promissis.

2 Mores meos exposui, ut Tu exorere mihi: doce me tua decreta.

3 In tuorum mandatorum ratione instrue me, et tua meditabor miracula.

4 Mihi perfluit animus præ anxietate: erige me ut ferunt tua promissa.

5 Falsam viam à me remove, et mihi per gratiam largire tuam legem.

6 Viam veritatis elegi, tuas mihi sententias proponens.

7 Adhæsi tuis oraculis, Jova, ne me frustra habueris.

8 Viam præceptorum tuorum curram, cum mihi mentem explicueris.

MATUTINÆ PRECES. { DIES
HE. { 25.

INSTITUE me, Jova, in ratione tuorum decretorum; et ea prorsus exequar.

2 Erudi me in exequendâ tuâ lege; et eam obibo toto corde.

3 Dirige me per iter præceptorum tuorum; nam id mihi placet.

4 Effice mihi mentem propensam ad tua oracula, non ad avaritiam.

5 Averte meos oculos ab intuendâ nequitiâ, vitam mihi in tuo conservans instituto.

PSALMI. DIES XXV.

6 Præsta mihi tuo promissa tua, ut Te reve-
rear.

7 Aufer meum dedecus, quod exhorreo; nam
tuæ sententiæ bonæ sunt.

8 Cum sim tuorum mandatorum cupidus,
conserva mihi vitam pro tuâ justitia.

VAU.

MIHIQUE tua contingant beneficia, Jova, tua
defensio, ut fert tuum promissum.

2 Et dabo meo conviciatori responsum, tuâ
fretus oratione.

3 Neve mihi prorsus ex ore eripias verum
verbum, qui à tuis sententiis pendeam.

4 Et tuam legem exequar jugiter in omnem
perpetuitatem.

5 Atque ita expeditus incedam, quod tuis
studeam mandatis.

6 Neque me de tuis apud reges oraculis loqui
pudebit.

7 Meque tuis oblectabo præceptis, quæ amo.

8 Attollamque manus ad tua præcepta mihi
dilecta, et tua decreta meditabor.

ZAIN.

MEMENTO quid mihi tuo promiseris, quo
mihi spem fecisti.

2 Quæ quidem mea consolatio est in meâ mi-
seriâ, tuo promisso me conservante.

3 Arrogantes mihi magnopere illuserunt, ne-
que tamen à lege tuâ deflecto.

4 Memor tuarum sempiternarum, Jova, sen-
tentiarum, me consolor.

5 Horrore corripior ob impios tuæ legis deser-
tores.

6 Cantilenæ mihi sunt tua decreta in per-
egrinationis meæ domicilio.

PSALMI. DIES XXV.

7 Recolo noctu nomen tuum, Jova, tuamque legem obo.

8 Hoc teneo, cum tua mandata exequar.

HETH.

TU mihi conditio es, Jova, cujus dictis parere statui.

2 Te coram oravi toto corde, miserere mei, ut promisisti.

3 Recogitavi meos mores, meos pedes ad oracula tua convertens.

4 Festino sinè cunctatione ad obeunda tua præcepta.

5 Impiorum lora me implicant, non tamen legis oblitum tuæ.

6 De mediâ nocte surgo ad Te celebrandum, ob tuas justas sententias.

7 Conjungo me cum omnibus Tui reverentibus, tuaque mandata exequentibus.

8 Benignitate tuâ, Jova, plenus est orbis terrarum, doce me tua decreta.

TETH.

BENE facis mihi tuo cultori, Jova, ex tuo promisso.

2 Bonum sensum et scientiam doce me, qui tuis præceptis fidem habeo.

3 Priusquam vexarer, errabam: nunc tuis dictis pareo.

4 Tu bonus et beneficus, doce me tua decreta.

5 Connectunt contra me mendacium arrogantes, tua mandata toto corde obeuntem.

6 Illorum cor quasi obesitate obtusum est, cum ego me tuâ lege oblectem.

7 Mihi vexari conducit, ut tua decreta discam.

8 Mihi utilior est oris tui disciplina, quàm aureorum, argenteorumque millia.

VESPERTINÆ PRECES.

JOD.

MANUS tuæ me fecerunt atque condiderunt:
erudi me ut discam tua præcepta.

2 Tui reverentes, me viso, lætabuntur; qui
in tuo spem habeam promisso.

3 Scio, Jova, æquas esse tuas sententias; me-
que verè à Te premi.

4 Sit mihi, quæso, tua clementia solatio, ut
Tu mihi tuo pollicitus es.

5 Contingat mihi misericordia, ut vivam;
nam tua lex meæ sunt deliciæ.

6 Pudeat superbos, qui mihi exitium falsò
machinantur: ego tua mandata meditabor.

7 Concilientur mihi, qui Te verentur; tuaque
nòrunt oracula.

8 Sit mea mens in tuis integra decretis, ne
me pudeat.

CAPH.

ANIMUS mihi languet expectatione tuæ de-
fensionis, in tuo promisso spem habenti.

2 Oculi mihi languent expectatione tui pro-
missi, cogitanti ecquando sis me consolaturus.

3 Sum enim ut uter in fumario, haud imme-
mor tamen tuorum decretorum.

4 Quodnam mihi tuo spatium statuitur? ec-
quando de meis infestis sumes supplicium?

5 Cavant mihi superbi scrobes, non sanè ex
tuâ lege.

6 Omnia tua præcepta vera sunt: succurre
mihi, quem illi insectantur injuriâ.

7 Ferè me humi conficiunt, neque tamen tua
mandata desero.

8 Pro tuâ clementiâ conserva me, et oris tui
oraculo parebo.

PSALMI. DIES XXV.

LAMED.

IN æternum, Jova, tuum verbum permanet in
cœlis.

2 Sempiternâ præditus es veritate ; qui statu-
ram terram condidisti.

3 Quæ quidem ex tuâ sententiâ stant hodie :
nam omnia tibi serviunt.

4 Nisi tua mihi lex esset in deliciis, equidem
in meâ perirem inopiâ.

5 Nunquam tuorum mandatorum obliviscar :
nam per ea mihi vitam tueris.

6 Tuus sum, serva me ; qui tuis studeo man-
datis.

7 Imminebant impii meo exitio, at tua ora-
cula perpendam.

8 Omnium interiturarum rerum finem video :
sed tuum præceptum perquam latè patet.

MEM.

ADEO tuam, Jova, legem amo, ut hæc sit mea
quotidiana meditatio.

2 Sapientio rem me quàm sunt hostes mei,
reddit tua disciplina, quam perpetuò habeo.

3 Plus sapio quàm mei doctores universi,
quòd oracula tua mea sunt meditatio.

4 Senes intelligentiâ supero, quòd tua man-
data teneo.

5 Ab omni viâ malâ continui meos pedes, ut
tuis dictis paream.

6 De tuis sententiis non deflexi, quòd Tu me
erudias.

7 Multò sunt verba tua meo palato et ori
melle dulciora.

8 A tuis mandatis disco, ideoque omnes falsos
mores odi.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
26. } NUN.

LUCERNA meo pedi sunt tua dicta, meoque lux itineri.

2 Juravi, id quod præstabo, me servaturum esse tua justa jura.

3 Crucior vehementer: Jova, medere mihi, ut fert tua promissio.

4 Mei oris liberalitatem gratam habe, Jova, et me tuas sententias doce.

5 Versor in perpetuo vitæ discrimine, neque tuæ legis obliviscor.

6 Mihi laqueum obtenderunt impii, neque tamen ex tuis mandatis aberravi.

7 Possedi oracula tua perpetuò, quæ sunt mei cordis gaudia.

8 Animum ad obeunda tua decreta applicui, in perpetuum prorsus.

SAMECH.

MALE cogitantes odi, et tuam legem amo.

2 Tu mihi latebra et propugnaculum es, à cujus verbis pendeo.

3 Facessite à me, improbi, ut exequar Dei mei præcepta.

4 Sustine me oratione tuâ, ut vivam: neve meam expectationem frustrato.

5 Fulci me, ut conserver; et tuis decretis semper oblectabor.

6 Conculcâsti omnes à tuis recedentes decretis, quorum fallax sit calliditas.

7 Ut scoriam deles omnes terrarum impios, idèò tua amo decreta.

8 Horret mihi corpus Tui pavore, tuas reformidanti sententias.

PSALMI. DIES XXVI.

AIN.

JUS, æquumque facio; ne me permitte meis oppressoribus.

2 Accommoda me tuum cultorem ad bonum, ne mihi superbi faciant injuriam.

3 Oculi mihi languent expectatione tuæ defensionis, justæque promissionis.

4 Tracta me tuum, ut tua fert clementia; meque tua decreta doce.

5 Tuus ego sum, erudi me, ut sciam tua oracula.

6 Tibi, Jova, agendi tempus est, cum tua lex violatur.

7 Itaque tua præcepta plus quàm aurum et topazion amo.

8 Itaque tuis omnibus mandatis prorsum rectè utens, omnem falsam consuetudinem odi.

PHE.

MIRA sunt oracula tua: ideo ea animo teneo.

2 Rudimenta tuorum dictorum rudes collustrant et erudiunt.

3 Quæ quidem hianti ore haurio: magnopere enim tua amo præcepta.

4 Respice me, et miserere mei, pro tuâ erga tui nominis amantes æquitate.

5 Vestigia mea in tuis dictis constabili, ita nullum dominabitur in me maleficium.

6 Vindica me ab hominum injuriis, et tuis parebo mandatis.

7 Illustra tuum me tuo vultu, et tua me decreta doce.

8 Rivis aquæ manant oculi mei; quoniam non servatur tua lex.

PSALMI. DIES XXVI.

ZADE.

JUSTUS es, Jova, rectæque sunt tuæ sententiæ.

2 Oracula quæ tradidisti æquissima sunt atque verissima.

3 Conficior indignatione, quòd hostes mei tuorum dictorum sint immemores.

4 Probatissima est oratio tua, quam tuus ego diligo.

5 Parvus ego et contemptus tua mandata non oblitus sum.

6 Justitia tua justitia est sempiterna, tuaque lex est ipsa veritas.

7 In adversis, periculisque deprehensus, habeo tua præcepta in deliciis.

8 Tuorum æquitas oraculorum æterna est; erudi me, et vivam.

VESPERTINÆ PRECES.

COPH.

TOTO corde invoco, exaudi me, Jova, et tua tenebo decreta.

2 Te invoco, serva me; et tuis oraculis parebo.

3 Diluculum querelis præverto, à tuis dictis pendens.

4 Oculis vigiliis anticipo, tuis dictis meditando.

5 Vocem meam exaudi pro tuâ clementiâ, Jova; pro tuâ æquitate viam mihi custodi.

6 Propiùs me accesserunt, qui me sectantur consultò, qui à lege tuâ longè absunt.

7 Ades Tu, Jova, cujus omnia præcepta vera sunt.

8 Jam diu de tuis oraculis hoc scio, Te ea in perpetuum fundâsse.

PSALMI. DIES XXVI.

RESCH.

VIDE meam miseriam, et me libera; qui tuæ legis oblitus non sum.

2 Age meam causam, meque assere; et ex tuâ promissione conserva.

3 Abest salus ab impiis, quoniam tuis decretis non student.

4 Multâ præditus es misericordiâ, Jova, conserva me pro tuâ æquitate.

5 Multi sunt qui me insectantur, mihi que adversantur; neque tamen à tuis oraculis deflecto.

6 Videns perfidos crucior, quòd tuis dictis non parent.

7 Considera me tua mandata amare, Jova: pro tuâ clementiâ conserva me.

8 Tuorum dictorum caput est veritas, suntque tuæ omnes justæ sententiæ sempertinæ.

SCHIN.

ME principes insectati sunt immeritò, qui mente tua dicta formido.

2 Lætor ego tuis verbis, perinde ac qui multam nactus est prædam.

3 Falsa odi atque detestor, amans tuam legem.

4 Septies quotidie Te laudo, ob tuas justas sententias.

5 Multa pax est tuæ legis amatoribus, nec est eis impedimentum.

6 Expectavi tuam tutelam, Jova, tuaque præcepta executus sum.

7 Animo tua oracula teneo, ea multùm amans.

8 Servavi tua mandata atque oracula; nam mei mores omnes Tibi sunt expositi.

TAU.

ACCEDAT in tuum conspectum oratio mea, Jova: ex tuo promisso erudi me.

PSALMI. DIES XXVII.

2 Veniat in tuum conspectum mea supplicatio : defende me, ut pollicitus es.

3 Fundent mea labia Tibi laudem, cum tua me decreta docueris.

4 Eloquetur lingua mea tua dicta, cujus omnia præcepta justa sunt.

5 Sit mihi tua manus auxilio, qui tua mandata elegi.

6 Cupidus sum tuæ defensionis, Jova ; tuaque lex meæ sunt deliciæ.

7 Vivat hæc anima, ut Te laudet ; tuæque sententiæ me juvent.

8 Erro velut ovis perdita ; quære me tuum, qui tuorum præceptorum memoriam non deposui.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
27. } PSAL. CXX.

JOVAM rebus in adversis invocavi, et exaudivit me.

2 Jova, libera hanc animam à falsis labiis, à linguâ perfidâ.

3 Quo præmio afficiêris, aut quid de te fiet, lingua fraudulenta? sagittis militaribus acutis donaberis, et carbonibus ferociter ardentibus.

4 Hei mihi! qui coactus inter Mesech peregrinor, habitans in Cedarianis tabernaculis.

5 Diutiùs habitavit anima mea cum pacis osoribus.

6 Ipse quidem studeo paci ; at me pacis mentionem faciente, ad bellum inclinant.

PSAL. CXXI.

ATOLLAM oculos in montes, unde mihi venit auxilium.

PSALMI. DIES XXVII.

2 Auxilium meum à Jovâ est cœli terræque creatore.

3 Non sinet tuos labefieri pedes, non dormitabit custos tuus.

4 Scito non dormitaturum neque dormiturum custodem Israëlitarum.

5 Jova tuus custos, Jova umbra tua, tibi dexter adest.

6 Te neque sol interdiu, neque luna noctu feriet.

7 Jova te ab omni malo, Jova tuam animam tuebitur.

8 Jova te et euntem et redeuntem tuebitur, deinceps in sempiternum.

PSAL. CXXII.

DELECTOR eis, qui me sic adhortantur:
Eamus in Jovæ domum.

2 Astabunt nostri pedes in tuis portis, Hierosolyma.

3 Hierosolyma est exstructa, ut urbs sibi simul conjuncta.

4 Quo quidem tribus ascendunt, tribus Jovæ, ad testimonium Israëlitarum, ad Jovæ nomen celebrandum.

5 Illic enim sita sunt tribunalia judicialia, tribunalia domûs Davidis.

6 Orate pacem tuam, Hierosolyma; cujus amatores sospites sint.

7 Sit pax in tuo propugnaculo, felicitas in tuis palatiis.

8 Propter fratres, cognatosque meos tuæ paci consulam.

9 Propter domum Jovæ Dei nostri, tuo bono studebo.

PSALMI. DIES XXVII.

PSAL. CXXIII.

AD Te oculos attollo, ô cœlicola.
2 Et quidem ut servorum oculi domino-
rum manum, ut ancillæ oculi heræ manum; sic
nostri Jovam Deum nostrum intuentur, dum
miseretur nostrî.

3 Miserere nostrî, Jova, miserere nostrî, qui
multo sumus contemptu saturi:

4 Quorum animi multâ sunt opulentorum
derisione, fastuosorum contemptu saturi.

PSAL. CXXIV.

NISI Jova nobis adfuisset, dicant Israëlitæ,
nisi Jova nobis adfuisset, cum in nos con-
surgerent homines;

2 Jampridem nos vivos devorâssent, cum in
nos arderent irâ:

3 Jampridem nos aquæ inundâssent, obrutos
torrente:

4 Tumidæ superborum aquæ jampridem su-
perâssent animam nostram.

5 Agimus Jovæ gratias, qui nos non passus
sit prædam esse dentibus illorum.

6 Vita nostra sicut avicula evasit aucupum
laqueum: rupto laqueo nos evasimus.

7 Nobis auxilium est in Jovæ nomine, cœli
terræque creatoris.

PSAL. CXXV.

QUI Jovæ confidunt, similes erunt Sionis
montis, qui perpetuò manet immobilis.

2 Et montes Hierosolymam, et Jova suum
populum circundat hinc in sempiternum.

3 Non enim residebit impietatis sceptrum in

PSALMI. DIES XXVII.

justorum sortem, ne justis manus admoveant nequitiae.

4 Benefac, Jova, bonis, et mente rectis.

5 Qui verò ad suas perversitates declinant, eos ducet Jova cum maleficis, salvus Israëlitis.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CXXVI.

CUM revocâret Jova Sionis captivos, videbamus nobis somniare.

2 Tunc et ora nostra risu, et linguæ cantu plenæ erant.

3 Tunc dictitabatur inter gentes, Jova his magna præstitit.

4 Jova nobis magna præstitit, id quod lætābamur.

5 Revoca, Jova, nostros captivos, amnium ritu meridianorum.

6 Qui serunt cum lachrymis, cum cantu mesuri sunt.

7 Qui flendo it, carum semen ferens, rediturus est cum cantu, suos ferens manipulos.

PSAL. CXXVII.

NISI Jova domum instruat, frustrà laborant qui eam instruunt :

2 Nisi Jova urbem custodiat, frustrà vigilat custos.

3 Frustrà et summo manè surgitis, et tardè residetis victu vescentes laborioso; adeò ille dilectis suis somnum conciliat.

4 Liberatorum quidem hæreditas à Jova est; fœtus ventris præmio datur ab eodem.

5 Quales sunt in manu viri fortis sagittæ; tales sunt juventutis nati.

6 Felices, qui talibus refertas habent phare-

PSALMI. DIES XXVII.

tras: non illi frustrabuntur, cum disceptabunt cum adversariis in curiâ.

PSAL. CXXVIII.

BEATI sunt quicumque Dominum reverentes vivunt ad ejus normam.

2 Tu enim labore manuum tuarum vescêris: beatus es, et bene tibi erit.

3 Uxor tua similis erit fœcundæ vitis, in lateribus domûs tuæ.

4 Liberi tui quasi olivarum plantæ, circum tuam mensam.

5 Sic quidem certè fortunabitur homo, Jovæ metuens.

6 Sic te fortunabit Sionius Jova, ut Hierosolymæ bonum videas per omnem vitam;

7 Videas et natorum tuorum natos; salvis Israëlitis.

PSAL. CXXIX.

SÆPE oppugnatus sum à pueritiâ, dicat Israëlita:

2 Sæpe oppugnatus sum à pueritiâ, neque tamen expugnatus.

3 Dorsum meum araverunt aratores, longos ducentes sulcos.

4 Jova justus abruptit impiorum lora.

5 Turpiter retrò agantur omnes Sionis osores:

6 Sintque similes herbæ tectorum, quæ, priusquam evellatur, arescit:

7 Quâ neque messor manum, neque manipulator sinum implet:

8 Neque dicunt viatores: Adsit vobis Jovæ favor: fausta vobis precamur per Jovæ nomen.

PSALMI. DIES XXVIII.

PSAL. CXXX.

EX profundo Te invocavi, Jova: Domine, exaudi vocem meam.

2 Præbe aures attentas meæ voci supplici.

3 Si vitia acerbiùs observaveris, Jova; Domine, quis stabit?

4 Sed est in Te facilitas, ut reverendus sis.

5 Jovam spero, illum expectat anima mea: in verbo ejus spem habeo.

6 Animo Dominum suspicio, à matutinis custodiis, ad alteras matutinas custodias.

7 Suspiciat Israëlita Jovam; nam in Jovâ est clementia, multúmque præsidii.

8 Et is Israëlitam vindicaturus est ab omnibus ejus vitiis.

PSAL. CXXXI.

JOVA, neque animum effero, aut supercilium tollo:

2 Neque majora, aut magis ardua, quàm pro me tracto.

3 Quin animum meum sic ad modestiam composui, ut est ablactatus erga matrem, quasi ablactatum habeam animum.

4 Suspice, Israëlita, Jovam hinc in sempiternum.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. CXXXII.

{ DIES
28.

MEMENTO, Jova, Davidis, et ejus tantæ molestiæ.

2 Qui Jovæ juravit, qui sic Jacobæorum Numini vovit:

3 Neque meæ domûs tectum subibo, neque cubicularem lectum inscendam;

PSALMI. DIES XXVIII.

4 Neque meis oculis somnum, meis palpebris soporem concedam, nec requiem temporibus meis;

5 Quin Jovæ locum, quin Jacobidarum Numini domicilium, invenero.

6 Ecce autem id Ephratæ audivimus, id in sylvestribus agris invenimus.

7 Intremus in ejus domicilium, veneremur ejus pedum scamnum.

8 Surge, Jova, in tuam quietem; tuque, tuæque arca potentiæ.

9 Tui sacerdotes justitiâ vestiantur, tuique pii ovent.

10 Propter Davidem tuum, ne aversare uncti tui faciem.

11 Juravit Jova Davidi, fidem non revocaturus:

12 Ex ventris tui fœtu imponam tuo solio.

13 Quod si servaverint tui nati meum fœdus, et oracula quæ eos docuero; eorum quoque nati in perpetuum sedebunt tuo solio.

14 Delegit enim Jova Sionem sibi sedem, eam sibi expetivit, dicens:

15 Hæc erit mea sempiterna requies, hanc mihi habitandam concupivi:

16 Cujus et annonam fœcundabo, et pauperes saturabo victu:

17 Et sacerdotes salute vestiam, et pii canendo ovabunt.

18 Ibi germinare faciam cornu Davidis, lucernam uncto meo componens.

19 Ejus hostes pudore circumfundam, cum interea ipse diadema floridum gestabit.

PSALMI. DIES XXVIII.

PSAL. CXXXIII.

O QUAM suavé, quámque jucundum est, habitare fratres simul!

2 Ut bonum unguentum quod ex capite in barbam, barbam inquam Aharonis, et vestimentorum oram defluit.

3 Ut ros Hermonius, qui defluit in montes Sionis.

4 Nam ibi Jova suam promisit abundantiam, et vitam semper duraturam.

PSAL. CXXXIV.

O COLLAUDATE Jovam, omnes Jovæ cultores;

2 Qui noctu manetis in Jovæ domo: qui excubatis in atriis domûs Dei nostri.

3 Attollite manus ad sanctuarium, Jovam collaudantes.

4 Faveat tibi Sionius Jova, cœli terræque conditor.

PSAL. CXXXV.

LAUDATE Jovæ nomen, laudate, ô Jovæ cultores;

2 Qui statis in domo Jovæ, in atriis domûs Dei nostri.

3 Laudate Jovam, qui tam bonus sit, cantate Jovæ suave nomen.

4 Nam Jacobæos Jova, Israëlitas sibi delegit in peculium.

5 Scio enim Jovam dominumque nostrum omnium esse maximum deorum.

6 Quicquid ei libet, facit Jova in cœlis et in terris, in aquis et undis omnibus.

7 Nebulas excitat ab ultimis terris; fulgura per pluviam facit; ex suis ventos cellis excitans.

PSALMI. DIES XXVIII.

8 Occidit Ægypti primogenita, tum hominum tum pecorum :

9 Missis in medio tui, Ægypte, ostentis, et prodigiis in Pharaonem, omnesque Pharaonios.

10 Multas occidit gentes, regesque potentes interfecit :

11 Schonem Amorræorum, et Ogum Basanæ regem, omniaque regna Chananæa ;

12 Et eorum terram possidendam, possidendam suis dedit Israëlitis.

13 Jova, tuum nomen æternum ; Jova, Tui memoria perennis est.

14 Patrocinabitur enim suo populo Jova, sui cultoribus reconciliatus.

15 Gentium signa argentum, aurumque sunt, humanarum opus manuum :

16 Os habent, neque loquuntur : oculos habent, neque vident :

17 Aures habent, nec audiunt : nec est in eorum ore spiritus.

18 Tales sunt qui ea faciunt, quicumque eis confidunt.

19 Vos, domus Israëlis, commendate Jovam : vos, domus Aharonis, commendate Jovam :

20 Vos, domus Levitica, commendate Jovam : vos, Jovæ reverentes, commendate Jovam.

21 Commendetur Sionius Jova, habitator Hierosolymæ.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CXXXVI.

CELEBRATE Jovam, quia bonus, quia æternâ benignitate est.

2 Celebrate deorum Deum, quia æternâ benignitate est.

PSALMI. DIES XXVIII.

3 Celebrate dominorum Dominum, quia æternâ benignitate est.

4 Qui solus magna facit miracula, quia æternâ benignitate est.

5 Qui cœlos prudenter fecit, quia æternâ benignitate est.

6 Qui terram super aquas extendit, quia æternâ benignitate est.

7 Qui ingentia fecit luminaria, quia æternâ benignitate est :

8 Solem ad moderationem diei, quia æternâ benignitate est :

9 Lunam et stellas ad moderationem noctis, quia æternâ benignitate est.

10 Qui Ægyptum clade affecit primogenitorum, quia æternâ benignitate est :

11 Et ex eorum medio eduxit Israëlitas, quia æternâ benignitate est :

12 Forti manu, porrectoque brachio, quia æternâ benignitate est.

13 Qui mare Rubrum in partes diffidit, quia æternâ benignitate est.

14 Et per ejus medium trajecit Israëlitas, quia æternâ benignitate est :

15 Impulitque Pharaonem et ejus copias in mare Rubrum, quia æternâ benignitate est.

16 Qui suos per deserta loca duxit, quia æternâ benignitate est.

17 Qui magnos reges occidit, quia æternâ benignitate est.

18 Qui nobiles reges interemit, quia æternâ benignitate est :

19 Sehonem Amorræorum regem, quia æternâ benignitate est ;

20 Et Ogum Basanæ regem, quia æternâ benignitate est :

PSALMI. DIES XXVIII.

21 Eorumque terram dedit possidendam, quia æternâ benignitate est :

22 Possidendam suis Israëlitis, quia æternâ benignitate est.

23 Qui in humilitate nostrâ memor fuit nostrî, quia æternâ benignitate est :

24 Nosque nostris eripuit adversariis, quia æternâ benignitate est.

25 Qui victum suppeditat omnibus animalibus, quia æternâ benignitate est.

26 Celebrate cœlestem Deum, quia æternâ benignitate est.

27 Celebrate dominorum Dominum, quia æternâ benignitate est.

PSAL. CXXXVII.

AD Babylonis fluvios sedebamus, idque plorantes, cum recordaremur Sion ;

2 Suspensis in eâ regione citharis nostris ad salices.

3 Illic enim nostræ captivitatis et ejulationis autores carmina nos lætitiâque poscebant : Canite nobis carmen aliquod Sionium.

4 Quo pacto canemus Jovanum carmen in alienâ terrâ ?

5 Si tui obliviscar, Hierosolyma, obliviscatur dextera mea artis musicæ.

6 Nisi tui sim memor, adhæreat lingua mea palato, nisi Hierosolymam ad nostræ lætitiæ caput adhibeam.

7 Reminiscere, Jova, Idumæorum, qui die Hierosolymæ dicebant, Evertite, evertite funditus eam.

8 O puella Babylon devastanda ; felix qui ibi tua in nos merita rependet :

PSALMI. DIES XXIX.

9 Felix, qui correptos tuos infantes saxis allidet.

PSAL. CXXXVIII.

TE totâ mente celebrabo: Te apud divos cantabo.

2 Ad tuum sacrum fanum venerabor, tuumque celebrabo nomen, ob tuam benignitatem atque fidem; qui promissa tua, tuumque nomen fecisti majora omnibus quæ de Te prædicantur.

3 Me invocantem exaudivisti, meam animam fortiter evehens.

4 Te, Jova, celebrabunt terrarum reges omnes, cum audiverint oris tui promissa:

5 Canentque Jovæ mores, cujus Jovæ tanta sit gloria.

6 Nam Jova etsi sit sublimis, humiles tamen respicit: at sese efferentes eminus agnoscit.

7 Si in mediis verser periculis, Tu me servabis, et hostium meorum iræ manum tuam objiciens, istâ me dexterâ defendes.

8 Dominus perficiet suam in me clementiam: Tu, Jova, æternâ benignitate præditus es; manuum itaque tuarum opera noli deserere.

MATUTINÆ PRECES.

PSAL. CXXXIX.

{ DIES
29.

JOVA, Tu me exploratum cognitumque habes: Tu me sedentem surgentemque nôsti, meam longè rationem perspiciens:

2 Me gradientem cubantemque cingis: omnesque meas rationes pervestigatas habes:

3 Adeò ut ne prolatam quidem meâ linguâ sententiam Tu, Jova, pernoscas.

PSALMI. DIES XXIX.

4 Tu me et à tergo et à fronte formâsti, mihi-
que manum istam admovisti.

5 Cujus rei cognitio adeò difficilis est et ar-
dua, ut eam ego consequi non possim.

6 Quónam declinem tuum Spiritum? aut quò
tuam fugiam præsentiam?

7 Sive cœlum scandam, ibi Tu es; sive in orco
cubem, Tu ades:

8 Sumam auroræ alas, habitem in ultimo
mari;

9 Etiam illic tua me manus tenebit, tuaque
dextera comprehendet.

10 Quòd si me certè tenebris occultandum
cogitem, ipsa mihi nox lumen est.

11 Ipsæ etiam tenebræ Tibi non contenebrant:
ipsaque nox splendet ut dies, nullo tenebrarum
lucisque discrimine.

12 Tu meos enim renes possides, qui me in
meæ matris utero composueris.

13 Agam Tibi gratias, quod tam abstrusa ratio
mirificè in me adhibita est: mirifica sunt tua
facta, id quod ego animo præclarè recognosco.

14 Non te latuère mei artus, cum in abdito
fierem, ingeniosè contextus in imâ terrâ.

15 Mei rudimenta vidisti tuis oculis; et mea
membra, ne uno quidem excepto, erant in tuo
descripta codice;

16 Quæ in singulos dies formabantur, quum
non extaret unum ex iis.

17 Vaha quanti apud me sunt tuæ rationes,
Deus! quarum tanta summa est!

18 Quas si numerare velim, sunt arenâ nu-
merosiores: iis autem numerandis invigilans
adhuc de Te cogito.

19 Nonne evertes impios, Deus? Facessite
à me, homines sanguinari.

PSALMI. DIES XXIX.

20 Nam de Te nefariè loquuntur ; adversarii tui abutuntur tuo nomine.

21 Nonne tuos osos odi, Jovi, Tibi contrariis infensus ?

22 Et quidem odio capitali odi, eos hostium numero habens.

23 Explora me, Deus, meam mentem noscitant : proba me, meos sensus noscitant.

24 Et vide an sim in pravâ vivendi viâ ; meque in viam ducito durabilem.

PSAL. CXL.

DEFENDE me, Jova, à malis hominibus ; ab inhumanis hominibus me tuere :

2 Qui, animis malè cogitantes, quotidie bella moliuntur.

3 Acuerunt suos dentes ut serpens ; virus aspidis habentes sub labiis.

4 Tutare me, Jova, ab impiorum manibus : ab inhumanis hominibus tuere me, qui mea labefactare vestigia cogitant.

5 Absconderunt mihi laqueos atque funes superbi, tetenderunt secundùm semitam retia ; mihi ponentes offendicula.

6 Equidem Jovam meum, appello Deum : Ausculta, Jova, vocem supplicationis.

7 Jova Domine, meæ firmamentum salutis : qui meum caput protegis, quodocunque sumenda arma sunt.

8 Noli impios, Jova, voti reddere compotes ; ne, si eis conata secundes, insolescant.

9 Eorum caput, qui me circumveniunt, obruat facinus, quod ipsorum labia moliuntur ;

10 Opprimantur carbonibus, in ignem deturbati, in specus unde non emergant.

PSALMI. DIES XXIX.

11 Homo linguax ne consistat in terris: inhumanus homo malo agatur in ruinam.

12 Scio Jovam inopum pauperumque litem et causam acturum esse.

13 Certè justii tuum celebrabunt nomen, habitabunt in tuo conspectu probi.

PSAL. CXLI.

JOVA, Te invoco, festina ad me; ausculta vocem, quâ Te invoco.

2 Habeantur apud Te meæ preces pro suffitu, et manuum extensio pro ferto vespertino.

3 Impone, Jova, custodiam ori meo, serva meorum labiorum ostium.

4 Ne sinas inclinari animum meum ad rem malam; ne quid moliar cum impietate conjunctum, utens operâ facinorosorum hominum, ne eorum vescar deliciis.

5 Me potiùs justii verberent, quod beneficii loco ducam, meque castigent.

6 Ne mihi tamen caput lædant unguento suo præstantissimo: precatione adhuc utar, quum isti mihi malè struunt:

7 Eorum condemnatores per saxosa præcipientur loca, ut audiant quàm sit oratio mea suavis.

8 Membra nostra ad orci fauces disperguntur, perinde ac si quis ligna findat aut terram proscindat.

9 Atqui in Te, Jova Domine, conjectos oculos, in Te fiduciam habeo: noli vitam meam profunderè.

10 Tutare me ab injuriâ laquei, quem in me tendunt; et à maleficorum tendiculis.

11 Decidant simul in suos casses impii, dum interim ego transeo.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CXLII.

VOCE meâ Jovam invocabam : voce meâ
Jovæ supplicabam.

2 Apud hunc orationem meam fundebam,
apud hunc angorem meum indicans.

3 Animo meo sese in me cruciante, Tu qui-
dem viam meam nôsti : in semitâ quâ ibam ;
abditur mihi laqueus.

4 Ad dexteram intuens, video nullum esse,
qui me agnoscat :

5 Periiit mihi perfugium, neque erat qui
meam vitam curabat.

6 Ad Te clamabam, Jova, Te meam fiduciam,
Te meam appellans sortem in terrâ viventium.

7 Attende meam querimoniam ; nam magno-
pere sum attenuatus.

8 Defende me à meis infestis : sunt enim me
potentiores.

9 Educ ex claustro hanc animam, ad tuum
celebrandum nomen : stipabunt me justî, cum
Tu sic de me fueris meritis.

PSAL. CXLIII.

JOVA, audi meas preces : ausculta meæ sup-
plicationi pro tuâ fide, et exaudi me pro
tuâ justitiâ :

2 Neve in jus mecum, qui tuus sum, venito ;
nam coram Te nemo mortalium absolvetur.

3 Hostis enim, hanc animam persequens,
meam vitam pessundat humi : me ad tenebras
redegit, in qualibus sunt perpetuò mortui.

4 Itaque æstuat mihi animus : mihi mens
penitus attonita est.

PSALMI. DIES XXX.

5 Recolo adhuc prisca tempora: recogito tua tot opera, tuarum manuum facta contemplans.

6 Ad Te manus pando, animo Te suspiciens, ut terra siticulosa.

7 Propera exaudire me, Jova, animo deficientem: ne mihi tuum vultum abde, ut fiam, quales qui descendunt in barathrum.

8 Nuncia mihi maturè tuam benignitatem, qui Tibi confido; ostende mihi quâ viâ gradiar, qui ad Te animum attollo.

9 Libera me à meis hostibus, Jova, ad Te enim perfugio.

10 Doce me tuam exequi voluntatem, Tu qui meus es Deus: deducat me tuus bonus Spiritus per justitiæ solum.

11 Propter nomen tuum, Jova, conserva mihi vitam: pro tuâ justitiâ eripe ex periculo hanc animam.

12 Et pro tuâ benignitate everte meos hostes, et omnes vitæ meæ adversarios perde, quoniam tuus ego sum.

DIES } MATUTINÆ PRECES.
30. } PSAL. CXLIV.

BENEDICTUS sit Jehova rupes mea, qui meas manus ad certamen, meos digitos ad pugnam docet:

2 Spes mea, mea arx, meum propugnaculum, meus defensor, meus clypeus, cui confidam, qui meum populum mihi subjicit.

3 Jova, quid est homo, ut ejus habeas rationem? quid est homine natus, ut eum ita cures?

4 Homo perinde ac nihil est; cujus ætas, velut umbra, prætereat.

PSALMI. DIES XXX.

5 Jova, inclina cœlos tuos, et descende: tange montes, et fumabunt.

6 Stringe fulmen, quo eos dissipes: mitte tuas sagittas, quibus eos disturbes.

7 Porrige manus tuas ex alto: libera me ex tantis aquis, ex manu generis alienorum;

8 Qui et os falsiloquum, et dexteram habent fallacem.

9 Deus, Te novo carmine canam, Te decachordo cantabo nablo:

10 Qui dedisti regibus salutem, qui Davidem tuum à noxio asseruisti gladio.

11 Eripe et libera me ex manu generis alienorum, qui et os falsiloquum, et dexteram habent fallacem:

12 Ut nostri filii sint crescentibus similes plantis, in pueritiâ: nostræ filiæ, quasi angulares quædam columnæ, templi similitudine incisæ:

13 Penaria nostra altè referta sint, ab aliâ annonâ in aliam: balantes nostræ millecuplis, decies millecuplis per vicos nostros fœtibus augeantur:

14 Boves habeamus oneris ferentes: nulla strages, nullus abactus, nulla sit in vicis nostris ejulatio.

15 Beatus populus cum quo sic agitur: beatus populus, cujus Jova Deus est.

PSAL. CXLV.

EXTOLLAM Te, mi Deus rex, tuumque nomen in perpetua commendabo secula.

2 Te quotidie commendabo, tuumque nomen in perpetua laudabo secula.

3 Adeò magnus, adeò laudabilis est Jova, ejus ut sit inexplicabilis magnitudo.

PSALMI. DIES XXX.

4 **Seculum seculo succedens tua facta prædicabit, tuasque virtutes indicabit.**

5 **Tuæ gloriosæ majestatis decorem, tuaque mira facta meditabor.**

6 **Tuorumque arduorum potentia facinorum dicetur; narrante me tuam magnitudinem.**

7 **Tuæ singularis bonitatis prædicabitur memoria, tuaque decantabitur justitia.**

8 **Exorabilis et misericors est Jova, ad iram tardus, clementiâque magnus.**

9 **Bonus est omnibus Jova, et in omnia sua opera præditus lenitate.**

10 **Celebrant Te, Jova, omnia tua opera : tui Te pii collaudant :**

11 **Tui regni gloriam dicentes, tuamque virtutem eloquentes ;**

12 **Ad declarandas hominum generi tuas virtutes, tuique gloriosi majestatem regni.**

13 **Regnum tuum regnum est omnium seculorum : imperium tuum in omnem durat ætatum seriem.**

14 **Jova omnes et cadentes sustinet, et lapsos allevat.**

15 **Omnium oculi sunt in Te coniecti, eis que Tu suo tempore pastum largiris :**

16 **Apertâque manu omnia viventia optatis satias.**

17 **Justus est Jova in suis omnibus institutis, benignus in suis omnibus factis.**

18 **Præsens adest Jova omnibus se invocantibus, omnibus qui eum fidenter invocant.**

19 **Voluntatem faciet eorum, qui eum reverentur; eosque quiritantes exaudiens conservabit.**

20 **Tuetur Jova omnes sui amantes, omnesque perdit impios.**

21 **Jovæ laudes eloquetur os meum; cele-**

PSALMI. DIES XXX.

brentque omnia mortalia ejus sanctum nomen
in omnem perpetuitatem.

PSAL. CXLVI.

LAUDA, anime mi, Jovam: laudabo Jovam,
donec vivam: Deum meum cantabo, donec
ero.

2 Nolite primatibus, nolite homine nato con-
fidere, cui salus non est:

3 Qui cum spiritum efflat, et in suam rever-
titur humum, tum pereunt ejus conatus.

4 Felix qui præsidium habet in Deo Jacobæ-
orum, in Jovam Deum intuens:

5 Qui cœli, terræque, maris et omnium quæ
sunt in eis, conditor, fidem servat in perpe-
tuum:

6 Qui jus reddit affectis injuriâ: qui victum
dat famelicis.

7 Carcere vinctos Jova solvit: Jova cæcos
illustrat;

8 Jova collapsos attollit; Jova justos amat:

9 Jova peregrinos tuetur; pupillos et viduas
sublevat, et impiorum institutum evertit.

10 Regnet in sempiternum Jova Deus tuus,
ô Sion, in perpetua secula.

VESPERTINÆ PRECES.

PSAL. CXLVII.

COLLAUDATE Jovam; convenit enim Deum
cantare nostrum: nam jucunda est lauda-
tionis elegantia.

2 Exstruit Hierosolymam Jova, extorres con-
gregaturus Israëlitas:

3 Is est, qui sanat mente fractos, eorumque
medetur doloribus:

4 Computat numerum stellarum, omnes ap-
pellans nominatim.

PSALMI. DIES XXX.

5 Magnus est Dominus noster, multarumque virium, et immensæ prudentiæ.

6 Sublevat humiles Jova, impios sternit humi.

7 Iterate Jovæ prædicationem; cantate Deum nostrum citharâ :

8 Qui cœlum nubibus obducit, et parat telluri pluviam : qui facit, ut proferant montes fœnum, et herbas ad usum hominum :

9 Qui suum bestiis pabulum dat, corvorum pullis clamantibus.

10 Illi non equi robur acceptum est, non viri crura placent.

11 Placent Jovæ, qui eum reverentur, ejus benignitatem suspicientes.

12 Commenda, Hierosolyma, Jovam : lauda Deum tuum, Sion.

13 Nam tuarum claustra portarum confirmavit, tuos in te natos felicitans :

14 Tuis pacem finibus conciliat, te tritici poline saturans.

15 Simulac terræ mandatum dat, confestim currunt ejus dicta.

16 Dat nivem, tanquam lanam : pruina spargit, ut cinerem.

17 Jacit suam glaciem frustulatim : cui frigus ejus est tolerabile ?

18 Itemque ea dato liquefacit mandato, eoque suum revocante flatum fuit aqua.

19 Is sua dicta Jacobæis, sua placita et sententias Israëlitis indicavit.

20 Id quod non fecit ulli gentium, nec illæ jura nôrunt.

PSAL. CXLVIII.

LAUDATE Jovam cœlestem, laudate supremis in locis.

PSALMI. DIES XXX.

2 Hunc omnes ejus angeli, hunc universus ejus exercitus laudate.

3 Hunc sol et luna, hunc omnia laudate siderum lumina.

4 Hunc cœlorum cœli, hunc aquæ laudate cœlestes.

5 Hæc Jovæ nomen collaudent, quo jubente creata sunt.

6 Quæque ipse statuit in perpetuum, præscriptâ lege non violandâ.

7 Laudate Jovam, terrestria; cete et omnes undæ;

8 Ignis et grando, nix et vapor, ventus procellosus ejus mandatum exequens;

9 Montes et colles omnes, arbores fructiferæ, cedrique omnes;

10 Feræ et pecudes omnes, reptilia et alites volucres;

11 Reges terrarum et nationes omnes, principes et terrarum gubernatores omnes;

12 Adolescentes simul et virgines, senes pariter et juvenes; collaudate Jovæ nomen: cujus unius cum aded exaltatum nomen sit, ut ejus majestas terrâ cœloque pateat.

13 Evehet tamen sui populi cornu, ad omnium piorum laudem suorum; videlicet Israëlitarum hominum, qui ei serviunt.

PSAL. CXLIX.

CANITE Jovæ laudes novo carmine, in cœtu piorum celebretur.

2 Lætentur Israëlitæ in creatore suo, exultent Sionii in suo rege;

3 Ejus nomen saltationibus laudantes; cum tympanis citharisque cantantes.

4 Favet enim Jova suo populo, suos ornaturus humiles salute.

PSALMI. DIES XXX.

5 Exultent pii gloriosè, in suis ovantes cubilibus:

6 Dei prædicationem in gutture, et gladium in manû habentes ancipitem;

7 Ad sumendum de gentibus supplicium, ad capiendas de populis pœnas;

8 Ad eorum reges catenis, ad nobiles vinculis constringendos ferreis;

9 Ad exercendum in eos iudicium præscriptum: hæc quidem est omnium piorum dignitas.

PSAL. CL.

LAUDATE Deum in ejus fano: laudate in ejus potestatis æthere.

2 Hunc ex ejus virtutibus, hunc secundum ejus excellentem laudate magnitudinem.

3 Hunc tubæ clangore, hunc nablis et citharis laudate.

4 Hunc tympanis et choris, hunc laudate fidi-
bus et modulis.

5 Hunc vocalibus cymbalis, hunc tinnientibus laudate cymbalis.

6 Omnia Jovam laudent animantia. Halle-
luja.

ARTICULI RELIGIONIS.

I. *De Fide in sacrosanctam Trinitatem.*

UNUS est vivus et verus Deus, æternus, incorporeus, impartibilis, impassibilis, immensæ potentiæ, sapientiæ, ac bonitatis, Creator et Conservator omnium, tum visibilium tum invisibilium. Et, in unitate hujus divinæ Naturæ, tres sunt personæ ejusdem essentiæ, potentiæ, ac æternitatis, Pater, Filius, et Spiritus Sanctus.

II. *De Verbo, sive Filio Dei, qui verus Homo factus est.*

FILIUS, qui est Verbum Patris, ab æterno à Patre genitus, verus et æternus Deus, ac Patri consubstantialis, in utero beatæ Virginis, ex illius substantiâ, naturam humanam assumpsit: ita ut duæ naturæ, divina et humana, integrè atque perfectè in unitate personæ fuerint inseparabiliter conjunctæ, ex quibus est unus Christus, verus Deus et verus homo; qui verè passus est, crucifixus, mortuus, et sepultus, ut Patrem nobis reconciliaret, essetque hostia, non tantùm pro culpâ originis, verùm etiam pro omnibus actualibus hominum peccatis.

III. *De Descensu Christi ad Inferos.*

QUEMADMODUM Christus pro nobis mortuus est, et sepultus; ita est etiam credendus ad inferos descendisse.

IV. *De Resurrectione Christi.*

CHRISTUS verè à mortuis resurrexit, suumque corpus cum carne, ossibus, omnibusque ad integritatem humanæ naturæ pertinentibus, recepit: cum quibus in cælum ascendit, ibique residet, quoad extremo die ad judicandos homines reversurus sit.

ARTICULI RELIGIONIS.

V. *De Spiritu Sancto.*

SPIRITUS Sanctus, à Patre et Filio procedens, ejusdem est cum Patre et Filio essentiæ, majestatis, et gloriæ, verus ac æternus Deus.

VI. *De divinis Scripturis, quòd sufficient ad Salutem.*

SCRIPURA sacra continet omnia, quæ ad salutem sunt necessaria, ita ut quicquid in eâ nec legitur, neque inde probari potest, non sit à quoquam exigendum, ut tanquam articulus fidei credatur, aut ad salutis necessitatem requiri putetur. Sacræ scripturæ nomine, eos canonicos libros Veteris et Novi Testamenti intelligimus, de quorum auctoritate in ecclesiâ numquam dubitatum est.

De Nominibus et Numero Librorum Canonicorum.

Genesis.	Secundus liber Paralipomen.
Exodus.	Primus liber Esdræ.
Leviticus.	Secundus liber Esdræ.
Numeri.	Liber Hester.
Deuteronomium.	Liber Job.
Josuaë.	Psalmi.
Judicum.	Proverbia.
Ruth.	Ecclesiastes, vel Concionator.
Prior liber Samuelis.	Cantica Solomonis.
Secundus liber Samuelis.	IV Prophetæ Majores.
Prior liber Regum.	XII Prophetæ Minores.
Secundus liber Regum.	
Prior liber Paralipomen.	

Alios autem libros (ut ait Hieronymus) legit quidem ecclesia, ad exempla vitæ, et formandos mores; illos tamen ad dogmata confirmanda non adhibet; ut sunt,

Tertius liber Esdræ.	Reliquum libri Hester.
Quartus liber Esdræ.	Liber Sapientiæ.
Liber Tobiaë.	Liber Jesu filii Sirach.
Liber Judith.	Baruch Propheta.

ARTICULI RELIGIONIS.

Canticum trium Puero- rum.	Oratio Manassis.
Historia Susannæ.	Prior liber Machabæorum.
De Bel et Dracone.	Secundus liber Machabæ- orum.

Novi Testamenti omnes libros, ut vulgò recepti sunt, recipimus, et habemus pro canonicis.

VII. *De Veteri Testamento.*

TESTAMENTUM vetus novo contrarium non est, quandoquidem tam in veteri Testamento quàm in novo, per Christum, qui unicus est mediator inter Deum et hominem, Deus et homo, æterna vita humano generi est proposita. Quare malè sentiunt, qui veteres tantùm in promissiones temporarias sperâsse confingunt. Quanquam lex à Deo data per Mosen, quoad ceremonias et ritus, Christianos non astringat, neque civilia ejus præcepta in aliquâ republicâ necessariò recipi debeant; nihilominus tamen ab obedientiâ mandatorum (quæ moralia vocantur) nullus (quantumvis Christianus) est solutus.

VIII. *De Tribus Symbolis.*

SYMBOLA tria, Nicænum, Athanasii, et quod vulgò Apostolorum appellatur, omnino recipienda sunt, et credenda; nam firmissimis scripturarum sanctarum testimoniis probari possunt.

IX. *De Peccato Originali.*

PECCATUM originale non est (ut fabulantur Pelagiani) in imitatione Adami situm, sed est vitium, et depravatio naturæ cujuslibet hominis ex Adamo naturaliter propagati. Quâ fit, ut ab originali justitiâ quàm longissimè homo distet, ad malum suâ naturâ propendeat, et caro semper adversùs spiritum concupiscat; unde, in unoquoque nascentium, iram Dei atque damnationem meretur. Manet etiam in renatis hæc naturæ depravatio: Quâ fit ut affectus carnis Græce φρόνημα σαρκός (quod alii

ARTICULI RELIGIONIS.

sapientiam, alii sensum, alii affectum, alii studium carnis interpretantur) legi Dei non subjiciatur. Et quanquam baptizatis et credentibus nulla est condemnatio, peccati tamen in sese rationem habere concupiscentiam, et libidinem, fatetur Apostolus.

X. *De Libero Arbitrio.*

EA est hominis post lapsum Adæ conditio, ut sese naturalibus suis viribus, et bonis operibus, ad fidem et invocationem Dei convertere, ac præparare non possit. Quare absque gratiâ Dei (quæ per Christum est) nos præveniente, ut velimus, et cooperante, dum volumus, ad pietatis opera facienda, quæ Deo grata sunt, et accepta, nihil valemus.

XI. *De Hominis Justificatione.*

TANTUM propter meritum Domini ac Servatoris nostri Jesu Christi per fidem, non propter opera et merita nostra, justi coram Deo reputamur. Quare solâ fide nos justificari doctrinâ est saluberrima ac consolationis plenissima, ut, in homiliâ de justificatione hominis, fusiùs explicatur.

XII. *De Bonis Operibus.*

QUANQUAM bona opera, quæ sunt fructus fidei, et justificationem sequuntur, peccata nostra expiare, et divini judicii severitatem ferre non possunt; Deo tamen grata sunt, et accepta in Christo, atque ex verâ et vivâ fide necessariò profluunt, ut planè ex illis æquè fides viva cognosci possit, atque arbor ex fructu judicari.

XIII. *De Operibus ante Justificationem.*

OPERA quæ sunt ante gratiam Christi, et Spiritûs ejus afflatum, cum ex fide Jesu Christi non prodeant, minimè Deo grata sunt, neque gratiam (ut scholastici vocant) de congruo merentur:

ARTICULI RELIGIONIS.

imò, cum non sunt facta, ut Deus illa fieri voluit et præcepit, peccati rationem habere non dubitamus.

XIV. *De Operibus Supererogationis.*

OPERA, quæ Supererogationis appellant, non possunt sine arrogantia et impietate prædicari: nam illis declarant homines, non tantum se Deo reddere, quæ tenentur, sed plus in ejus gratiam facere, quam deberent; cum apertè Christus dicat, Cum feceritis omnia quaecunque præcepta sunt vobis, dicite, Servi inutiles sumus.

XV. *De Christo, qui solus est sine Peccato.*

CHRISTUS, in nostræ naturæ veritate similis per omnia factus est nobis, peccato solo excepto, à quo prorsus erat immunis, tum in carne, tum in spiritu. Venit ut agnus, absque maculâ, qui mundi peccata, per immolationem sui semel factam, tolleret, et peccatum, ut inquit Johannes, in eo non erat. Sed nos reliqui etiam baptizati, et in Christo regenerati, in multis tamen offendimus omnes: et, si dixerimus, quòd peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, et veritas in nobis non est.

XVI. *De Peccato post Baptismum.*

NON omne peccatum mortale, post baptismum voluntariè perpetratum, est peccatum in Spiritum Sanctum, et irremissibile. Proinde lapsis a baptismo in peccata locus pœnitentiæ non est negandus; post acceptum Spiritum Sanctum possumus à gratiâ datâ recedere, atque peccare, denuoque per gratiam Dei resurgere, ac vitam corrigere: ideoque illi damnandi sunt, qui se, quamdiu hic vivant, amplius non posse peccare affirmant, aut verè resipiscen-
tibus veniæ locum denegant.

ARTICULI RELIGIONIS.

XVII. *De Prædestinatione et Electione.*

PRÆDESTINATIO ad vitam est æternum Dei propositum, quo, ante jacta mundi fundamenta, suo consilio, nobis quidem occulto, constanter decrevit, eos, quos in Christo elegit ex hominum genere, à maledicto et damnatione liberare, atque (ut vasa in honorem efficta) per Christum ad æternam salutem adducere. Unde qui tam præclaro Dei beneficio sunt donati, illi Spiritu ejus, opportuno tempore, operante, secundùm propositum ejus, vocantur, vocationi per gratiam parent, justificantur gratis, adoptantur in filios Dei, unigeniti ejus Jesu Christi imagini efficiuntur conformes, in bonis operibus sanctè ambulant, et demùm ex Dei misericordiâ perveniunt ad sempiternam felicitatem.

Quemadmodum prædestinationis et electionis nostræ in Christo pia consideratio, dulcis, suavis, et ineffabilis consolationis plena est, verè piis, et his qui sentiunt in se vim Spiritûs Christi, facta carnis, et membra quæ adhuc sunt super terram mortificantem, animumque ad cœlestia et superna rapientem; tum quia fidem nostram de æternâ salute consequendâ per Christum plurimùm stabilit, atque confirmat, tum quia amorem nostrum in Deum vehementer accendit: ita hominibus curiosis, carnalibus, et Spiritu Christi destitutis, ob oculos perpetuò versari prædestinationis Dei sententiam, perniciosissimum est præcipitium, unde illos Diabolus protrudit, vel in desperationem vel in æquè perniciosam impurissima vitæ securitatem. Deinde promissiones divinas sic amplecti oportet, ut nobis in sacris literis generaliter propositæ sunt, et Dei voluntas in nostris actionibus ea sequenda est, quam in verbo Dei habemus luculenter revelatam.

ARTICULI RELIGIONIS.

XVIII. *De obtinendâ æternâ Salute tantùm in Nomine Christi.*

SUNT et illi anathematizandi, qui dicere audent unumquemque, in lege, aut sectâ quam profitetur, esse servandum, modò juxta illam et lumen naturæ accuratè vixerit, cum sacræ literæ tantùm Jesu Christi nomen prædicent, in quo salvos fieri homines oporteat.

XIX. *De Ecclesiâ.*

ECCLESIA Christi visibilis est cœtus fidelium, in quo verbum Dei purum prædicatur, et sacramenta quoad ea, quæ necessariò exigantur, juxta Christi institutum rectè administrantur. Sicut erravit ecclesia Hierosolymitana, Alexandrina, et Antiochena; ita et erravit ecclesia Romana, non solùm quoad agenda, et ceremoniarum ritus, verùm in his etiam, quæ credenda sunt.

XX. *De Ecclesiæ Auctoritate.*

HABET ecclesia ritus sive ceremonias statuendi jus, et in fidei controversiis auctoritatem: quamvis ecclesiæ non licet quicquam instituere, quod verbo Dei scripto adversetur, nec unum scripturæ locum sic exponere potest, ut alteri contradicat. Quare licèt ecclesia sit divinorum librorum testis et conservatrix, attamen ut adversus eos nihil decernere, ita præter illos nihil credendum de necessitate salutis debet obtrudere.

XXI. *De Auctoritate Conciliorum Generalium.*

GENERALIA Concilia sine jussu et voluntate principum congregari non possunt: et, ubi convenerint (quia ex hominibus constant, qui non omnes Spiritu et Verbo Dei reguntur) et errare possunt, et interdum errârunt, etiam in his quæ ad Deum pertinent. Ideoque quæ ab illis constituuntur, ut ad salutem necessaria, neque robur habent

ARTICULI RELIGIONIS.

neque auctoritatem, nisi ostendi possint e sacris literis esse desumpta.

XXII. *De Purgatorio.*

DOCTRINA Romanensium de purgatorio, de indulgentiis, de veneratione et adoratione tum imaginum, tum reliquiarum, nec non de invocatione sanctorum, res est inutilis, inaniter conficta, et nullis Scripturarum testimoniis innititur; imò verbo Dei contradicit.

XXIII. *De Ministrando in Ecclesiâ.*

NON licet cuiquam sumere sibi munus publicè prædicandi, aut administrandi sacramenta in ecclesiâ, nisi prius fuerit ad hæc obeunda legitimè vocatus et missus. Atque illos legitimè vocatos et missos existimare debemus, qui per homines, quibus potestas vocandi ministros, atque mittendi in vineam Domini publicè concessa est in ecclesiâ, cooptati fuerint et asciti in hoc opus.

XXIV. *De loquendo in Ecclesiâ Linguâ, quam Populus intelligit.*

LINGUA populo non intellectâ, publicas in ecclesiâ preces peragere, aut sacramenta administrare, verbo Dei, et primitivæ ecclesiæ consuetudini, planè repugnat.

XXV. *De Sacramentis.*

SACRAMENTA à Christo instituta, non tantùm sunt notæ professionis Christianorum, sed certa quædam potiùs testimonia, et efficacia signa gratiæ atque benignæ in nos voluntatis Dei, per quæ invisibiliter ipse in nos operatur, nostramque fidem in se non solum excitat, verùm etiam confirmat.

Duo à Christo Dominæ nostræ in Evangelicè instituta sunt sacramenta; scilicet. Baptismus, et Cæna Domini.

ARTICULI RELIGIONIS.

Quinque illa vulgò nominata sacramenta, scilicet, Confirmatio, Pœnitentia, Ordo, Matrimonium, et Extrema Unctio, pro sacramentis Evangelicis habenda non sunt, ut quæ partim à pravâ Apostolorum imitatione profluxerunt, partim vitæ status sunt in scripturis quidem probati : sed sacramentorum eandem cum Baptismo et Cœnâ Domini rationem non habent, ut quæ signum aliquod visibile, seu ceremoniam, à Deo institutam, non habeant.

Sacramenta non in hoc instituta sunt à Christo, ut spectarentur, aut circumferrentur, sed ut ritè illis uteremur. Et, in his duntaxat qui dignè percipiunt, salutarem habent effectum et operationem : qui verò indignè percipiunt, damnationem (ut inquit Paulus) sibi ipsis acquirunt.

XXVI. *De Vi Sacramentorum, quòd eam non tollit Malitia Ministrorum.*

QUAMVIS in ecclesiâ visibili bonis mali semper sint admixti, atque interdum ministerio verbi et sacramentorum administrationi præsint, tamen cum non suo, sed Christi nomine agant, ejusque mandato et auctoritate ministrent, illorum ministerio uti licet, cum in verbo Dei audiendo, tum in sacramentis percipiendis. Neque per illorum malitiam effectus institutorum Christi tollitur aut gratia donorum Dei minuitur, quoad eos qui fide et ritè sibi oblata percipiunt; quæ propter institutionem Christi et promissionem efficacia sunt, licèt per malos administrentur.

Ad ecclesiæ tamen disciplinam pertinet, ut in malos ministros inquiratur, accusenturque ab his, qui eorum flagitia novèrint; atque tandem iusto convicti iudicio deponantur.

XXVII. *De Baptismo.*

BAPTISMUS non est tantùm professionis signum, ac discriminis nota, quâ Christiani à non Christianis discernantur; sed etiam est signum

ARTICULI RELIGIONIS.

regenerationis, per quod, tanquam per instrumentum, rectè baptismum suscipientes ecclesiæ inseruntur; promissiones de remissione peccatorum atque adoptione nostrâ in filios Dei per Spiritum Sanctum, visibiliter obsignantur, Fides confirmatur, et vi divinæ invocationis Gratia augetur. Baptismus parvulorum omnino in ecclesiâ retinendus est, ut qui cum Christi institutione optimè congruat.

XXVIII. *De Cœnâ Domini.*

CŒNA Domini, non est tantùm signum mutuæ benevolentiæ Christianorum inter sese, verùm potiùs est sacramentum nostræ per mortem Christi redemptionis. Atque adeò, ritè, dignè, et cum fidesumentibus, panis quem frangimus est communicatio corporis Christi; similiter poculum benedictionis est communicatio sanguinis Christi.

Panis et vini transubstantiatio in Eucharistiâ ex sacris literis probari non potest; sed apertis scripturæ verbis adversatur, sacramenti naturam evertit, et multarum superstitionum dedit occasionem.

Corpus Christi datur, accipitur, et manducatur in cœnâ, tantùm cœlesti et spirituali ratione. Medium autem quo Corpus Christi accipitur, et manducatur in cœna, fides est.

Sacramentum Eucharistiæ ex institutione Christi non servabatur, circumferebatur, elevabatur, nec adorabatur.

XXIX. *De Manducatione Corporis Christi, et quòd impii illud non manducent.*

IMPII, et fide vivâ destituti, licèt carnaliter, et visibiliter (ut S. Augustinus loquitur) corporis et sanguinis Christi Sacramentum dentibus premant, nullo tamen modo Christi participes efficiuntur: sed potiùs tantæ rei symbolum, seu Sacramentum ad iudicium sibi manducant et bibunt.

ARTICULI RELIGIONIS.

XXX. *De utrâque Specie.*

CALIX Domini Laïcis non est denegandus : utraque enim pars Dominici Sacramenti, ex Christi institutione et præcepto, omnibus Christianis ex æquo administrari debet.

XXXI. *De unicâ Christi Oblatione in Cruce perfectâ.*

OBLATIO Christi semel facta perfecta est redemptio, propitiatio, et satisfactio pro omnibus peccatis totius mundi, tam originalibus, quàm actualibus ; neque, præter illam unicam, est ulla alia pro peccatis expiatio. Unde missarum sacrificia, quibus vulgò dicebatur, sacerdotem offerre Christum in remissionem pœnæ aut culpæ, pro vivis et defunctis, blasphema figmenta sunt, et perniciosæ imposturæ.

XXXII. *De Conjugio Presbyterorum.*

EPISCOPIS, presbyteris, et diaconis nullo mandato divino præceptum est, ut aut cœlibatum voveant, aut à matrimoniâ abstineant : licet igitur etiam illis, ut cæteris omnibus Christianis, ubi hoc ad pietatem magis facere judicaverint, pro suo arbitratu matrimonium contrahere.

XXXIII. *De excommunicatis vitandis.*

QUI per publicam ecclesiæ denunciationem, ritè ab unitate ecclesiæ præcisus est et excommunicatus, is ab universâ fidelium multitudine (donec per pœnitentiam publicè reconciliatus fuerit arbitrio judicis competentis) habendus est tanquam ethnicus et publicanus.

XXXIV. *De Traditionibus Ecclesiasticis.*

TRADITIONES atque ceremonias easdem non omnino necessarium est esse ubique, aut prorsus consimiles : nam ut variæ semper fuerunt, et mutari possunt, pro regionum, temporum, et morum

ARTICULI RELIGIONIS.

diversitate, modò nihil contra verbum Dei instituat. Traditiones et ceremonias ecclesiasticas, quæ cum verbo Dei non pugnant, et sunt auctoritate publicâ institutæ atque probatæ, quisquis privato consilio volens et datâ operâ publicè violaverit, is, ut qui peccat in publicum ordinem ecclesiæ, quique lædit auctoritatem magistratûs, et qui infirmorum fratrum conscientias vulnerat, publicè (ut cæteri timeant) arguendus est.

Quælibet ecclesia particularis, sive nationalis, auctoritatem habet instituendi, mutandi, aut abrogandi ceremonias, aut ritus ecclesiasticos, humanâ tantùm auctoritate institutos, modò omnia ad ædificationem fiant.

XXXV. *De Homiliis.*

TOMUS secundus homiliarum, quarum singulos titulos huic articulo subjunximus, continet piam et salutarem doctrinam, et his temporibus necessariam, non minùs quàm prior tomus homiliarum, quæ editæ sunt tempore EDVARDI Sexti; itaque eas in ecclesiis per ministros diligenter et clarè, ut à populo intelligi possint, recitandas esse judicavimus.

De Nominibus Homiliarum.

1. Of the right use of the Church.
2. Against Peril of Idolatry.
3. Of repairing and keeping clean of Churches.
4. Of Good Works: First of Fasting.
5. Against Gluttony and Drunkenness.
6. Against Excess of Apparel.
7. Of Prayer.
8. Of the Place and Time of Prayer.
9. That Common Prayers and Sacraments ought to be ministered in a known tongue.
10. Of the reverent estimation of God's Word.
11. Of Alms-doing.
12. Of the Nativity of Christ.
13. Of the Passion of Christ.
14. Of the Resurrection of Christ.

ARTICULI RELIGIONIS.

15. Of the worthy receiving of the Sacrament of the Body and Blood of Christ.
16. Of the Gifts of the Holy Ghost.
17. For the Rogation days.
18. Of the state of Matrimony.
19. Of Repentance.
20. Against Idleness.
21. Against Rebellion.

XXXVI. *De Episcoporum et Ministrorum Consecratione.*

LIBELLUS de consecratione Archiepiscoporum et Episcoporum, et de ordinatione Presbyterorum et Diaconorum, editus nuper temporibus EDVARDI Sexti, et auctoritate Parliamenti illis ipsis temporibus confirmatus, omnia ad ejusmodi consecrationem et ordinationem necessaria continet; et nihil habet, quod ex se sit aut superstitiosum, aut impium. Itaque quicumque juxta ritus illius libri consecrati aut ordinati sunt, ab anno secundo prædicti regis EDVARDI, usque ad hoc tempus, aut in posterum juxta eosdem ritus consecrabitur, aut ordinabitur, ritè, atque ordine, atque legitimè statuimus esse et fore consecratos et ordinatos.

XXXVII. *De Civilibus Magistratibus.*

REGIA majestas in hoc Angliæ regno, ac cæteris ejus dominiis, summam habet potestatem, ad quam omnium statuum hujus regni, sive illi ecclesiastici sint, sive civiles, in omnibus causis, suprema gubernatio pertinet, et nulli externæ jurisdictioni est subjecta, nec esse debet.

Cum regiæ majestati summam gubernationem tribuimus, quibus titulis intelligimus animos quorundam calumniatorum offendi, non damus regibus nostris, aut verbi Dei aut sacramentorum administrationem, quod etiam injunctiones ab ELISABETHA Reginâ nostrâ nuper editæ apertissimè testantur: sed eam tantùm prærogativam, quam in sacris scrip-

ARTICULI RELIGIONIS.

turis à Deo ipso omnibus piis principibus videmus semper fuisse attributam ; hoc est, ut omnes status atque ordines fidei suæ à Deo commissos, sive illi ecclesiastici sint, sive civiles, in officio contineant, et contumaces ac delinquentes gladio civili coërceant.

Romanus pontifex nullam habet jurisdictionem in hoc regno Angliæ.

Leges regni possunt Christianos, propter capitalia et gravia crimina, morte punire. Christianis licet, ex mandato magistratûs, arma portare et bella administrare.

XXXVIII. *De Facultatibus et Bonis Christianorum, quòd non sint communia.*

FACULTATES et bona Christianorum non sunt communia, quoad jus et possessionem, ut quidam Anabaptistæ falsò jactant : debet tamen quisque de his quæ possidet, pro facultatum ratione, pauperibus eleemosynas benignè distribuere.

XXXIX. *De Jurejurando Hominis Christiani.*

QUEMADMODUM juramentum vanum et temerarium à Domino nostro Jesu Christo, et Apostolo ejus Jacobo, Christianis hominibus interdictum esse fatemur ; ita Christianorum religionem minimè prohibere censemus, quin, jubente magistratu, in causâ fidei et charitatis, jurare liceat, modò id fiat, juxta prophetæ doctrinam, in justitiâ, judicio, et veritate.

FINIS.

